MINUNILE MAICII DOMNULUI
CELE MAI PRESUS DE FIRE ALE PREA SFINTEI STĂPÎNEI NOASTRE DE DUMNEZEU NĂSCĂTOAREI şi PURUREA FECIOAREI MARIA CARE PUŢINE SÎNT DIN CELE NENUMĂRATE MINUNI CE S-AU SCRIS DE FELURI DE DASCĂLI CU BUNE ŞTIINŢE DE SFINTELE SCRIPTURI, DE AGAPIE ŞI ALŢII. Şi care tăltmăcindu-se după limba veche grecească pe limba noastră românească, spre folosul sufletesc, la anul 1820 de Ieromonahul Rafail Protosinghelul, s-au tipărit după cum se vede spre folosul tuturor creştinilor care doresc mântuirea sufletelor lor. Tipărită întâia dată în româneşte la anul 1820 la mănăstirea Neamţ, apoi retipărită la anii 1924 şi 1990 tot la mănăstirea Neamţ.
Ediţie electronică

APOLOGETICUM 2005

Volumul poate fi distribuit liber pentru uz personal.

Această lucrare este destinată tuturor iubitorilor de spiritualitate creştină ortodoxă. Ea poate fi utilizată, copiată şi distribuită LIBER cu menţionarea sursei.
Scanare, corectură şi tehnoredactare : Apologeticum Digitalizare pdf : Apologeticum

La realizarea acestei ediţii s-a folosit textul publicat în anul 1924, precum şi textul ediţiei din 1820, pentru completarea lipsurilor din ediţia 1924 şi 1990.

Digitally signed by Apologeticum DN: cn=Apologeticum, c=RO, o=Apologeticum, ou=Biblioteca teologica digitala, email=apologeticum2003@yahoo.com Reason: I am the author of this document Location: Romania Date: 2005.11.03 13:22:56 +02'00'

© 2005 APOLOGETICUM. http://apologeticum.net http://www.angelfire.com/space2/carti/ apologeticum2003@yahoo.com

“Bucură-te cea plină de har, Domnul este cu tine” (Luca I, 28).

Notă asupra prezentei ediţii La realizarea ediţiei de faţă am folosit textul ediţiei din 1990 ce urmează textul ediţiei din 1924, un manuscris redactat în 1982 al ediţiei de la mănăstirea Neamţ tipărită după anul 1822, transcris cu litere latine, precum şi textul în chirilică al acelei ediţii, după un exemplar original. Iniţial am dorit să folosim textul ediţiei din 1990, însă în urma confruntării textelor a reieşit că ediţia din 1924 şi 1990, pe de o parte, conţine mai puţine minuni, iar pe de altă parte textul folosit este mult schimbat şi scurtat prin parafrazare, întrucât a folosit ediţia tipărită la Râmnic în anul 1820. De aceea am considerat util, chiar dacă a impus mai multă muncă, să urmăm cât mai fidel ediţia de la mănăstirea Neamţ, tipărită în sec. XIX. Pentru o mai uşoară parcurgere a textului am folosit ortografia actuală şi pe cât am considerat util cititorului am îndreptat topica frazei. Nota autorului la primul volum manuscris Iubiţi cititori, cu darul Domnului Dumnezeu şi ajutorul Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, am tradus [transcris] aceste sfinte minuni ale Prea Sfintei, spre ajutorul şi folosul cititorilor. Celelalte minuni necuprinse în aici [volumul I - n.b.] le voi scrie într-un alt volum. Şi de am greşit vreun cuvânt în această traducere [transcriere] să mă ierte Domnul Dumnezeu şi cei ce vor citi. De n-am reuşit să fac această traducere pe înţelesul gramatical să mă ierte cititorii, că mi-a fost foarte greu să aduc aceste cuvinte la forma folosită astăzi. Cunoscând, eu, raritatea acestei cărţi şi faptul că puţini mai sunt cei ce cunosc a citi slova veche, şi mai mult că o astfel de carte nu s-a mai tradus de mult, am făcut această traducere, ca oricine să o poată citi, şi să guste din dulceaţa celor scrise aici, că mare folos au cei ce au citit aceste minuni ale Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, Stăpâna noastră. Să vă rugaţi Prea Sfintei Stăpânei noastre şi Fiului ei şi pentru mine păcătosul. 10 august 1982 TEODOR PARASCHIV

ÎNAINTE CUVÂNTARE CĂTRE CITITORI
la ediţia din 1820

Iubiţii mei cititori, iată cu darul lui Dumnezeu şi ajutorul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu a ieşit acum de sub tipar şi cărticica aceasta numită Minunile Maicii Domnului, adică din cele nenumărate faceri de minuni ale ei, foarte puţine adunate. De ar numi cinava cartea aceasta „rai duhovnicesc" nu ar fi departe de adevăr. Căci după cum Dumnezeu l-a sădit pe acela şi l- împodobit cu tot felul de pomi şi de flori spre a fi acolo locuinţă omului celui întâi zidit, precum scrie despre aceasta văzătorul de Dumnezeu Moise la Cartea Facerii, zicând: „Şi a sădit Dumnezeu rai în Eden către răsărit şi a pus acolo pe omul pe care l-a făcut. Şi a mai făcut încă Dumnezeu să răsară din pământ tot lemnul frumos la vedere şi bun la mâncare. Şi pomul vieţii în mijlocul raiului. Şi râu ieşea din Eden şi uda raiul". Aşaşi această carte cuprinde în sine, ca nişte osebite feluri de pomi şi de flori frumoase, minunile cele înfricoşate., pe care Stăpâna cea fără de prihană le-a săvârşit.Căci după cum rodurile acelora veselea şi hrănea pe omul acela, asemenea şi acestea veselesc şi hrănesc sufletele cele mâhnite şi omorâte prin foamea păcatului. Şi după cum râul acela care curgea în Eden adăpa tot raiul şi-l făcea să înverzească, asemenea şi această carte prin aceste povestiri adapă şi răcoreşte sufletele cele topite de arşiţa păcatului şi le ănviază deşteptându-le spre pocăinţă. Căci precum apa cea simţită spală întinăciunile curăţind pe cel ce se spală, aşa şi aceasta pe cel ce va citi cu dragoste şi evlavie îl povăţuieşte prin cele scrise a se spăla şi a se curăţi prin pocăinţă, având la aceasta Mijlocitoare pe însăşi Preasfânta Fecioară ca una ce este sprijinul şi Apărătoarea neamului omenesc după cum poate fiecare a vedea din cele cuprinse în această carte. Şi precum când cineva fiind bolnav de multă vreme ar auzi că se află vreun doctor iscusit cu lucrul şi fgoarte învăţat cu meşteşugul său spre a putea vindeca toată boala, se veseleşte şi se bucură nădăjduind a dobândi grabnic sănătatea cea dorită, asemenea şi cei cu boli sufleteşti sau trupeşti bucuraţi-vă şi vă veseliţi şi duhovniceşte prăznuiţi sau mai bine zicând: Să ne veselim toţi şi cu cântări de bucurie prăznuind, că am dobândit acest fel de doctor minunat care fără plată vindecă toată boala. Şi cine este doctorul acesta atât de milostiv şi iscusit? Ajutătoarea cea de obşte a noastră a tuturor creştinilor, solitoarea cea fierbite şi Mijlocitoarea către Dumnezeu; Lumina celor dintru întuneric; Limanul celor înviforaţi şi Izbăvitoarea celor robiţi; Mângâierea noastră a elor ce plângem şi Îndreptarea celor slăbănogiţi; Nădejdea celor deznădăjduiţi, Izbăvitoarea cea desăvârşită a celor greşiţi. Adică Împărăteasa îngerilor cea mai cinstită şi mai sfântă decât toată zidirea, Pururea Fecioară Născătoare de Dumnezeu Maria. Doctorul cel de obşte al celor ce zac în boli şi în scârbe de multe feluri. Şi către Stăpânul alt Mângâietor, care a izbăvit şi izbăveşte în fiecare zi pe atâţia păcătoşi din mâinile diavolului. Căci pe câţi ologi şi slăbănogi a îndreptat; pe câţi morţi a înviat; Pe câţi închişi în temniţă i-a izbăvit. Şi întru adevăr iubiţilor de aş avea toate limbile îngereşti şi omeneşti totuşi după cuviinţă nu aş putea povesti facerile ei de minuni cele nenumărate şi preaslăvite, şi să laud după cuviinţă pe cea mai sfântă şi ,ai cinstită decât toată zidirea. Pe această Dătătoare şi a noastră făcătoare de bine, pe ae cărei faceri de minuni nu numai le-am citit sau le-am auzit citindu-se, ci şi cu nevrednicii mei ochi le-am văzut lucrându-se de la sfânta şi făcătoarea de minuni icoană şi vindecările ce în fiecare zi neîncetat izvorăsc. Eu însă voi povesti acea înfricoşată minune ce a urmat a fi chiar în faţa sfintei icoane. La anul 1821. Aici la aceaste sfinte mănăstiri aflându-se stareţul şi povăţuitorul, sfinţia sa părintele Ilarie, duhovnicescul meu părinte. Însemnarea tulburării aceleia ce este ştiută tuturor adică a

revoluţiei ce s-a făcut din pricina grecilor care au pricinuit îndestule pagube nu numai lor, ci şi ţărilor acestora. Căci gonindu-i turcii au venit şi în pământurile acestea unde au făcut multe răutăţi creştinilor locuitori şi bisericilor. Deci atunci fiindcă amenințа o asemenea primejdie şi pe aceste sfinte lăcaşuri, sfinţia sa parintele stareţ Ilarie, ca şi când ar fi văzut mai înainte primejdia ce era să pătimească şi aceste mănăstiri, după ce mai întâi a poruncit de s-au ascuns odoarele, veşmintele şi documentele mănăstirii, apoi tot întru acelaşi an 1821, iunie în 3 ne-a poruncit ca să luăm şi această sfântă icoană şi să o ducem în pădure ca să o ascundem.(Ca nu cumva să se primejduiască şi să se lipsească ţara de un aşa odor.) Deci am luat-o eu dimpreună cu alţi doi părinţi şi am dus-o în pădure într-un deal aproape de muntele ce se numeşte Rusul. Şi acolo făcând loc în pământ am ascunso, unde a petrecut tăinuită de toţi, afară de noi cei trei ce o am ascuns, şi care din vreme în vreme o încercam cum stă. Apoi la anul 1822 octombrie 22, iarăşi sfinţia sa părintele stareţ ne-a poruncit ca să o scoatem şi să o aducem înapoi. Şi aşa mergând noaptea am scos-o şi am adus-o până în marginea pădurii, din sus de mănăstire şi acolo am stat până s-a luminat de ziuă. Iar la mănăstire sa făcut priveghere de toată noaptea, la care a slujit însuşi părintele stareţ cu toţi preoţii şi diaconii. Asemenea şi a doua zi la Sf. Liturghie. Deci din vremea când s-a început Sf. Liturghie, faţa sfintei icoane aşa s-a schimbat şi s-a înnegrit, încât eu şi cei doi părinţi, aşa ne-a înfricoşat, încât am rămas ca nişte morţi de spaimă. Şi plângând ne tânguiam socotind că poate acolo unde a fost s-a vătămat şi nu ne pricepeam ce să facem. Apoi după săvârşirea Sf. Liturghii au ieşit părintele stareţ cu preoţii şi diaconii, îmbrăcaţi în veşminte şi cu tot soborul spre întâmpinarea sfintei icoane. Deci cum s-a ivit soborul venind, o, minune, a început faţa Maicii Domnului a se lumina. Şi mai întâi partea din dreapta, apoi şi toată faţa, încât strălucea cu nespusă lumină ca şi cum ar fi fost vie. Prin aceasta arătând milostivirea sa cea de Maică către noi cei păcătoşi. Deci ajungând acolo părinţii unde sta sfânta icoană, au făcut acatist de mulţumire. Şi aşa luând-o au adus-o cu cinste şi au aşezat-o la locul unde se află până astăzi. Şi această minune precum am mai zis cu însuşi ochii mei am văzut-o. Deci pentru multa dragoste şi dorul cel am către cerească Împărătească, şi pentru ca să vadă toţi ce folos dobândesc cei ce au evlavie către dânsa şi o cinstesc şi se roagă ei în toate zilele cu sârguinţă, am voit a tipări această cărticică a minunilor ei cele mai presus de fire, după originalul cel scris de Acachie Kriteanul şi tipărit mai înainte greceşte în Veneţia la anul 1773. Apoi şi româneşte în sfânta episcopie a Râmnicului, la anul 1820. Care carte fiindcă acum cu totul se împuţinează, încât mai nici nu se găsea. Şi cunoscând folosul sufletesc ce-l pricinuieşte citirea acestora, precum şi paguba celor ce se lipsesc de aşa hrană sufletească, am pus toată silinţa şi din nou s-a îndreptat după originalul cel grecesc şi s-a curăţit de greşeli, adăugându-se lângă acelea şi alte minuni care sunt acestea mai jos însemnate. A. Minunata laudă a Preasfintei, adică cântarea: „Cuvine-se cu adevărat...” Cum mai înainte s-a cântat şi de către cine; B. Minunea ce a făcut-o Preasfânta ma mănăstirea cea din muntele Sinai, când era să se ducă monahii din mănăstire pentru lipsa hranei; C. O descriere pentru icoanele Maicii lui Dumnezeu câte s-au zugrăvit încă pe când era ăn această viaşă, de către Apostolul şi Evanghelistul Luca, care şi unde se găsesc; D. Minunea icoanei Născătoarei de Dumnezeu cea de la Peştera cea mare; E. Poveste înfricoşată pentru icoana Maicii lui Dumnezeu cea numită Lideanca şi unde se află acum acea sfântă icoană; F. Istoriea cea scrisă de pre sfinţitul Gheorghe Mitropolitul Moldovei pentru aducerea sfintei şi făcătoare de minuni icoane acesteia ce se află întru această sfântă mănăstire a Neamţului şi descriere pentru sfinţirea bisericii cea

mare din pomenita mănăstire; G. S-a mai alcătuit şi un canon heretisitoriu către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu.1 Deci în chipul acesta mai sus însemnat îndreptând-o şi îmbogăţind-o, am rugat pe Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit al Moldovei Kirio Kir Meletie, al nostru duhovnicesc părinte, ca să binevoiască a da

1 Acest acatist nu este cuprins în ediţia de faţă.

binecuvântare spre tipărirea ei pe care am şi dobândit-o. Iatâ că o pun înainte dragostei voastre acum ieşită de sub tipar. Deci vă rog iubiţilor nu vă leneviţi a o citi de care nu mă îndoiesc că mare folos veţi dobândi, atât cei ce sunteţi îmbunătăţiţi, cât şi cei asemenea mie, care cu păcatele am întinat şi înnegresc haina sufletului. Şi ca să nu cădem în deznădăjduire, ci numai către dânsa cu credinţă să alergăm cerând ajutorul ei, şi ea este gata a ne izbăvi din toate nevoile şi necazurile Deci ce îmbunătăţiţi, citiţi-o pentru ca să câştigaţi mai multă evlavie şi dragoste către Maica Milii, iar cei afundaţi în păcate deşteptaţi-vă spre pocăinţă, alergând la folositoarea păcătoşilor. Căci cel ce o are pe dânsa ajutătoare şi Mântuitoare către Stăpânul se va învrednici de iertare. Şi darul lui Dumnezeu prin rugăciunea Maicii Sale cea fără de prihană, să fie cu voi cu toţi. Amin. Al dragostei voastre fierbinte rugător către Milostivul Dumnezeu pentru mântuirea voastră şi doritor de tot binele, NEONIL Arhimandrit şi stareţ sfintelor mănăstiri Neamţul şi Secu, împreună cu tot soborul.

MINUNEA 1-a

Pentru Iudeii cei ce au orbit şi pentru cel ce i s-au tăiat mîinile şi după ce a crezut în Hristos, de Născătoarea de Dumnezeu s-a vindecat

În vremea în care a voit Domnul nostru Iisus Hristos să mute din lumea aceasta pe Maica sa cea cu totul Preacurată, la viaţa cea cerească şi prea fericită, ca să împărătească cu dînsul veşnic, după cum i se cuvenea, a poruncit ca să se adune Apostolii — din toată lumea de pe unde se aflau risipiţi, propovăduind cuvântul cele de mântuire, în satul Ghetsimani, unde era prea Sfânta, ca so înmormânteze. Atuncea dar, cu dumnezeiască voie şi chemare, i-au răpit norii, şi s-au aflat toţi într-un minut de ceas înaintea pururea Fecioarei, care văzându-i pe dânşii s-a bucurat foarte. Şi a spus lor cum că s-a apropiat vremea ca să se ducă să se veselească împreună cu Fiul ei şi Stăpînul. Şi după ce a grăit câte a avut de grăit, sfătuindu-i şi învăţându-i şi i-a mângâiat, după cum se vede la povestirea cea pentru adormirea ei, aşezîndu-se cu trupul ei cel cu totul prea slăvit, şi cu totul prea cinstit pe patul de moarte, i-a binecuvîntat pe dânşii, şi şi-a dat prea sfîntul ei suflet în mâinile cele prea curate ale veşnicului Dumnezeu. Atunci, după porunca ei, Apostolii au luat prea sfântul acela pat şi mergînd cu bună rânduială şi evlavie, cîntau într-un glas cântarea cea de ieşire. De asemenea şi sfinţii îngeri împreună o petreceau pe Doamna lor şi împărăteasa, şi cîntau nevăzut, şi o lăudau minunat cu glasuri prea dulci, care însă se auzeau în văzduh. Iar Iudeii cei zavistnici şi necredincioşi, arătând ca întotdeauna urâciunea pe pare au avut-o către Domnul şi răutatea lor, s-au pornit asupra patului pe care se purta trupul cel începător de viaţă al Născătoarei de Dumnezeu, gândind în mintea lor să-l arunce la pământ şi să necinstească lăcaşul cel cu totul cinstit şi dumnezeiesc. Dar îndată i-a ajuns dumnezeiasca osândă pe îndrăzneţii aceia, căci când s-au apropiat s-au orbit toţi. Iar unul dintre dânşii, mai obraznic, a îndrăznit cu neruşinare, nepriceputul, de a apucat sfinţitul acela pat vrând să-l arunce jos de pe umerii Apostolilor.

Însă sfinţii îngeri nau suferit ca să se facă o ocară ca aceasta la cortul cel împărătesc, ci au pedepsit cu dreptate neruşinarea şi obrăznicia lui tăindu-i nevăzut mâinile lui, care au rămas spânzurate la pat, întru privire prea înfricoşată şi jalnică a tuturor celor de faţă. Iar cel ce a pătimit aceasta plângea tânguindu-se cu amar. Deci Petru, ca un următor al învăţătorului său, s-a milostivit şi s-a întristat pentru lacrimile acestuia, şi apropiindu-se i-a zis lui: Crede din toată inima ta cum că aceasta este cu adevărat Maica Fiului lui Dumnezeu. Carele S-a născut fără de sămânţă dintru dânsa, şi atunci vei cunoaşte puterea ei, ca să-ţi iei iarăşi mâinile tale. Iar el cu lacrimi a strigat, zicând: Cred, Doamna mea, şi mărturisesc că cu adevărat şi fără de stricăciune ai născut pe Stăpînul şi Mîntuitorul meu Iisus Hristos, Fiul adevăratului Dumnezeu şi Părintelui. Atunci sfinţitul Petru l-a apropiat la mâinile cele tăiate, şi punându-le pe dânsele la locurile lor (o înfricoşată minune!) s-au lipit mai presus de fire, după cum şi mai înainte cu minune au fost tăiate şi toţi au slăvit pe Dumnezeu şi pe Prea Curata Stăpînă. Iar ceilalţi care au orbit, auzind de minunea aceasta mare, deşi erau aspri şi vârtoşi la inimă, însă ca să-şi ia vederile au mărturisit cu lacrimi păcatul lor. Şi au crezut în Domnul. După care Petru a zis lor: apropiaţi-vă şi voi cu ochii voştri de haina ei, şi ca o Maică a milei se va milostivi ca să vă vindece. Deci după ce au făcut aşa, şi ei de asemenea au văzut. Şi cine va putea povesti slava pe care au dat-o lui Dumnezeu, şi mulţumirea către Fecioara? Toţi o lăudau —, pînă ce au ajuns în Ghetsimani, şi îngropând trupul cel prea curat, au rămas acolo trei zile auzind laudele îngerilor. Până ce s-a luat trupul Său şi s-a înălţat la ceruri şi a şezut de-a dreapta Fiului ei şi Mântuitorului nostru. Şi să nu i se pară cuiva de mirare, cum că trupul acela primitor de Dumnezeu a murit şi a fost pus în mormânt, căci dacă Fiul ei a primit a se îngropa, Prea Sfânta lui Maică cum să nu pătimească asemenea? Cu cuviinţă era dar să intre şi ea în mormânt, şi acolo să se ducă în rai, pentru ca să credem şi noi cum că din pământ avem să ne sculăm când va voi Domnul. Dar pe când noi intrăm în mormânt spre dezlegarea trupului şi spre stricăciune, pentru ca să se dezrădăcineze păcatul din el, trupul cel prea curat şi Sfânt al Fecioarei, ca unul ce a fost din zămislire sfinţit de Duhul Sfânt, nimic n-a pătimit în mormânt, ci îndată s-a ridicat de Fiul ei la ceruri şi împărăteşte împreună cu dânsul veşnic, în slava aceea negrăită şi netâlcuita veselie de care o! de ne-am învrednici şi noi nevrednicii, pentru sfintele ei rugăciuni. Amin.

MINUNEA a 2-a

Pentru moarta care a hrănit cu lapte pruncul său şi după un an a înviat

La cinsprezece ani după înălţarea la ceruri a Domnului nostru Iisus Hristos, pe timpul când Iudeii au ucis cu pietre pe Arhidiaconul Ştefan, întâiul Mucenic, şi au gonit pe toţi Apostolii din Ierusalim, cum şi pe alţii care propovăduiau pe Hristos, era un ucenic dintre cei şaptezeci, Maximin cu numele, care era în ceata Martei şi a Mariei, după cum Apostolul Petru îi poruncise, ca să nu se despartă de dânsele. Fiindcă fratele lor (Lazăr), fugise la Cipru de frica Iudeilor, ca să nu-l ucidă, iar surorile lui rămaseră în Ierusalim cu Prea Sfânta Fecioară, pînă la mutarea ei. Apoi au vândut toate lucrurile lor, au dat banii săracilor, şi petreceau apostoleşte. Dar Iudeii, văzând că propovăduiau cu îndrăzneală numele lui Hristos, le-au pus într-o luntre ce nu avea vetrile nici lopeţi, pentru ca să se înece, şi au slobozit luntrea să se ducă unde o va goni vîntul. Iar în luntre era Maria, Marta, Maximila, slujnica lor şi Maximin cel zis mai sus, şi alt oarecare, Kalidonie cu numele, care s-a născut orb, pe care Domnul l-a vindecat. Aceşti cinci se rugau lui Dumnezeu să-i povăţuiască întrun loc unde va voi darul Lui. A Cărui putere şi ajutor i-a

dus într-o Eparhie a Galiei cu mulţime de oameni ce se zice Marsilia. Deci ieşind din luntre şi slăvind pe Dumnezeu, s-au dus în târg, nu cumva le va da cineva milostenie, ca să se ducă. Iar oamenii cetăţii aceleia, ca nişte închinători de idoli, nu s-au milostivit spre ei. Deci în cetatea aceea era un domnitor ce nu avea fiu, care a văzut în vedenie în noaptea aceea pe o femeie, care îi zicea lui: „Tu dormi odihnindu-te pe pat cu soţia ta, nemilostivule, sătul de toate bunătăţile şi robii adevăratului Dumnezeu mor de foame. Sculându-te, du-te în târg de dimineaţă şi ia pe cei cinci străini şi îi odihneşte pe ei în casa ta. Iară de nu mă vei asculta pe mine, vei lua moarte rea şi groaznică". Acestea văzându-le domnitorul şi soţia lui, s-au înfricoşat, şi i-a luat în casa sa, dându-le lor de toate ce le trebuia. Iar după vreo câteva zile, auzind învăţătura Mariei care propovăduia pe Hristos Dumnezeu adevărat, povestind facerile de minuni pe care le-a săvârşit, i-au zis ei: „Dacă Hristos, pe Care îl propovăduieşti Dumnezeu Atotputernic, îmi va da un fiu, de care am dorire, şi eu mă făgăduiesc că mă voi face creştin, şi voiu pierde toţi idolii". Iară ea a răspuns: „Nu numai darul acesta poate Stăpânul Hristos să-ţi dea, ci şi orice altă cerere vei cere, numai crede intru dânsul fără îndoire, şi vei cunoaşte puterea lui". Deci întru puţine zile soţia lui s-a îngreuiat, şi îndată s-au botezat toţi ai palatului. Şi atâta evlavie a arătat domnitorul şi dor de credinţă, încât a vrut să se ducă la Ierusalim, ca să se închine Sfintelor Locuri. Iar femeia lui, ca o evlavioasă ce era, l-a rugat cu lacrimi ca să o ia şi pe dânsa, care fără voie pentru ca să nu o amărască pe ea, a primit să meargă cu dânsul Deci a lăsat epitrop în locul său pe Maria, dându-i ei în scris Stăpânire să surpe toate capiştile idolilor, şi să zidească biserici, şi orice alt va voi să facă, fără de împiedicare, dându-i cheile cetăţii şi toată avuţia lui în mâinile ei. Apoi a intrat în corabie cu soţia lui, şi cu alţii oarecare, ca să le slujească. Deci au înotat în ziua cea dinţii, şi atunci s-a stârnit un vânt potrivnic, şi au stat multă vreme într-un liman, până ce a suflat un vânt potrivit, şi atunci iarăşi au dar în drumul acela a venit vremea femeii să nască, şi a născut un prunc parte bărbătească, cu multă durere, şi apoi îndată şi-a dat sufletul său, pentru care boierul acela s-a întristat foarte, însă evlavia lui nicidecum nu s-a împuţinat, ca să se smintească despre Dumnezeu, şi să se întoarcă înapoi. Numai după ce a plâns destul, a zis corăbierilor să-l ducă la un ostrov pustiu, oare era acolo aproape. Şi aşa au scos pe cea, moartă şi au pus-o într-o peşteră cu pruncul, şi acoperindo pe dânsa, a zis cuvintele acestea: Prea Sfântă Născătoare de Dumnezeu, Maica sărmanilor, şi ajutorul celor deznădăjduiţi, după cum ai născut pe Dumnezeu cu chip minunat, aşa păzeşte şi pruncul acesta, şi călăuzeştel pe dânsul cum voieşti. Aşa zicând au intrat în corabie, şi în puţine zile au ajuns în hotarele Ierusalimului; şi ieşind din corabie s-au dus pe uscat în sfânta cetate, şi acolo cu voia lui Dumnezeu au aflat pe Apostolul Petru şi i-au vestit cele făcute. Iar Apostolul i-a zis lui: Pace ţie, fiule care ai crezut în propovăduirea cea mântuitoare, iar pentru soţia ta şi pentru fiul tău să nu te întristezi, că Domnul poate să schimbe jalea ta întru veselie şi bucurie. Deci ducându-se amândoi i-a arătat toate locurile peste care a umblat Domnul şi a făcut minunile, adică Cină cea de Taină, grădina Golgota, şi muntele Măslinilor de pe care s-a înălţat la Ceruri. Şi l-a învăţat pe dânsul din destul toate tainele dumnezeieştii iconomii şi ale credinţei. Şi după ce a şezut acolo mai bine de un an, l-a petrecut Apostolul, şi s-a rugat pentru el, care, cu voia Atotputernicului Dumnezeu, în puţine zile a ajuns la ostrovul acela pustiu, unde lăsase pe cea moartă cu pruncul. Şi ducându-se în peşteră a văzut pruncul că sugea la cea moartă, care era întreaga şi nestricată, după cum au lăsat-o. Pentru care s-a înspăimântat şi a zis acestea, cu lacrimi către Domnul: „Dumnezeule Atotputernice, prin darul Tău, care a hrănit pe pruncul acesta

atâta vreme, cred că poţi să înviezi şi pe maica lui, ca să se întoarcă jalea mea întru îndoită bucurie după mai-nainte spunerea lui Petru, Apostolul Tău. Aşa, Multmilostive Stăpâne, ascultă pe nevrednicul robul Tău, pentru rugăciunile pururea Fecioarei Maicii Tale, şi ale roabei tale Maria, care m-a luminat şi la cunoştinţa Ta ma povăţuit". Aşa a zis cu lacrimi şi cu credinţă, şi îndată, o! minune! s-a sculat moarta ca din somn, şi suspinând, a zis acestea: „O, prea dulcea mea Stăpână, binecuvântat este numele Tău, care m-ai acoperit, şi m-ai chivernisit întru naştere, şi ai hrănit atâtea zile pe fiul meu". Atunci a povestit bărbatului ei, zicând: „Să ştii că toate Sfintele Locuri, pe care ţi le-a arătat Sfântul Petru, şi eu le-am văzut, la care mă povăţuia îngerul lui Dumnezeu". Şi aşa le-au spus toate numele Sfintelor Locuri. Iar acela mai mult s-a înspăimântat şi, intrând în corabie, s-au dus în ţara lor şi, închinându-se Sfintei Marii, i-a spus toate cele făcute. Şi toţi ai cetăţii s-au botezat, şi au sfărâmat pe toţi idolii, şi au zidit sfinte biserici şi alte lucruri bune au săvârşit întru slava Tatălui, şi a Fiului şi Sfântului Duh.

MINUNEA a 3-a

Vedenie de folos pentru un oarecare Ioan

Se vede în Sinaxar în 23 de zile ale lunii lui Noiembrie, cum că, în anii împăratului Constantin cel Mare, a fost în oarecare croitor, Ioan cu numele, cunoscut împăratului, care a trăit cu necinste întru dulceţile trupului, nesocotind munca cea veşnică, care aşteaptă pre cei ce păcătuiesc. Iar milostivul şi mult înduratul Dumnezeu, care iconomiseşte toate spre folosul fieştecăruia, ia arătat o vedenie înfricoşată, pentru ca să-şi îndrepteze petrecerea lui. Deci i s-a arătat lui în vis într-o noapte, cum că a săvârşit de cusut o haină şi a dus-o împăratului, cu care vorbea şi împreună se bucura. Apoi i s-a părut că a luat împăratul sabia, şi l-a apucat de părul capului, adică de perii pe cari îi avea lungi, şi i-a tăiat, zicând către dânsul: când va tăia sabia perii tăi, atunci va să taie şi capul tău, şi aşa s-a făcut. Deci, de multă frică ce a luat când i-a tăiat sabia grumazul lui, s-a deşteptat îngrozit, şi zicea aceasta: „Mulţumescu-ţi ţie, visule, că nevoia cea îngrozitoare pe care am văzut-o ai săvârşit-o întru nălucire". Şi aşa a rămas acela neîndreptat, nesocotind frica aceea întru nimic, necunoscătorul. Apoi i-a venit lui o boală foartea grea; atunci iarăşi, milostivul Dumnezeu, i-a arătat o vedenie, nu în vis după cum în visul cel mai dinainte, ci cu spaimă. Şi i s-a părut lui cum că l-a dus într-un loc, unde aveau obişnuinţa ca să şadă judecătorii când făceau vreo hotărîre ca să omoare pe cineva. Atunci vede că a şezut un împărat prea înfricoşat, îmbrăcat în haină arhierească şi împărătească. Iar aproape de dânsul, de-a dreapta parte, stau oarecare bărbaţi încuviinţaţi cu sfinţite podoabe, iar de-a stânga parte vedea alţii săraci şi urâţi la vedere, şi dinapoia lui era o prăpastie întunecoasă foarte şi înspăimântătoare. Aşadar, stând întru multă nevoie Ioan şi îngrozit, i-a zis împăratul: „Oare ştii cine sînt eu, o, tânărule?". Iar el, cu multă frică, i-a răspuns: „Socotesc, Doamne, că Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Cel ce Te-ai întrupat pentru noi, după cum Scripturile ne spun şi ne învaţă". Îi zice lui Hristos: „Şi fiindcă Mă ştii din Scripturi, pentru ce n-ai băgat de seamă îngrozirea cu care te-a înfricoşat împăratul Constantin? Sau nu ştii acestea care îţi zic ţie?". Iar acela a zis: „O ştiu aceasta, Stăpâne, şi frica aceea încă o port în sufletul meu". Şi împăratul îi zise: „Fiindcă după cum zici, încă frica o ai în suflet, cum nu te-ai pocăit de păcatele tale? Ci şezi cu paguba ta, că eu am fost, şi nu împăratul Constantin, Care ţi-am arătat munca cea înfricoşată". Acestea zicând, a făcut semn la cei ce stau înainte, să-l arunce în prăpastia aceea. Iar acela cu jale a strigat acestea cu mare glas: „Preasfântă Născătoare de

Dumnezeu, ajută-mi”. Atunci s-a aflat Preasfântă acolo înainte, şi făcea rugăciune către Stăpânul ca să-l miluiască. Deci acolo când îl trăgeau nemilostivii aceia ca să-l arunce în prăpastie a auzit glasul acesta: „Lăsaţi-l, pentru rugăciunile Maicii mele, ca să aibă vreme să se pocăiască”. După aceasta şi-a venit întru sine-şi bolnavul acela, şi cu darul Prea Sfintei s-a aflat sănătos de boala lui. Deci, după aceea, s-a dus la un călugăr evlavios, şi i-a vestit cele făcute, iar acela i-a zis lui: „Dă slavă lui Dumnezeu, frate, şi mulţumeşte Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, care te-a învrednicit de o vedenie ca aceasta, şi îţi îndreptează viaţa ta cât mai degrabă, ca să nu pătimeşti şi tu după cum a pătimit un boier, Gheorghe cu numele în zilele trecute. Pentru care un prieten al lui a văzut o vedenie, de asemenea, cum că îl trăgea ca să-l afunde în iad, şi s-a izbăvit şi acela de primejdia lui, pentru rugăciunile aceleia care poate către Domnul, şi i-a dat soroc de douăzeci de zile. Bărbatul acela evlavios, care a văzut vedenia aceasta, a vestit lui Gheorghe. Dar acesta n-a socotit nicidecum cele zise, ci a rămas neîndreptat. Dar după douăzeci de zile şi-a dat sufletul Gheorghe. Şi s-a dus în muncile acelea înfricoşate. Păzeşte-te, dar, şi tu, şi te grijeşte pentru viaţa ta, fiindcă ai văzut că nu ai aflat alt ajutor numai pe Preasfânta pe aceasta roag-o cu lacrimi ca să te învrednicească de veşnica fericire”. Sfătuirea aceasta mântuitoare auzind-o Ioan de la evlaviosul călugăr, şi aducându-şi aminte totdeauna de frica înfricoşatei acelei vedenii, şi-a mărturisit toate păcatele lui şi a dat milostenie multă, a făcut postiri, şi alte fapte bune, şi săvârşindu-se întru petrecere plăcută lui Dumnezeu, s-a dus în viaţă veşnică.

MINUNEA a 4-a

Pentru biserica Născătoarei de Dumnezeu cea din Neoria

Se vede în ziua cea mai de pe urmă a lui August, cum că în vremea binecredincioşilor împăraţi Mihail şi Teodora, a fost în Ţarigrad2 un Patrichiu, cu numele Antonie, care avea în casa lui o biserică frumoasă şi slăvită, zidită întru slava Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu într-un loc ce se zice Neoria. Pe care biserică, împăraţii cei mai dinainte fiind luptători de icoane, au dezgolit-o de toată bunăcuviinţa şi podoaba, după cum au făcut şi la celelalte biserici: au scos toate icoanele, şi numai cruci închipuia pe ziduri şi pe lemne, şi li se închina. Dar când a strălucit din nou dreapta credinţă, iarăşi a împodobit Patrichiul biserica aceea cu aur şi cu icoane, şi dedesubtul ei a zidit o mică baie spre mîngâierea trupească.

2 Constantinopol.

Deci, până trăia evlaviosul acesta Patrichiu, purta grijă de biserica aceea şi cheltuia ori la ce avea trebuinţă. Şi aşa sus se săvârşea preamărirea lui Dumnezeu totdeauna, iar dedesubt în baia aceea se făceau minuni de la darul lui Dumnezeu, pentru rugăciunile pururea Fecioarei Maria, şi mulţi bolnavi ce se chinuiau de feluri de boale se vindecau. Iară înainte de a muri Antonie Patrichiu a lăsat baia aceea şi biserica în grija celor ce sau aflat atunci oameni iubitori de Dumnezeu, întru a sa pomenire, dar care fiind săraci şi neavând nici apă cu îndestulare, nici alt venit, încetu cu încetu a rămas în paragină. Şi murind aceia şi neavând altcineva dreptul să o înstrăineze a rămas neîngrijită. Iar baia jefuind-o unii şi alţii a rămas neîngrijită desăvârşit. Iar biserica a rămas la un preot evlavios, care slujea cu toată osârdia, pentru că făcea multe minuni Preasfânta, şi avea norodul la acela evlavie, dându-i cele ce îi erau spre trebuinţă. Iar după o vreme fericitul împărat Roman făcându-şi palate împărăteşti şi trebuindu-i multe materiale la zidirea lor şi

înştiinţându-se pentru acest locaş al Nascătoarei de Dumnezeu, cum că are multe materiale, avea de gând să o strice. Iar Născătoarea de Dumnezeu ceea ce purt grijă de acel locaş nu a trecut cu vederea gândul împăratului. Căci în noaptea aceea s-a arătat celui ce conducea lucrările, şi altui oarecare tânăr ce era rudă cu el şi le-a zis cu amenințare să nu cuteze nicidecum a-i strica casa cea din Neoria. Şi dacă se făcu ziuă spunând tânărul visul către mama conducătorului de lucrări, înţelese şi împăratul care îndată cum auzi, zise cuvântul acesta: Nu vreau să am judecată cu Prea Sfânta Nascătoare de Dumnezeu, ci dimpotrivă voi înnoi locaşul acela cu cele de trebuinţă. Aşadar, cei ce fuseseră trimişi acolo să strice au curăţat baia şi biserica şi le-au înnoit. După ce au fost terminate lucrările de refacere şi extindere, introducându-se şi apă caldă, impăraţii Roman, Constantin şi Hristofor obişnuiau să folosească această baie. Şi bucurându-se întăriră aşezământul şi cu hrisov de milă ca să aibă venituri anuale asigurate. Şi au dăruit-o unei mănăstiri ca să poarte grijă de baie şi de biserica Născătoarei de Dumnezeu. Şi câte minuni s-au făcut mai înainte, în mai sus pomenita biserică a Născătoarei de Dumnezeu, le vom lăsa, iară aici vom povesti una spre încredinţarea altora şi nemincinoasa adeverire. O oarecare femeie bogată, avea o boală cumplită, căci se umflase tot trupul ei atâta, încât s-au umplut de rane foarte respingătoare şi rău mirositoare şi simţea o durere neasemănată; deci cheltuind la doctori toată avuţia ei, nimic nu s-a folosit. Auzind apoi de minunile pe care le făcea Născătoarea de Dumnezeu în Neoriu, s-a dus acolo şi a rămas mai multe zile, dar nu a vindecat-o, că Domnul voieşte să avem răbdare multă, şi pentru aceea uneori nu ne ascultă îndată când cerem ceva de la el, până s-ar arăta răbdarea şi îngăduirea noastră. Dar după ce a văzut că nu s-a folosit s-a dus la biserica cea din Vlaherne, şi căzând pe pământ se ruga acestea, zicând cu lacrimi: „Miluieşte-mă pe mine, Maica lui Hristos Dumnezeu, că fiind lipsită de tot ajutorul omenesc, am nădujduit la tine”. Acestea se rugă de multe ori, şi a noua zi a văzut în vis o femeie încuviinţată şi cinstită, care îi zicea ei : „O, femeie, ce strigi către mine de mă superi neîncetat?”. Iară ea a răspuns : „Ştiu, Stăpâna mea, că pentru păcatele mele mă ispitesc, ci fiindcă pentru noi păcătoşii S-a întrupat din Tine Fiul lui Dumnezeu, şi S-a făcut om, pentru aceasta am alergat către Tine eu nenorocita, ca să mă miluieşti şi să mă vindeci pe mine”, Îi zice ei Stăpâna: „Du-te în casa mea de la Neoria şi acolo vei afla vindecarea”. Deci după ce s-a deşteptat femeia, mulţumind lui Dumnezeu s-a dus iarăşi în biserica cea zisă şi se ruga Fecioarei, ca să împlinească milostivirea ei pe care i-a făgăduit-o. Deci adormind, a văzut de asemenea pe Stăpâna cu un bărbat evlavios şi îi zicea lui: „Rupe umflătura bolnavei acesteia”. Iar acela a lovit cu toiagul lui pîntecele ei, şi atunci s-a deşteptat femeia, şi a văzut cum că a fost vedenie prea adevărată, că curgea din pîntecele ei atâta puroi şi putreziciune rău mirositoare încât toţi s-au minunat. Deci a intrat în baie şi s-a spălat şi aşa a ieşit sănătoasă şi vindecată. Şi închinându-se acelui sfânt loc, tămâia cu mirodenii, mulţumind Prea Sfintei Stăpâne de Dumnezeu Născătoare, întru slava Celui ce S-a născut dintru dânsa, Hristos Dumnezeul nostru.

MINUNEA a 5-a

Pentru orbul pe care l-a luminat apa izvorului cel primitor de viaţă

Se vede în Penticostar, în vinerea cea dintâi, că în Ţarigrad3 era un ostaş, milostiv foarte şi om îmbunătăţit, Leon cu numele, cu porecla Machelie, care pentru bunătatea lui l-a învrednicit Dumnezeu de s-a făcut împărat mai pe urmă. Deci, când era încă ostaş, s-a

întâmplat într-o pădure deasă, aproape de cetate, şi acolo a văzut un orb, care era din călătorie şi arşiţă foarte însetat. Pentru aceasta s-a întristat Leon, şi îl trăgea de mînă ca să-l ducă mai înainte, nu cumva va afla apă să-l adape.

3 Constantinopol.

Dar după ce s-a dus o puţină depărtare de loc, a căzut orbul, neputând mai mult să umble de sete, iar Leon căuta multe ceasuri în pădure apă, şi n-a aflat. De care s-a întristat foarte, temându-se nu cumva va muri orbul din împuţinarea lui. Cercând dar în părţile cele mai dinăuntru, a auzit un glas, zicându-i: „Nu te scârbi, o! Leone, că aproape de tine este apa, şi adapă pe orb. Apoi să-i speli ochii lui cu dânsa, ca să cunoşti puterea mea. Iar tu să ştii că te vei face împărat, şi atunci să îţi aduci aminte ca să-mi faci aici o biserică, ca să locuiesc întrînsa, să vină câţi au trebuinţă de ajutorul meu, ca să afle mântuirea sufletului şi a trupului". Acestea auzindu-le Leon, cu totul îngrozit, s-a bucurat, că a aflat trei daruri dintru unul pe care l-a căutat. Deci, ducându-se înainte trei paşi a aflat apă într-un loc, şi bând a cunoscut întru sine multă veselie şi putere. Şi luând din apa aceea, a adăpat pe orbul, şi şi-a venit în fire. Apoi a spălat ochii lui, după porunca Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu. Şi îndată, o! minunile tale, Stăpână! a văzut cel mai înainte fără vedere, şi a luat atâta veselie, pe cât poate fiecare să o înţeleagă. După puţină vreme s-a suit Leon la vrednicie împărătească, şi a zidit o biserică în locul întru care a aflat apa cea vindecătoare, în numele Prea Sfintei Fecioarei Maria, şi a numit-o pe biserică, ca să se zică Izvorul cel primitor de viaţă. Fiindcă apa aceea era dăruire de la Izvorul cel adevărat al vieţii, adică de la împărăteasa cea atotputernică. Şi nu numai această facere de minune a săvârşit, ci şi altele nenumărate, care covârsesc la număr stelele cerului. Că durerile de piept, şi încuierile udului, patimile funiceilor, şi curgerile de sânge, frigurile, lepra, lingoarea, fierbinţelile, albeţele ochilor, zgîrcirile vinelor şi alte multe feluri de boale a vindecat împărăteasa cea atotputernică prin apa aceea purtătoare de viaţă, şi în fiecare zi vindecă pe cei ce pătimesc. Şi morţii i-a înviat, după cum mai jos vom scrie mai arătat întru slava Dumnezeului nostru, Care din dânsa S-a născut negrăit. Căruia i se cuvine toată cinstea şi închinăciunea în veci. Amin.

MINUNEA a 6-a

Pentru împăratul Leon cel înţelept

În vreme, în care a împărăţit Leon cel prea înţelept, avea o soţie îmbunătăţită foarte şi sfântă, numele ei fiind Teofana, care s-a sfinţit mai pe urmă pentru faptele ei cele bune, după cum se vede în Sintixar, în 16 zile ale lui Decembrie. Deci mai înainte de a se sfârşi Sfânta, a venit mare boală împăratului, şi durere nevindecată, care se zice piatră, că se nasc oarecare pietre în beşica udului4, şi astupă drumul udului, şi nu poate să iasă udul, pentru care pricină mulţi au murit. Aşadar, chinuindu-se Leon, s-au adunat toţi doctorii, şi nu puteau să-l vindece, în săptămîna zisă a brânzei l-au strâns durerile atât, încât au hotârît doctorii cum că moare, şi i-au pregătit cele de trebuinţă morţii. Atunci, fericita împărătească văzând că nici un doctor pământesc nu putea să-l vindece, a alergat la cel Ceresc. A intrat în cămara cea împărătească, şi căzând înaintea Sfintei Icoane a Maicii lui Dumnezeu, cu credinţă şi cu lacrimi fierbinţi se ruga ca să-i dăruiască puţină viaţă bărbatului ei, până ce ar veni în vârstă Constantin fiul lor, ca să nu se primejduiască împărăţia.

4 Vezica urinară.

Aşadar, făcând rugăciune împărăteasa cetăţii şi rugând pe Stăpâna cerului şi a tot pământul, a auzit un glas nevăzut zicând: „Nu te întrista, Teofano, că astăzi vine buruiana cea vindecătoare, ca să vindece pe bărbatul tău”. Aceasta auzind Sfântă, s-a bucurat foarte, şi alergând către cel bolnav îl văzu cum că era în ceasul cel mai de pe urmă, ca să-şi dea sufletul, şi doctorii au făcut sfat, ca să-l spintece. Iar ea le-a zis lor, că degrabă vine un alt doctor să-l vindece, şi după multe ceasuri, când socotea cum că de tot a murit, văd că vine degrabă o călugăriţă, Agati cu numele, care era de la Biserica Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu Hrisopighişi ţinând un vas cu apă din acea vindecătoare, a zis acestea către împărăteasa: „Astăzi când m-am sculat de dimineaţă şi împodobeam biserica Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, am auzit un glas, zicându-mi: Agati, ia degrabă puţină apă din izvorul meu, ca să duci împăratului să o bea, ca să se vindece şi el şi să înceteze şi durerea Teofanei iubitei mele care cu lacrimi strigă către mine”. Deci i-a dat împărăteasa apa celui bolnav şi îndată, o! grabnică izbăvire! cum a băut-o s-a vindecat desăvârşit, şi atîţa putere a luat, încât s-a sculat din pat sănătos, ca şi cum n-ar fi avut nici o boală. Minunea aceasta a înspăimântat pe toţi. Iar împăratul a poruncit de au făcut praznic de veselie întru aducerea aminte a acestei faceri de bine şi mulţumire a Preaslăvitei Stăpânei noastre şi a Celui ce S-a născut din ea negrăit, Căruia i se cuvine slava în veci. Amin.

MINUNEA a 7-a

Pentru Tesaloniceanul care a înviat prin apa izvorului cel primitor de viaţă

În Penticostar, în Vinerea cea luminată se citeşte asemenea, cum că un om bogat s-a pornit de la Tesalonic cu multă evlavie, ca să se ducă la biserica cea zisă mai sus a Izvorului cel primitor de viaţă ca să se închine, auzind minunile cele de spaimă, pe care le făcea Stăpâna cea Atotputernică cu apa aceea din care avea dorire ca să bea spre sfinţenia sufletului lui. Deci luând mulţi arginţi pentru cheltuială, şi pentru ca să dea la biserică, a intrat în corabie şi înotând i-a venit o boală grea, de unde cunoscând cum că are să moară, a zis corăbierului: „Socotesc că n-am fost vrednic să mă închin bisericii Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu nici să beau din apa aceea Preasfântă, şi fiindcă păcatele mele m-au împiedicat să nu mă duc viu, te jur pe tine cu numele Stăpânii, Născătoarei de Dumnezeu, să nu mă arunci în mare, ci să mă pui într-o ladă, să mă duci la acea sfântă biserică, ca să mă îngropi acolo, şi aşa făcând vei avea ajutătoare pe Preasfântă. Încă îţi las ţie şi din banii mei o sută de galbeni, şi pe ceilalţi să-i dai la biserica aceea pentru pomenirea sufletului meu”. Acestea zicând cel bolnav, s-a jurat lui corăbierul ca să facă voia lui, şi atunci şi-a dat duhul. Iar corăbierul a păzit trupul şi după trei zile a ajuns în Ţarigrad5, şi scoţând pe cel mort a chemat preoţii să-i cânte slujba după orânduială, şi să-l îngroape la biserica cea zisă mai sus a Fecioarei. Şi după ce au cântat, i s-a părut unui preot ca să deschidă sicriul pentru că nu mirosea ca alţi morţi. Deci deschizându-l au aruncat deasupra trupului ţărână în chipul crucii, după obicei, zicând: „Tină luând, m-ai plăzmuit pe mine şi ai pus întru mine suflarea de viaţă, şi celelalte”.

5 Constantinopol.

Atunci luând un tovarăş al corăbierului puţină apă din izvorul cel primitor de viaţă şi apropiind-o de cel mort, a zis acestea: „O sărace! cât dor ai avut ca să bei din apa

aceasta, şi nu ai ajuns, ci măcare acum mort primeşte-o pe dânsa”. Aşa zicând, a vărsat apa peste trupul lui şi îndată (o! minunile tale cele mai presus de fire, Stăpână dătătoare de viaţă!) s-a sculat mortul şi a şezut, slăvind pe Domnul şi pe Fericita Fecioară. Câtă înspăimântare, o! fraţii mei, socotiţi că au luat cei ce stau împrejur, şi mai ales corăbierii, cari l-au ştiut că a murit, şi încă mai mult că era atunci de patru zile mort, ca şi odinioară Lazăr cel ce s-a sculat după patru zile ? Cei ce ştiau prea mult se minunau. Iar cel mort s-a sculat, a mulţumit din destul Prea Sfintei, şi n-a uitat facerea de bine, ci ca un recunoscător a rămas până în sfârşit în biserica ei, slujind cu toată osârdia, făcânduse călugăr evlavios şi îmbunătăţit. Veneau încă din felurite locuri de îl întrebau pentru iad, dar el nimic n-a răspuns pentru ceva, după cum şi Lazăr. Iar trăind cu bună plăcere de Dumnezeu şi cu minunată viaţă douăzeci de ani după ce a înviat, s-a odihnit întru Domnul, Căruia I se cuvine slava în veci. Amin.

MINUNEA a 8-a
Pentru Sfântul Roman Cîntăreţul, care a făcut Condacele tuturor Sfinţilor
Se vede la Metafrast, în întâia zi a lunii lui Octombrie6, întru care prăznuim pe Sfântul Roman Cîntăreţul (Melodul), că sfântul acela a fost din cetatea Edesa şi a lăsat patria sa, şi ducându-se în Ţarigrad, a

6 Vieţile sfinţilor, luna octombrie ziua 1.

locuit într-o mănăstire a Prea Sfintei Stăpânei noastre, ceea ce se zice întru cele ale lui Kir. Şi de multe ori se ducea din chilia lui la biserica Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioară cea din Vlaherne, şi acolo petrecea toată noptea la priveghere, că era foarte evlavios şi îmbunătăţit, priveghind la praznicele cele împărăteşti şi rugându-se toată noaptea. Pentru aceasta s-a învrednicit să ia vrednicia aceasta de la Stăpâna, adică: la privegherea Naşterii lui Hristos, aflându-se în biserica cea zisă sus a Vlahernelor, a adormit puţin de osteneală. Şi atunci a văzut pe Prea Sfânta în vedenie, unde ţinea o carte, şi îi zise lui: „Deschide gura ta, ca să mănânci dăruirea aceasta, care îţi dau”. Deci i s-a părut lui cum că a deschis gura şi a înghiţit cartea aceea. Şi atunci după ce s-a făcut ziuă, s-a suit în amvon şi a început cu multă evlavie condacul Prazniculuí, adică: „Fecioara astăzi pe Cel mai presus de fiinţă naşte”, şi celelalte, pe care l-a cântat cu astfel de cântare şi cu atâtâ dulceaţă, încât s-a cunoscut prea arătat, cum că a venit din Cer, şi nu de la oameni darul care i s-a dat, şi toţi s-au minunat. Că nu numai Condacul acesta a făcut, ci şi toate celelalte ale praznicelor Mântuitorului, ale Preasfintei, şi ale tuturor Sfinţilor. Şi a alcătuit mai mult de o mie de Condace, adică: a tot anul, câte se cîntă în biserica noastră. Iar de darul acesta s-a învrednicit minunatul de la Maica lui Dumnezeu pentru că avea evlavie către ea foarte, şi o cinstea, pentru aceasta şi de la ea s-a slăvit şi în lumea aceasta vremelnică, şi în viaţa cea cerească şi fericită. Pe care să dea Dumnezeu ca să o dobândim noi toţi. Amin.

MINUNEA a 9-a
Pentru Sfântul Grigorie Arhiepiscopul Neocesareei, făcătorul de minuni
În 17 zile ale lui Noiembrie, Biserica noastră prăznuieşte pe Sfântul Grigorie făcătorul de minuni, care a fost pustnic sus într-un munte şi avea o petrecere şi viaţă minunată. Pentru aceasta l-au hirotonit Arhiereu cu un chip minunat, că nu l-au făcut ca pe alţi Arhierei ca să-l aleagă fiind de faţă, ci nevoindu-se în munte s-a hirotonisit Arhiepiscop Neocesareei,

nefiind de faţă. Care, după ce s-a suit în scaunul cel înalt al arhieriei, s-a sârguit să facă şi faptă bună mai multă, pentru aceasta şi de la Dumnezeu s-a învrednicit de mai mari daruri, după cum în viaţa lui se văd minunile cele mai presus de fire pe care le-a făcut. Deci sfântul acesta rugându-se într-o noapte în chilia lui, după obicei a venit o dumnezeiască strălucire şi s-a luminat toată casa mai mult decât ar fi fost însuşi soarele văzut. Atunci văzu o femeie prea încuviinţată, frumoasă şi minunată şi aproape de ea un bătrân prea cinstit şi cucernic. Deci se minuna Grigorie, şi socotea în mintea lui cum că femeia aceea prea cinstită ar fi fost împărăteasa îngerilor, dar bătrânul n-a putut să înţeleagă cine ar fi, până ce a auzit pe Preasfinţii că i-a zis lui: „Ioane ucenicule al Fiului şi Stăpânului meu, şi cela ce eşti numit cu numele Preamăririi, arată taina adevăratei credinţe lui Grigorie acesta, iubitului rob al învăţătorului tău, ca să înţeleagă adâncul cuvântării de Dumnezeu, pentru ca să nu-l biruiască vreun eretic cândva". Acestea auzindu-le Sfântul, a cunoscut cum că a fost Ioan Evanghelistul, care a venit cu Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, ca să-l înveţe mărturisirea cea dreptslăvitoare a credinţei, pentru că în vremea aceea erau mulţi eretici, şi cu cuvintele lor cele măgulitoare înşelau pe mulţi şi îi trăgeau la dogmele lor cele răzvrătite. Atunci dar a scris marele acesta şi făcătorul de minuni Grigorie mărturisirea credinţei noastre celei adevărate şi dreptslăvitoare, după cum l-a luminat Preasfânta şi l-a învăţat Apostolul şi a dat-o pe dânsa Sfintei şi Sobornicească Biserici a lui Hristos, după cum în viaţa lui mai arătat se vede, pe care a scris-o Sfântul Grigorie de Nyssa, fratele marelui Vasile. Nu numai de dăruirea aceasta s-a învrednicit de la Maica lui Dumnezeu credinciosul acesta şi binecunoscătorul robul ei, ci şi de puterea facerii de minuni, că a săvârşit cu ajutorul Stăpânei acesteia cea atotputernică nişte minuni pe care toţi auzindu-le se minunează şi care voieşte ca să ia bucurie şi veselie sufletească, să citească viaţa lui. Numai una să o spun, spre încredinţarea celorlalte, pentru ca să cunoaşteţi cât dar află la Dumnezeu acela care împlineşte poruncile Lui, şi cinsteşte cu multă evlavie pe Împărăteasa cea mult lăudată şi prea slăvită. În Neocesareea, în care era Sfântul acesta Arhiereu, este un râu mare, pe care îl numesc Licon, care se mărea iarna atât încât făcea nenumărate pagube nu numai la ţarini şi la case, pe care le prăpădea şi îneca dobitoacele, ci şi pe mulţi oameni îi omora. Deci s-au dus oamenii cei de loc către Grigorie cel Mare, şi l-au rugat ca să le ajute. Iar Sfântul, sfătuindu-i pe dânşii ca să aibă nădejdea lor către Dumnezeu, s-a dus cu dânşii ţinând în mâinile lui un toiag, pe care l-au înfipt în malul râului, şi mai întâi a făcut rugăciune în taină, apoi a zis şi aceasta cu glas: „În numele Domnului nostru Iisus Hristos, îţi poruncesc ţie, eu robul lui Dumnezeu şi al pururea Fecioarei Maria, ca să nu ieşi mai mult din locul tău, nici să treci hotarul acesta al toiagului meu". Acestea zicând Sfântul (o! mari minunile tale Doamne!), toiagul acela uscat şi de toată umezeala neîmpărtăşit, a prins rădăcini şi s-a făcut copac mare şi înfrunzit prea frumos. Şi minunea urmă minunii, pentru ca să se propovăduiască totdeauna puterea lui Hristos. Se vede până în ziua de astăzi copacul acela, că n-a putrezit de mulţimea vremii, nici rîul n-a îndrăznit vreodată ca să treacă hotarul pe care l-a poruncit Sfântul, căci când ajunge la copacul acela întoarce călătoria către cele dinapoi, şi se cucericeşte de toiagul Sfântului. Aşa ştie Domnul a slăvi pe cei ce de asemenea îl slăvesc pe El. Vedeţi, creştinii mei, câte minuni şi semne au făcut robii cei evlavioşi ai Născătoarei de Dumnezeu, pentru că au avut credinţă către Dumnezeu? Dar cum îndrăznesc oarecare filosofi să spună că sunt minciuni unele din minunile Prea Sfintei? Oamenii pot să săvârşească unele ca acestea cu ajutorul Stăpânului, şi Maica lui oare nu poate? Sfântul acesta a poruncit unei pietre

mari ca un munte, de a ieşit din locul ei şi s-a dus aiurea. Aceasta a făcut-o şi Avva Marou al Traciei, Ioachim Patriarhul Alexandriei. Iar marele Averchie Arhiepiscopul Ierapolii a poruncit diavolului, de a ridicat din Roma o jertfelnic de piatră ca un munte, adică un altar al idolilor, şi l-a dus în Frigia, cale de patruzeci de zile, făcând mare înspăimântare şi uimire celor ce o vedeau. Încă făcătorul de minuni Spiridon a poruncit de asemenea unui rîu ce se vărsa întocmai ca o mare în vreme de vară, care întorcându-se în părţile cele dinapoi, a trecut nu numai sfântul, ci şi câţi s-au întâmplat acolo. Acestea şi altele asemenea se văd în vieţile celor mai sus-zişi pe care le-a scris Simeon Metafrastul, (care pe larg se află tipărite şi pe limba noastră). Deci dacă sfinţii au săvârşit nişte minuni ca acestea, cum nu ar fi putut Stăpâna ca să lipească mâinile cele tăiate, să învieze pe morţi şi să săvârşească minuni asemenea, ca una ce a născut pe Dumnezeu? Eu le cred, şi le-am tălmăcit după cum le-am aflat scrise pentru ca să se umilească păcătoşii, să se întoarcă către pocăinţă, şi să dobândească iertare. Şi de am greşit la aceasta Domnul să mă ierte, că după cum am zis mai înainte la începutul cărţii, eu cred, după cum porunceşte Biserica Răsăritului, adică Ortodoxă, ca un dreptcredincios, şi să nu mă prihănească cineva cu nedreptate. Că pentru multă evlavie pre care o am către Preasfânta am tradus această carte în româneşte şi la tipar am dat-o, şi nădăjduiesc la milostivirea şi bunătatea ei ca să-mi ajute să scap de munca cea veşnică, de care dea Dumnezeu ca să ne izbăvim noi toţi creştinii prin rugăciunile însăşi ale Stăpânei noastre pururea Fecioarei şi Născătoarei de Dumnezeu şi ale tuturor Sfinţilor. Amin.

MINUNEA a 10-a

Pentru Ioan Damaschin, pe a cărui mină cea tăiată a vindecat-o cea Preanevinovată

Se vede în viaţa Sfântului Ioan Damaschin pe care a scris-o preaînţeleptul Ioan Patriarhul Antiohiei, cum că în vremea lui Leon Isaurul era mare prigonitor contra icoanelor în Constantinopol şi pe mulţi dreptcredincioşi a muncit împăratul cel urâtor de Hristos cu feluri de munci. Deci, înştiinţîndu-se de acestea Ioan Damaschin, pe care îl avea voievodul sarachinilor ca întâiul sfetnic, scria în fiecare zi scrisori, şi le trimitea în Constantinopol dreptcredincioşilor, în care arăta, cu mărturii vrednice de crezut, cum că toţi care nu se închină sfintelor icoane sunt eretici şi fără de Dumnezeu şi de împărăţia lui Hristos străini. Iar auzind împăratul aceasta, a cerut ca să-i dea una din scrisorile lui Ioan, pe care a arătat-o dascălilor, întrebându-i pe dânşii dacă poate cineva dintre dânşii ca să imite chipul scrisorii. Deci s-a aflat unul iscusit de prisosit la frumoasa scriere, care s-a făgăduit împăratului ca să o scrie atât de asemenea, că însuşi Ioan nu va cunoaşte cum că este străină. Acestuia a poruncit împăratul cel viclean de a scris către dânsul o scrisoare ca şi cum ar fi de la Ioan, în care zicea acestea: „Împărate, întru mulţi ani să trăieşti, închinăciunea cea cuviincioasă împărăţiei tale aduc eu robul tău Ioan din Damasc, şi îţi arăt ca să ştii că cetatea noastră este în vremea aceasta slăbănogită, pentru că lipsesc cei mai mulţi ostaşi ai Agarenilor la război. Şi dacă vei trimite puţină oaste, cu înlesnire o iei, şi îţi voiu ajuta şi eu la o apucare ca aceasta pe cât pot, că în mâinile mele este toată cetatea”. Acestea şi altele mai multe scriind vicleanul împărat a făcut şi altă scrisoare cu mâna lui, către Stăpânitorul Agarenilor, zicând acestea: „Prea de bun neam şi prea iubite Voievoade al cetăţii Damascului, să te bucuri. Ştii că nu este nici un lucru mai fericit mai lăudat, şi lui Dumnezeu plăcut decât dragostea; ca să păzească cineva tocmelile cele de pace, pentru aceasta nu voi să stric prietenia, pe care o am cu bunul neam al tău, cu toate că un prieten al tău adevărat mă îndeamnă şi mă cheamă pe mine

la aceasta, şi îmi trimite scrisori de multe ori ca să viu asupra ta cu război. Iar pentru încredinţarea ta îţi trimit una din scrisori, pentru ca să cunoşti adevărata prietenie pe care o am eu către tine, şi vicleşugul, şi răul năravul al aceluia care a scris-o". Aceste două scrisori le-a trimis cu un rob al său, cel cu nume de leu şi cu socoteală de şarpe, la cel viclean şi barbar, care, văzându-le, s-a mâniat, şi chemând pe Ioan, i le-a arătat. Iar Ioan, înţelegând viclenia împăratului, spunea adevărul nu numai că nu le-a scris, ci nici măcar în mintea lui nu le-a gândit niciodată. Iar barbarul biruit fiind de mânie n-a crezut, nici soroc nu i-a dat ca să arate adevărul, ci a poruncit să-i taie mâna lui. Deci s-a tăiat dreapta aceea, care mustra pre cei ce urăsc pe Domnul, şi în loc de cerneală cu care se vopsea mai înainte, s-a vopsit cu al său sânge, pe care mînă au spânzurat-o în târg, ca să o vadă toţi. Şi după ce a trecut ziua, a trimis Ioan mijlocitor, rugându-se tiranului că să-i dea mâna să o îngroape ca să-i mai uşureze durerea lui, iar acela a primit, şi i-a dat-o. Deci luând-o pe dânsa Ioan şi intrând în casa sa, a căzut la pământ cu faţa în jos înaintea sfintei icoane a Maicii lui Dumnezeu, zicând acestea cu lacrimi şi cu credinţă: „Stăpână, Preasfântă Maică, ceea ce ai născut pe Dumnezeul meu, pentru dumnezeieştile icoane dreapta mea s-a tăiat. Cunoşti bine pricina pentru care s-a nebunit Leon; apucă înainte dar, ca o grabnică ce eşti, şi-mi vindecă mâna mea; dreapta Celui înalt, Care S-a întrupat din Tine, multe puteri face prin mijlocirea Ta; aşa şi acum, pe dreapta mea aceasta să o vindece, pentru rugăciunile Tale, ca să poată scrie cu dulci şi întocmite cântări care se cuvin să se dea Ţie, Născătoare de Dumnezeu, şi Celui ce s-a născut din tine, şi totodată ajutătoare să se facă dreptei credinţe. Acestea zicând Ioan cu lacrimi, a adormit, şi văzu icoana pururea Fecioarei care îi zise lui, cu liniştită privire: „Vezi, sănătoasă s-a făcut mâna ta, şi să nu-ţi pese mai mult pentru aceasta, ci fă-o pe dânsa „trestie a scriitorului ce scrie degrabă, după cum te-ai făgăduit mie acum". Deci, deşteptându-se şi văzând-o vindecată şi lipită mâna lui (o! prea mare puterea Ta, Preacurată !) s-a bucurat cu duhul pentru Dumnezeu şi pentru Maica Lui, că a făcut cu dânsul mărire Cel Puternic. Deci toată noaptea a cântat veselindu-se, cântare de mulţumire lui Dumnezeu, zicând: „Mâna Ta cea dreaptă, Doamne, s-a proslăvit întru tărie". „Dreapta Ta a vindecat pe dreapta mea cea tăiată, şi pentru aceasta va sfărâma pre vrăjmaşii care nu cinstesc prea cinstită icoana Ta, şi a Aceleia ce Te-a născut pe Tine, şi prin mâna mea va zdrobi pe necinstitorii de icoane cei potrivnici mulţimii slavei Tale". Deci a trecut toată noaptea veselindu-se şi cântând laude pururea Fecioarei Maria, Maicii lui Dumnezeu. Iar când s-a făcut ziuă şi au văzut vecinii lucrul cel minunat, au vestit în toată cetatea. Însă oarecare urâtori de Hristos au zavistuit, şi ducându-se au spus Stăpânitorului cum că n-a tăiat mâna lui Ioan, ci altuia oarecăruia rob al lui, care pentru ca să-i facă bunătatea Domnului său, a primit ca să-i taie mâna lui, pentru că i-au dat arginţi nenumăraţi. Iar Stăpânitorul a poruncit ca să vie Ioan, să vadă mâinile lui, şi venind i-a arătat mâna cea tăiată, care avea un semn roşu împrejur, pe care l-a iconomisit Preasfânta pentru neminoinoasa mărturie a tăierii. Deci i-a zis barbarul: „Care doctor te-a vindecat şi ce fel de doctorii ai pus?". Iar Ioan cu strălucit şi mare glas s-a făcut propoveduitor minunii, zicând: „Domnul meu m-a vindecat, doctorul cel Atotputernic, care are deopotrivă putere după voire". Iar Stăpânitorul a răspuns : „Iartă-mă, omule, că după cum se vede nevinovat eşti; nu ai greşit la pricina aceasta, şi cu nedreptate te-am osândit. Aşadar, să ai cinstea cea dintâi, ca să fii întâiul sfetnic al meu, şi mă făgăduiesc ţie, ca să nu fac nimic fără de sfatul şi voirea ta". Iar Ioan a căzut la picioarele lui, rugându-se să-l ierte, să se ducă să slujească Făcătoarei de bine, după cum i-a poruncit. Şi după ce s-a pricit mult timp s-a învoit Stăpânitorul, şi i-a dat voie şi iertare

să se ducă unde voieşte. Iar Ioan mulţumind s-a dus, şi împărţind săracilor averea lui, şi slobozind pe robii lui, s-a dus la Mănăstirea Sfântul Sava, unde făcându-se călugăr s-a dat ascultător la un bătrân aspru, care i-a poruncit să-şi taie desăvârşit voia lui, după rânduiala petrecerii celei călugăreşti, ca să nu facă niciodată nimic fără de voie şi blagoslovenie şi să nu cânte nicidecum vreun tropar. Tai însă cuvântul, pentru ca să nu ies din ceea ce stă înainte. (Şi care pofteşte ca să se umilească mai mult să citească viaţa lui, în patru zile ale lui Decembrie, ca să ia mare folos.) Iar într-una din zile, un frate al Mănăstirii a rugat pe Ioan ca să-i alcătuiască vreun tropar de moarte umilitor, ca să ia puţină mângâiere, pentru că adormise fratele lui cel după trup. Iar Ioan se temea să nu scârbească pe bătrânul; însă s-a biruit de multa rugăminte a fratelui, şi scriind troparul acesta prea cu frumoasă cântare, şi anume: „Toate sunt deşertăciuni, cele omeneşti” îl cânta, şi sosind bătrânul de afară, şi auzind glasul acela de cântare prea umilitoare, s-a scârbit, şi a gonit pe Sfântul ca pe un neascultător. Iară el, căzând la picioarele bătrânului, cerea iertăciune, dar acela nici întrun chip nu s-a plecat. Însă pentru multa rugăciune a proestoşilor, s-a înduplecat iarăşi ca să-l primească numai să se învoiască să cureţe ieşitorile şi să odihnească pe călugări. Iar el a primit, cunoscând folosul ascultării. Deci bătrânul, văzându-l pe dânsul că ascultă, l-a primit iarăşi, poruncindu-i să păzească tăcerea, după cum cea mai dinainte. După puţine zile, se arată Preasfânta bătrânului în somn, zicându-i: „Pentru ce ai închis un minunat izvor ca acesta, care varsă afară destule pâraie şi apă a odihnei sufletelor cu atâta dulceaţă, mai mult decât cel ce a izvorât cu străină cuviinţă, din piatră, în pustie? Lasă izvorul ca să adape toată lumea, să acopere mările eresurilor şi să le mute spre dulceaţa minunată. Acesta are să covârşească alăuta cea proorocească a lui David, şi Psaltirea, cântând cântări nouă Domnului, şi cântări pline de minunată dulceaţă, mai presus decât Cântarea lui Moisi, şi decât cântarea în fluier de horă a Mariamiei. Faţa de asemănarea alăutei lui cea dulce cântătoare şi minunată, au să se socotească un basm netrebnic cântările cele fără de folos ale lui Orfeus. Acesta va cânta cântarea cea duhovnicească şi cerească. Acesta va urma cântările cele heruvimiceşti. Acesta va croi drept dogmele credinţei şi va da la iveală răzvrătirea şi strâmbarea a tot eresul”. Când s-a deşteptat bătrânul, care a avut vedenia aceasta, şi i s-au descoperit cele negrăite, a zis către Sfântul acestea: „O! fiule al ascultării lui Hristos, deschide gura ta; nu în pilde, ci întru adevăr, nu întru ghicituri, ci în dogme. Grăieşte cuvintele pe care le-a scris Duhul Sfânt în inima ta; suie-te în muntele Sinaitului cel al vedeniilor şi al descoperirilor lui Dumnezeu, fiindcă te-ai smerit pre sineţi până în sfârşit; acum dar, suie-te în muntele bisericii, şi propovăduieşte, binevestind Ierusalimului; întru tărie înalţă glasul că preaslăvite mi s-au grăit mie pentru tine de la Maica lui Dumnezeu, şi mă iartă pe mine de câte ţie am greşit, că din necunoştinţa mea te-am împiedicat”. Atunci dar, început făcând Ioan cântărilor celor cu miere curgătoare, lumina bisericile atâta, încât oricine auzea cuvintele lui şi facerile putea să înţeleagă. Deci întru acest chip vieţuind Sfântul într-o petrecere îmbunătăţită şi prea minunată, şi multe scrieri lăsând asupra luptătorilor de icoane, alcătuind canoane prea frumoase şi dulci la cântare, cum şi alte cuvinte de praznice, spre lauda şi mărirea Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, s-a odihnit întru Domnul, Căruia I se cuvine slava şi Stăpânirea, în veci. Amin.

MINUNEA a 11-a

Pentru împărăteasa Franţei, ale cărei mâini tăiate le-a vindecat Stăpâna cea Atotputernică

În Franţa era un împărat văduv de întâia soţie cu care făcuse un copil, parte femeiască prea frumos şi l-a numit Maria. Apoi el a făcut a doua nuntă, şi a luat o femeie mai frumoasă, cum nu se afla în locurile lui, care pe cât era frumoasă la trup pe atât era la suflet grozavă. Şi mai ales se stăpânea atâta de zavistie, încât nici într-un chip nu vrea să audă cum că ar fi fost alta cândva mai frumoasă decât ea. Şi văzând pe fiica cea întâi născută, cum că avea frumuseţe minunată, au zămislit în inima ei pe diavolul, şi căuta chip să o omoare din zavistie pe fecioara cea nevinovată, pentru ca să nu se facă mai frumoasă decât ea. Deci, când s-a dus în altă ţară împăratul, pentru o pricină de nevoie, atunci a aflat prea îndrăzneaţă vreme potrivită ca să săvârşească pofta ei cea zavistnică. Şi a vorbit cu un rob credincios al ei, care avea multă îndrăzneală, zicând lui: „Un lucru voiesc să-mi faci întrascuns, să nu ştie cineva şi eu îţi voi da atâtea danlri, cu care să te faci cel întâiu în palaturile cele împărăteşti, iar el s-a făgăduit cu jurământ să săvârşească ce-i va porunci. Atunci ea a zis lui: soţia cea dintâi pe care a avut-o împăratul, a făcut pe fiica aceasta nu cu dânsul, ci cu alt oarecare om cu rău năravi. Pentru aceasta, ca o naştere a desfrânării face lucruri necuviincioase şi pline de ruşine şi dacă mai mult va trăi în casă, are să umple de ruşine casa mea. Deci te rog pe tine, ia-o dimineaţă, şi îi spune cum că o duci în grădină să o plimbi, şi tu omoar-o pe dânsa, în locul cel pustiu, şi ascunde-o ca să nu audă cineva de aceasta. Şi ca semn al nemincinoasei mărturii, să-i tai mâinile ei şi să mi le aduci”. Deci slujitorul acela s-a făgăduit că să împlinească dorinţa ei, şi s-a gătit de cu seară cu o rudenie a lui şi prieten credincios. Iar la miezul nopţii a deşteptat împărăteasa pe fecioară şi i-a zis ei: „Du-te, Maria mea, cu oamenii aceştia în cutare loc, în care vin şi eu curând, ca să ne plimbăm”. Aşa dar a luat-o pe fecioară şi a dus-o într-un loc departe şi pustiu, unde a înţeles vicleşugul, că era din fire înţeleaptă. Deci a ridicat ochii către cer şi cu lacrimi s-a rugat zicând: „Stăpână, Născătoare de Dumnezeu, altă nădejde şi ajutor nu am fără numai Darul tău, şi tu răsplăteşte celor ce mă vrăjmăşesc pe mine cu nedreptate”. Iară slugile i-au spus: „Să nu plângi şi să nu te temi că vei pătimi vreun rău de la noi”. Iar ea a zis: „Pentru ce minţiţi? Maica mea cea vitregă m-a înşelat pe mine, şi m-a dat în mâinile voastre ca să mă omorâţi, şi nădăjduiesc spre nădejdea celor deznădăjduiţi, că are să vă răsplătească fărădelegea voastră. Ce voiţi de aici înainte? Locul este pustiu şi faceţi porunca doamnei voastre, numai vă rog să nu mă ucideţi fără de veste, ci mărturisiţi ceea ce aveţi să faceţi, ca să-mi dau, prin rugăciune, Stăpânului, duhul meu”. Iar ei i-au spus: „Bine că ai cunoscut ceea ce are să urmeze, că aşa ne-a poruncit, şi ne-am făgăduit să te omorâm”. Iar ea a zis: „Şi nu vă temeţi de Dumnezeu să mă ucideţi cu nedreptate? Nu ştiţi că darul Lui ca un drept Judecător nu lasă ascunsă şi nepedepsită o faptă ca aceasta, ci o va izbândi vouă, şi prea împietritei aceleia, că nici pe aceea, nici pe voi nu v-am nedreptăţit vreodată? Deci dacă voiţi să vă lăsaţi de o fărădelege ca aceasta, lăsaţi-mă pe mine în locul acesta pustiu, şi spuneţi ei cum că m-aţi omorât. Aici nu este nimeni ca să mă caute cu cele trebuincioase şi voi muri de foame, iar voi nu vă veţi pângări mâinile voastre într-acest fel de spurcată ucidere”. Acestea şi altele mai multe zicând, cu lacrimi, lea părut rău pentru dânsa şi i-au zis: „Nouă ne pare rău pentru tine, şi te lăsăm vie. Dar aceea ne-a zis să-i ducem mâinile tale ca să se încredinţeze pentru moartea ta şi dacă nu vom face, cuvântul ei ne va face rău. Şi chiar dacă te vom lăsa vie, fiarele te vor mânca. Iar ea au răspuns: „Amară-mi este şi o moarte şi alta; cu toate acestea voi avea puţină mângâiere, cum că m-au mâncat fiarele, şi nu oamenii, şi veţi fi nevinovaţi şi voi de fărădelegea aceasta. Faceţi aşa pentru numele Prea Sfintei care a născut pe adevăratul Dumnezeu şi Judecătorul tuturor, ca să

nu mă ucideţi. Iar fiindcă ziceţi cum că v-aţi făgăduit ei ca să-i duceţi mâinile mele, tăiaţi-le, ca să le vază şi să se bucure, şi pe mine lăsaţi-mă aici să mor de durere”. Iar ei au primit să o lase vie. Atunci sărmana, pentru ca să scape de moarte, a pus mâinile ei pe o cracă, şi i le-au tăiat din încheieturi cu un chip îndemânatic, şi le-au dus la împărăteasa care le-a dat daruri şi dăruiri nenumărate. Iar sărmana fecioară a rămas întru durere şi chinuire neasemănată şi nu avea altă mângâiere la durerile cele prea usturătoare, numai numele Prea Sfintei, al cărei ajutor îl chema cu lacrimi şi cu credinţă. Pentru aceasta nu s-au lipsit de cerere, ci cu ocrotirea Preabunului Dumnezeu a dobândit ajutor întracest chip. Un tânăr de bun neam, fiul unui domn bogat, vâna într-acele părţi şi cu povăţuirea lui Dumnezeu s-a dus aproape de pădurea aceea, unde auzind plânsul cel nemângâiat, a căutat până ce a aflat-o. Şi minunându-se de primejdie şi de frumuseţea ei, a întrebat să-i spună pricina, iar ea n-a răspuns nimie, mimai plângea cerând ajutor. Iar domnul acela a zis slugilor: „Vreme nu este ca să o întrebăm, ci fiindcă Dumnezeu ne-a povăţuit aici pentru ea, luaţi-o binişor să o ducem în oraşul nostru”. Aşa dar făcând, au ajutat-o cu sârguinţă, cu buruieni şi cu feluri de doftorii, de i-au încetat desăvârşit durerile. Şi se minunau toţi ai palatului de înţelepciunea pe care o avea, şi de frumuseţea ei. Deci o întrebau pe ea de multe ori, a cui fiică este şi pentru ce i-au tăiat mâinile ei, şi n-a vrut să spună. Dar pentru bunele ei obiceiuri şi pentru faţa ei cea de bun neam şi frumoasă, a iubit-o tânărul din toată inima lui şi a zis Ducelui într-o zi: „Părintele meu, cunosc cum că mă iubeşte şi te rog să-mi faci darul acesta: Noi suntem bogaţi şi nu avem trebuinţă de lucruri. Când voieşte cel bogat să se însoare, trebuie să nu caute alta numai femeia să-i placă. Aceasta voiu şi eu să-mi facă stăpânirea ta, ca să iau pe fecioara pe care am aflat-o în pustie; şi n-am trebuinţă pentru slujirea mâinilor ei”. Tatăl a răspuns: „Noi putem să luăm o fiică a unui domn asemenea nouă, şi tu voieşti să o iei pe aceasta? Nu este atâta că este fără de mâini, pe cât că nu o ştim dacă nu este copil al vreunui ţăran prost, şi ne va fi ruşine nouă”. Iar acela a zis: „Părintele meu, aceasta nu poate să fie, că frumuseţea, cunoştinţa, învăţătura şi rânduielile ei o mărturisesc din sânge împărătesc. Ci dacă ar fi şi copil al unui om mic, eu o voiesc, şi dacă nu o voi lua pe dânsa, întru adevăr îţi spun, alta nu iau şi voiu petrece viaţa mea cu tristeţe neasemănată”. Deci văzând Ducele dorul tânărului, s-a înduplecat, şi au făcut nuntă cu bucurii prea bogate. Iar împăratul, tatăl ei, era în durere nemângâiată, neştiind unde să fie fiica lui, pentru că împărăteasa i-a spus cum că a fugit pe ascuns într-o noapte, şi nu ştie ce s-a făcut. Şi plângea nemângâiat, având prepus7 către împărăteasa, dar nu i-a arătat bănuiala lui până ce va cunoaşte adevărul. A trimis deci oameni în feluri de locuri ca să cerce, au scris şi poruncit să se adune domnii şi boierii împărăţiei lui, să facă alergare de cai, pentru ca să ia puţină bucurie, să nu-l omoare durerea. Deci s-a dus porunca aceasta şi în locul unde era fiica lui. Şi vrând Ducele să încalece, nu l-a lăsat fiul lui, ci i-a zis: „Părintele meu, nu este cu cuviinţă să te osteneşti atâta călătorie, fiind bătrân; odihneşte-te, şi eu mă voi duce în locul tău, iubeşte pe soţia mea ca şi pe mine, şi dacă va naşte mai înainte de a mă întoarce eu, poartă grijă de ea”. Iar Ducele a primit, s-a rugat pentru el şi i-a mulţumit. Deci ducându-se, a făcut cu dumnezeiasca putere atâtea fapte vitejeşti şi lupte eroice întru alergarea aceea de cai, încât toţi vorbeau despre dânsul, lăudându-l şi fericindu-l. Iar împărăteasa cea vicleană l-a poftit şi chemând pe sluga lui l-a întrebat, de unde este domnul lui, dacă are femeie şi altele asemenea. Iar sluga i-a spus ei cu de-amănuntul toate, cum că au aflat într-o pădure deasă una fără de mâini, că au luat-o şi celelalte. Mai pe urmă i-a spus ei cum că în acel ceas a venit, de la tatăl lui scrisoare, cum că femeia sa

a născut doi copii parte bărbătească, şi să nu fie îngrijorat. Atunci reaua aceea şi vicleana a zămislit cu durere, şi a născut fărădelege; a dăruit cu multe daruri pe omul acela, şi l-a rugat, când va scrie domnul lui Ducelui, să-l aducă acolo pe ducătorul de scrisoare ca să-i poruncească şi ea, iar acela s-a făgăduit ca să o facă. Şi după ce a scris tânărul răspuns tatălui său ca să aibă grijă de femeie şi altele asemenea, pecetluind scrisoarea au

trimis-o cu robul. Iar acesta necunoscând vicleana meşteşugire, s-a dus la împărăteasa, care l-a ospătat cu multă îndestulare. Şi luând scrisoarea pe ascuns a scris alta, a scos pecetea Ducelui cu un chip îndemânatic şi a pus-o pe scrisoarea ei în care ea a scris acestea: „Părintele meu, cunoaşte că această noră a ta este fiica unui om făcător de rele, şi pentru răutăţile ei i s-au tăiat mâinile. Şi copiii nu sunt ai mei; deci mă rog ţie, cum vei citi scrisoarea mea, să o omori cu copiii ei; şi până nu voi auzi de moartea ei, nu vin acolo". Şi această vicleană scrisoare a dat-o vipera aducătorului de a dus-o Ducelui. Care văzând cele scrise, s-a întristat şi nu se dumirea neştiind ce să facă. Aşa gândind, s-a sfătuit cu o slugă credincioasă, cum ar face. Iar acela i-a zis lui: „Să nu faci o fărădelege ca aceasta, ca să o omori, ci dă-mi-o mie, ca să o duc în locul în care am aflat-o, să o las acolo, şi Dumnezeu o va chivernisi cum va voi. Iar pe urmă mă voi duce să spun Domnului meu, cum că am făcut ce ne-a scris. Cuvântul acesta a plăcut Ducelui. Deci luând sluga pe Maria cu fiii ei, a lăsat-o pe dânsa în pustie, şi s-a dus ca să afle pe bărbatul ei. Iar săraca şi sărmana aceea a rămas în locul acela neumblat, cu multă durere şi întristare nemângâiată, aşteptând moartea. Plângând dar şi tânguindu-se, a văzut o potecă, şi luând copiii în braţele sale, după cum putea, umbla împrejur pe drumul acela, până ce au ajuns la o peşteră, în care locuia un pustnic. Acesta văzând-o pe dânsa, a socotit cum că ar fi o nălucire a vrăjmaşului, dar când a auzit patimile ei s-a întristat şi lăsând-o pe dânsa în peşteră, s-a dus în alt loc. Şi în fiecare zi aduna rădăcini, şi din rădăcinile şi buruienile care mânca el îi aducea şi ei de o hrănea cu acelea, sau mai bine să zic, cu dumnezeiasca putere. Au trecut aşa multe zile, până ce s-a întors bărbatul ei în ţara lui şi înştiinţându-se de cele făcute a plâns cu amar. Apoi luând slugile, a zis: „Să mergem să căutăm locul acela, şi nădăjduiesc către Preacurata Născătoare de Dumnezeu, pe care săraca o chema în ajutor, totdeauna, că după cum întâi i-a ajutat, şi acum va fi având-o păzită". În acea noapte se arată Preasfânta în somn Mariei, şi îi zise: „Mâine vine credinciosul tău bărbat ca să te ia; şi mai multă muncă şi durere nu se va mai apropia de tine de acum înainte. Iar pentru răbdarea ta şi pentru credinţa care o ai către mine, că mă strigi întru ajutor la patimile tale, să înceteze durerile şi întristările tale, şi să se întoarcă întru bucurie". Răspuns-a Maria: „Îţi mulţumesc, şi mă închin Ţie, Doamna mea, că nu mă laşi. Dar cum să văd desăvârşită bucurie, până când mă aflu fără de mâini? Însă nu mă deznădăjduiesc, păcătoasa, şi îndrăznesc la mila Ta, să-mi dai şi mai-mult ajutor". Acestea zicând cu chip smerit, a auzit pe împărăteasa îngerilor că îi zicea ei: „Ia-ţi mâinile tale cu ajutorul şi darul Fiului meu şi Dumnezeu. Că cei ce mă iubesc pe mine şi nădăjduiesc sub acoperământul meu nu se vor lipsi de tot binele". Acestea zicând, s-a aflat femeia vindecată, pentru care de bucurie deşteptându-se, văzu (o! minunile tale cele prea mari, Stăpână!) că era vedenia adevărată. Cine ar putea să spună veselia pe care a luat-o şi mulţumirile cele ce le-a făcut către Preasfânta? Căci toată noaptea aceea a petrecut-o în rugăciuni, şi în plecarea genunchilor, zicând herelisirea îngerului, după cum avea totdeauna obişnuinţă să zică, cu evlavie şi cu umilinţă. Iar după ce s-a făcut

ziuă, au auzit glasuri de oameni. Şi ieşind afară a văzut pe bărbatul ei, care, aflând-o, a plâns de bucurie. Şi a spus lui facerea de minune, arătându-i mâinile ei, pe care văzându-le el, s-a înspăimântat. Şi slăvind pe Făcătoarea de bine, s-a întors în oraş, unde a poruncit ca să se prăznuiască Preasfânta Născătoare de Dumnezeu opt zile cu veselie. Şi câţi au auzit de această minune s-au înspăimântat. După aceea cercetând Ducele despre scrisoarea cea vicleană, cine a scris-o, ca să-l omoare, i-a zis lui Maria: „Până acum am ascuns, şi nu am vrut ca să arăt cine sunt, dar fiindcă este voia lui Dumnezeu, vă spun: să ştiţi că eu sunt fiică a împăratului vostru şi câte am primit, mi le-a făcut împărăteasa. Însă Maica sărmanilor, împărăteasa cea cerească (al cărei nume este binecuvântat) m-a izbăvit de toate durerile. Nu v-am spus mai înainte, pentru ca să nu mă vadă pe mine Tatăl meu, şi să moară de durere. Dar acum fiindcă mi-a făcut atâta milostivire Maica milostivirii, trimiteţi, scrisoare până ce ne gătim şi noi să ne ducem". Acestea auzindu-le Ducele, care avea supărare că nu ştia pe tatăl ei, a luat multă veselie, împreună cu toţi ai palatului. Iar mai ales bărbatul ei a înălţat mâinile către cer, zicând: „Binecuvântat este Dumnezeu, care m-a învrednicit ca să iau de soţie pe Doamna mea!" Atunci i s-au închinat ei toţi ca unei împărătese, şi trimiţând scrisoare tatălui ei s-au pornit a treia zi. Iar ajungând în Franţa, i-a întâmpinat pe dânşii împăratul, care alergând, a căzut pe grumazul ei, sărutând-o cu lacrimi. Blestemata lui femeie însă s-a ascuns, pentru ca să nu o afle împăratul, dar el a cercetat cu ce-a-mănuntul până ce a găsit-o şi aprinzând foc mare în mijlocul cetăţii au ars-o de tot, încât nici os n-a rămas. Iar a doua zi a încoronat pe ginerele său de împărat. Şi venind Ducele la bucuria fiului său, cum şi toate rudeniile şi prietenii lui, au săvârşit praznic de veselie pururea Fecioarei Născătoare de Dumnezeu. Zidind încă şi o biserică slăvită în numele ei, prăznuia toate praznicele ei; iar mai ales în ziua în care a vindecat mâinile împărătesii, făcea multe milostenii săracilor, cum şi alte multe feluri de faceri de bine, aducându-şi aminte totdeauna de prea marea facere de bine pe care i-a făcut-o Preacurata. Şi mai mult decât alte fapte bune, făcea multă milostenie. Nu se ostenea niciodată a da milostenie celor ce aveau, trebuinţă, nici lăsa vre-o slujnică a lor ca să dea cele ce erau de trebuinţă celor săraci, ci ea singură cu mâinile sale dădea, zicând: „fiindcă mâinile acestea nu sunt ale mele, ci ale împărătesei celei Cereşti, pe care pentru multa ei milostivire mi le-a dăruit, nu este de cuviinţă să se lenevească cândva la facerea de bine a robilor ei şi la milosteniile săracilor. Iar mai ales că şi bunătăţile acestea nu sunt ale mele, ci daruri ale lui Hristos, Prea Bunul Stăpân, trebuie să le împărţesc la fraţii mei cu îndestulare". Aşadar împărăteasa cea bine cunoscătoare s-a bucurat multă vreme de împărăţia cea pământească, şi sfârşindu-se cu pace s-a dus la împărăţia cea cerească, pe care să dea Dumnezeu ca noi toţi să o dobândim. Amin.

MINUNEA a 12-a

Pentru aceea ce şi-a scos ochii, ca să-şi păzească curăţia şi fecioria

La început, când a primit credinţa în Hristos Britania, adică Anglia, erau acolo mulţi oameni evlavioşi şi îmbunătăţiţi; şi mulţi bogaţi nu-şi măritau pe fiicele lor, ci cheltuind multă bogăţie zideau mănăstiri, şi le aşezau pe dânsele acolo, de petreceau călugăreşte. În vremea aceea, era un boier iubitor de fapte bune, care avea o fiică de 12 ani, prea frumosă, Maria cu numele, şi vrând să o facă călugăriţă, a întrebat-o, pentru ca să-i vadă şi a ei cugetare. Deci i-a zis ei: „Dacă aş mai fi avut o copilă, aş fi dorit să o dau într-o mănăstire împreună cu jumătate din averea mea, Stăpânului Hristos, iar pe cealaltă să o mărit. Dar fiindcă te am numai pe tine, îmi pare foarte rău şi nu ştiu ce să fac din două.

Însă mie mi se pare că este mai bine ca frumuseţea aceasta, pe care ţi-a dat-o prea bunul Dumnezeu, să o afieroseşti Lui decât să o strice vre-un om. Şi de vei face sfatul meu, te vei cinsti de oameni în această lume şi în ceruri de Dumnezeu". Răspuns-a lui fecioara: „Înţelepţeste ai judecat, o! părinte. Şi eu am socotit mai bine să iau pe Mântuitorul de Mire al meu, decât vreun boier mare şi nevrednic". Atunci tatăl i-a mulţumit din tot sufletul, şi în puţină vreme a dus-o într-o mănăstire de fecioare, unde erau şi alte călugăriţe. Şi cheltuind toată averea lui a zidit o biserică unde petrecea ea călugăreşte împreună cu alte călugăriţe cu fapte bune. Aduceau încă şi alţi boieri pe fiicele lor în mănăstire de şedeau până să vie la vîrsta cea după lege, când le întreba ce au să facă. Şi unele doreau viaţa monahicească şi se tundeau în monahism, iar altele cu mai puţină evlavie se măritau. În acel timp era un domnitor, care stăpânea în ţara aceea, Ricardie cu numele, cu viaţă destrăbălată şi neînfrânată, care avea o fiică orfană de mamă, pe care a pus-o şi el în mănăstirea cea zisă. Iar stareţa a primit-o cu bucurie şi pentru ca să cinstească pe domn a poruncit de au venit toate surorile ca să-l heretisească. Între altele era şi Maria, cea zisă mai sus, care văzând împodobirea domnului, zicea în mintea ei: „Dumnezeul meu, oare să aibă acest om atâta slavă şi întru împărăţia Ta?" Iar acela dacă a văzut-o că se uita la el şi-a rănit inima de frumuseţea ei, socotind cum că şi ea tot cu acest fel de socoteală îl privise. Deci s-a rănit de un dor nevindecat, însă atunci n-a descoperit la arătare dorinţa lui din cauza celorlalte ce erau de faţă. Dar după ce s-a dus la palatul său, a vestit stareţei ca să-i trimită pe Maria în acea seară, şi să ştie cum că şi ea de asemenea îl iubeşte. Iar stareţa s-a întristat foarte şi i-a trimis răspuns să nu facă ruşine mănăstirii; ba încă, ca un domn al cetăţii ce este, trebuia, dacă ar fi auzit cum că altul voieşte să facă un lucru necuviincios ca acesta, să-l pedepsească pe acela. Şi multe alte cuvinte plăcute lui Dumnezeu i-a răspuns. Însă acela nici într-un chip nu le-a socotit, ca un întunecat la minte de patima curviei, ci i-a poruncit a doua oară negreşit să o trimită, că îi pofteşte foarte mult ochii ei care l-au rănit la inimă când căuta la el. Şi să i-o trimită cu hotărâre, sau se va duce singur şi o va lua cu sila, făcând o mare ruşine şi pagubă neasemănată mănăstirii. Între acestea, mai înainte de a ajunge al doilea vestitor, a întrebat stareţa pe Maria şi i-a zis: „Tatăl tău te-a afierosit aici lui Dumnezeu şi pururea Fecioara Maicii sale, cu toată bogăţia lui, şi a murit cu multă bucurie, văzând că ai sporit întru poruncile Domnului. Şi în urma mea alta nu se va face stareţă, numai tu, pentru fapta cea bună, şi pentru bogăţia ta; mă mir dar, cum ai făcut greşeala aceasta, ca să cauţi la domnitorul, care m-a vestit ca să te trimit la el şi nu ştiu ce să fac". Iar ea a răspuns : „Maica mea, cu alt gând am căutat eu la el, însă socoteala lui a fost vicleană, gândind la lucrul cel necuviincios. Deci când va trimite a doua oară vreun om să mă laşi ca să-i dau eu răspunsul, ca să cunoşti cât dor am ca să păzesc fecioria mea". Răspuns-a ei stareţa: „Vezi să nu zici vre-un cuvânt aspru, să se mânie şi să strice mănăstirea". Iară ea a zis : „Mă duc la biserică să mă rog Stăpânei, să mă lumineze ca să-i dau răspunsul cel cuviincios, şi însăşi Pururea Fecioara mă va păzi pe mine şi mănăstirea". Au alergat dar la ajutor cel de Sus, şi se ruga cu lacrimi înaintea icoanei Maicii lui Dumnezeu să o izbăvească de întinăciunea trupului. După un ceas a venit omul şi i-a zis stareţei cuvântul cel de mai sus, la care ea a răspuns: „Nu se cuvine ca eu să trimit pe cineva la păcat, ci zi ei, şi dacă va voi, îţi va urma ţie". Deci s-au dus la biserică şi i-a zis ei cel trimis: „Doamna mea, domnul nostru a văzut frumuseţea ta şi s-a rănit atât la inimă de vederea ochilor tăi celor prea dulci, că nu află vindecare dacă nu vei veni să te vadă; dar de bună voie, ca să te facă soţia lui, să fii foarte mult cinstită, şi să te slăveşti întru această lume; iar dacă nu vei veni de voie, te va

lua cu sila ca să te ruşineze în toată Britania”. Iar ea a răspuns : „Du-te afară din biserică şi aşteaptă, şi peste puţină vreme îţi voi da aceea ce doreşte Domnul tău”. Atunci acela a ieşit bucurându-se, socotind că s-a înduplecat dorinţei Domnului său. Asemenea şi stareţa a socotit cum că s-a biruit de vrăjmaşul şi foarte s-a întristat. Însă evlavioasa mireasă a lui Hristos, ducânduse, a stat înaintea Preasfintei zicând acestea cu lacrimi: „Stăpâna mea, bine îmi este să am ochi, ca să văd Sfânta icoana Ta, dar fiindcă aceştia m-au împiedicat pe mine văzând pe pângăritul, mai bine să-i scot pe ei, decât să-mi întinez fecioria mea, şi voi vedea eu darul tău cu ochii sufletului. Iartă-mă, Doamna mea, şi să nu mi se socotească mie întru păcat darea aceasta, că de nevoie o fac. Şi din două rele ce-mi stau înainte, mai bine este a alege răul cel mai mic”. Acestea zicând (o! bărbăţie şi vitejie!) şi-a scos amândoi ochii cu un cuţit, şi i-a pus într-un vas. Apoi a strigat pe omul cel trimis şi i-a zis: „Fiindcă ochii aceştia au greşit domnului tău, de l-au rănit, iată cu dreptate i-am pedepsit. Şi dacă după cum ai zis pot să-l mângâie, mergi şi îi dă pe dânşii ca să ia dintru ei toată veselia şi bucuria”. Iar acela, îngrozit, a luat ochii şi i-a dus domnului său, spunându-i cuvintele acestea. Care văzându-i pe dânşii s-a înspăimântat, schimbându-se cu dumnezeiască schimbare, şi minunându-se de fapta bună a fecioarei aceleia şi-a mutat dragostea cea trupească întru evlavia duhului. A plâns cu amar, a urât din inimă fărădelegile lui, şi umilindu-se la suflet, a adus ochii la mănăstire, de i-a pus înaintea Sfintei Icoane a Maicii lui Dumnezeu şi pe oarba acolo aproape să stea. Şi adunând pe toate surorile, le-a zis lor: „Căderi toate la rugăciune cu lacrimi rugându-vă Stăpânului Hristos celui Atotputernic, şi Preasfintei şi Pururea Fecioarei Maicii Lui, ca să facă milă cu sora aceasta binecuvântată, şi să o vindece pe ea, şi dacă vom avea credinţă fierbinte, ne va auzi Stăpânul; numai să nu aveţi necredinţă întru inima voastră, nici să vă îndoiţi cât de puţin; că cele ce sunt cu neputinţă la oameni, cu putinţă sunt la Dumnezeu, Care face voia celor ce se tem de El. Şi vă rog pe voi, să nu îndrăznească vreuna să se scoale de la pământ, până ce voi săvârşi şi eu rugăciunea mea”. Aşa zicând, a pus cenuşă, nevrednicul, pe capul lui, şi căzând jos la pământ, cu capul descoperit şi cu multă smerenie, se ruga cu multe lacrimi şi tânguiri: „Doamna şi Stăpâna îngerilor, Maica Atotputernicului Dumnezeu, nu sunt vrednic să văd Sfânta icoana Ta, nici să deschid gura mea cea prea păngărită ca să te rog; că nu am lăsat nici un păcat pe care să nu-l fi făcut, întinat-am sufletul şi trupul meu şi tot pământul. Însă fiindcă Domnul Iisus Hristos S-a întrupat pentru păcătoşi, şi n-a lepădat pe desfrânate, pe tâlhari şi pe vameşi, ci i-a primit pe toţi şi la Dumnezeiasca lui înălţare de la noi te-a lăsat pe tine mijlocitoare a păcătoşilor, pe tine te pun şi eu chezaşă, Stăpâna mea, către Fiul tău cel milostiv, ca să mă întorc de la calea cea rea a fărădelegilor, şi prin pocăinţă să-mi spăl noroiul sufletului meu numai să audă darul tău rugăciunile sfinţitei stareţe şi a toatei sfinţitei frăţimi, ca să dai iarăşi ochii sfintei roabei tale acesteia, căreia eu nepriceputul i-am fost pricina de i-a scos. Şi aşa aceasta să se izbăvească de trupeasca nevedere, şi luând lumina cea prea dorită să slujească Bisericii Tale, ca şi mai înainte, iar eu, nevrednicul robul tău, să mă slobozesc de robia cea cumplită a celui viclean, care mă trage legat, nevăzut, cu lanţ de fier”. Acestea şi altele multe zicea cu lacrimi domnitorul, iar călugăriţele de asemenea se rugară toată ziua aceea: Şi fiindcă se rugau cu credinţă şi cererea le era binecuvântată şi sfântă, pentru dragostea cea frăţească, s-a auzit degrabă rugăciunea lor. Că la ceasul vecerniei a strălucit toată biserica, şi s-a auzit un glas zicând: „Ia-ţi lumina ta cu darul Celui Născut al meu”. Atunci călugăriţa căutând în sus, a văzut pe Stăpâna cea Atotputernică stând înăuntrul Jertfelnicului, şi i-a zis ei: „Măresc numele tău, Doamna mea, şi slăvesc darul

tău”, Iar domnitorul şi toate surorile, după ce au auzit glasul, s-au sculat, dar pe Preasfânta n-au văzut-o. Însă văzând că era vindecată ceea ce mai-nainte era fără ochi, au slăvit pe Stăpâna cea Atotputernică şi i-au mulţumit, făcând priveghere de toată noaptea. Apoi domnitorul a dat mănăstirii multe daruri şi căindu-se de păcatele lui, după făgăduinţă, nu s-a întinat mai mult, ci a petrecut viaţa cea cu fapte bune. Apoi prea cinstita Maria s-a făcut minunată foarte în lumea aceasta pentru marea înţelepciune şi păzirea fecioriei ei. Şi toate surorile au cinstit-o mult pentru facerea de minune cea zisă mai sus şi pentru petrecerea ei cea cu fapte bune. Iar după sfârşitul stareţei, cu sfat de obşte au ales-o pe dânsa, care cu plăcere de Dumnezeu păstorind sfânta mănăstire s-a dus întru împărăţia cea cerească. Pe care o! de ar da Dumnezeu, ca noi toţi să o dobândim, cu darul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine toată slava, cinstea şi închinăciunea, împreună cu cel fără de început al Lui Părinte, şi cu Preasfântul şi de o fiinţă Duh, în veci. Amin.

MINUNEA a 13-a

Pentru aceea ce şi-a tăiat buzele sale şi nasul, ca să-şi păzească fecioria cea făgăduită Oarecare fecioară cu numele Efimia, fiică a unui boier bogat, a afierosit fecioria ei Preanevinovatei Maicii lui Dumnezeu, din tânără vârstă şi petrecând minunat şi cu fapte bune, niciodată n-a lipsit de la Biserică în sărbători. Şi toţi se minunau, văzând atâta evlavie la o tânără atâta de crudă, foarte frumoasă cu trupul şi cu bun chip. Iar pe cât creştea cu vârsta trupului, pe atâta se înmulţea şi evlavia sufletului. De aceea, vicleanul drac zavistui foarte asupra păzirii fecioriei acesteia, şi a rănit către dragostea ei pe un boier prea bogat, care a cerut-o de la tatăl ei de soţie. Iar el s-a bucurat, ca să facă ginere pe un om ca acesta, şi i-a făgăduit ca să i-o dea. Însă mireasa lui Hristos cea fără de prihană, s-a împotrivit voii părinteşti, zicând că nu ar fi cu dreptate nici cu cuviinţă ca să mintă pururea Fecioarei, Născătoarei de Dumnezeu, căreia i-a făgăduit fecioria ei, şi să iubească mai mult pe un om şi pământesc, decât pe Mirele cel nestricăcios şi ceresc. Ci tatăl ei s-a mâniat şi i-a zis ei: „Rudenia lui este mare, şi tu nu eşti vrednică să iei de bărbat pe un boier atât de bogat şi de bun neam. Deci cu hotărâre voiesc ca să faci voia mea, sau te pedepsesc prea aspru”. Văzând dar fecioara cea de bun neam socoteala tatălui său cea nestrămutată şi primejdia fecioriei ei, a intrat în dumnezeiasca biserică, şi rugându-se cu lacrimi cerea de la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, că să-i ajute la această nevoie, să nu-şi întineze trupul ei. Şi după ce s-a rugat multe ceasuri, socotea întru sineşi aceasta: Fiindcă frumuseţea trupului meu este pricina ca să mint cerescului Mire şi să mă pîngăresc de om nevrednic, mai bine este să mă lipsesc de ea, nefiindu-mi folositoare şi să mă fac îngrozitoare cu chipul şi urâtă, numai să-mi păzesc curăţenia sufletului, pe care mai vîrtos şi mai mult o pofteşte Domnul, decât frumuseţea cea trecătoare”. Aceasta cugetând şi înfierbântându-se de dumnezeiescul dor al păzirii fecioriei ei şi-a tăiat nasul şi buzele. De îndrăzneala aceasta auzind şi văzând-o tatăl ei, s-a mâniat atâta, încât a vrut s-o omoare, însă pentru ca să nu-i dea numai o durere, dacă îi va tăia capul ei, a lăsat-o pe dânsa vie, ca să-i dea muncă pe fiecare zi. Deci după ce a bătut-o cât a vrut, a chemat un lucrător de pământ, pe care îl avea în ţarinile lui, aspru foarte şi fără de omenie, căruia a dat-o ca să o aibă ca pe o roabă, să-i facă cele mai grele şi mai defăimate slujbe şi lucruri ale ţarinii lui şi să o bată fără de milostivire când nu-i va face ascultare. Şi s-a jurat lui cum că dacă va auzi ca s-a umilit în vreo zi spre ea şi îi va face bine, sau de se va arăta milostiv cât de puţin către dânsa, îi va tăia capul lui. Deci

luând-o pe dânsa ţăranul, o necăjea şi o bătea fără de milostivire, pentru că din fire era crud şi fără de omenie. Iar mai mult pentru frica tatălui ei a puso la cele mai grele slujbe. Însă fecioara cea de bun neam răbda cu vitejie toate durerile, mulţumind Domnului, Care a învrednicit-o ca să se pedepsească pentru dragostea lui. Şi când voia să o bată nemilostivul acela, ea se ducea într-un loc ascuns, şi se ruga multe ceasuri cu lacrimi către Domnul, cerând de la dânsul ca să-i dea până în sfârşit răbdare şi putere. Şi cele mai multe nopţi le petrecea în metanii şi rugăciuni când avea vreme. Robia aceasta cumplită şi aspră a răbdat-o purtătoarea de chinuri şi muceniţa păzirii fecioriei ei nu zece zile, sau o sută, ci şapte ani întregi. Şi oricare o vedeau din cei ce ştiau mai dinainte câtă frumuseţe avea, şi ce fel s-a făcut, din osteneli, din durere şi din munci, nu era cu putinţă ca să nu-l doară la inimă şi să nu lăcrămeze de nenorocirea ei. Deci într-o noapte în care era ajunul Naşterii lui Hristos, pe când cina bărbarul acela, Efimia s-a dus pe ascuns la grajd ca să se roage, cugetând la întruparea Domnului nostru, care a primit să se facă om pentru mântuirea noastră. Iar ţăranul, văzând că lipseşte fecioara, a luat un toiag şi a alergat ca să o bată, după cum avea obişnuinţă. Deci, alergând către grajd, a văzut de departe lumină mare şi s-a temut, socotind cum că ar fi foc şi că arde casa. Iar apropiindu-se a văzut ceea ce nu era vrednic să vadă, adică pe împărăteasa cea cerească cu mulţime de sfinţi îngeri, care mângâia pe Efimia zicând „Rabdă cu tărie prea iubita mea fiică, că pentru durerea aceasta vremelnică pe care o pătimeşti pentru dragostea Fiului meu, vei dobândi întru împărăţia Lui slavă veşnică şi neveştejită cunună. Şi pentru semnul şi cununa slavei celei mari căreia ai să te învredniceşti de la Mirele tău cel ceresc, să fii de acum vindecată la mădularele cele tăiate, cu puterea Fiului meu”. Acestea văzându-le ţăranul acela, s-a înfricoşat şi strigând pe toţi casnicii săi, au văzut pe Stăpâna cea prea fără de prihană cu ceata ei cea cerească şi pe fecioara, cu buzele şi cu nasul, după cum a fost mai înainte; şi au căzut la pământ neputând să vadă atâta lumină. Iar după un ceas, sculându-se, a văzut numai singură pe Efimia rugându-se şi strălucind. Deci a trimis cuvânt la tatăl ei, care a venit îndată; şi văzând-o pe dânsa vindecată s-a înspăimântat şi mulţumind Domnului a cerut iertare de la dânsa pentru necunoştinţele lui cele mai dinainte. Apoi, cheltuind aur mult, a zidit la grajdul acela o mănăstire prea frumoasă, şi acolo a lăsat-o pe dânsa să slujească Mirelui ei celui ceresc. Care cu petrecerea ei cea cu fapte bune, a adunat şi pe multe altele. Şi bine şi minunat petrerând întru toate poruncile Domnului, cu plăcere de Dumnezeu păstorind turma cea sfântă, lăsând cele vremelnice, s-a dus la împărăţia cea nesfârşită, pe care dea Dumnezeu a o dobândi noi toţi. Amin.

MINUNEA a 14-a

Pentru tinerele cele nevinovate, cărora le-a trimis din cer cununi Stăpâna cea prea lăudată O femeie oarecare, de bun neam şi îmbunătăţită, avea două fiice foarte frumoase pe care le sfătuia să-i urmeze ei la petrecerea cea după Dumnezeu, şi mai ales la multa evlavie pe care o avea către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Iar după moartea bărbatului ei a sărăcit foarte, şi nu avea cu ce să-şi mărite fetele ei. Deci se amăra, temându-se ca nu cumva să-şi vîndă cinstea lor din pricina sărăciei. Însă având credinţă către Dumnezeu, s-a dus cu dânsele la biserică, şi stând înaintea Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, au zis acestea cu lacrimi: „Stăpâna îngerilor, Maica sărmanilor, şi ajutătoarea săracilor, în îngrijirea şi sub acoperământul tău dau, din tot sufletul meu, pe aceste două sărmane ca să le chiverniseşti; că nu pot să le păzesc eu fără de paguba sufletului şi a trupului, din sărăcia şi neajungerea mea. Şi tu, cu dumnezeiasca ta mai înainte purtare de

grijă, după nemărginita ta milostivire să le acoperi, şi să le păzeşti, ca să nu-şi întineze fecioria lor”. Acestea zicând mama ce evlavioasă a apucat mâinile fiicelor ei şi le-a apropiat de Sfântă icoană spre semn de legătură, ca să fie Preasfânta Născătoare de Dumnezeu mama lor, din ceasul acela, şi ea mai mult nu. Aceasta făcând, s-a întors la casa lor. Deci când s-au apropiat de uşă, iată un tânăr, în chipul fulgerului care ţinând o pungă plină de arginţi, îi zise ei: „Împărăteasa cea cerească îţi trimite banii aceştia ca să chiverniseşti fiicele tale”. Luându-i dar pe dânşii, acela s-a suit în ceruri, iar dânsa a căzut la pământ cu lacrimi, mulţumind Făcătoarei de bine celei bogat dăruitoare, pentru grabnicul ajutor şi grabnica sprijineală. Apoi cheltuind, le-au îmbrăcat pe dânsele şi le-a cumpărat cele de nevoie, ale vieţii lor. Însă vecinii cei răi, ştiind sărăcia lor cea dinainte, le grăiau de rău şi le huleau pe dânsele cu nedreptate şi cu ruşine, osândindu-le şi zicând cum că Maica lor le-a vândut cinstea lor vreunuia din cei bogaţi şi a luat bani. Clevetirea aceasta cumplită auzind-o evlavioasa femeie, socotească fiecare câtă durere şi necaz a suferit! Şi pe cât timpul trecea, pe atâta şi osândirea creştea, încât s-a înştiinţat de-aceasta toată cetatea. Deci mama lor, neputând să mai sufere cuvintele oamenilor, a zis fiicelor: „Duceţivă la Maica voastră cea milostivă, şi vă rugaţi bunătăţii ei cu lacrimi şi cu inimă smerită, ca să vă ajute să vă izbăviţi de gurile oamenilor şi dacă cu neîndoită credinţă vă veţi ruga, vă va auzi pe voi Maica înduratului Dumnezeu cea mult milostivă, după cum şi mai înainte ne-a auzit şi ajutat”. Deci, ascultând ele învăţătura maicii lor s-au dus la dumnezeiasca biserică, şi au făcut după cum le-a învăţat. Şi după ce s-au rugat din destul, vărsând lacrimi, cu credinţă fierbinte, s-au întors la casa lor, nădăjduind la împărăteasa cea Atotputernică, că le va trimite ajutor din Cer, după cum s-a şi făcut. Că împărăteasa, hrănitoarea săracilor, primind smerita rugăciune, şi lacrimile, nevinovatele tinere, le-a ascultat pe dânsele şi cu minune lea ajutat întru acest chip. La un praznic, la care era tot norodul cetăţii în Mitropolie adunat şi dădea învăţătura un duhovnic, era şi femeia cea zisă mai sus, cu fetele ei. Şi iată pe la mijlocul învăţăturii, când se ostenise duhovnicul, văzură toţi un înger preafrumos, că a intrat pe o fereastră, ţinând în mâini două cununi frumoase şi minunate, alcătuite din flori de trandafir alb şi din alte flori prea bine mirositoare, şi zise aceste cuvinte către cele două copile întru auzul tuturor: „Aceste două cununi de flori albe vi le-a trimis din ceruri împărăteasa, pentru semnul fecioriei voastre”. Acestea zicând a pus pe capetele lor cununile, şi îndată s-a făcut nevăzut. Câtă veselie socotiţi, o! ascultătorilor! că au luat fecioarele, şi câtă înspăimântare cei ce stau împrejur! A rămas învăţătura neisprăvită; a alergat Arhiereul şi boierii ca să sărute cununile cele cereşti. Şi, în scurt, tot norodul se întrecea cine să cinstească pe fecioare mai mult; şi mai pe urmă decât toate, le-au petrecut până la casa lor. Însă ele nu s-au mândrit în deşert pentru aceasta cinste ce li s-a făcut, ci cu multă smerenie au mulţumit împărătesei celei vrednice de cinste. Iar Arhiereul şi cei mai mari boieri au cheltuit avere nenumărată, zidind două mănăstiri prea frumoase în numele Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu. Şi au hotărît pe o fecioară stareţă într-o mănăstire, şi pe alta în cealaltă mănăstire. Şi petreceau ele cu aşa fapte bune şi viaţă minunată, încât multe fecioare de bun neam ale boierilor, nu numai din acea cetate, ci şi din alte cetăţi, auzind de vestea cea bună şi de petrecerea cea plăcută lui Dumnezeu, au lăsat bogăţia cea curgătoare, cum şi slava cea deşartă, şi au venit la ascultarea lor. Şi atâta au crescut aceste două mănăstiri, avându-le toţi în mare evlavie, încât socotea o mare fericire cineva, dacă s-ar fi învrednicit să se numere împreună cu binecuvântata această tagmă. Iar minunatele acele două proestoase s-au săvârşit cu sfinţenie şi sfintele lor moaşte bine au mirosit; iar

fericitele lor suflete s-au dus întru împărăţia cea cerească, pe care, o! de ar da Dumnezeu ca noi toţi să o dobândim. Amin.

MINUNEA a 15-a

Pentru călugărul care se îmbăta

Un monah oarecare era chelar într-o chinovie, şi da vin fraţilor. Şi avea el multă evlavie către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, nelipsind, niciodată de la slujba bisericii, căci era osârdnic la slujbele lui cele sufleteşti, şi nelenevos la cele trupeşti ale călugărilor, însă iubea vinul, săracul! Şi fiindcă avea slujba aceea, bea de multe ori mai mult decât alţii. Deci, într-una din zile a cinat şi a băut atâta până când s-a îmbătat şi a căzut în aşternut. Iar în ceasul Utreniei a adormit, însă auzind toaca s-a sculat cum a putut ca să se ducă la biserică. Pentru că, după cum am zis mai înainte, el avea mult dor de cele dumnezeieşti, şi nu voia să se lipsească niciodată de adunarea cea de mântuire a fraţilor. Deci umblând puţină depărtare de loc, cu greu mergea înainte, căci îl durea capul de beţie, însă pentru dorul pe care îl avea, se ducea. Atunci diavolul, prefăcându-se în chipul unui taur, venea înaintea lui şi se arăta cum că vrea să-l lovească cu coarnele, însă monahul nu s-a speriat şi făcându-şi cruce vrăjmaşul s-a depărtat puţin. Şi iarăşi închipuindu-se, s-a făcut câine negru şi-l împiedica ca să nu meargă mai departe, dar el făcând ca şi mai înainte, se ducea. Iar când a ajuns la poarta bisericii, s-a făcut dracul leu prea înfricoşat şi s-a pornit asupra lui să-l rupă. Atunci, arătându-se o femeie prea frumoasă a izgonit pe dracul, mustrându-l pe dânsul cu îngrozire, cum de a îndrăznit ca să facă rău robului ei. Apoi, apucând pe monah de mână, l-a dus la chilia lui zicându-i: „Păzeşte-te de acum înainte să nu te mai îmbeţi, dacă doreşti să te mîntuieşti; mărturiseşte-ţi păcatul acesta la cutare duhovnic, şi să faci canonul care îţi va da”. Iar monahul a întrebat-o pe dânsa, cine este, de i-a făcut atâta bunătate? Iar ea a zis: „Eu sunt Maica lui Iisus Hristos!”. Acestea auzindu-le el, a căzut la pământ cu frică multă ca să i se închine, dar ea s-a făcut nevăzută. Deci a plâns de bucurie şi s-a aflat în ceasul acela sănătos de beţie şi nevătămat. Şi mărturisindu-se cu sârguinţă şi cu dinadinsul, după porunca cea dumnezeiască, a păzit canonul şi s-a depărtat de vin, după cum se cade să facă fiecare creştin care se biruieşte de această patimă. Şi care nu se va mărturisi cu deamănuntul, să ştie că se va munci. Toţi sunt datori să se păzească de multă băutură, ca de mare desfrânare. Deschideţi ochii voştri, cei ce iubiţi beţia, şi vă siliţi ca să vă depărtaţi de ea, pentru ca să nu vă lipsiţi de veşnica veselie şi îndulcire. Pe care, dea Dumnezeu, ca noi toţi să o dobândim, pentru rugăciunile cele bine primite ale pururea Fecioarei şi Maicii lui Dumnezeu. Amin.

MINUNEA a 16-a

Pentru un monah care era muncit de dracul curviei, şi s-a izbăvit prin Maica lui Dumnezeu

Oarecare monah se liniştea în muntele Eleonului, având o icoană prea frumoasă a Născătoarei de Dumnezeu în chilia lui, la care avea multă evlavie. Şi i se ruga în fiecare zi, cerând ca să-l izbăvească de dracul curviei. Că avea atâta război la această patimă, că nu-l lăsa ziua şi noaptea şi îl avea atâta biruit, încât se primejduia să cadă până şi în faptă. Deci, îndată ce se aprindea în inima lui văpaia aceea vătămătoare de suflet a spurcatei pofte, alerga la sfânta icoană, şi rugându-se cu lacrimi se prăpădea sminteala trupului. Însă vrăjmaşul, deşi bine vedea cum cu ajutorul Născătoarei de Dumnezeu fratele se izbăvea, el nu înceta, ci totdeauna îl ispitea. Şi într-o zi, stând afară din chilie, i-

au venit iarăşi viclenele gânduri. Deci, vrând să alerge către rugăciune după obişnuinţa lui, văzu cu ochii arătat pe diavolul, căruia îi zise: „Până când, vrăjmaşule al adevărului, vrei să mă ispiteşti? nu ai cunoscut socoteala mea, cum că nu mă supun? Pentru ce în zadar mă munceşti?” Răspuns-a lui diavolul: „Eu pe mulţi alţii mai îmbunătăţiţi decât tine am biruit, şi voi să te fac şi pe tine să te biruieşti mai pe urmă, căci nu mă lenevesc, nici altă slujbă n-am decât aceasta, însă dacă vei face aceea ce îţi voi zice ţie, voi înceta să te mai supăr”. Iar acela a zis: „Ce voieşti să fac?”. Răspuns-a lui dracul: „Cu înlesnire şi puţin lucru este aceea ce îţi cer ţie. Dar fă jurământ, cum că nu vei mărturisi altcuiva, şi îţi voi spune”. Iar pustnicul, ca un neînvăţat şi fără de răutate ce era, pentru dorul ca să se izbăvească de acest fel de război, s-a jurat ca să nu spună altcuiva. Deci i-a zis lui vicleanul şarpe: „Să nu te închini mai mult icoanei ce o ai în chilia ta; scoate-o pe dânsa afară din chilie, şi eu mai mult nu te voi supăra”. Iar monahul a zis: „Mâine îţi voi da răspuns pentru aceasta”. După care dracul, făcându-se nevăzut, monahul se sfărâma cu gândurile, neştiind ce să facă din două. Şi avea multă scârbă şi muncă, mai ales pentru că s-a jurat ca să nu mărturisească nimănui. Căci diavolul cel prea viclean s-a silit să-i încuie uşa, ca să nu întrebe pe vreun dascăl care să-l înveţe despre greşeala cea mai mică. Însă în ziua aceea a venit în munte Avva Teodor Eliotul, care om iscusit din Scripturi şi deprins în faptă din ispitele dracilor, şi câţi îl întrebau luau mare folos. Deci ducându-se şi monahul cel zis, i-a vestit lui pricina; iar Avva l-a canonisit greu pentru jurământ, apoi i-a zis lui: „Nu ştii cum că vrăjmaşul nu scoate vreodată, pe cineva din păcat mare ca să-l arunce în cel mai mic, ci totdeauna în mai mare primejdie îl prăpăstuieşte? Care mai mare fărădelege este, decât ca să nu te închini Stăpânei cele Prealăudate? Mai mic păcat este să curveşti de mii de ori, decât să te lepezi de Născătoarea de Dumnezeu cea pururea Fecioară. Deci să nu asculţi mai mult pe vicleanul, ci o roagă pe dânsa şi ea îţi va ajuta, ca să ruşinezi pe dracul”. După care pleacă pustnicul de la Avva şi ducându-se la chilie l-a întâmpinat dracul, zicându-i: „O! Bătrânule rău, au nu te-ai jurat mie, ca să nu spui nimănui orice îţi voiu zice ţie? Să ştii că pentru că ai călcat jurământul ai să te munceşti, şi eu nu voiu înceta până în sfârşit a te ispiti”. Iar călugărul a răspuns: „Vrăjmaşule al binelui, şi preaînrăutăţitule; ori curvar de voi fi, ori jurător strâmb, nu mă vei judeca tu, ci numai Dumnezeu şi Stăpânul, Fiul pururea Fecioarei, de care zici să mă lepăd. Însă eu nu te voi asculta. Şi acum poţi să faci cu mine ce vrei; darul Ei îmi va ajuta şi mă va izbăvi de ispitele şi cursele tale”. Atunci dracul s-a făcut nevăzut, iar monahul, făcând o iconiţă mică, după chipul icoanei Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu pe care o avea în chilie, o purta cu el totdeauna. Şi de atunci n-a mai putut să-l supere vicleanul, ci a petrecut viaţa lui cu fapte bune, şi s-a învrednicit fericirii celei cereşti, pe care dea Dumnezeu ca noi toţi să o dobândim, cu darul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia I se cuvine slava în veci. Amin.

MINUNEA a 17-a

Cum că numele cel prea cinstit al pururea Fecioarei Maria pierde şi goneşte pe draci

Într-un oraş al Coloniei, bune cu numele, era un preot ce se numea Petru, om desfrânat şi cu rău năravv, care pentru faptele lui cele necinstite şi urâte a fost spânzurat afară de casa lui. Şi o ţiitoare a lui, Aglaida cu numele, s-a înfricoşat şi îngrozit atâta când l-au spânzurat, încât a lăsat lumea, şi ducându-se într-o mănăstire s-a făcut călugăriţă. Deci după vre-o câteva zile, stând ea la fereastra chiliei, a văzut afară, într-un izvor, că sta un drac în chip de tânăr, care a sărit la fereastră ca să o răpească. Iar ea îngrozită, a căzut

înapoi, şi lovindu-se cu capul de pământ, în grabă s-au adunat surorile, şi au ridicat-o ca pe o moartă, şi au pus-o în pat. Deci după o vreme, vindecându-se puţin, a venit iar dracul şi i-a zis: „Aglaido, prea iubita mea, ce ţi-am făcut de te-ai lepădat de mine? Eu ţi-am săvârşit toate voile tale, şi tu m-ai urât. Întoarce-te la lume şi eu îţi voi da ţie de bărbat un boier bogat, ca să te învrednicesc de multe bunătăţi. Să mănânci bucate prea bune, să bei şi să ai toate voile trupului; să nu şezi aici, nepriceput-o, ca să mori mai înainte de vreme cu atâtea postiri, privegheri şi rele pătimiri". Răspuns-a ea zicându-i: „Piei de la mine, vrăjmaşule al adevărului, că niciodată nu voi mai face voia ta, ci mai vârtos voi plânge, şi mă voi tângui pentru vremea în care ca o nepricepută ţi-am slujit ţie". Atunci dracul s-a făcut nevăzut, însă după puţină vreme iarăşi a venit şi tot asemenea de mai multe ori îi făcea supărare. Iar călugăriţele au sfătuit-o ca să aibă la chilia ei puţină aghiasmă, şi când va mai veni ispititorul, să o verse asupra lui şi să-l izgonească cu semnul cinstitei Cruci. Şi aşa a şi făcut. Deci, când a aruncat aghiasmă vrăjmaşul a fugit, însă după puţină vreme iarăşi s-a întors! Atunci o soră mai pricepută a sfătuit-o că atunci când va mai vedea pe dracul, să cheme numele Preasfintei Stăpânei noastre, şi să zică închinăciunea îngerului, adică aceasta: „Bucură-te, ceea ce eşti cu dar dăruită, Marie, Domnul este cu Tine", şi celelalte. Acestea zicând Aglaida către dracul, a fugit îndată cu atâta grabă ca şi cum l-ar fi gonit un fulger sau o văpaie ce l-ar arde, s-a făcut nevăzut şi mai mult n-a îndrăznit ca să se apropie de ea, nici să se mai arate cumva. Şi aşa s-a săvârşit Aglaida în mănăstirea aceea cu o petrecere plăcută lui Dumnezeu. Deci câţi aveţi vreo ispită de la vrăjmaşii cei de gând, sau de la cei simţitori, să ştiţi că altă doctorie nu este mai folositoare, decât numele Ei cel prea lăudat şi minunat, chemat fiind cu evlavie şi cu credinţă. Amin.

MINUNEA a 18-a

Asemenea

Altă oarecare călugăriţă ce se afla într-o mănăstire, îndeletnicindu-se în posturi şi în privegheri, de multe ori a înşelat-o vicleanul, închipuindu-se în chip de înger. Şi vorbea cu ea despre felurite lucruri şi-i da răspuns la orice voia să-l întrebe. Iar părintele cel duhovnicesc al călugăriţei aceleia, întrebând-o odată, la mărturisire, cum petrece cu aşezarea vieţuirii celei călugăreşti, ea a răspuns: „Bine, cu rugăciunea ta, părinte al meu sfinte". Auzind el răspunsul acesta plin de mândrie, s-a scârbit şi a sfătuit-o să nu mai zică un cuvânt ca acesta, ci, de-ar face toate faptele bune, să se smerească totdeauna şi să zică cum că este păcătoasă, cum şi altele asemenea. Iar aceea a zis: „Să ştii, părinte, că îngerul Domnului vine din cer la mine, şi mă cercetează, de aceea am zis aşa". Însă duhovnicul, aducându-şi aminte de graiul Apostolului, care zice că îngerul întunericului se închipuieşte în îngerul luminii, i-a răspuns ei, zicând: „Când va mai veni îngerul să te cerceteze, zi-i lui să-ţi arate pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, şi dacă te va asculta, cum vei vedea-o pe dânsa să te închini ei zicând închinăciunea îngerească. Şi dacă va sta până ce vei sfârşi rugăciunea, Doamna noastră este, iar dacă se va pierde, să ştii că nălucirea dracului este, şi te-a înşelat pentru ca să te arunce în mare prăpastie". Această sfătuire mântuitoare primind călugăriţa, a zis către cel ce socotea a fi înger cuvintele ce s-au zis mai sus, la care acela a răspuns: „Destul este ţie venirea mea de faţă, că nu eşti vrednică să vezi cu ochii tăi trupeşti pe împărăteasa a toate". Iară aceea mai mult îl ruga pe el, ca să-i facă darul acesta. Atunci s-a arătat înaintea ei o fecioară cu

bun chip şi frumoasă ca o împărătească, căreia călugăriţa s-a închinat zicând heretisirea îngerului. Însă îndată nălucirea aceea diavolească, dacă a auzit cuvintele acelea, a pierit ca un fum şi vânt şi s-a prăpădit. Iar călugăriţa a rămas îngrozită, şi-a slăbit atâta, încât cu mare greutate şi cu multă ostenealã a putut să-şi vină întru aşezarea cea mai dinainte. Deci, când ne-ar veni vreo ispită de la diavolul, sau de la lume, sau şi de la trup, nu este altă vindecare mai folositoare decât mierea, şi decât nectarul: Iisuse Hristoase şi Maria. Şi cine le va chema cu credinţă, va afla vindecare minunată totdeauna, de toată ispita şi de toată mîhnirea, după cum mulţi cu adevărat în faptă au cunoscut. Amin.

MINUNEA a 19-a

Pentru nestorianul care a înviat

În părţile Siriei, în vremile de demult, erau mulţi pustnici, pentru că fiind locul călduros, puteau să postească, să petreacă cu necâştigare şi cu toată altă strâmtoare. Pe vremea aceea era, între alţii, un pustnic îmbunătăţit şi om sfânt, Partenie cu numele, care avea obişnuinţă să se ducă de multe ori în muntele Sinai să se închine sfântului Rug, aducându-şi aminte de minunea care s-a făcut acolo, în chipul pururea Fecioarei Mariei. S-a dus încă şi până la Marea Roşie, cântând troparul lui Ioan Damaschin: „În Marea Roşie chipul Miresii celei neispitite de nuntă s-a scris oarecând”, şt celelalte. Însă odată, din cele de multe ori când s-a dus acolo, văzu un mort ce zăcea pe malul Mării; şi milostivindu-se de jalnica privire, a făcut rugăciune prea fierbinte cu lacrimi către Domnul, ca să-i ajute mortului aceluia, prin rugăciunile Preasfintei Stăpânei noastre Născătoare de Dumnezeu. Şi când se ruga, deodată văzu pe mort că s-a sculat şi s-a închinat, zicând: „Mulţumescu-ţi ţie, sfinte al lui Dumnezeu, că evlavia ta cea multă şi dragostea care o ai către Domnul, şi către pururea Fecioara, Maica lui, nu o foloseşti numai pentru tine, ci şi pe alţii mulţi a slobozit de moartea cea sufletească, după cum şi pe mine nevrednicul”. Răspunsra lui Partenie: „Te jur pe tine cu însuşi numele aceleia ce este Doamna lumii, să-mi spui cine eşti şi ce folos ai aflat?”. Iar acela a răspuns: „Robule al lui Dumnezeu, cu cuviinţă este ca să se propovăduiască în toată lumea lucru acesta minunat, şi mai ales facerea de minune a pururea Fecioarei Mariei, adevărata Maică a lui Dumnezeu. Şi acum ascultă: Eu am fost rătăcit de eresul prea păgânului Nestorie şi când auzeam că se pomeneşte numele Doamnei de Dumnezeu Născătoare mă mâniam şi împotrivindu-mă ziceam că era o mare fărădelege ca să se zică unei femei Născătoare de Dumnezeu. Deci, odată am plecat pe Mare la Ierusalim, şi în corabia care eram sa întâmplat un om evlavios care auzind că sunt nestorian mă sfătuia să las eresul. Iar eu mă împotriveam lui, vrând să dovedesc ca adevărată socoteală mea; şi aşa vorbeam mult cu dânsul, împotrivindu-mă până într-atâta, încât era să ne junghiem de atâta ceartă, şi înşişi corăbierii s-au tulburat din cauza noastră. Şi mai întâi ne-au despărţit de vre-o două-trei ori, dar mai pe urmă, văzând cum că nu avem pace, nici mergere bună împreună, ne-au lăsat ca doară ne vom omorî, ca să nu le mai facem o supărare ca aceasta. Deci, aşa luptându-ne noi, am căzut amândoi în noian şi, ajungând la fund, am văzut o femeie slăvită şi purtătoare de lumină, care l-a luat pe acela de mână, zicându-i: „Fiindcă eşti prietenul meu deoarece te-ai luptat pentru mine, eu nu te las să te înneci, ci du-te ca să te închini mormântului Fiului meu, după dorirea ta, şi la trei ani să vii la împărăţia Lui cea cerească”. Acestea zicând şi ţinându-l de mână, l-a pus la pământul cel uscat, căci marea trăgându-se înapoi s-a despărţit în două părţi, şi nu s-a apropiat de ei. După care Stăpâna a zis către mine: „Iar tu, nebunule, du-te în munca cea veşnică, unde este dascălul tău

Satana, să te pedepseşti cu Nestorie, începătorul eresului, şi cu alţii care nu mărturisesc pe adevărata Născătoare de Dumnezeu şi sunt luptători ai dumnezeieştii întrupări a Fiului meu". Aceasta zicând, l-a luat pe acela şi nu ştiu ce s-a făcut; socotesc, după cum a zis, să-l fi dus la Ierusalim, iar pe mine m-a acoperit marea, îndată după ce a plecat Fecioara. Şi dracii cei întunecaţi luând ticălosul meu suflet l-au dus la locul cel de muncă în care am văzut mare mulţime, care cumplit muncindu-se blestema pe Nestorie, care era pricina muncii lor. Deci acolo mă chinuiam şi eu până în ceasul acesta în care mi s-a arătat femeia aceea prea slăvită şi mi-a zis: „Ieşi de aici pentru rugăciunea robului meu Partenie, şi-i spune lui să nu mai facă niciodată rugăciune pentru vrăjmaşii mei. Iar tu propovăduieşte pretutindenea munca pe care o sufăr nestorienii". Acestea auzindu-le, mi s-a întors în trup duhul meu. Deci acum îţi mulţumesc ţie, Sfinte al lui Dumnezeu, şi mă rog ţie să mă miruieşti, că mă lepăd de spurcatul eres al nestorienilor, şi mărturisesc pe pururea Fecioara Maria, adevărată Născătoare de Dumnezeu, rugându-mă milostivirii ei să mă primească, pentru rugăciunile robului ei, ca să-i slujesc toată viaţa mea, deşi sunt netrebnic". Acestea auzind cuviosul s-a bucurat foarte, şi ducându-se amândoi la Ierusalim, au aflat pe blagocestivul cel mai sus zis; şi plecând împreună în pustie, au slujit câte trei Domnului până în sfârşitul vieţii lor, cu sfinţenie petrecând. Şi aşa s-au învrednicit de fericirea cea veşnică, pe care, o! de-ar da Dumnezeu noi toţi a o dobândi! Amin.

MINUNEA a 20-a

Despre Ioan Cucuzel

În marea şi întâia Cetate a lui Justinian, numită Dirahion, era un tânăr orfan de tată pe care mama lui, ca o femeie dreptcredincioasă şi iubitoare de Dumnezeu ce era, l-a dat să înveţe Sfintele Cărţi. Şi era el foarte deştept cu mintea; iar mai ales fiind un bun cântăreţ, toţi îl lăuda, zicându-i „Cucuzel" (cel cu glas îngeresc). În vremea aceea, după cum a fost obişnuinţă pe la curţile împărăteşti, totdeauna, ca să caute pe cei mai frumos grăitori şi cu glas frumos, aflând şi pe Cucuzel, lau trimis la şcoala împărătească să înveţe ştiinţa cea muzicească (adică Psaltichia) până ce se va face desăvârşit întru dânsa. Deci el, ca unul ce era din fire isteţ la minte şi înţelept, în puţină vreme a învăţat toată ştiinţa, pentru care lucru împăratul, iubindu-l foarte mult, voia să-l însoare şi să-i dea bogate daruri. După o vreme însă văzând el că toţi boierii îl respectau ca şi împăratul, care îi arăta o deosebită dragoste pentru cântarea lui cea cu mult meşteşug musicesc şi pentru glasul lui cel minunat, se întrista foarte, temându-se ca nu cumva pentru slava aceea vremelnică să se păgubească de bucuria cea cerească. Acestea gândind el, căuta vreme cu prilej ca să se ducă din lume. În zilele acelea s-a întâmplat că a venit la curtea împărătească pentru oarecare treburi egumenul lavrei cele mari din Sf. Munte al Atonului, pe care cu bine săvârşindu-le, s-a întors la, mănăstirea sa. Cu acea ocazie văzând Cucuzel buna podoabă duhovnicească a egumenului cum şi viaţa sa cea îngerească, a lepădat hainele sale cele de mătase, s-a îmbrăcat în haine de păr şi toiag de păstortor luând în mâini, s-a dus la Sfântul Munte. Şi ajungând la Lavră l-a întrebat portarul, de unde este, ce caută, şi ce fel de ştiinţă are? Iar el a răspuns: — Sunt cioban de meserie, şi doresc să mă fac monah! De aceasta înştiinţându-se prin portar egumenul, s-a bucurat, căci avea nevoie de asemenea om. Şi cercetându-l pe el călugării, în scurtă vreme lau făcut monah şi a fost trimis prin pustie (în munţi) ca să pască, ţapii. Deci găsind Cucuzel liniştea pe care demult o dorea, a primit cu bucurie şi făcea ascultarea aceasta fără de lenevire şi rugându-se neîncetat lui Dumnezeu. Iar împăratul, supărându-se foarte pentru lipsa lui, a trimis

oameni ca să-l caute prin toate locurile, cetăţile, pustiile şi mănăstirile. Şi ducându-se trimişii şi la Aton, au cercetat prin toate părţile, dar nu l-au putut cunoaşte, fiindcă era îmbrăcat cu haine vechi şi rupte. Deci, într-una din zile, păscând Cucuzel ţapii pe vîrful unui munte înalt, s-a uitat într-o parte şi în alta, ca să se încredinţeze dacă nu este cineva prin apropiere, şi nevăzând pe nimeni a început a cânta o dulce cântare cu mult meşteşug alcătuită şi cu multă umilinţă. Un pustnic oarecare însă, care locuia acolo pe aproape într-o peşteră, auzind acea cântare, mult s-a mirat şi ieşind din peşteră văzu o privelişte nemaiînchipuită: un cioban cântând, iar ţapii uitându-se la el stând locului ascultând şi nepăscând, ca şi cum s-ar fi înspăimântat şi bucurat totodată, de acea cântare îngerească şi nu omenească. Acestea văzându-le pustnicul s-a coborât la Lavră şi a vestit egumenul, care îndată trimiţând după el, l-au adus şi întrebându-l i-a zis: „Te jur pe tine întru numele lui Dumnezeu, să-mi spui adevărul: tu eşti Ioan Cucuzel, cel aşa de mult căutat de împăratul?”. Iar el, căzând cu lacrimi la picioarele egumenului, a răspuns: „Eu sunt, păcătosul şi nevrednicul rob al Sfinţiei tale. Însă mă rog foarte ca să mă laşi tot în această ascultare pe care mi-ai dat-o de la început, ca să pasc ţapii; şi să nu audă împăratul că sunt aici, căci mă va lua cu sila de la limanul acesta al mântuirii”. Răspunsu-ia egumenul: „Să nu te îngrijeşti de aceasta, o! fiul meu, numai să faci ascultare; vei rămâne la chilia ce îţi voi da aici în mănăstire, iar eu mă voi duce la împăratul să-l rog ca să te ierte”. Şi ducându-se proestosul la curtea împărătească a căzut la picioarele împăratului, zicând: „Mă smeresc şi mă rog stăpânirii şi împărăţiei tale, Stăpâne, să-mi dăruieşti un om pentru sufletească lui mântuire; şi dacă te va fi supărat cu ceva, eu mă rog să-l ierţi”. Iar împăratul întrebând de numele acelui om, egumenul i-a răspuns: „Dacă nu-mi vei da în scris milostivirea, nu ţi-l pot spune. Deci împăratul, poruncind să se fac scrisoare după cum i se cerea, a iscălit-o. Atunci egumenul a început a-i povesti despre monahul Cucuzel cu de-amănuntul toate. Şi auzind împăratul, pe cât s-a bucurat, pe atâta s-a şi întristat. Adică s-a bucurat când a auzit că a fost atât de evlavios încât a îmbrăcat „chipul cel îngeresc”, urând toată trupeasca şi lumeasca desfătare, şi s-a întristat că a dat înscris darul lui şi acum nu putea să-l mai tăgăduiască. Însă egumenul a îmblânzit cu cuvinte mângâietoare inima lui, apoi mulţumindu-i şi luându-şi ziua bună s-a dus la mănăstirea lui şi a povestit tuturor fraţilor cele făcute. Deci a rămas astfel minunatul Ioan nesupărat de împăratul cel pământesc, şi a slujit numai celui Ceresc, cântându-L şi lăudându-L pe Dânsul, fără de lenevite, în fiecare zi. După cele arătate mai sus, luând el de la proestosul binecuvântare, a zidit o chilie şi o biserică în cinstea Sf. Arhangheli, în afară de curtea mănăstirii, pentru ca să aibă unde se linişti în cele şase zile ale săptămînii. Iar duminicile şi în toate celelalte sărbători nu lipsea de la strana dreaptă a bisericii celei mari, ci cânta totdeauna lui Dumnezeu; cu dragoste şi cu umilinţă. Şi odată, în Sîmbăta Acatistului, cântând el singur cu multă sârguinţă stihirile şi canonul Preasfintei de Dumnezeu Născătoarei — după obicei — şi de osteneală adormind puţin stând în picioare în strana sa, i s-a arătat Preacurata, care i-a zis: „Bucură-te Ioane, fiul meu; cântă-mi mie totdeauna, şi nu te voi uita pe tine”. Şi zicând acestea i-a dat un galben de aur. Iară îndată deşteptându-se din somn, a aflat (o! minune!) în mâna sa cea dreaptă banul cel de aur. Pentru care umplându-se de multă veselie, cu lacrimi de bucurie a mulţumit şi a binecuvântat pe Maica lui Dumnezeu, iară galbenul acela l-a dăruit bisericii în care se săvârşeau asemenea mari minuni. Din acel timp n-a lipsit niciodată din strana cea din dreapta, cântând cu osârdie şi binecuvântând fără de şovăire pe Domnul! Pentru aceasta, de multă osteneală ia putrezit un picior şi curgea din el o materie rău mirositoare. Însă

Stăpâna cea Atotputernică l-a vindecat— ca şi pe Ioan Damaschin — căci arătându-i-se lui şi zicând: „Fii de acum sănătos”, îndată a primit vindecare desăvârşită; de care, mulţumind Maicii lui Dumnezeu, a trăit în deplină sănătate până la sfârşit, în posturi, privegheri şi fapte bune, vieţuind mai ales întru multă smerenie. Învrednicindu-se şi de darul de a-şi cunoaşte mai dinainte sfârşitul, a chemat la sine pe toţi fraţii şi, rugându-se pentru, ei, le-a poruncit să-l îngroape în casa Sf. Arhangheli, cea zidită de el. Şi aşa s-a mutat în pace, odihnindu-se întru Iisus Hristos Domnul nostru, Căruia I se cuvine toată slava, în veci. Amiri.

MINUNEA a 21-a

Pentru sfânta Lavră a Atonului şi pentru apa cuviosului Părintelui nostru Atanasie

Fiindcă am istorisit despre fapte petrecute în legătură cu Lavra cea mare a Atonului, se cuvine să vorbim şi despre felul cum şi când s-a zidit această minunată şi preaslăvită mănăstire. În a şasea mie patru sute şasezeci şi nouă de ani de la zidirea lumii, se afla în Trapezunda un bărbat prea înţelept, şi purtător de Dumnezeu, Avramie cu numele, care avea multă dragoste de cele dumnezeieşti. Şi vrând el a se depărta de lume s-a, dus într-un munte ce se cheamă Chimina, unde trăia sfântul Mihail Maleinos. De care — după a sa dorinţă — fiind călugărit, a rămas în ascultare la el, păzind cu dinadinsul toată aspra petrecere şi pustnicie, mîncând numai o dată în săptămână şi împărtăşindu-se deseori cu Dumnezeieştile Taine. Sfântul bătrân însă i-a poruncit să mănânce numai la trei zile odată şi să doarmă pe o rogojină. În acest timp au venit la sfântul doi fraţi, nepoţi de-ai lui, ce erau boieri de foarte bun neam: Nechifor, care era pus de împăratul Romano ca voievod peste oastea hotărâtă a merge să bată pe Agarenii cei din Crit, şi Leon care era Patriciu şi Domestic al şcolilor Apusului. Şi a zis către ei sfântul: „Prea iubiţii mei fii! Eu am la mine ca ucenic un mare om, îmbunătăţit cu prisosinţă ce se numeşte Atanasie (numele cel din călugărie a lui Avramie); deci ca Părinte vă sfătuiesc să va mărturisiţi la el de-acum înainte, pentru că în adevăr este vrednic să ocârmuiască sufletele oamenilor”. Şi vorbind boierii cu el — după spusa sfântului bătrân — s-au mirat mult de marea lui înţelepciune şi priceperea, pentru care s-au şi mărturisit lui. Iar între altele, Nechifor voievodul a zis către dânsul: „Am mare dorinţă ca să mă depărtez de lume şi să mă liniştesc într-o mănăstire”. Răspuns-a lui Atanasie: „Bună socoteală ai, fiule, în mintea ta şi dacă te vei hotărî, Dumnezeu îţi va ajuta la ceea ce-ţi este de folos”. Cu aceste cuvinte i-a binecuvântat pe ei de plecare şi s-a dus la ale sale. Iar Mihail, de atunci, oricâţi părinţi şi oameni mari veneau la dânsul pentru mărturisire, el îi trimitea la Atanasie, ce şedea în afară de mănăstire. Care fiindcă aflase cum că sfântul bătrân voia să-l lase după moartea sa ca moştenitor în locul, spre folosirea fraţilor, ca un urâtor de slavă ce era, s-a dus de acolo la Sfântul Munte al Atonului. Şi ajungând acolo, la Careia a dat peste un alt bătrân, cu totul simplu şi liniştit, căruia i s-a supus, făţărnicindu-se cum că ar fi om prost, neştiutor de carte. Deci bătrânul scriindu-i alfabetul, îl învăţa pe el. Iar Nechifor, cel mai sus arătat, aflând de plecarea lui, mult s-a întristat. Şi fiindcă cunoştea duhovniceşte dorinţa lui de a se duce la Aton, a scris către mai marele Tesalonicului ca să cerceteze cu sârguinţă în tot Muntele, până ce îl va afla, arătând în scrisoare chipul feţei lui, cum şi toate semnele. Deci ducându-se acela şi vestind acestea proestosului Sfântului Munte, i s-a răspuns că trebuie să aştepte până la praznicul Naşterii Domnului, când se adună toţi fraţii la biserica Protatul şi atunci va întreba. Iar în timpul când se cânta privegherea, proestosul văzu pe Atanasie cel căutat, pe care îl cunoscu după semnele scrise de slăvitul Nechifor. Deci

făcându-i lui metanie, l-a rugat ca să citească cele după rânduială. Însă el, punând pricină că nu ştie carte, proestosul l-a ameninţat că-l va afurisi, dacă nu va citi aşa după cum ştie. Atunci dar, şi nevrând, a fost nevoit să spună adevărul; şi auzind limba lui cea prea înţeleaptă şi bine grăitoare, toţi s-au înspăimântat şi i s-au închinat lui. Iar mai ales bătrânul, stareţul lui, şi-a cerut iertare pentru necunostinţele lui cele mai dinainte. Şi auzind Atanasie că Nechifor a trimis scrisoare pentru el, a rugat pe proestosul ca să nu-l descopere; şi aşa s-a făcut. Însă peste puţină vreme a venit Leon, fratele lui Nechifor, care cercetând în tot muntele, l-a aflat pe dânsul şi îmbrăţişându-l, foarte s-a bucurat şi s-a veselit cu duhul. Iar fraţii pustnici, văzând evlavia boierului către cuviosul, l-au rugat pe acesta să ceară milostenie pentru ca să zidească biserica Protatului mai mare, căci fiind prea mică erau strâmtoraţi de multe ori. Şi în urma rugămintei făcută de Atanasie a dat Leon bani deajuns de au ridicat biserică mai mare din temelie. După care luându-şi ziua bună de la sfântul, s-a dus către fratele său Nechifor. Deci auzind acesta de cuviosul, a trimis îndată o corabie cu scrisoare către proestoşi să-l trimită la el negreşit, cari, văzând credinţa cea mare a lui Nechifor, la îndemnat pe sfântul ca să se ducă. Iar el, vrândnevrând, a plecat şi s-a dus la Crit, unde se afla atunci binecredinclosul Nechifor pentru lupta cu Agarenii. Şi cu dumnezeiescul ajutor prin rugăciunile sfântului biruind de tot pe barbarii aceia şi binecredinciosului împărat supunându-i, a zis Nechifor către Atanasie: „Iată, părinte, prin rugăciunile tale acum s-a izbăvit Muntele de frica Agarenilor. Deci întorcându-te zideşte o mănăstire, ca să vin şi eu pentru linişte, după cum avem tocmeală, dacă mai ţii minte, ca să mă depărtez de lume". Acestea zicând, a vrut să-i dea bani, însă el nu a voit să primească, ci i-a zis: „Fii cu frica lui Dumnezeu şi ia aminte la cursele lumii. Dacă fapta ce doreşti a face va fi plăcută lui Dumnezeu, se va săvârşi". (Acestea le-a zis sfântul pentru că nu voia să aibă neliniştea şi grija zidirii). Iar evlaviosul Nechifor, întristându-se de aceste cuvinte, şi-au luat ziua bună unul de la altul, şi s-a întors sfântul în Munte, iar Nechifor s-a dus la Constantinopole, unde făcându-i-se primire cu mare cinste pentru că a biruit pe Agareni, mai pe urmă a fost ales împărat. Şi fiind el totdeauna Stăpânit de dorinţa de a zidi un sfânt lăcaş Născătoarei de Dumnezeu, a trimis la Aton — printr-un duhovnic cu numele Metodie — şasezeci de litre de aur. Deci văzând Atanasie multa evlavie a prea blagocestivului împărat, a primit banii şi a început a zidi mănăstirea la anii 961 (nouă sute şasezeci şi unu) de la Hristos. Iar câte împotriviri şi ispite a pătimit de la diavoli, câte osteneli şi câtă trudă a îndurat până să zidească o mănăstire aşa de mare ca aceasta după cum şi până în ziua de astăzi se vede, nu pot ca să scriu aici, pentru că nu despre aceasta este vorba în această istorisire. Însă care n-a fost la Sf. Munte şi n-a văzut acea sfântă Lavră, câtă frumuseţe are, câte izvoare cu minunate curgeri, copaci frumoşi dătători de veselie, turnuri înalte, chilii, nenumărate, case îndestulate şi altele asemenea, să citească viaţa Cuviosului Atanasie pentru ca să se umple de multă veselie. Iar noi, trecând peste nenumăratele minuni pe care le-a săvârşit pururea pomenitul, vom scrie numai despre pururea Fecioara Maria, Născătoarea de Dumnezeu, care este Iconoama acestei Lavre până în ziua de astăzi, după cum aici mai jos voi arăta. Deci, cheltuind Cuviosul aurul cel trimis de împăratul, s-a întristat că nu i-a ajuns ca să se săvârşească lucrul aşa după cum îl începuse. Şi gândindu-se la aceasta a plecat din mănăstire spre Careia, ca să se sfătuiască cu proestosul Muntelui, dacă n-ar fi bine să trimită la împăratul sau şi pe la alţi boieri, ca să ceară ajutor. Deci, când era departe de Lavră ca la patru mii de stadii, văzu o prea frumoasă şi strălucită femeie, care îl întreabă: — Unde te călătoreşti Atanasie ? — Dar cine eşti tu de mă

întrebi? a răspuns el înspăimântat. — Eu sunt Maica Domnului tău. Zis-a ei sfîntul: Iartă-mă Stăpână, dar nu cred, de nu voi vedea vreun semn că multe sunt cursele diavolului. Răspuns-a lui Preasfânta: Loveşte în piatra aceasta în numele Sfintei Treimi şi cu darul Celui Născut din mine va ieşi apă prea bună cu îndestulare. Şi aşa făcând, îndată a izvorit din piatră mulţime mare de apă. Atunci el, înspăimântat fiind foarte, a căzut cu faţa la pământ, cerând Stăpânei iertare. Care întrebându-l pe el unde se ducea, i-a spus toată pricina cea mai sus arătată. Deci i-a zis lui Stăpâna: — Du-te înapoi la mănăstire şi vei găsi jitniţele pline de grâu şi vasele pline de vin şi de untdelemn, cum şi toate celelalte care îţi trebuiesc; acestea toate, cu ajutorul Fiului şi Stăpânului meu, îţi vor ajunge până vei săvârşi mănăstirea. Dar să nu îndrăznească nimenea şi niciodată ca să se socotească iconom al ei, pentru că eu vreau să vă port de grijă, totdeauna de cele ce vă sunt spre trebuinţă, numai să nu vă leneviţi de făgăduinţele călugăriei, de slujba Utreniei şi de canonul vostru. Aceastea zicând, s-a făcut nevăzută. Iar cuviosul, întorcându-se la mănăstire, a aflat toate după cum a zis Stăpâna, care au ajuns cu îndestulare până ce s-a săvârşit dumnezeiasca biserică şi toată mănăstirea, după cum se vede până în ziua de astăzi. Minunea cu apa izvorâtă din piatră — din ce pricină nu ştiu — nu se vede scrisă la viaţa sfântului însă o ştiu toţi cari locuiesc în Aton. Se poate vedea în biserică o icoană a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, care este zugrăvită pe uşa dinlăuntrul mănăstirii, în care se arată cum stă sfântul dinaintea Preasfintei Fecioare, cu chip smerit, cu multă evlavie, iar Ea cu mâna dreaptă întinsă spre cuviosul. Şi dedesupt este scris: „Maica lui Dumnezeu şi Iconoama acestei Lavre". Iar în câmpul cel dimprejurul icoanei sunt scrise minunile sfântului şi are şi aceste două zugrăveli: întruna, Stăpâna îi arată cu degetul piatra, iar el loveşte cu toiagul şi izvorăşte apă, iar în cealaltă amândouă istorisirile cum şi mănăstirea sub care scrie aşa: „Preasfânta este rânduită ca să fie Iconoama mănăstirii, iar Preacuviosul Paraiconom". Şi aşa din acestea se înţelege pricina pentru care nu s-a ales niciodată iconom în această Sfântă Lavră, ci numai paraiconom, până în ziua de astăzi. Dar să revenim la ceea ce mai avem de spus mai departe. După ce cuviosul a săvârşit mănăstirea, cât a trăit el a prăznuit pe Preasfânta, iar după moartea lui şi fraţii, de asemenea, tot pe ea o prăznuiau. Preacurata însă, arătându-se în vedenie preostosului i-a zis: „De-acum înainte să nu mă mai prăznuiţi pe mine, ci pe robul meu Atanasie, care s-a ostenit pentru această casă până la moarte şi trebuie ca să aibă o cât de mică răsplătire şi mulţumire pentru osteneala şi nevoinţa lui". Şi de atunci prăznuiesc cu cântare în a cincea zi a lunii lui Iulie, când se adună ca la două mii de călugări cu mireni, săvârşindu-se priveghere de toată noaptea, cu preafrumoase citiri şi cântări de la apusul soarelui până la ziuă, cântând lui Dumnezeu, Celui în Treime lăudat. Căruia I se cuvine slava, cinstea şi închinăciunea în vecii vecilor.. Amin.

MINUNEA a 22-a

Pentru sfinţita mănăstire a Ivirului şi pentru prea cinstita Icoană numită Portăriţa

Din vremea dreptcredinciosului şi pururea pomenitului împărat Constantin a început a înflori credinţa noastră, şi a creşte prin darul Domnului nostru Iisus Hristos. Iar capiştile idolilor se dărâmau, cetele monahilor se înmulţeau şi se zideau biserici şi jertfelnice 81

Minunile Maicii Domnului prin toate cetăţile şi oraşele. Deci, trecând mulţi ani la mijloc, a fost un bărbat cinstitor de Dumnezeu şi cu fapte bune, Petru cu numele, care dorea să afle un loc liniştit şi pustiu, unde să se depărteze de lume, şi să petreacă viaţă liniştită. Şi rugând pe Dumnezeu ca să-i descopere unde să se ducă, văzu în vedenie pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care îi zise: „Părinte, în Muntele Atonului este odihna ta; acest loc l-am cerut ca moştenire de la Fiul şi Dumnezeul meu, ca să-l aibă scăpare toţi câţi se depărtează de grijile şi tulburările lumii să se pregătească pentru fapta bună, petrecând o viaţă îmbunătăţită spre a dobândi fericirea cea veşnică. Eu foarte mult am dorit muntele acesta şi în puţină vreme are să se umple de călugări din toată ţara şi locul. Iar mila mea şi ajutorul Fiului meu nu va lipsi de la dânşii, ci îi voi acoperi şi păzi rugind pe Fiul meu pentru mântuirea lor”. Deci după ce s-a deşteptat sfinţitul Petru, mulţumind Domnului cu prisosinţă şi pururea Fecioarei Maicii lui, s-a dus în muntele acela; şi asupra dracilor bărbăteşti nevoindu-se, de multe vedenii şi vederi de îngeri s-a învrednicit a vedea prin mijlocirile Maicii lui Dumnezeu; şi făcându-se mare făcător de minuni, s-a dus către Domnul. Iar după vreo câţiva ani, a venit şi părintele nostru Atanasie, cel care a zidit Lavra cea mare. În acea vreme, trăia şi părintele nostru Ioan, lăcaşul cel prea curat — cu adevărat — al Preasfântului Duh, Ivirean de neam, din sânge împărătesc şi bogat; care lăsând slava, bogăţia şi toate cele ce erau ale lui, s-a dus la o mănăstire şi dezbrăcându-se de hainele lui cele strălucite, s-a îmbrăcat în rasă proastă şi sărăcăcioasă. Auzind el însă de vestea Sfântului Munte şi de Cuviosul Atanasie s-a dus la el, şi aflându-l, au început a se nevoi amândoi ca nişte fraţi, nevoinţa cea bună şi mântuitoare. Iar după puţin timp, înştiinţîndu-se cum că fiul lui Eftimie a venit în Vizantia. pentru pace, s-a dus spre căutarea lui şi, aflându-l, s-au întors amândoi la liniştea cea dorită către marele Atanasie; de la care învăţând toată filosofia, s-a făcut un nou Gură de Aur, tălmăcind toate Scripturile din greceşte în limba Ivirilor. Iar după trecere de puţină vreme, a venit şi marele Tornichie de s-a făcut călugăr. Acesta era voievod al împărăţiei Ivirilor, care făcuse multe vitejii şi purtase multe biruinţe în războaie asupra vrăjmaşilor; şi pentru ale lui neobosite osteneli a dobândit multe semne de biruinţe. În vremea aceea, neamurile cele fără de Dumnezeu ale Perşilor, auzind de moartea împăratului Romano, s-au ridicat cu oaste asupra cetăţii Ţarigradului (Constantinopol). Şi având în frunte un voievod, cu numele Siliar, au alergat către răsărit, robind cetăţile şi oraşele neaflând pe nimeni care să le stea împotrivă, întrucât fiii împăratului erau mici şi nevârstnici. Iar împărăteasa avea multă mâhnire şi necaz, auzind că s-au apropiat barbarii, şi neavând altă nădejde, şi-a adus aminte de Tornichie, zicând: „De nu va veni la noi voievodul Ivirilor, nu avem pe nimenea care să ne stea în ajutor”. Deci a trimis la Sfântul Munte scrisori poruncitoare la Atanasie şi la Ioan, rugându-i să trimită pe Tornichie . Însă acesta n-a voit, dar de nevoie s-a supus, ca să nu se împotrivească sfinţilor, şi s-au dus la Vizantia. Iar împărăteasa văzându-l pe el mult s-a bucurat şi arătându-i pe fiii săi, i-a zis lui: „De bunătatea ta, cinstite părinte, atârnă viaţa sărmanilor acestora”. Deci Tornichie luând oastea şi ducându-se au tăiat toată oastea barbarilor, şi pe mulţi ostaşi luându-i robi, s-au întors cu biruinţă la împărăţie. Atunci tot singlitul l-au întâmpinat pe dânsul, şi foarte l-au cinstit şi mai ales împărăteasa, tare i-a mulţumit după cum se cădea şi i-a dat mulţi bani, dar el n-a vrut să-i ia, ci a zis: „Eu, stăpână, am lăsat pe ai mei pentru Domnul, şi acum să adun bani străini? Însă dacă binevoieşte stăpânirea, zideşte o mănăstire în Munte, ca să aibă neamul nostru al Ivirilor o mângâiere a străinătăţii lor”. Iar împărăteasa cu bucurie a primit şi a trimis boieri cu mare mulţime de aur, poruncindu-le să săvârşească lucrul acesta cu aşa sârguinţă, încât să nu

se afle altul mai frumos, şi aşa s-a şi făcut. Şi a împodobit biserica cu vase de argint şi de aur dăruind acestei sfinte mănăstiri şi o cetăţuie, metoace şi sate spre sufletească ei pomenire. Deci făcând închinarea cuvântului pentru mănăstire, să începem a spune pentru sfinţita icoană Portăriţa. Pe vremea când împărăţea împăratul Teofil, era multă prigonire asupra sfintelor icoane, din care cauză i s-a zis „luptătorul de icoane". Căci acel urâtor de Hristos a surghiunit pe mulţi drept-credincioşi şi cu multe feluri de munci i-a chinuit, poruncind să pogoare toate icoanele de prin biserici şi să le distrugă. A trimis, încă, şi ostaşi prin toate cetăţile şi oraşele cu poruncă ca să cerceteze şi toate icoanele pe care le vor afla să le pogoare de prin biserici şi de prin case şi să le ardă. În acel timp era o văduvă cu fapte bune în părţile Niceei, care avea numai un singur fiu şi care a zidit o biserică aproape de casa ei şi avea o icoană a Maicii lui Dumnezeu, pe care o cinstea foarte mult şi ca o a doua Ana cu adevărat o cinstea. Deci căutând ostaşii împăratului în fiecare loc, au venit şi în casa acelei iubitoare de Dumnezeu femei, unde, căutând cu multă iscodire, de pe o fereastră a Bisericii au văzut înăuntru acea sfântă icoană, şi s-au bucurat nădăjduind că prin aceasta vor căpăta mulţi bani. Şi au zis către femeie: „Ori ne dai nouă bani, ori îndeplinim porunca împăratului de a te omorî prin felurite munci". Iar înţeleaptă văduvă cu smerit chip a răspuns: „Vă voi da mulţi bani însă nu azi, ci mâine, căci nu-i am în casă". Acestea auzind ei, au plecat. Iar ea în noaptea aceea, s-a dus împreună cu fiul ei în biserică, unde plecând genunchii, au înălţat la cer mâinile şi ochii şi sau rugat mult timp udând pământul cu lacrimi; după care, ridicându-se cu multă frică şi evlavie, au luat icoana. Şi ducând-o la malul mării, iarăşi s-au rugat, zicând: „Stăpână şi Doamna lumii! darul Tău ca o Maică a lui Dumnezeu, având Stăpânire şi putere peste toate făpturile să ne izbăvească şi pe noi de urgia împăratului celui fără de lege şi pe icoana Ta din ape". Acestea zicind şi punând icoana-n mare, o! minune! nu a căzut de-a latul, ci de-a lungul stătea dreaptă, în sus, pe deasupra apei mergea, îndreptându-se către apusul soarelui Deci văzând femeia această minune şi înspăimântându-se a mulţumit lui Dumnezeu şi Maicii lui, după cuviinţă. Şi întorcându-se către fiul său i-a zis acestea cu lacrimi: „Prea iubitul meu fiu! Acum se va pune la încercare dragostea, credinţa către Dumnezeu şi evlavia cea către sfânta icoană a Maicii Lui. Eu, prea scumpul meu fiu, sunt femeie şi nu pot să fug în ţară depărtată; de aceea voi sta aici şi mă voi ascunde, iar dacă mă vor găsi, sunt gata să mor pentru dragostea Maicii lui Dumnezeu. Tu însă, plecând, du-te în părţile Eladei ca să nu-ţi facă rău". Acestea zicând şi sărutându-se unul cu altul, s-au despărţit vărsând lacrimi. Şi s-a dus tânărul spre Tesalonic, iar de-acolo în Sfântul Munte, unde mergând la cinstita mănăstire a Ivirilor, acolo s-a făcut călugăr, cu cuviosie petrecând până ce s-a dus către Domnul, pe Care l-a dorit. A fost dumnezeiască rânduială ca să se ducă tânărul acolo, pentru ca să vestească de pricina icoanei, care a istorisit şi cele ce am scris despre ea până acum. Deci icoana pururea Fecioarei a stat în loc ascuns, neştiută de nimeni mulţi ani, pe uscat sau poate în mare, lucru ştiut de unul singur. Acela ce ştie toate lucrurile slăvite şi înfricoşate. Şi după trecere de multă vreme, oarecare sfinţi bătrâni din mănăstirea Ivirilor, pe când stăteau de vorbă despre mântuirea sufletului, văzură deodată în mare aşa ca o flacără, ca şi cum ar fi fost un stâlp de foc, cu vârful ajungând până la cer. Aceasta văzând ei s-au ridicat strigând: Doamne miluieşte-ne! Şi adunându-se toţi fraţii, se uitau la priveliştea aceea şi se minunau, însă care anume era nu puteau să înţeleagă nicidecum. Iar aceasta nu numai ziua se arăta, ci şi noaptea când strălucea cu mult mai frumos decât soarele. Şi toţi călugării cei din Sfântul Munte, văzând un lucru de mirare ca acesta, s-au adunat la Mănăstirea Ivirului cu luntrii din Lavra

de la Vatoped şi de la alte mănăstiri, şi apropiindu-se au văzut sfânta icoană a Maicii lui Dumnezeu. Şi pe cât ei se duceau mai aproape, pe atâta se depărta. Atunci, superiorul mănăstirii a poruncit de sau adunat toţi în biserică, unde rugând ei cu lacrimi pe Domnul ca să-i învrednicească să poată lua din mare icoana Maicii lui, ca să o aibă spre mângâiere a străinătăţii lor, le-a ascultat Domnul rugăciunea şi au dobândit cererea lor. Iar aceasta s-a întâmplat în acest chip. Era în acel timp, acolo în mănăstire, un oarecare călugăr, Gavril, ivirean de neam, din fire cam simplu, iubind viaţa singuratică şi lui Dumnezeu îndeosebi neîncetat rugându-se. Vara şedea în părţile cele mai înalte ale Muntelui pentru linişte, iar în vremea iernii, din cauza zăpezii prea mari, se pogora în părţile cele mai de jos. Îmbrăcămintea lui era de păr, hrana lui buruieni sălbatice, iar ca băutură numai apă. Avea fericită simplitate ca şi toţi ai neamului lui şi în adevăr înger pământesc şi om ceresc. Acest călugăr, rugându-se şi puţin dormitând, văzu pe Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu, cu slavă multă strălucind, care-i zise lui: „Du-te la mănăstire şi vesteşte superiorului şi monahilor, că voiesc să le dau icoana mea, spre acoperământul şi ajutorul lor. Deci fără de îndoire tu să intri în mare, şi să umbli pe ape, ca să o primeşti pentru ca să cunoască toţi dragostea şi purtarea de grijă ce o am către mănăstire, căci am venit într-adins aici pentru ajutorul vostru”. Acestea zicând, s-a făcut nevăzută, iar dumnezeiescul bărbat, sârguindu-se, s-a pogorât la mănăstire şi a vestit superiorului cele văzute. Iar acela a poruncit să se adune toţi călugării la biserică, unde aprinzând făclii, au plecat cu tămâeri şi cu evlavie rugându-se. Şi ajungând la malul mării, a intrat Gavril în mare şi umbla (o minune!) pe deasupra apelor. Atunci şi icoana apropiindu-se, a luat-o pe dânsa în braţe, şi a cântat bucurându-se. Deci superiorul alergând, l-a întâmpinat pe sfântul bătrân. Şi ieşind la uscat, s-au umplut de bucurie mare şi veselie toţi călugării, trei zile priveghind şi cântând. Apoi, zidind ei o bisericuţă lîngă malul mării, au slujit Liturghie, în cinstea Preasfintei. După aceea, aducând sfânta icoană în biserica cea mare, au pus-o în partea cea mai dinăuntru a jertfelnicului, şi iarăşi priveghind toată noaptea şi dumnezeiasca Liturghie săvârsind s-au dus fiecare la mănăstirea lui. Iar a doua zi, aprinzătorul de candele intrând în ceasul Utreniei ca să pregătească după rânduială, spre citirea pravilei, n-a aflat icoana în locul unde ştia că a fost pusă; deci căutând pretutindenea a aflat-o tocmai deasupra porţii mănăstirii, în zidul cetăţii, şi luând-o pe dânsa a dus-o la locul cel mai dinainte: Însă ea iarăşi s-a mutat în poartă şi tot asemenea s-a întâmplat nu numai de două-trei ori, ci chiar de mai multe ori. Iar călugării nedumerindu-se de aceasta nu ştiau ce să facă. Atunci Stăpâna s-a arătat iarăşi monahului Gavril, zicându-i; „Mergi la mănăstire şi spune călugărilor să nu mă mai supere, că eu n-am venit aici ca să mă păziţi voi, ci pentru ca să fiu eu păzitoare vouă, nu numai acum, ci şi în veacul cel ce va să fie. Câţi călugări petrec aici în muntele acesta cu frica lui Dumnezeu, cu evlavie, şi nu se lenevesc după putere la toată fapta bună, să aibă îndrăzneală şi nădejde la milostivirea Fiului şi Stăpânului meu, de la care am cerut-o şi pe care am şi căpătat-o. Şi dau vouă semnul acesta, că până ce veţi vedea în mănăstire icoana mea, nu va lipsi de la voi darul Fiului Meu şi mila”: Acestea auzindu-le purtătorul de Dumnezeu Gavriil s-a pogorât la mănăstire şi a vestit superiorului, iar acela, de bucurie nemărginită umplânduse, a adunat toată frăţimea şi le-a spus lor cele auzite. Apoi au zidit o biserică la poarta mănăstirii, în numele Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu, a Portăriţei, şi au pus-o acolo, iar poarta s-a făcut în altă parte, după cum şi până astăzi se vede, spre nemincinoasă mărturie a pricinii. De atunci dar, în mănăstirea aceasta, se fac nenumărate minuni, cei îndrăciţi se vindecă, şchiopii umblă, orbii văd şi toată boala fuge

de la cel ce pătimeşte. Iar din cele multe câte a săvârşit cea Atotputernică să spunem puţine oarecare, pentru ca să credeţi şi pe celelalte. Într-o vreme, când s-au războit neamurile cele păgâne ale perşilor asupra Ţarigradului pe uscat şi pe mare, mulţime nenumărată, Amira voievodul lor, înştiinţându-se cum că în muntele Atonului sunt multe mănăstiri, a luat cincisprezece corăbii de război şi ducându-se la acel munte au stat în Mănăstirea Ivirilor. Şi îndată au sărit înconjurând-o ca nişte fiare sălbatice şi neîmblânzite. Iar călugării văzând mulţimea barbarilor şi urgia aceea fără de rânduială intrând în dumnezeiasca biserică, au luat sfintele vase şi pe prea cinstita icoană a Născătoarei de Dumnezeu şi le-au ascuns pe dânsele în turnul unde erau aşezate spre păstrare şi păzire odoarele mănăstirii, în care s-au ascuns şi ei. Iar barbarii, neavând pe nimeni să le stea împotrivă, au făcut oarecare meşteşugire şi au intrat în mănăstire. Şi după ce au făcut câte au voit, au pustiit-o desăvârşit şi au prăpădit-o. Au luat funiile corăbiilor şi legând stâlpii bisericii i-au tras ca să surpe sfânta biserică şi n-au putut. Iar călugării văzând acestea şi auzind, ziceau din adâncul inimii graiurile cele prooroceşti: „Pentru ce dormi, Doamne, scoală-te şi nu ne pierde până în sfârşit. Dumnezeule, venit-au neamurile în moştenirea ta, spurcat-au sfânta biserica ta. Degrabă ne întâmpină pe noi”, şi altele ca acestea. Şi cu lacrimi fierbinţi udând pământul şi pe sfânta icoană a Născătoarei de Dumnezeu, pe aceasta înălţând-o ziceau: „O Stăpână! ce fel de făgăduinţe ne-ai făcut nouă? Au nu te-ai făgăduit ca să ne fii păzitoare şi ajutătoare? Ci să nu ne părăseşti pe noi până în sfârşit, deşi suntem păcătoşi şi nevrednici, — pentru ca să nu zică vrăjmaşii noştri: unde este Dumnezeul lor?”. Acestea călugării plângând le ziceau, iar Apărătoarea cea nebiruită, cea iute şi grabnică ajutătoare a celor ce o cheamă pe dânsa, pururea Fecioara Născătoarea de Dumnezeu, care da război înainte pentru a sa mănăstire, n-a trecut cu vederea rugăciunile lor, nici făgăduinţele nu le-a arătat mincinoase ci le-a împlinit, şi la desăvârşită prăpădenie pe vrăjmaşi i-a dat. Însă cine va fi în stare a spune minunile Fecioarei? Căci după ce a înnoptat, fără de veste s-a făcut înfricoşat vifor şi furtună pe mare, încât s-au sfărâmat toate corăbiile şi n-a rămas decât numai una, a lui Amira, şi aceasta, pentru ca să cunoască nebunul păcatul lui, după cum s-a şi întâmplat. Căci minunea urmă minunii. Când s-a făcut ziuă, văzură călugării numai trupurile cele moarte ale barbarilor, ce zăceau grămadă la malul mării şi toate corăbiile acelea sfărâmate. Atunci voievodul perşilor văzând şi el pierzarea corăbiilor, îşi bătea faţa şi punând ţarină pe capul lui s-a apropiat cu chip smerit, făcându-se rugător binecunoscător, cel ce mai-nainte era fiară şi nu om, a zis către călugări: „Rugaţi-vă robi ai adevăratului Dumnezeu, ca să nu pier şi eu”. Şi dându-le lor mulţime nenumărată de aur şi de argint, le-a zis: „Luaţi banii aceştia pentru ca să zidiţi zidurile mănăstirii voastre şi să le faceţi înalte pentru ca să nu mai poată vrăjmaşii ca să vă păgubească pe voi. Şi luând călugării banii, au făcut zidurile mănăstirii înalte, după cum şi până în ziua de astăzi se văd. Şi nu numai atunci mănăstirea lor a păzit-o fără de necazuri şi fără de primejdie Preacurata Stăpână, ci totdeauna, în toată vremea. Aşa, odată, fiind lipsă mare de făină şi negăsinduse nicidecum, în supărare şi mare strâmtoare era stareţul. Deci iar i s-a arătat Prealăudata în somn şi i-a zis lui : „Ce te mâhneşti, fiule, pentru lipsa făinii? Du-te să vezi hambarul plin de făină până sus, pentru ca să cunoşti milostivirea şi purtarea de grijă pe care o am pentru voi”. Iar stareţul sculându-se s-a dus cu sârguinţă şi văzând hambarul plin de făină până sus, a adunat toată frăţimea şi le-a spus lor cele făcute. Iar ei, înspăimântându-se, au plâns de bucurie şi au slăvit pe Domnul şi pe pururea 90

Minunile Maicii Domnului Fecioara. Altă dată, iarăşi, având lipsă de vin, li s-a arătat Stăpâna şi le-a umplut toate vasele până sus încât se vărsa pe deasupra, şi cu atâta dulceaţă şi gust încât fiecare cunoştea cum că era cu adevărat făcut cu minune, şi nu facere a firii. Altă dată, iar li s-au umplut vasele de untdelemn, altă dată de legume şi altele multe faceri de bine şi minuni s-au săvârşit şi se săvârsesc în fiecare zi în mănăstirea aceasta, prin cinstită Icoana aceasta. Şi în ziua de astăzi, în chip nevăzut şi minunat acoperă şi păzeşte Stăpâna cea Atotputernică mănăstirea aceasta slăvită şi lăudată a Ivirilor, care este mai bogată decât toate mănăstirile Sfântului Munte. Şi aceasta nu este din altă pricină, după cum socotesc, fără numai pentru multa milostenie care o dau călugării la cei străini şi săraci. Căci deşi dau şi celelalte mănăstiri şi miluiesc pe mulţi, dar acelea fac numai un praznic în fiecare an. Ivirenii însă fac de trei ori pe an praznic: o dată la Adormirea Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, al doilea la Bobotează şi al treilea marţi în Săptămâna Luminată. La aceste praznice se adună mai mult de trei mii de suflete, şi îi ospătează pe străini până seara cum şi a doua zi. Şi nu numai în aceste zile ci şi în toate Duminicele de peste an nu lipsesc săraci în mare număr pentru că este în mijlocul muntelui şi aproape de târgul de la Careia şi toţi sunt îndestulaţi cu prisosinţa. Fac milostenie şi mănăstirile lui Dionisie, Lavrioţii, Simon Petru, Vatopediţii cum şi celelalte mănăstiri, dar la acestea nu se duce multă lume, că sunt aşezate cam de o parte, afară numai de cazul când se întâmplă să vină pe corăbii, la care toate dau milostenie pesmeţi şi îi ospătează. Cu toate că au şi mănăstirile lipsă din cauza grelelor datorii şi biruri pe care le plătesc în bani, totuşi fiecare dă milostenie după a lor putere. De asemenea, dau şi chinoviile precum şi chiliile cele mai mici şi nu se întorc niciodată dinspre săracul care vine, ca să-l lase să se ducă neajutat. Şi acum, faţă de cele arătate până aici prin scurte cuvinte să aducem mulţumirea cu care suntem datori împărătesei îngerilor celei prealăudate, purtătoarei noastre de grijă, mijlocitoarei celei neadormite şi păzitoarei. Deci, Tu, o! iubitoare de bine şi iubitoare de oameni, Stăpâna! Ceea ce ca o Maică iubitoare de fii şi doritoare de noi, totdeauna ai purtare de grijă, mântuind, păzind şi chivernisind pe nevrednicii robii Tăi, noi în locul acestora propovăduim darurile Tale, nu ascundem facerile Tale de bine, cântăm cu mare glas minunile Tale, slăvim purtarea Ta de grijă, mărim pronia, lăudăm folosirea, preamărim milostivirea. Din vremile cele trecute aducându-ne aminte de darurile Tale, din câte primejdii ne-am izbăvit prin Tine, mulţumirea aceasta după datorie o aducem Ţie. Iar pentru cele din timpul de faţă care mult şi amar ne mâhnesc pe noi, ne rugăm milostivirii Tale, să nu uiţi turma Ta aceasta, ci stai către Fiului Tău şi Stăpânul nostru rugătoare neadormită; ajută-ne nouă, celor ce ne primejduim, izbăvindu-ne pe noi de nenorocirile cele neaşteptate. Vezi, Stăpână, în câte primejdii am căzut. Ridicăne pe noi, depărtând toate cele ce sunt pricinuitoare de necazuri, risipeşte fricile cele ce ne cad asupră-ne, încetează smintelile, curmă războaiele, îmblânzeşte mînia ce cu dreptate se porneşte asupra noastră, potoleşte tulburările şi sfezile şi pace tare şi temeinică ne dăruieşte nouă. Aşa, mult Milostivă Stăpână, adaugă şi aceasta lângă celelalte faceri de bine ale Tale. Ca totdeauna şi neîncetat propovăduind milele şi minunile Tale, să Te slăvim pe Tine, pe Dumnezeul cel ce s-a născut din Tine pe Cel fără de început al Lui Părinte, cum şi pe Preasfântul şi bunul şi de viaţă făcătorul Duh, în vecii vecilor. Amin.

MINUNEA a 23-a

Pentru cântarea Axionului (adică; „Cuvine-se cu adevărat să te fericim...) cum a fost cântat mai întâi de Arhanghelul Gavriil8

Cântarea aceasta la început se cânta la o chilie a mănăstirii Pantocratorului ce se numeşte Axionestin, la locul cel numit Adin, pentru minunea aceasta ce o vom povesti acum. La schitul Protatului ce se află lângă Careia, aproape pe locul mănăstirii Pantoctratorului, este o vale mare care are multe chilii. La una din aceste chilii ce era cinstită în numele Adormirii Doamnei de Dumnezeu Născătoare locuia un ieromonah bătrân şi îmbunătăţit, împreună cu un ascultător al său. Şi fiindcă era obiceiul a se face priveghere în fiecare duminică la schitul Protatului, într-una din sâmbete, seara, vrând să meargă bătrânul la priveghere, zice ucenicului său: „Fiule, eu mă duc să ascult privegherea după obicei, iar tu rămâi la chilie şi precum vei putea citeşte rânduiala ta". Şi aşa s-a dus. Deci după ce a trecut seara, iată bate cineva la uşa chiliei, iar fratele alergă şi deschise şi vede că era un monah străin, necunoscut lui, care intrând a rămas în chilie în noaptea aceea.

8 Această povestire lipseşte din ediţia tipărită în anul 1990. Am redat-o după ediţia din anul 1820.

La vremea utreniei sculându-se au cântat amândoi rânduiala utreniei. Şi când au ajuns la „Ceea ce eşti mai cinstită...", monahul de loc, cânta numai: „Ceea ce eşti mai cinstită decât heruvimii..." şi celelalte până la sfârşit, adică obişnuita cântare veche a Sf. Cosma, făcătorul de cântări. Iar monahul acela străin făcea alt început al cântării aşa: „Cuvine-se cu adevărat să te firicim Născătoare de Dumnezeu cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru". Apoi a adăugat şi pe: „Ceea ce eşti mai cinstită...", până la sfârşit. Aşadar, auzind monahul cel de loc, s-a minunat şi zice către cel ce se părea străin: „Noi cântăm numai: Ceea ce eşti mai cinstită... , iar Cuvine-se cu adevărat... niciodată nu am auzit, nici noi nici cei mai înainte de noi. Deci te rog, fii bun, şi scrie-mi şi mie cântarea aceasta, pentru ca să o cânt şi eu Născătoarei de Dumnezeu". Iar acela răspunzând a zis: Adu-mi cerneală şi hârtie ca să scriu. Iar cel de loc a zis: Nu am nici cerneală, nici hârtie. Atunci, monahul cel ce se părea străin i-a spus: Adu-mi o lespede. Şi monahul alergând a aflat lespedea şi i-a aduso. Deci luându-o pe ea, străinul a scris pe dânsa cu degetul lui zisa cântare, adică : "Cuvine-se cu adevărat...". Şi, o! Minune! Atât de adânc s-au săpat slovele pe lespedea aceea vârtoasă, ca şi cum s-ar fi scris pe ceară moale. Apoi a zis fratelui: De acum înainte aşa să cântaţi şi voi şi toţi dreptcredincioşii. Şi aceasta zicând s-a făcut nevăzut. Căci era sfântul înger trimis de la Dumnezeu, ca să descopere cântarea aceasta îngerească şi care este prea cuviincioasă Maicii lui Dumnezeu. Şi mai precis a fost Arhanghelul Gavriil, precum se arată aceasta din titlul ce este deasupra, la sinaxarul lunii iunie, în yiua 11, adică soborul Arhanghelului Gavriil în Adin. Căci părinţii de atunci făceau sobor şi praznic şi liturghie în fiecare an la zisa chilie Adin, întru pomenirea minunii, cinstind şi slăvind pe Arhanghelul Gavriil, care din început până la sfârşit a stat dumnezeiesc cântăreţ al Născătoarei de Dumnezeu, şi hrănitor şi slujitor şi vesel binevestitor al ei. Aşa a slujit şi spre descoperirea acestei cântări a Maicii lui Dumnezeu, ca unul ce numai lui după toate i se cuvine această slujbă. Deci după ce a venit bătrânul de la priveghere şi a intrat în chilie, a început ascultătorul9 lui a cânta: Cuvinese cu adevărat... după cum îngerul îi poruncise, şi prin urmare a arătat bătrânului său şi lespedea aceea, cu îngerească scriere săpată. Iar el auzind şi văzând acestea a rămas uimit de această minune. Deci luând amândoi lespedea aceea scrisă de înger au mers la Protatul şi au arătat-o la cel mai întâi al sfântului Munte şi la ceilalţi bătrâni ai obştescului

sobor, povestindu-le toate cele ce se făcuseră, iar ei au slăvit cu un glas pe Dumnezeu şi au mulţumit Doamnei noastre de Dumnezeu Născătoare pentru prea slăvita această minune. Apoi au trimis lespedea la Constantinopol la patriah şi la împărat, însemnându-le prin scrisori toată cuprinderea acestei minuni ce s-a făcut. Deci de atunci această cântare îngerească s-a transmis în toată lumea ca să se cânta Maicii lui Dumnezeu de către toţi dreptcredincioşii. Iar sfânta icoană a Născătoarei de Dumnezeu ce se afla în biserica acelei chilii, în care s-a făcut minunea, s-a dus de către părinţii Sf. Munte în biserica Protatului şi acolo se află până astăzi, aşezată în sfântul altar, deasupra scaunului celui de sus. Pentru că înaintea acestei icoane s-a cântat întâi de către Arhanghelul Gavriil cântarea aceasta. Iar chilia aceea a fost numită „Axion estin", adică „Cuvinese cu adevărat". Şi valea aceea în care se afla chilia se

numeşte de către toţi până astâzi, Adin, care înseamnă „a cânta", sau „cântare", pentru că întru aceasta s-a cântat întâi îngerească şi prea cuvenită Maicii lui Dumnezeu cântarea aceasta.

MINUNEA a 24-a

Pentru mănăstirea cea din muntele Sinai şi minunea pe care a făcut-o Sfânta cânt voiau Părinţii să lase mănăstirea pentru lipsa hranei şi să se ducă

Această mănăstire a sfântului munte Sinai (după cum arată părintele Nectarie patriarhul Ierusalumului, cel ce a scris şi minunea aceasta) mai întâi s-a zidit de prea fericitul împărat Iustinian cel Mare. Acest împărat a împuternicit-o ca să aibă venit şi hrană de la vama Egiptului. Deci petrecând multă vreme şi arătându-se Mohamed (mincinosul prooroc). Şi el a întărit darea aceasta ca adică mănăstirea primească din venitul vămilor Egiptului, după cum se vede în aşezământul său pe care l-a dat părinţilor mănăstirii. Dar prin multe prefaceri şi schimbări ale sultanilor Egiptului care au urmat, s-a tăiat darea aceasta. Şi mai ales că şi parinţii singuri al lăsat-o, fiindcă câştigase metoace şi locuri multe în Damasc şi în Tripol şi în Gaza, de la binecredincioşii creştini din acele locuri. De acolo aduceau cu caravanele cu cămile toate lucrurile cele trebuincioase mănăstirii în toată vremea. Însă din pricina multor războaie şi a multor stăpâniri ce şi acolo se ridicaseră, drumurile s-au închis şii nu mai puteau administra lucrurile cele de acolo sau alţi părinţi ca să trimită ceva la mănăstire. Cu timpul au priedut şi veniturile ce le avea mănăstirea în acele locuri ale Arabiei. Deci din pricina nepăcii, a nerânduielii, a tulburărilor şi războaielor ce erau în părţile Gazei, a Tripolei şi a Damascului s-au închis drumurile o vreme şi nu putea caravana cu hrană a veni la mănăstire. Pentru aceasta ajungând părinţii la mare nevoie şi lipsă s-au adunat şi au făcut sfat, hotărând să incuie mănăstirea şi să meargă în alte părţi să stea o vreme, până ce se va linişti lumea, ca să se deschidă drumurile şi să vină caravana. Mai aveau multă bântuială şi supărare şi de mulţimea puricilor, care nu-i lasa nici ziua, nici noaptea ca să se odihnească. Deci după dce sau întărit în sfatul acesta şi s-au gătit să se ducă s-au suit cu multă mâhnire şi cu lacrimi ca să se închine şi să liturghisească la sfântul vârf şi după ce se va pogorî de acolo şă încuie mănăstirea şi să se ducă. Aşadar, tot soborul s-a suit înainte iar iconomul mănăstirii a rămas mai pe urmă pentru altă oarecare nevoie sau slujbă. Deci când erau părinţii dedesubtul sfântului vârf, iconomul era singur suindu-se pe scara muntelui ca la o milă departe de mănăstire. Şi, o, negrăită mai înainte rânduială şi mare purtare de grijă a Prea

Fericitei şi Prea Sfintei Fecioare şi Născătoare de Dumnezeu Maria, Care mai înainte de a fi lucrul a purtat de grijă şi nâa lăsat a se face a rămâne dumnezeiescul şi sfântul ei lăcaş, adică sfântul rug, negătit şi neluminat. Căci părinţii se gătiseră a se duce, neavând nici o nădejde de hrană. Iar Nădejdea celor deznădăjduiţi şi Stăpâna tuturor a adus caravana cu hrană mai presus de nădejde, pe care a voit ca întru acea zi să ajungă la mănăstire, părinţii neştiind nimic nicidecum. Aşadar, Prea Curata Stăpână pentru ca să facă să cunoască părinţii cum că locul acesta este al ei şi că ea este chivernisitoarea şi purtătoare de grijă acelei mănăstiri se arată întru aceeaşi clipă, în chip de femeie cu pruncul în braţe şi părinţilor acolo sub sfântul vârf şi iconomului acolo jos unde am zis. Şi heretisindu-i pe ei ca oricare femeie de cele de loc, i-a întrebat unde merg aşa toţi împreună, şi care-i pricina de a se sui la sfântul vârf. Iar ei i-au spus cuprinzătoir toată pricina şi scopul ce-l au, adică cum că vor să se ducă neavând nicidecum hrană. Şi aceia le zice lor: Suiţi-vă sus de liturghisiţi şi când vă veţi pogorî veţi afla şi caravana la mănăstire. Iară ei nicidecum n-au crezut, ci msi ales ca o bârfeală au socotit cuvântul. Şi s-au suit neluând în seamă cuvântul femeii. Deci ajungând şi iconomul şi după ce-au săvârşit dumnezeiasca Liturghie au ieşit şi au şezut afară din biserică. Şi vorbind între dânşii au povestit iconomului cele pentru femeie şi cuvintele ei pe care le-a grăit. Iar iconomul zice: Femeia aceasta m-a întâmpinat şi pe mine şi mi-a grăit aceastea, că a auzit că astâzi vine caravana. Iară mai ales şi pentru purici mi-a zis ca să nu ne întristăm, că va fi vremea când se vor pierde cu totul. Deci auzind părinţii şi pe iconom spunând aceleaşi, l-au întrebat când şi unde l-a întâmpinat. Iar el le-a zis ceasul şi locul. Deci au cunoscut că tot în acelaşi ceas în care a grăit femeia cu părinţii, a grăit şi cu iconomul. Şi s-au spăimântat minunându-se, fiindcă depărtarea este foarte mare, cam o milă şi jumătate, dar cu toate acestea nu au crezut cuvintele femeii a fi adevărate. Însă pogorându-se şi ajungând la locul unde zicea iconomul că a întâmpinat pe femeie, şi arătându-le locul, s-au întors şi iată văd jos la mănăstire şi oameni şi cămile, din care unele descărca, iar altele încă venind pe drum. Deci s-au minunat foarte mult nu numai pentru cuvintele femeii, ci mai mult că avuseseră înştiinţare şi scrisori cum că nu este cu putinţă a se trimite caravana. Deci ajungând la mănăstire şi întrebând pe cărăuşi cine ia trimis, au zis că oarecare femeie Doamnă, împreună cu un bătrân Epitrop al ei i-a încărcat, care precum au zis au venit împreună cu ei să se închine acestor sfinte locuri, aducând şi caravana aceasta vouă pentru milostenie. Iar monahii au zis: unde sunt oamenii aceia? Şi călătorii au răspuns, că după ce portarul a deschis poarta îndată mai întâi au intrat aceia înăuntru. Şi întrebând pe portar a zis că asemenea oameni nu a văzut, şi nici pe altcineva nu a lăsat să intre înăuntru, căci a aşteptat mai întâi să vină iconomul de sus. Deci intrând părinţii înăuntru au cercetat chiliile şi mănăstirea ca să afle pe asemenea închinători. Atuncidar, neaflându-i au cunoscut cum că acest lucru şi facere de bine era a Născătoarei de Dumnezeu şi a Proorocului Moise şi le-au mulţumit lor, înălţând slavă atotputernicului Dumnezeu şi Prea Curatei Maicii Lui şi lui Moise slugii sale. Deci de atunci au pierit şi puricii nu numai din mănăstire, ci şi din tot hotarul acelui sfânt munte. Iar în cealaltă pustie şi mai ales în Rait se află multă mulţime de purici. Şi la locul unde s-a arătat Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu iconomului, a zidit evlaviosul acela iconom o biserică în numele Născătoarei de Dumneyeu, care şi până astăzi se zice Prea Sfânta iconomului. Iar la locul unde s-a arătat părinţilor, fiindcă nu era loc a se zidi biserică, au săpat în piatra aceia ce se află acolo drept spre răsărit, fiind ca o tindă, şi au aşezat acolo înlăuntru o icoană mică a Născătoarei de Dumneyeu, pentru ca să se închine câţi trec pe acolo, întru pomenirea

minunii şi slava Născătoarei de Dumneyeu. Iară localnicii numesc biserica aceia până astăzi o numesc după limba lor Damane, adică a Miresii.

MINUNEA a 25-a

Pentru cel ce s-a lepădat de Hristos prin scrisoare

În părţile Italiei era un oarecare boier, cu numele Carol, care cheltuia averea sa pentru felurite desfătări, îndulciri, şi desfrânări trupeşti; şi în puţină vreme sărăcind şi nemaiavând de cheltuială ca să petreacă cu galantomie şi cu răsfăţare ca mai-nainte, s-a întristat şi sa amărât până într-atât încât zicea, ca un deznădăjduit, cuvinte de hulă. Iar într-una din zile, s-a dus într-o pădure să afle vreun vrăjitor, pe care să-l întrebe dacă nu ar putea diavolul să-l îmbogăţească. Deci umblând, l-a întâmpinat pe el diavolul în chip de ostaş, şi i-a zis lui: „Eu sunt acela pe care îl cauţi. Dacă vei primi să-mi faci zapis scris cu sângele tău, cum că te împreunezi cu mine, şi te lepezi de credinţa ta, eu îţi voi da toate bunătăţile lumii acesteia, şi îţi voi face toate voile tale, şi vei avea atâta mulţumire încât nu va fi altul asemenea ţie". Deci ticălosul acela, îmbătat de dorul iubirii de deşertăciuni, a primit ca un deznădăjduit ce era şi a scris cele împotriva botezului, adică s-a lepădat de Hristos şi s-a împreunat cu diavolul. Care i-a şi dat desfătări, bunătăţi vremelnice după cum i s-a făgăduit. Şi lua parte la toate petrecerile lui mergând după el în chipul ostaşului şi săvârşind toate poftele lui. Iar odată, trecând ticălosul acela pe lângă o biserică, şi întorcând ochii către dânsa, a văzut icoana Născătoarei de Dumnezeu. Şi aducându-şi aminte de fărădelegile lui, a suspinat amar şi l-a durut inima lui. Atunci diavolul, lovindu-l cu un toiag, atât de tare încât ia înnegrit carnea lui, i-a zis: „Păzeşte-te de-acum înainte, să nu nai îndrăzneşti ca să priveşti la Icoana Fecioarei Maria, că ea mi-a făcut mie multe pagube, şi pe mulţi i-a luat din mâinile mele; căci dacă te voi mai prinde vreodată că întorci ochii către dânsa, îţi voiu da aspră moarte, păgubindu-te de bunătăţile vieţii celei de acum, iar sufletul tău îl voi lua cu mine în munca cea veşnică". Acestea auzind ticăjosul, a rămas întristat foarte, nu atât pentru ranele trupului, cât pentru moartea sufletului. Şi socotind cum ar face ca să se izbăvească de robia aceasta, zicea în gândul său: vrăjmaşul singur a mărturisit, cum că Preasfânta Fecioară a luat mulţi din mâinile lui; deci poate se va milostivi şi spre mine darul ei, ca o Maică a lui Dumnezeu Celui întrutot milostiv. Acestea le gândea el, iar vrăjmaşul, necunoscând cele ascunse ale inimii lui l-a trecut pe lângă altă biserică, pentru ca să vadă dacă îi ascultă porunca. Şi acela văzând uşa deschisă, a alergat cu sârguinţă şi intrând înlăuntru a căzut la pământ înaintea preacinstitei icoane a Maicii lui Dumnezeu, bătându-şi pieptul şi strigând acestea din adâncul inimii, cu suspinuri şi cu lacrimi fierbinţi: „Stăpână şi Doamnă a lumii! Apucă înainte şi mă izbăveşte din mâinile diavolului. Multă este puterea Ta, împărătească a toate, arat-o şi spre mine cel de trei ori ticălos; Mare este milostivirea Ta, milostiveşte-Te şi spre mine cel nevrednic. Nemăsurată este mila Ta, miluieştemă şi pe mine, ticălosul". Acestea şi altele multe zicând vrăjmaşul, de mânie, afară din biserică, făcea multă tulburare. Însă după o bucată de vreme a strigat zicând: „Eu mă duc, necredinciosule, că mă goneşte puterea Fecioarei, dar păstrez zapisul tău, şi atunci când Fiul ei va face judecată ca să judece lumea, ca un drept Judecător, te va da pe tine în mâinile mele, fiindcă de bună voie te-ai lepădat de credinţa ta". Acestea zicând vicleanul, a pierit, iar Carol cu mai multe lacrimi şi cu suspine, se ruga mai stăruitor către milostiva Maică a Preamilostivului Dumnezeu, cerând milostivire şi iertare. Aşadar, a urmat trei zile plângând cu amar, din

inimă, şi zicând cuvinte atât de dureroase şi cu aşa plângere, încât mai şi pietrele lăcrămau. Şi aşa de multă osteneală şi de bătăile în piept ce le suferise, a obosit. Şi puţin adormind, a văzut în vis pe Preasfânta care îi zise lui: „Tu te-ai lepădat de Fiul meu, ce voieşti dar acum aici, în casa mea?" Iar el i-a răspuns cu smerită vorbire şi cu lacrimi, zicând: „O! Prea slăvită Maică a milostivirii, pentru cine S-a răstignit Fiul tău cel cu totul milostiv şi mult îndurat? Pentru cei drepţi sau pentru cei păcătoşi? iar eu deşi mare fărădelege am făcut, însă tîlharul, desfrânata, desfrânatul şi alţii mulţi mă îndeamnă să îndrăznesc, pe care, pentru nemărginita Lui milostivire, i-a miluit. Care nu Te-au avut pe Tine solitoare şi mijlocitoare, Maica Lui cea prea dulce, şi totuşi nu le-ai încuiat lor milostivirile cele iubitoare de oameni. Şi pe mine, care am încredere către Tine oare nu mă va primi? Milostiveşte-te spre mine, Stăpâna mea, că toate le poţi câte le voieşti şi orice vei cere de la Fiul şi Dumnezeul Tău primeşti negreşit, fiindcă te-a făcut pe Tine mijlocitoare a păcătoşilor". Atunci Stăpâna i-a zis: „fiindcă ai urât fărădelegea ta, şi te căieşti din toată inima, te primesc pe tine şi te întorc la Fiul Meu. Dar să nu te arăţi nemulţumitor pentru darul acesta aşa de mare, ci să faci lucruri vrednice de pocăinţă". Iar acela, mulţumindu-i cu prisosinţă, a răspuns: „Stăpâna mea şi Doamnă slăvită, toate îţi sunt cu putinţă Ţie; deci, fă-mi mie şi darul acesta spre încredinţarea iertării mele: Porunceşte să-mi întoarcă vrăjmaşul zapisul acela viclean, cel scris de mâna mea, ca să nu mă înfricoşeze, cum că vrea să-l aducă la ziua judecăţii, Dreptului Judecător. Cunosc cum că nimic nu este cu neputinţă la Tine, deci, ca o Maică a Atotputernicului Dumnezeu poţi să iei şi scrisoarea acea cu totul nebunească, pentru ca să se smerească desăvârşit vicleanul şi să nu aibă nici o nădejde asupra mea". Răspuns-a lui Stăpâna: „întru slava Fiului şi Dumnezeului Meu, facă-se ţie şi aceasta". Acestea zicând, i s-a părut lui cum că a auzit în văzduh glasuri, zicând: „O! Stăpâna, ca o Maică a dreptăţii ce eşti, să nu faci nedreptatea aceasta, ca să iei pe acela care a mărturisit cu zapisul lui cum că este al meu". Iar Ea a, zis: „Vrăjmaşule al adevărului, totdeauna eşti mincinos, însă acum ai spus adevărul, cum că sunt Maica dreptăţii şi pentru aceasta voi face dreaptă judecată, luând zidirea Fiului Meu din mâinile tale, căci cu nedreptate este ca să o Stăpâneşti tu, cel străin". Acestea auzind Carol, s-a umplut de bucurie şi veselie, din care pricină deşteptându-se văzu cu mirare cum că n-a fost vis, ci a aflat, o minune! în mâinile lui, zapisul cel scris de el. Câtă veselie socotiţi că a fost în ziua aceea, nu numai pentru el, ci şi pentru toţi acei care au auzit şi au văzut zapisul acela. Toţi s-au minunat de nemărginita milă a Stăpânului, şi de puterea cea neasemănată a prea lăudatei Fecioare. Vestea aceasta s-a dus în multe cetăţi şi oraşe. Şi după ce a auzit şi Preasfinţitul Leon, care era în vremea aceea arhiepiscop în Roma, a trimis oameni de au adus pe Carol. Şi văzând scrisoarea aceea, a poruncit să se facă la Biserica de obşte slujbă spre mare mulţumire Maicii lui Dumnezeu. Şi au săvârşit praznic cu mare veselie şi mulţi care trăiau în felurite fărădelegi şi în desfrânări erau afundaţi s-au pocăit din tot sufletul, nădăjduind cum că prin rugăciunile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu vor dobândi iertarea păcatelor. Iar Carol, făcându-se călugăr, a făcut roduri vrednice de pocăinţă după cum i-a poruncit Doamna noastră şi prin darul Ei s-a învrednicit de cereasca fericire. Pe care, să dea Dumnezeu ca noi toţi să o dobândim pentru rugăciunile Ei şi ale tuturor sfinţilor. Amin.

MINUNEA a 26-a

Alta asemenea pentru Teofil cel ce s-a lepădat de Hristos tot prin scrisoare

După venirea cea în trup a Domnului nostru Iisus Hristos, cam pe la anul 537, se afla în Eparhia Chilichiei un epitrop, iconom al episcopului Cetăţii Adaneilor, Teofil cu numele. El era om cinstitor de Dumnezeu, cu fapte bune şi care avea bună cunoştinţă în slujba sa, chivernisind treburile Bisericii cu atâta dragoste de Dumnezeu încât toţi erau mulţumiţi. Iar după ce a murit episcopul, a alergat tot norodul la mitropolitul cerându-i să le hirotonisească pe Teofil, care după cum am arătat, era bărbat vrednic şi cu fapte bune. Acesta însă auzind de socoteala poporului, ca un om smerit ce era, n-a voit să primească nicidecum. Atunci mitropolitul, văzând hotărârea lui cea nestrămutată, a hirotonisit pe un altul, căruia i-a zis să iubească pe Teofil şi să-l aibă tot pe el ca epitrop. Şi a petrecut astfel Teofil cu fapte bune şi frumoase în slujba sa multă vreme. Însă vrăjmaşul adevărului zavistuind fapta lui cea bună, a uneltit să-l arunce într-o mare prăpastie, după cum i-a şi făcut; căci lucrând cu meşteşugurile lui, a zavistuit prin oarecare oameni cu rele năravuri până întratât asupra lui, încât noul episcop l-a urât foarte şi în cele din urmă l-a izgonit pe nedrept din dregătoria pe care o avea în biserică, punând pe altul în locul lui. Nedreptatea aceasta la început a răbdat-o Teofil şi nu s-a supărat, dar mai pe urmă diavolul l-a adus spre multă mânie, aducându-i aminte de dregătoria în care a fost şi din care a fost scos pe nedrept de către nerecunoscătorul episcop, care ocupa acest înalt loc de mare demnitate numai datorită faptului că el — Teofil — nu voise să-l primească. Acestea cum şi multe altele punându-le vrăjmaşul în mintea lui Teofil, i-a dat aşa de mare război încât l-a biruit, înduplecându-l să facă episcopului o vrăjitorie ca să-l primească iar în slujba lui cea mai dinainte. Deci fiind în acea ţară un oarecare mare vrăjitor, s-a dus Teofil la dânsul şi arătându-i scopul lui, l-a întrebat dacă ar putea să-i ajute. Iar acela i-a răspuns: „Eu aş putea să te pun iarăşi în boieria pe care ai avut-o; ba încă pot face ca să ai încă şi mai multă cinste decât înainte, dacă te vei închina învăţătorului meu şi vei face ori ce el îţi va zice. Şi mai ales să te păzeşti ca de foc să nu faci cruce, orice vei vedea, că atunci în zadar va fi toată osteneala mea”. Deci Teofil, ca un ticălos, biruit fiind de mânie a primit. Şi ducându-se într-un loc pustiu a început vrăjitorul a face vrăjitoriile lui strigând pe draci, care îndată s-au adunat mulţime nenumărată. Iar venind mai marele lor a stat în mijloc cu multă îngâmfare. Atunci a zis vrăjitorul, către Teofil: „Închină-te Domnului nostru”. Şi închinându-se el, a zis vrăjitorul către diavolul: „Stăpâne al nostru, omul acesta a fost dat afară din slujba lui de către episcopul său şi l-am adus la tine ca să-i ajuţi”. Răspuns-a diavolul: „Dacă se va lepăda de Hristos şi se va face rob al meu, voi face ca să fie primit iarăşi în slujba lui şi să aibă mult mai mare cinste şi desfătare decât mai-nainte, căci tu cunoşti puterea mea”. Dar pentru aceasta trebuie să-mi facă scrisoare cu mâna sa cum că se leapădă de Fiul Mariei şi să iscălească pentru ca să nu mă batjocorească mai pe urmă. Atunci Teofil, îngâmfat de slava cea deşartă a lumii acesteia, sau mai bine zis îndemnat de acel începător duh al mândriei, a primit şi ca un fără de minte a scris că se leapădă de Mântuitorul şi se împreunează cu diavolul. Şi iscălind scrisoarea a dat-o vrăjmaşului, care l-a îmbrăţişat şi l-a sărutat, zicându-i: „De acum vei cunoaşte puterea mea”. Şi zicând acestea s-a făcut nevăzut cu toate duhurile cele rele. Deci a doua zi, chemându-l Episcopul la sine, l-a pus iconom şi cerându-i iertare pentru necinstea ce i-a făcut i s-a închinat făcându-i metanie până la pământ, încât s-au minunat toţi cei ce erau de faţă. Însă aceasta s-a făcut prin lucrarea diavolului care, ducându-se noaptea la episcop, l-a îngrozit şi amenințat până într-atât, încât de frică a primit ca să facă a sa voie! Deci, înălţîndu-se Teofil la o cinste mai mare decât înainte, nu mai era smerit ca atunci, ci foarte mîndru. Şi se temeau toţi de el şi-l respectau, iar mai mult decât toţi îl cinstea episcopul.

Şi venea vrăjitorul acela deseori la el de-l sfătuia ca să păzească făgăduinţa ce a făcut aceluia care i-a dat cinstea; şi nici să nu-i treacă cumva prin minte ca sa se lepede de el şi să se facă astfel nemulţumitor către binefăcătorul său. Iar el, ca un stricat de minte, întâi i-a mulţumit pentru sfaturile date, dar mai pe urmă, venindu şi în sine, şi socotind adâncul pierzării în care s-a afundat, a început a-l urî. Şi aducându-şi aminte de munca cea veşnică, zicea întru sine acestea: Vai mie! cum m-am rătăcit ticălosul şi ca un nebun m-am făcut rob diavolului pentru cinstea aceasta vremelnică! N-am putut suferi lipsa dregătoriei în care am fost, dar cum oare nu am socotit paguba fericirii celei veşnice de care m-am lipsit — şi nu m-am gândit la înfricoşata Judecată a împăratului cel ceresc, care mă va arunca în focul cel veşnic. O! nebunia mea! Şi cine nu mă va plânge pe mine cel prea fără de minte! Acestea gândind, se tânguia ziua şi noaptea şi ca un nevrednic se temea să facă rugăciune, ci numai plângea cu amar, zicând: Vai, ţie ticălosul, Teofile! cum ai înnebunit de te-ai lepădat de Stăpânul şi Ziditorul tău? Cine mai poate acum să ia zapisul cel scris de mâna mea din ghiarele diavolului? Vai mie ticălosului! Mai bine sar fi despicat pământul ca să mă înghită, sau să fi căzut văpaie de foc din cer ca să ardă, decât să mă lepăd de Ziditorul şi Mântuitorul meu! Acestea şi altele mai multe zicând, i-a venit puţină îndrăzneală şi nădejde din dumnezeiasca milă, şi ducându-se la o biserică a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu a căzut înaintea icoanei sale plângând cu amar şi suspinând din adâncul inimii. Şi mărturisind cu glas mare fărădelegea lui se ruga şi zicea că nu se va ridica de la pământ până ce nu va vedea un mic semn de milostivire de la Maica milei. Deci a petrecut patruzeci de zile acolo, rugânduse, cu ajutorul Preasfintei care l-a împuternicit de a putut posti atâta vreme, şi pe diavoli nu i-a lăsat că să-i facă vre-o supărare. Şi după patruzeci de zile, adormind puţin, văzu în vis pe Doamna lumii, scăparea păcătoşilor şi izvorul milei, care îi zise lui: „Tu te-ai lepădat de Fiul meu, cum dar să mă rog eu pentru tine?”. Iar acela, cu lacrimi i-a răspuns : „Doamnă şi Stăpână, Mântuitoarea lumii! Cunosc cum că mare este fărădelegea mea; am greşit Stăpânului meu, însă cunosc şi milostivirea Lui cea nemărginită şi nemăsurata iubire de oameni; că pentru păcătoşi a pătimit şi pe tâlhari şi pe vameşi i-a mântuit. Şi măcar că fărădelegea mea este mai mare şi mai grea decât a tuturor, totuşi la acoperământul şi ajutorul Tău alerg şi în noianul milostivirii Atotînduratului Fiului Tău arunc deznădăjduirea sufletului meu, nădăjduind să aflu puţină milostivire. Cred cu tărie că mica mea pocăinţă şi marele Tău ajutor vor îndupleca nemărginita milă a Făcătorului şi Mântuitorului meu. Rogu-Te, dar, Stăpâna mea, chezaşa celor ce se pocăiesc, fă-mi parte de o mică mângâiere, nu Te îngreţoşa de mine cel desfrânat, nici îţi întoarce faţa Ta de la mine cel întinat. Mă făgăduiesc Ţie, Doamna mea, cum că cu pocăinţa mea cea bună să amărăsc pe diavolul cel pe care l-am veselit cu făgăduinţa şi împreunarea mea cea fără de pricepere şi nebunească, şi după cum am supărat pe sfinţii îngeri, iarăşi să-i veselesc cu lucrurile pocăinţei mele, care deşi nu va ajunge ca să fie atât de mare cât este fărădelegea mea, ceea ce va lipsi va îndeplini milostivirea Preabunului Stăpân, Care şi-a vărsat pentru păcătoşi sângele Său cel prea scump. Şi de Acela de care ca un nebun m-am lepădat, pe Acela din toată inima îl mărturisesc şi îl cred Dumnezeu şi Mântuitorul lumii, fiind gata să-mi vărs sângele meu pentru dragostea Lui, ca să se încredinţeze de mărturisirea mea. Pe vrăjmaşul îl anatematizez şi hulesc şi mă lepăd de el, iar pe Tine, cinstită împărătească a întregii zidiri, Te cinstesc, mă închin şi mă rog Ţie, sămi dai ajutorul Tău”. Acestea zicând, i-a răspuns Stăpâna: „Fiindcă iarăşi din tot sufletul mărturiseşti Dumnezeu adevărat pe Fiul meu, voi face rugăciune pentru tine, ca să-ţi primească pocăinţa”. Şi îndată

deşteptându-se Teofil, din dumnezeiasca milă i-a venit îndrăzneală şi nădejde de mântuirea lui, şi vărsând lacrimi peste lacrimi, după trei zile, iar a văzut pe Stăpâna, care cu strălucită şi senină faţă i-a zis lui: „Bucură-te, că Fiul meu a primit pocăinţa ta şi îţi iartă fărădelegea; deci sârguieşte-te până la sfârşitul vieţii tale ca să dai lupta şi nevoinţa cea cuviincioasă, şi să-ţi aduci aminte totdeauna de o facere de bine ca aceasta". Iar Teofil, mulţumind, a răspuns: „Deoarece mi-ai luat întristarea cea nemăsurată, rogu-mă Ţie, Atotputernică Stăpâna, fă ca să-mi iau înapoi de la diavolul zapisul meu cel nebunesc spre încredinţarea iertării mele. Că acest zapis mă întristează şi mă necăjeşte când îmi aduc aminte că se află în ghiarele vicleanului vrăjmaş şi cu totul mă împuţinez la suflet". Răspunsu-i-a lui Preacurata: „Teme-te de Dumnezeu, căci scris este: „Voia celor ce se tem de El va face". Deci, trezindu-se plin de bucurie Teofil şi rugându-se încă trei zile ca şi mai înainte, i s-a arătat din nou Prealăudata în vedenie, zicându-i: „Pentru ca să te încredinţezi cum că ţi-a primit Domnul pocăinţa ta şi te-a izbăvit din robia diavolului, primeşte şi zapisul cel scris cu însăţi mâna ta". După care îndată deşteptându-se a văzut (o! minune!) că zapisul cel scris şi iscălit de el era în mâinile lui! Şi cine va putea povesti oare bucuria şi veselia de care s-a umplut? Slăvind pe Dumnezeu şi mulţumind Preacuratei Fecioare, a propovăduit tuturor mila Ei cea nemărginită şi pururea cea neasemănată. De aceasta înştiinţându-se episcopul şi toţi ai cetăţii, au slăvit pe Dumnezeu cel ce a făcut o minune ca aceasta. Iar Teofil, urând toate voile trupului şi lepădându-se de toată slava cea deşartă şi cinstea cea vremelnică, a murit desăvârşit pentru lume şi a slujit Bisericii aceleia a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu toată viaţa lui, cu multă sârguinţă şi smerenie. Şi mutându-se din această viaţă şi-a dat cinstitul său suflet în mâinile lui Dumnezeu şi a fost îngropat în biserică chiar înaintea, preasfintei icoane a Preacuratei Fecioare, în locul unde a făcut mărturisirea păcatului său. Şi pentru marea lui pocăinţă şi nevoinţă cum şi pentru faptele bune pe care le-a săvârşit, bună mireasmă a izvorât din trupul lui şi multe minuni s-au săvârşit întru slava lui Dumnezeu, şi a Maicii lui de către cinstite moaştele sale. Această istorisire a fost scrisă de un ucenic al lui Teofil, Eftihian cu numele, care la toate cele arătate mai sus a fost de faţă şi a mărturisit, pentru ca să ştim noi păcătoşii cât poate Stăpâna îngerilor, folositoarea şi mijlocitoarea noastră. Pentru ale cărei rugăciuni, o! de ne-am învrednici fericirii celei cereşti. Amin.

MINUNEA a 27-a

Pentru cel ce a văzut pe Preasfânta împărtăşind cu pîine cerească pe fraţii cei ce se ostenesc

Pe vremea Sfântului Sava, fiind în Lavra lui mulţi călugări îmbunătăţiţi care slujeau Domnului, s-a dus şi un boier, de bun neam şi bogat ca să se facă călugăr, pe care l-a primit cu bucurie Sfântul. Şi fiindcă nu era învăţat cu osteneala, îl chivernisea, nelăsându-l să se ducă cu ceilalţi fraţi la lucrările cele grele ale pământului, unde se lucra până la al nouălea ceas, când veneau, citeau slujba de obşte şi tocmai după vecernie mâncau — o dată în zi — după rânduiala vieţii celei monahiceşti. Deci fiindcă aceasta nu putea să o facă acel nou începător, i-a poruncit să se nevoiască în mănăstire, după putere, şi să postească în fiecare zi până ce se adună toţi fraţii ca să mănânce împreună cu dânşii după rânduială. Însă el nici măcar porunca aceasta nu o păzea, ci mânca în chilia sa fel de fel de mâncăruri pe care i le aduceau rudeniile lui. Aceasta deşi o ştia Sfântul, totuşi ca unui nou începător, ca să nu se tulbure, nu-i zicea nimic, ci numai ruga pe Dumnezeu ca

să-l îndrepteze. Deci sosind praznicul Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu cel din ziua de 15 a lunii August, în dimineaţa cea de dinaintea prăznuirii, a spus Sfântul fraţilor care trebuia să plece în ascultare la munca câmpului, să se întoarcă în mănăstire la ceasul al nouălea, pentru ca să cânte Vecernia. Iar noului începător, de asemenea, i-a zis să se ducă la Vecernie în biserică, după ce toţi părinţii şi fraţii vor fi adunaţi —şi să cânte; şi ceea ce va vedea şi auzi să-i spuie şi lui în urmă. Aşadar s-a şi făcut. Deci după ce s-au adunat părinţii a văzut noul începător o minunată vedenie, nu în vis dormind, ci în stare trează şi anume: O prea frumoasă femeie stând în mijlocul a 2 îngeri strălucind mai tare decât razele soarelui, şi un înger ţinea în mâini un potir plin cu pâine cerească, iar celălalt o mahramă subţire. Iar acea frumoasă femeie, care era Preacurata Stăpână, ţinea o linguriţă de aur şi ducându-se pe rând, la fiecare frate, după ce îngerul cu mahramă ştergea faţa lui de sudoare şi se închina Prea Sfintei, Ea cu linguriţa dădea fiecăruia pâine cerească, din potir. Acestea văzându-le noul începător şi minunându se, s-a apropiat voind ca să se învrednicească şi el, unui asemenea dar. Însă nu i s-a îndeplinit dorinţa deoarece nici îngerul nu l-a şters cu mahrama, nici Preasfânta nu l-a împărtăşit, ci i-a zis lui: „Pâinea aceasta este însuşi trupul Fiului meu şi Dumnezeu şi o primesc numai acei care se curăţesc în fiecare zi din post până seara în ceasul acesta. Iară tu care nu posteşti, cum vei putea să te împărtăşeşti cu pâine ca aceasta?” Răspuns-a el zicând: „Măcar să mă şteargă şi pe mine îngerul cu mahramă aceea sfinţită”. „Dacă voieşti ca să te şteargă cu mahramă să te osteneşti şi tu ca aceştia. Lor li s-a şters sudoarea fiindcă au fost asudaţi de osteneală, dar pe tine de care sudoare să te şteargă?”. Acestea auzind el s-a îngrozit şi alergând la egumenul a zis: „Văzut-aţi oare vedenia pe care am văzut-o eu nevrednicul?”. Răspunsu-i-a sfântul: „Aceea ce ai văzut a fost spre îndreptarea ta. Toţi fraţii sunt încredinţaţi că Preasfânta îi sfinţeşte ca să fie vrednici a se împărtăşi cu Dumnezeieştile Taine la toate praznicele”. Din acea vreme a început a se osteni şi mai mult şi a mânca mai putin. Şi aşa în fericită ascultare sfârşindu-se, s-a învrednicit de fericirea cea cerească. Amin.

MINUNEA a 28-a

Pentru cea care a născut un prunc negru şi din ape cu copilul s-a izbăvit de către Maica lui Dumnezeu

Peste marele râu Naris, care trece prin mijlocul oraşul Narini, s-a fost zidit un mare şi frumos pod, râul acesta fiind foarte lat şi adânc. În acest oraş era un bpier bogat care avea multe slugi şi mulţi robi; Şi între aceştia se afla şi un arap pe care îl iubea mult boierul pentru că îi făcea multe slujbe. Deci, întâmplându-se să nască soţia boierului, a făcut un copil negru ca cerneala; aşa de negru încât era mai ca şi arapul. Iar din ce cauză nimeni nu ştia, căci femeia era curată, se păzea de astfel de fapte şi pe alt bărbat nu cunoştea în afară de soţul ei. Şi mai ales avea mare evlavie către Preasfânta, pentru care o iubea Stăpâna şi o învrednicea de multe haruri, între care a fost şi acesta pe care mai jos îl vom scrie. Deci toţi cei ce-l vedeau pe copil, nu numai străinii, ci chiar şi boierul, socoteau cum că cu arapul l-a făcut, din care pricină avea mare supărare boierul şi-i era ruşine de oameni. Pentru că toţi în toate părţile numai de aceasta vorbeau, şi de multe ori îl biruia supărarea, până într-atât, încât cugeta să omoare pruncul, pe arapul şi pe soţia sa. Însă Preasfânta îi dădea răbdare pentru că cunoştea curăţia nevinovatei aceleia. Şi făcându-se femeia sănătoasă, boierul ca să scape de ocara oamenilor i-a zis: „O! femeie rea! Ia-ţi copilul cel de pripas pe care l-ai născut în desfrânare, fugi degrabă din casa mea

şi dute în locul unde să nu te vadă ochii mei, pentru ca nu cumva să mă mânii vreodată şi să te omor”. Acestea zicind a apucat-o pe ea de cosiţe (părul capului) şi a dat-o afară din casă împreună cu pruncul. Deci plângând ea şi tânguindu-se, s-a dus la un unchi al său, socotind că o va primi la casa sa, ca una ce era din sângele lui. Iar acela a alungat-o cu multe ocări şi defăimări. Şi aşa au făcut toate rudeniile ei, socotind toţi cum că în adevăr cu arapul a făcut copilul. Deci văzând că toate rudele ei au ocărât-o şi alungat-o, s-a întristat şi deznădăjduit până într-atât, încât ca o ticăloasă îşi pusese în gând să se omoare împreună cu pruncul, nemaiputând să sufere ocara oamenilor. Acestea cugetând, a intrat întro Biserică a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu şi căzând înaintea icoanei Ei a plâns atâta încât a udat pardoseala bisericii, zicând: „Prea dulcea mea Doamnă şi Stăpâna! Nu pot să mai sufăr defăimarea oamenilor şi ocara; deci mă rog milostivirii Tale să nu laşi sufletul rneu să se muncească pentru moartea cea de bună voie pe care eu acum mă duc să o primesc”. Şi după ce a plâns multă vreme, s-a dus în târg şi ajungând aproape de râu a strigat cu mare glas în auzul tuturor: „Ascultaţi-mă, pentru numele lui Dumnezeu!”. Deci toţi au stat locului ca să audă ce vrea să spună. Şi a zis ea: „Născătoarea de Dumnezeu şi Stăpâna să arate vreun semn la aceia care mă clevetesc cu nedreptate, că eu nu am să mai fac decât aceasta”. Şi sfârşind aceste cuvinte s-a aruncat în râu, împreună cu pruncul. Iar bărbatul ei şi oarecare din rudenii care s-au întâmplat acolo în târg s-au întristat de moartea ei. Şi ducându-se în biserică se rugau cerând de la Dumnezeu ca să nu-i pedepsească pentru pricina aceasta, deoarece ei nu ştiau dacă a fost nevinovată sau nu, ci numai copilul prin culoarea pielei ar fi mărturisit pe tatăl său. Astfel, pe când se rugau ei, au auzit afară glasuri din norod, lăudând cu mare strigare pe Domnul care scăpase pe femeie din râu, sănătoasă împreună cu pruncul, care acum era alb şi foarte frumos. Deci, îndată alergând la dânsa şi bărbatul ei înspăimântat, a îmbrăţişat-o plângând; şi cerând iertare pentru asprimea cu care s-a purtat faţă de dânsa, săruta pruncul, lăudând pe Domnul, Care n-a lăsat să moară nevinovată, învinuită cu nedreptate. Apoi, întrebând-o cum s-a făcut minunea, ea a răspuns: „Când am văzut că m-aţi ocărit toţi şi m-aţi izgonit, din prea mare supărare sî amărăciune, am pus în gând să mă omor; însă mai întâi, intrând în biserică, am căzut şi m-am rugat Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, pe care în urmă am văzut-o în fundul râului unde m-am aruncat, care mi-a zis mie: „Să nu te întristezi că eu nu te las să te îneci”. Atunci am văzut că apa a stat despărţită în două părţi şi nu s-a apropiat de mine. Iar eu am spus: „Dar pentru ce să voiesc viaţă, Stăpâna mea? ca să am supărări, ocări şi munci?”. Grăit-a Preasfânta: „Altă femeie mai slăvită decât tine să nu fie în oraşul vostru, nici alt copil mai frumos decât al tău”. Acestea zicând m-a luat de mână cu copilul şi aducându-mă pe pod mi-a zis: „Fiindcă bărbatul tău vrea semn ca să creadă că al lui este copilul, să se facă mai alb decât toţi pruncii cetăţii voastre”. Şi îndată după ce a zis acestea Preasfânta s-a înălţat la ceruri, iar pruncul prin minune s-a schimbat cu frumuseţea aceasta. Deci auzind şi văzând cei ce stăteau de faţă o minune ca aceasta, au slăvit pe Dumnezeu şi pe Stăpâna pururea Fecioară. Iar pe femeie o rugau să-i ierte de clevetirea cea nedreaptă, şi mai ales bărbatul său, care o ruga să se întoarcă la casa lui. Însă ea a zis: „Se cuvine să slăvesc pe Dumnezeu şi pe Stăpâna mai mult, pentru că acum te-ai încredinţat că nu ţi-am vândut cinstea ta, decât pentru că mi-a scăpat viaţa mea. Deci de-acum înainte nu se cade să mai slujesc casei tale, arătându-mă astfel nemulţumitoare către Făcătoarea de bine care mi-a făcut acest minunat dar. Tu m-ai izgonit şi m-ai urât, iar Ei i-a fost milă de mine şi nu m-a lăsat ca să pier cu trupul şi cu sufletul”. Apoi s-a dus la o mănăstire de

fecioare şi s-a făcut călugăriţă. Şi trăind viaţă îmbunătăţită şi minunată, s-a învrednicit de împărăţia cerurilor, pe care dea Dumnezeu ca noi toţi să o dobândim. Amin.

MINUNEA a 29-a Pentru oarecare mănăstire, care ajungând la mare nevoie, a fost ajutată cu preaslăvire de Maica lui Dumnezeu

Pe vremea când stăpâneau dreptcredincioşii împăraţi se afla într-un loc pustiu o mănăstire închinată pururea Fecioarei Maria, pe care monahii trăitori acolo, neîncetat o lăudau şi o slăveau. Iar creştinii, ştiind evlavia lor, le trimiteau în fiecare an cele trebuitoare şi aveau cu ce trăi; pentru că nu numai norodul cel de obşte, ci şi împăraţii le trimiteau daruri şi îi ajutau. Însă după o vreme, sculându-se cu război păgânii barbari şi biruind pe creştini, le-au luat pământurile de hrană din care mănăstirea primea venituri, iar împăraţii nu mai aveau voie să trimită de cheltuială ca mai înainte. Deci, nemaiavând monahii cele de trebuinţă acolo, s-au gândit să plece în altă parte. Şi într-una din zile, s-au sfătuit ca să săvârşească Dumnezeiasca Liturghie, să se împărtăşească toţi cu Sfintele şi Preacuratele Taine, să se ierte unul cu altul şi apoi să se ducă fiecare unde-l va îndrepta Dumnezeu. Deci, adunându-se ei şi cântând toată slujba cu lacrimi, în timpul când se cânta: „Cuvine-se cu adevărat a te ferici pre Tine, Născătoare de Dumnezeu” şi celelalte, au auzit zgomot şi lovituri în jitniţe şi ieşind trapezarul afară a aflat (o! minune!) toate lăzile şi toate jitniţele pline de grâu ales şi frumos; pe care văzându-l după Liturghie fraţii s-au bucurat cu bucurie mare şi au strigat cu mare glas: „Slavă Ţie Dumnezeule! Mulţumim Ţie Doamne, că nu ne-ai lăsat pe noi nevrednicii robii Tăi, ci ne-ai trimis putere din înălţime”. Şi nu numai minunea cu grâul a săvârşit-o Stăpâna, ci şi altele asemenea, pentru că s-au găsit toate vasele pline de vin şi de untdelemn, de legume şi de toate cele ce sunt spre trebuinţa trupului, cu îndestulare, încât le-a ajuns hrana aceea pe mai mulţi ani. Deci, umplându-se ei de tot binele, cu toţii s-au veselit şi s-au hotărît ca nimeni şi niciodată să nu mai pună în gând ca să plece din acea sfinţită mănăstire, nici să se lenevească vreodată de la cântările şi laudele către Făcătoarea de bine. Şi aşa au petrecut viaţa cu fapte bune şi niciodată n-au fost lipsiţi de cele de nevoie, pentru că ori de câte ori aveau trebuinţă de ceva, le trimitea împărăteasa cea cu îndestulare dăruitoare. Pentru ale cărei rugăciuni dea Dumnezeu să ne învrednicim de fericirea cea cerească. Amin.

MINUNEA a 30-a

Pentru Romanul care a înviat

In părţile Romei vechi era un boier, judecător al unei cetăţi, bogat în bunătăţile cele trupeşti, însă cu sufletul sărac, lipit şi robit de voile trupului. Avea însă către Preasfânta multă evlavie şi la săraci multă milostenie împărţea cum şi tuturor celor care aveau trebuinţă. Şi odată a plecat el de acasă ducându-se la o adunare de mai mulţi boieri, de unde trebuiau să plece cu toţii călări pe cai într-o plimbare afară din cetate. Avea însă boierul acesta şi un alt bun obiceiu. Totdeauna când trebuia să se ducă undeva, înainte de a pleca de acasă, stătea înaintea icoanei Preasfintei, rugându-se câtva timp, zicând închinăciunea îngerească cum şi alte rugăciuni pe care le mai ştia şi cerând să-l acopere cu darul Ei şi să-l păzească de cursele diavolului. Şi aşa a făcut şi în ziua când a plecat cu prietenii lui la plimbare, însă vicleanul îl vrăjmăşuia pentru multa evlavie pe care o avea către cea Preanevinovată şi căuta vreme potrivită să-l omoare. Deci când trecea peste un râu, a intrat diavolul în calul boierului şi l-a sălbătăcit aşa de tare, încât l-a aruncat în cel mai adânc loc al apelor. Iar tovarăşii lui, văzând că a căzut în râu şi s-a înecat, s-au

întristat de moartea lui. Şi plângându-l ca pe un prieten, s-au întors înapoi ca să vestească rudeniilor lui trista întâmplare, ca să pună să i se cânte prohodul, socotind că de bună seamă a murit, după cum chiar cu ochii lor au văzut. Însă ajutorul cel de obşte al creştinilor, grabnica sprijinitoare şi mijlocitoare a păcătoşilor, nu l-a lăsat pierzării, ci cu milostivirea Ei cea de Maică l-a izbăvit din moartea cea trupească şi sufletească. Pentru că îndată ce a căzut în râu, a chemat pe Stăpâna zicând: „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-mi mie!" Şi când a ajuns în adânc a văzut-o; şi ţinându-l pe dânsul de perii capului l-a scos afară, ducându-l într-un minut de ceas în casa lui şi zicându-i: „Iată ai scăpat sănătos; deacum să nu mai greşeşti, ci mulţumind lui Dumnezeu Făcătorul de bine fă lucruri vrednice de pocăinţă ca să te mântuieşti". Şi cei care se aflau în casa lui, văzându-l pe dânsul plin de apă şi de frică mai mult mort că nu ştia nici unde se găseşte, s-au înfricoşat. Şi după o bucată bună de timp, venind cei împreună călători cu el şi văzându-l, cu bucurie s-au înspăimântat. Deci, spunându-le el tuturor cu de-amănuntul toate, cu toţii au slăvit şi lăudat pe Stăpâna cea prea minunată. Iar arhiereul vremii de atunci adunând pe toţi dreptcredincioşii creştini a săvârşit un praznic de veselie, întru mulţumire Doamnei noastre. Şi boierul acela nu s-a mai întors la calea cea mai dinainte, ci ducându-se într-o mănăstire a Preasfintei, s-a îmbrăcat în chipul cel îngeresc, făcându-se monah, slujind bisericii cu vieţuire îmbunătăţită şi plăcută lui Dumnezeu. Şi aşa s-a învrednicit de împărăţia cerurilor pe care dea Dumnezeu ca noi toţi să o dobândim. Amin.

MINUNEA a 31-a

Pentru cel ce nu putea să înveţe carte, decât numai aceasta: Bucură-Te, Marie!
În aceeaşi cetate era un om cu numele Ioan, foarte evlavios şi bogat, dar avea mintea lui atât de greoaie, că nu putea să înveţe carte nicidecum şi nici măcar o rugăciune pe care să o zică după rânduiala creştinilor. Pentru aceasta s-a dus într-o mănăstire şi dăruind acolo toate câte erau ale lui, s-a făcut monah pentru ca să-l înveţe fraţii carte. Deci, pentru multa bogăţie pe care o avea, l-au primit cu dragoste şi toţi îi spuneau Psalmi şi rugăciuni, însă el nu putea să înveţe nimic. Atunci un frate iscusit şi cu fapte bune, citindu-i lui toate rugăciunile, una câte una, l-a întrebat care din toate i s-a părut mai frumoasă, ca să-l înveţe, el a zis că aceea: „Bucură-te, Marie" i-a plăcut mai mult. Deci punând osteneală multă, după multă vreme a învăţat închinăciunea îngerească, adică aceasta: „Născătoare de Dumnezeu Fecioară, Bucură-Te, ceea ce eşti cu dar dăruită, Mărie" şi celelalte. Şi s-a umplut de multă bucurie şi veselie că a învăţat închinăciunea aceea îngerească, încât se părea că a găsit o comoară de mult preţ. Şi în toată vremea alt cuvânt nu zicea, decât numai aceasta : „Bucură-Te, ceea ce eşti cu dar dăruită, Marie", Pentru aceasta toţi fraţii iau scos poreclă zicându-i: „Bucură-Te, Marie", de care el însă mult se veselea, şi totdeauna se ruga către pururea Fecioara, zicând închinăciunea aceea îngerească cu bucurie şi veselie neasemănată. Şi aceasta au zis-o pururea pomenitul până în ceasul în care i-a ieşit fericitul lui suflet. Iar după ce i-au cântat prohodul după rânduiala, lau îngropat într-un loc deosebit, pentru că sfinţitele lui moaşte au răspândit bună mireasmă, care nu s-a împuţinat după ce l-au acoperit, ci încă mai mult creştea în fiecare zi. Şi simţeau fraţii un miros de negrăită bună mireazmă. Deci, când i-au făcut pomenirea cea de nouă zile, au văzut o minune preaslăvită şi s-au înspăimântat. Şi anume a răsărit din mormântul lui un crin prea frumos, şi pe fiecare frunză erau scrise aceste cuvinte cu slove de aur: „Bucură-Te, ceea ce eşti cu dar dăruită, Marie". Şi buna mireazmă a crinului aceluia nu se asemăna cu nici o floare pământească. Iar egumenul a zis fraţilor: „Iubiţii

mei! Din lucrul acesta minunat putem cunoaşte ce mare sfinţenie a avut fericitul acesta şi cât de multă dragoste către Doamna noastră! Deci, cu cuviinţă este să vedem şi rădăcina acestui crin, pentru ca să înţelegem cu ce daruri se răsplăteşte acel ce iubeşte din toată inima pe pururea Fecioara. Şi săpând mormântul au văzut cum că crinul a crescut din gura Cuviosului şi s-au înspăimântat. Iar poruncind egumenul ca să se desfacă sfintele moaşte au văzut cum că pe inima lui era icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi mult s-au înspăimântat. Deci luând cu litanie şi cu tămâieri sfinţitul acela crin, l-au aşezat în cinstit loc, împreună cu sfintele moaşte. Şi toţi îl cinsteau şi se cucericeau de el, pentru dragostea Maicii lui Dumnezeu. Pentru ale cărei rugăciuni dea Dumnezeu să ne învrednicim şi noi de fericirea cea cerească. Amin.

MINUNEA a 32-a

Pentru copilul irinicului (sau paşnicului) care s-a izbăvit din apele râului

În părţile Lombardiei era un bătrân cu soţia sa, cu fapte foarte bune, având multă evlavie către Preasfânta Fecioară. Şi din multa dragoste pe care o avea, cheltuind mulţi bani, a zugrăvit pe un perete al casei lor icoana Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, foarte frumoasă şi prea minunată. Deci, ori de câte ori treceau pe dinaintea sfintei icoane, în oricare zi sau ceas, se închinau zicând închinăciunea cea îngerească. Iar Preacurata, pentru a lor bună obişnuinţă, le trimitea darul ei, toate cele bune, cum şi toată veselia. Şi petreceau ei cu aşa fapte bune şi erau aşa de liniştiţi, necertându-se unul cu altul şi nici cu vecinii lor, încât toţi i-au numit zicându-le „paşnici”. Deci aveau ei un prunc de trei ani, care văzând pe tatăl său şi pe maica sa că stau de multe ori înaintea sfintei icoane şi se roagă cu evlavie, a luat şi el obişnuinţă a face aşa. Şi de câte ori trecea pe acolo se închina, urmând pe părinţii lui. Iar când a început a vorbi, învăţându-l pe el închinăciunea cea îngerească, o zicea ori de câte ori trecea pe lângă sfânta icoană şi se ruga, nu din evlavie, ci din obişnuinţă. Şi ca un prunc ce era, văzând pe Sfânta stând pe scaun (după cum era zugrăvită), socotea că aceea ar fi fost Doamna casei; pentru aceasta se temea şi se închina Ei, după cum vedea pe părinţii lui că făceau. Deci, într-una din zile, jucându-se cu alţi copii la ţărmurile râului, din lucrarea urâtorului de bine a căzut în apă, iar ceilalţi copii mergând au vestit maicii lui că s-a înecat fiul ei. Atunci a alergat ea plângând, cu toţi vecinii şi ajungând la râu, pentru că era foarte adânc, s-au dezbrăcat doi oameni şi s-au dat la fund, căutând cu sârguinţă, dar nu l-au aflat. Iar femeia uitându-se în altă parte, mai în jos, a văzut pe copil stând deasupra apei, în mijlocul râului, ca şi cum ar fi şezut pe un scaun prea minunat. Deci întrebându-l: „Fiul meu, cum te afli?” el i-a răspuns zicând: „Bine, maica mea, că Doamna mă ţine şi nu mă tem”. Iar femeia, de bucurie, n-a înţeles despre cine a zis. Deci ridicându-l oamenii l-au dat maicii lui, care bucurându-se s-a dus la casa ei, unde tocmai sosise şi bărbatul său. Şi auzind el de întâmplare, l-a întrebat săi spună cum a scăpat. Iar pruncul a răspuns aşa: „După ce am căzut în râu, a alergat Doamna aceea a casei noastre (şi a arătat cu degetul icoana Născătoarei de Dumnezeu) care m-a răpit din apă şi m-a ţinut deasupra până când mau luat oamenii”. Auzind acestea cei ce erau de faţă, mult s-au minunat, mai ales când au văzut pe prunc că arată cu 122

Minunile Maicii Domnului degetul icoana şi căzând la pământ s-au închinat. Şi au slăvit darul Ei făcând toată noaptea priveghiere. Căci oricine îl întreba pe copil de acea întâmplare, el răspundea spunându-i pricina curat; când era vorba de altceva, zicea cuvintele strâmbe şi îngânate, ca toţi copiii mici, iar când istorisea despre minune, spunea cuvintele aşa de lămurit şi aşa de bine întocmite că se minunau toţi de un lucru ca acesta. Aşadar, toţi aceia care cinstesc sfintele icoane cu evlavie, ca şi pruncul acela, se izbăvesc din tot felul de primejdii vremelnice şi se învrednicesc de bucuria şi veselia cea netâlcuită. Pe care, o! de-ar da Dumnezeu să o dobândim noi toţi, întru Iisus Hristos Domnul nostru, căruia I se cuvine slava în veci. Amin.

MINUNEA a 33-a

Pentru iudeul care s-a izbăvit din legături şi a crezut in Domnul

În părţile Lombardiei, trecea odată pe un drum un neguţător foarte bogat, iudeu (evreu) de neam, pe care atacându-l hoţii, l-au jefuit şi robit. Şi legându-l cu lanţuri de fier, l-au aruncat într-o închisoare întunecoasă, nădăjduind că vor mai scoate de la el şi alţi bani, iar dacă nu, în cele din urmă să-l omoare. Deci, aflându-se rob acel ticălos iudeu, se tânguia cu amar, gândindu-se în multe feluri cum ar putea face ca să scape din acea nevoie. Şi aducându-şi aminte că Fecioara Maria, care face multe minuni la creştini, ar putea să-l izbăvească şi pe dânsul, dacă va chema-o cu credinţă, s-a umilit din toată inima şi a zis acestea cu lacrimi: „Doamnă şi împărătească a Cerului şi a pământului! Arată milele Tale şi spre mine ticălosul, ca să se facă minunat darul Tău, după cum de multe ori nenumărate semne şi minuni ai făcut, precum am auzit de la creştini; că pe mulţi îndrăciţi i-ai vindecat, fel de fel de boli ai tămăduit şi pe robi cu preaslăvire i-ai slobozit. Milostiveşte-te dar şi spre mine cel nevrednic şi nu-ţi aduce aminte de răutatea strămoşilor mei, ci, ca o Maică a milei, după cum creştinii Te propovăduiesc, ajută-mi mie la o nevoie ca aceasta şi mă izbăveşte pe mine, ca şi eu să cred în Unul Născut Fiul şi Dumnezeul Tău şi să propovăduiesc minunile Taie”. Deci după ce s-a rugat el astfel, adormind puţin, văzu o împărătească preaslăvită, strălucind mai mult decât soarele şi înconjurată de îngeri, care după porunca Ei i-au scos lanţurile cu care era încătuşat. Iar el, de bucurie îndată deşteptându-se văzu, nu în vedenie ca mai-nainte, ci de faţă, cu ochii, pe Doamna noastră întru slavă şi strălucire multă, către care zice: „Spune-mi Stăpână, numele Tău, ceea ce ai făcut cu mine atâta bunătate, ca să ştiu pe făcătoarea mea de bine”. Iar Ea a răspuns: „Eu sunt Maria, pe care ai chemat-o şi te-am ascultat; că deşi neamul iudaic este vrăjmaş mie şi Fiului meu, ca unii ce nu cred în întruparea Lui mântuitoare, deoarece cu credinţă şi cu lacrimi ai strigat, ca un Dumnezeu milostiv şi nepomenitor de rău s-a milostivit spre tine şi a poruncit ca să te mântuiesc din două primejdii: a trupului şi a sufletului”. Acestea zicând, a poruncit îngerilor de l-au dus într-o prăpastie adâncă şi înfricoşată foarte, în care erau nenumărate suflete ce se munceau cu negrăită muncă, de unde ieşea un miros greu, de nesuferit. Şi văzând iudeul aceasta, de frică, a căzut la pământ, iar Stăpâna i-a zis: „Munca aceasta este a jidovilor celor necredincioşi care nu cred în iconomia cea în trup a Stăpânului şi Fiului meu Hristos Dumnezeu”. Apoi, ducându-l într-un munte înalt, a văzut un loc frumos, plin de veselie, din care ieşea o bună şi dulce mireazmă, în care era o mulţime de norod ce cânta neîncetat, veselindu-se. Şi mirându-se iudeul de o frumuseţe nemaivăzută ca aceea, i-a zis Stăpâna: „Aceasta este soarta sufletelor pe care le-a izbăvit Fiul lui Dumnezeu cu sângele lui cel prea scump şi prea curat. Deci din aceste două locuri pe care ţi le-am arătat, alegeţi care-ţi place”.

Acestea zicând, împărăteasa a toate s-a înălţat la ceruri. Iar iudeul acela, aflându-se în afară de închisoare, a dat laudă Stăpânei, Făcătoarei de bine. Şi s-a botezat îndată, lepădându-se de bogăţie şi de rudeniile lui. Şi făcându-se monah a slujit din inimă Făcătoarei lui de bine, care l-a izbăvit şi către credinţa cea adevărată minunat l-a povăţuit. Şi aşa s-a învrednicit de cereasca fericire. Amin.

MINUNEA a 34-a

Pentru copilul care fiind omorât de iudeul, tatăl său, a înviat şi a mărturisit pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

O evreică oarecare, fiind însărcinată şi aproape să nască, avea mare durere şi multă muncă, după cum se întâmplă de multe ori femeilor. Şi oricâte feluri de doctorii i-au făcut şi i-au dat, nimic nu i-a ajutat. Deci, nefiind cu putinţă ca să nască pruncul, cumplit muncindu-se, aştepta din ceas în ceas ca să-şi dea sufletul, nefericita. Atunci o femeie creştină care s-a întâmplat acolo, i-a zis: „Dacă voieşti să te uşurezi, cheamă pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, că nu poţi să găseşti alt ajutor". Deci bolnava, având mari dureri, cu smerită şi domoală vorbire a zis acestea cu lacrimi: „Binecuvântată Marie, pururea Fecioară! Deşi sunt nevrednică eu, cea cu totul pângărită ca să te chem pe Tine, pentru că mă trag din neamul acela care a ucis pe Fiul Tău, aud însă cum că milostivirea şi mila Ta se dă în dar celor păcătoşi în fiecare zi. Rogu-mă, dar, Ţie, izbăveşte-mă din această primejdie şi făgăduiesc a primi împreună cu pruncul pe care îl voi naşte dumnezeiescul Botez". Acestea zicând, a născut îndată un copil, parte bărbătească şi în scurtă vreme după ce s-a sculat din pat s-a botezat împreună cu copilul. Iar bărbatul ei în acel timp nu s-a întâmplat acasă, fiind plecat într-un oraş departe. Deci venind el şi auzind de cele petrecute în lipsa lui, s-a mâniat foarte şi a omorât pruncul. Iar vecinii care s-au adunat la nenorocirea aceea, vrând să-l prindă şi să-l ducă la judecată, el a fugit. Deci fiind urmărit de aproape, a fugit evreul până ce s-a ostenit şi văzând în drum o biserică, ca să scape, a intrat în ea şi s-a ascuns. Iar înăuntru, stând el îngrozit, a văzut o icoană a Preasfintei Fecioare şi cu darul lui Dumnezeu luminându-se cu inima, a grăit acestea: „O! Stăpână, mare este milostivirea Ta! că acoperi şi păzeşti pe un ticălos şi păgân care a omorât pe fiul său, iar acum stă în casa Ta şi nu se deschide pământul ca să îl înghită. Deci fiindcă atât de mare este bunătatea Ta, miluieşte-mă pe mine, după cum Preaînduratul Fiul Tău a miluit pe Pavel prigonitorul şi iartă toate fărădelegile mele, căci cred că negrăit şi fără de stricăciune ai născut pe Iisus, pe care îl mărturisesc Dumnezeu şi om, a Cărui milă este nemăsurată şi iubirea de oameni neasemănată!" Acestea zicând şi rugându-se el cu lacrimi, l-au ajuns creştinii şi prinzându-l pe dânsul l-au legat. Deci a zis către ei: „Rogu-mă vouă, pentru Domnul, duceţi-mă la un preot ca să primesc sfântul Botez; şi iau de martor pe Dumnezeu că aceasta nu o zic de frica morţii, sau fiindcă mă tem; doresc numai să mor cu o moarte cuviincioasă, după ce mă voi lumina cu sfântul Botez". Deci îndeplinind ei această dorinţă a lui, după ce s-a botezat, l-au dat judecăţii; şi fiind osândit la moarte, lau închis până a doua zi, când trebuia să-l omoare. Iar femeia lui plângea cu amar pentru moartea copilului. Însă pe când îl ţinea pe genunchii ei şi suspina nemângâiată, văzu (o! minune!) că copilul a înviat. După care îndată auzind că bărbatul său s-a botezat, iar pentru ucidere vor să-l omoare, luând pruncul, a alergat în grabă la judecată. Şi văzând toţi copilul, au slăvit pe Dumnezeu, liberând pe ucigaşul. Care fiind acolo de faţă şi căutând pruncul la gît, unde ştia că-i dăse lovitura cu cuţitul, a găsit rana, care, din iconomia Preasfintei se cunoştea foarte bine. Şi

au văzut-o toţi cei ce erau de faţă, şi astfel s-a propovăduit această dumnezeiască minune. Dar cu aceasta, iubiţilor, n-a săvârşit încă facerile ei de bine împărăteasa cea prea milostivă, ci minunea urmă minunii. Căci s-a dat copilului dar, de vorbea bine şi curat, ca un om de douăzeci de ani. Deci, deschizându-sl gura lui a zis: „Maica milostivirii şi a toată mângâierea, Maria cea înainte de naştere şi după naştere Fecioară şi Maica lui Dumnezeu m-a înviat, pentru întoarcerea la credinţa cea dreaptă a părinţilor mei, şi spre mustrarea necredincioşilor iudei, care nu cred în întruparea lui Dumnezeu". Acestea auzindu-le cei ce erau de faţă, au lăcrimat de bucurie, slăvind pe Domnul şi pe Stăpână. Iar tatăl copilului a slujit toată viaţa lui Preasfintei, scriind multe cuvinte asupra necredincioşilor iudei şi spre lauda Maicii lui Dumnezeu; şi mulţi s-au întors la dreapta credinţă printr-însul. Asemenea şi copilul acela crescând a făcut multe fapte bune cu mare dragoste de Dumnezeu ca şi tatăl şi maica sa. Iar când s-au mutat din această viaţă, sau dus în împărăţia cea cerească. Pe care dea Dumnezeu cu toţii s-o dobândim. Amin.

MINUNEA a 35-a

Pentru bătrânul bolnav care s-a însănătoşit şi ca un voinic tânăr a devenit

Pe timpul când Britania era dreptcredincioasă, se afla într-o chinovie un preacuvios monah, care avea multă evlavie către Prea Sfânta Fecioară. Şi aşa de mult o cinstea, că dacă s-ar fi întâmplat să audă numai de numele Ei cel prea lăudat, adică dacă ar fi zis cineva „Maria" ori Născătoare de Dumnezeu, sau chiar el singur citind undeva asemenea cuvinte, pleca genunchii şi făcea închinăciune până la pământ. Şi aşa a făcut acel îmbunătăţit monah şi credincios prieten al Preasfintei Fecioare, Maicii lui Dumnezeu, toată viaţa lui. Şi ajungând la adânci bătrâneţe s-a îmbolnăvit; şi slăbise aşa de mult că nu putea să se mai ridice din aşternutul său, din care pricină egumenul i-a dat de ascultare un ucenic ca să-i gătească cele spre trebuinţă, însă odată s-a întâmplat că ucenicul nu era acasă, iar bătrânul avea nevoie să se scoale din pat. Deci făcându-şi obişnuita lui rugăciune, a încercat de mai multe ori să se ridice, dar n-a putut. Atunci, îndreptându-şi ochii către icoana Preasfintei, a lăcrimat şi a zis către dânsa, cu credinţă: „Prea dulcea mea Stăpână, ajută-mi mie". Şi îndată (o! grabnică auzire!) s-a aflat în faţa lui împărăteasa a toate, care i-a zis: „Pentru multa ta evlavie şi pentru dragostea pe care o ai către mine, iată că-ţi adaog încă treizeci ani de viaţă în această lume şi-ţi dăruiesc să ai putere ca pe timpul când erai de treizeci ani. Iar aceasta ţi-o fac pentru că-mi place vieţuirea ta şi pentru că cinsteşti aşa de mult numele meu". Şi zicând PreaSfânta acestea, s-a înălţat la ceruri. Iar monahul din acel ceas s-a făcut sănătos şi puternic cu trupul. Şi toţi fraţii văzându-l mergând cu veselie şi auzind de minunea făcută cu dânsul s-au înspăimântat şi au prins multă evlavie către el. Iar el, aducându-şi totdeauna aminte de Făcătoarea lui de bine, o lăuda necontenit şi o slăvea: cu posturi, rugăciuni, privegheri şi cu alte faceri de bine, până când s-a odihnit întru Iisus Hristos, Domnul nostru, Căruia i se cuvine slava în veci. Amin.

MINUNEA a 36-a

Pentru fraţii care s-au certat şi de către Preasfânta Stăpâna s-au împăcat

În chinovia cea mai sus arătată, din îndemnarea diavolului, s-au certat odată doi fraţi. Deci unul, ca un îmbunătăţit şi drept-credincios ce era, îl iertase pe celălalt şi se ruga pentru sufletul lui, pe când acesta se mândrea şi spunând egumenului minciuni, a zis că tovarăşul său ar fi făcut un păcat plin de ruşine. De aceasta luând cunoştinţă monahul cel

cucernic, s-a mâhnit foarte şi s-a ruşinat, neputând să sufere o clevetire ca aceea. Însă neavând în oameni nădejde, ci la Atotputernicul Dumnezeu şi la Preacurata Maica Lui, a alergat la darul lor ca să-i ajute, pentru ca să nu se ruşineze de fraţii săi. Deci, într-o dimineaţă, când se cânta Utrenia, văzu pe clevetitorul stând în strană cu neruşinare, aproape de el, nicidecum căindu-se pentru nedreapta lui clevetire. Atunci fratele biruit fiind de mâhnire, neputând să-l vadă, a plecat din biserică şi ducându-se într-un Paraclis, a căzut la pământ rugându-se cu lacrimi şi zicând: „Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, nădejdea celor deznădăjduiţi şi ajutorul celor neajutoraţi, grăbeşte şi mă izbăveşte de clevetirea cea nedreaptă, că dacă nu va apuca înainte darul tău, nu găsesc alt ajutor”. Acestea zicând, a văzut pe Preasfânta că şedea aproape de sfinţita masă, împreună cu un cinstit şi drept încuviinţat bărbat. Iar fratele privind la ei cu frică şi cu evlavie, i-a văzut că s-au închinat către răsărit când au cântat cântăreţii: „Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh”. După care, întorcându-se Stăpâna către dânsul, i-a zis cu lină faţă: „Să nu te mihneşti mai mult, că m-am rugat pentru tine Fiului meu şi a luminat pe vrăjmaşul tău ca să se căiască de păcatul lui, pentru ca să nu se muncească, iar tu ca să te izbăveşti de nedreapta clevetire”. Iar el a zis: „Te rog pe Tine, Doamna mea, spune-mi cine este sfântul acesta care şade împreună cu Tine şi pentru ce acum vă închinaţi?” Răspunsu-i-a Preasfânta: „Acesta este Ioan Evanghelistul, fiul meu cel dăruit de Stăpânul când era pe cruce. Şi să nu te miri că ne-am închinat lui Dumnezeu, pentru că totdeauna când voi oamenii cântaţi aici pe pământ laude şi Slavoslovii Sfintei Treimi şi noi cei din împărăţia cerească ne închinăm şi împreună ne bucurăm pentru slava cea care cu cuviinţă şi după datorie se dă Preaslăvitului şi Prealăudatului Dumnezeu; şi ne plecăm cu evlavie capetele, închinându-ne Făcătorului şi Mântuitorului nostru”. Acestea zicând, s-a înălţat la ceruri împărăteasa Atoate, lăsând în urma ei o aşa bună mireazmă, încât toţi s-au minunat. Iar clevetitorul acela, din mirosul acelei bune miresme desăvârşit umilindu-se, a mărturisit înaintea tuturor nedreapta clevetire. Deci, monahul cel cucernic, povestindu-le ou deamănuntul vedenia şi ducându-se în biserica unde s-a arătat Stăpâna, ieşea încă bună mireazmă din marmura pe care stătuse cu preacuratele sale picioare; pe care marmură scoţând-o, a păstrat-o şi păzit-o totdeauna ca pe nişte moaşte sfinte, pentru aducerea aminte de minunea pe care a făcut-o Preaslăvita Născătoare de Dumnezeu. Pentru ale cărei rugăciuni, o! de am dobândi fericirea cerească! Amin.

MINUNEA a 37-a

Pentru ostaşul cel desfrânat care prin rugăciunile Maicii lui Dumnezeu a căpătat iertare de păcate

Era odată un ostaş cu viaţă foarte stricată, destrăbălată, şi plină cu tot felul de păcate; iar mai ales în desfrânare era vestit. Şi având el o soţie îmbunătăţită şi cu frică de Dumnezeu, de multe ori îl sfătuia ca să se lase şi să se pocăiască de păcatele lui. Deci, înduplecându-l pe dânsul buna lui soţie, postea cele patrusprezece zile de la începutul lunii August în cinstea Preasfintei, cum şi toate ajunurile praznicelor ei, nemâncând în aceste zile altceva decât pâine şi apă, şi numai o singură dată, tocmai după al nouălea ceas. Şi nu numai la această faptă bună l-a povăţuit pe dânsul, ci şi la sfânta rugăciune, căci luând buna obişnuinţă a sta de multe ori înaintea icoanei Preasfintei, zicea cu evlavie închinăciunea îngerească, cum şi alte rugăciuni pe care le mai ştia. Deci, într-o zi, intrând în biserică şi rugându-se înaintea unei icoane pe care zugravii o numesc Eliusa, adică Milostiva (în care Preasfânta ţine pe Domnul ca pe un prunc în braţele sale), a văzut o

preaslăvită minune pe care i-a arătat-o Cel Multmilostiv, ca să se umilească inima lui şi să urască păcatele sale, după cum s-a şi făcut. Căci uitându-se la Pruncul cel AtotStăpânitor, a văzut că era rănit peste tot corpul şi din răni curgea sânge proaspăt, ca şi cum rănile ar fi fost făcute chiar în ceasul acela. Şi umilindu-se el cu inima de acea jalnică privelişte, a plâns cu amar; şi rugându-se Preasfintei a zis acestea din tot sufletul: „Preadulcea mea Doamnă şi Stăpână! Milostiveşte-Te spre mine cel necredincios şi ca o mijlocitoare a păcătoşilor ce eşti, mijloceşte către Domnul să mă ierte şi pe mine păcătosul. Atunci a auzit un glas din icoană zicând: „Voi, păcătoşilor, cu gura îmi ziceţi Maica milostivirii, iar cu fărădelegile voastre mă faceţi Maică a întristării şi a mâhnirii". Iar el, auzind aceste cuvinte, a căzut cu faţa la pământ şi tânguindu-se, zicea: „Nu te mânia Stăpână, pe mine cel ticălos, ci ca o mijlocitoare şi ajutătoare a păcătoşilor roagă-Te pentru mine că mult poate rugăciunea Ta către Stăpânul". Astfel rugându-se ostaşul şi stând cu faţa la pământ, pentru că nu îndrăznea să ridice ochii săi, a auzit pe Preasfânta zicând către Domnul: „Fiule al meu Preaiubite, miluieşte pentru dragostea mea pe păcătosul acesta, care cade cu lacrimi şi-şi mărturiseşte păcatele sale". Iar Stăpânul i-a răspuns: „Să nu mă superi pentru acesta o! Maică, că nu este vrednic de iertare". Zis-a Preasfânta: „Fiule al meu Preadulce, adu-ţi aminte de dragostea mea cea de Maică, cu care te-am hrănit şi te-am alăptat şi lasă-i acestuia fărădelegile lui". Răspuns-a El, zicând: „Pe bună dreptate, O! Maică, nu pot să te ascult". Zis-a din nou Stăpâna: „Nu-ţi cer să-l judeci după dreptate, ci după milostivirea cea nemărginită, fiindcă toţi mă numesc Maica milostivirii". Răspunsu-i-a Hristos: „Să nu Te osteneşti că nu Te ascult pe Tine pentru acesta; adu-ţi aminte că şi eu mam rugat Tatălui Meu de trei ori în vremea patimii, că de este cu putinţă să se mântuiască omenirea într-alt chip, să nu primesc moarte, şi nu M-a ascultat". Deci, când a văzut Stăpâna cea mult milostivă că mulţimea fărădelegilor ostaşului aceluia oprea mila lui Dumnezeu, a plecat genunchii şi creştetul său cel preacurat ca să se închine, pentru ca să silească — cu chipul acesta al smereniei — milostivirile Iubitorului de oameni spre milă, după cum s-a şi întâmplat. Căci văzând-o că s-a plecat ca să I se închine n-a lăsat-o, ci i-a zis El: „Fiindcă în lege este scris să cinstească fiecare pe tatăl şi pe maica sa, nu-ţi voi trece cu vederea cererea Ta". Apoi a zis: „Să fie iertate fărădelegile lui şi ca semn al dragostei să se apropie ca să-mi sărute rănile mele". Şi ridicându-se el spre a face aceasta, o! minune! îndată ce săruta o rană, se vindeca şi alta iarăşi asemenea, până ce le-a sărutat pe toate — şi toate desăvârşit s-au vindecat. Deci, încredinţându-se de iertarea sa, mulţumind Domnului şi pururea Fecioarei Maicii Sale, s-a dus la casa sa şi vestind soţiei sale toate cele întâmplate, a înapoiat tuturor toate cele luate cu nedreptate şi a dat multe milostenii. Apoi sfătuindu-se cu soţia sa, prin bună învoială s-au călugărit amândoi, femeia ducându-se într-o mănăstire de fecioare, iar el într-o mănăstire de bărbaţi, în care era viaţă de obşte. Şi s-au săvârşit, cu fapte bune, întru Iisus Hristos — Domnul nostru. Căruia I se cuvine slava în veci. Amin.

MINUNEA a 38-a

Despre frumuseţea cea nemărginită a pururea Fecioarei Maria, pe care s-a învrednicit a o vedea un cleric evlavios şi cu fapte bune

În Paris era odată un cleric îmbunătăţit şi înţelept, care cu frumoasa scriere se îndeletnicea. Şi având acest om multă evlavie către Preasfânta Fecioară, dorea ca să vadă în această lume frumuseţea ei cea preaslăvită. Deci, având această dorinţă de multă vreme şi pentru aceasta de multe ori rugându-se lui Dumnezeu, l-a ascultat pe dânsul

„Cel ce face voia celor ce se tem de el”, căci trimiţând un înger din Cer, i-a zis lui: „împărăteasa lumii a auzit rugăciunea ta şi m-a trimis ca să-ţi spun ţie ca să te pregăteşti, căci Duminică în ceasul Utreniei va veni ca să o vezi, însă nu în toată mărimea frumuseţii Ei, ci numai pe cât poate să vadă firea omenească. Însă să ştii, că de atâta strălucire ai să te lipseşti de lumină şi ai să rămâi cu totul orb”. Iară el a răspuns: „Cu bucurie şi cu veselie primesc ca să mă păgubesc de lumina cea vremelnică, numai să mă învrednicesc a vedea prea frumoasa şi strălucita faţă a Doamnei şi Stăpânei mele”. Şi ducându-se îngerul, a rămas clericul gândinduse şi socotind şi din puţina credinţă îndoindu-se, zicea întru sine: Cum voi petrece eu toată viaţa mea orb, neputând ca să mai scriu şi nici să fac vre-o altă slujbă pentru hrana trupului? De aceasta aducându-şi aminte, cugeta să închidă un ochi şi numai cu celălalt să se uite la Născătoarea de Dumnezeu, pentru ca să nu rămână orb desăvârşit. Deci, când a sosit ceasul hotărît, a stat de faţă înaintea lui împărăteasa Atoate, cu atâta strălucire şi frumuseţe, încât limba omenească nu poate ca să o spuie nici să o înţeleagă. Iar el, după ce a privit-o puţin timp numai cu un ochi, bucurându-se cu cutremur de o slavă ca aceea nemărginită şi de mare cuviinţă, s-a gândit să deschidă şi celălalt ochi, pentru ca să dobândească mai multă veselie şi bucurie, însă Stăpâna, făcându-se nevăzută de ochii lui s-a înălţat la Ceruri îndată; iar el a rămas numai cu un ochi sănătos (cu cel pe care îl ţinuse închis) iar de cel cu care văzuse strălucirea Prea Curatei a orbit desăvârşit. Atunci dar mâhnindu-se şi imputându-si puţina sa credinţă, se defăima pe sine, zicând: „Vai mie, nebunului! cum m-am lipsit de o strălucire slăvită şi cerească desfătare ca aceasta! Pentru ce nu m-am uitat eu cu amândoi ochii şi să fi rămas cu desăvârşire orb, numai să nu mă fi lipsit de o strălucire ca aceasta! O! Dumnezeul meu! Primesc şi sunt gata să mă lipsesc şi de lumina celuilalt ochi, numai învredniceşte-mă să mai văd odată pe Doamna şi Stăpâna mea!”. Deci făcând rugăciune de multe ori către Fecioara, cu lacrimi şi cu posturi ca să i se mai arate şi a doua oară, a venit îngerul şi i-a zis: „împărăteasa Atoate s-a milostivit de nevoinţa şi de lacrimile tale şi a primit ca să vină iară şi să o vezi, dacă te mulţumeşti să rămâi orb pentru dragostea Ei”. Răspuns-a el, zicând: „Nu am cuvinte ca să-i mulţumesc după cum se cade pentru darul Ei; mă închin şi o slăvesc pentru aşa de mare facere de bine; şi nu numai de lumina ochilor sunt gata să mă păgubesc, ci şi de mâinile sau picioarele mele şi chiar de viaţa aceasta vremelnică primesc să mă lipsesc, numai să văd pe Doamna mea”. Zis-a lui îngerul : „Pentru această evlavie a ta, te vei învrednici ca să vezi pe Stăpâna, mâine; şi nu numai că nu te vei lipsi de lumina ochiului sănătos, dar şi pe celălalt îl vei dobândi şi vei vedea cu amândoi ochii curat şi luminat şi se va veseli inima ta”. Deci, arătându-se iarăşi Preasfânta, tocmai aşa s-a întâmplat, după cum i-a spus lui îngerul. Şi de lumina aceea nepovestită pe care a văzut-o, a căzut cu faţa la pământ, precum oarecând Apostolii în Tabor. Însă, dându-i lui dar şi putere Stăpâna şi luminându-i sufletul, când s-a ridicat, s-a aflat cu amândoi ochii şi a mai văzuto încă multe ceasuri în urmă şi mult s-a veselit. Deci înălţându-se Ea la Ceruri, el a rămas mulţumindu-i pentru atâta facere de bine. Şi petrecând tot restul vieţii sale întru fapte bune, s-a mutat la veşnicele şi fericitele cereşti lăcaşuri. Pe care să ne învrednicim şi noi a le dobândi, pentru rugăciunile Stăpânei celei prealăudate şi ale tuturor sfinţilor. Amin.

MINUNEA a 39-a

Pentru copilul care a înviat şi a mărturisit pe cel ce l-a ucis

O femeie oarecare îmbunătăţită, - cu frică de Dumnezeu şi cu mare evlavie către Preasfânta, avea de soţ pe un necredincios şi nelegiuit bărbat. Căci trăind în fărădelege cu altă femeie, pe a sa, cea după lege, o ura şi o vrăjmăşuia (după cum fac unii ca aceştia) şi nici cele mai de trebuinţă ale ei nu i le da. Deci, fiindcă el nu aducea cele trebuitoare în casă, ci lipsea cu zilele pentru ca să-şi facă voile lui cele rele, sărmana femeie neavând cu ce trăi, a luat un copil al unui om bogat pentru ca să-l alăpteze. Însă, într-o noapte, pe când ea dormea, soţul ei care o ura de moarte şi voia să o piardă, a intrat pe furiş în casă şi orbit fiind de diavolul, sau mai bine-zis de voirea lui cea rea, a omorât copilul, socotind în minte că judecata o va găsi vinovată şi o va condamna la moarte pe soţia sa. Deci făcând aceasta a fugit, furişându-se binişor. Iar dimineaţa, când femeia a găsit pruncul mort, a început a plânge şi a se tângui, neştiind cum s-a întâmplat pricina. Şi adunându-se toţi vecinii, a venit şi tatăl copilului care, plângând pentn că l-a aflat mort aşa deodată, n-a crezut ce-a spus femeia, ci socotind că ea l-a omorât, a tras-o la judecată pentru ca să fie condamnată la moarte ca ucigasă. Iar adevăratul ucigaş, făţărnicindu-se înaintea lumii, spunea minciuni, zicând că soţia sa este o desfrânată şi se făcea că este foarte supărat pe dânsa! Şi aşa nevinovata aceea a fost condamnată la moarte cu nedreptate. Deci, pe când o duceau la locul osândei, pentru că n-a avut nenorocita pe pământ nici un ajutor sau apărător la o nevoie ca aceea să mijlocească la judecător pentru dânsa, a chemat puterea şi ajutorul cel de sus, zicând: „Preaslăvită şi Atotputernică Stăpână şi Doamnă a toată zidirea, ajută-mi mie ticăloasei în această năpăstuire şi înduplecă pe Dreptul Judecător ca să nu lase să mă omoare cu nedreptate”. Aşa a zis din adâncul inimii şi îndată (O! grabnicul ajutor şi sprijin!) s-a arătat înaintea tuturor o femeie cu chip prea încuviinţat şi cinstit, foarte frumoasă la faţă şi strălucită, având un prunc în braţe, care a zis către judecător aşa: „Aşteaptă puţin ca să facă această judecată Fiul meu”. Atunci a zis lor Dumnezeiescul Prunc: „Nu judecaţi după faţă ci după dreptate ca să nu luaţi de la Dreptul Judecător veşnică pedeapsă. Pentru ce, o! necunoscătorilor, aţi osândit fără dovezi pe cea nevinovată? Aşa poruncesc legile? Aduceţi pruncul cel ucis aici ca să fac Eu dreptate ucigaşului”. Deci, auzind cei ce stăteau de faţă atâta înţelepciune din gura unui prunc, s-au spăimântat şi aducând pe cel mort, a zis către dânsul Fiul cel ceresc: „”n numele Domnului ridică-te şi ne spune nouă cine te-a ucis”. Atunci, înviind pruncul mort, a vorbit curat şi a zis ucigaşului pe nume arătându-l cu degetul întru înfricoşarea tuturor celor de faţă. După care, femeia cea care se arătase cu pruncul în braţe înălţându-se la ceruri, judecătorii au poruncit să-l lege pe ucigaş de coada unui cal, şi să-l tragă prin toată cetatea. Deci târându-l astfel pe toate străzile cetăţii, în cele din urmă şi-a dat sufletul, ticălosul. Iar nevinovata femeie fiind liberată, a mulţumit pururea Fecioarei Stăpânei, ducându-se într-o mănăstire, unde cu viaţă îmbunătăţită trăind, s-a săvârşit întru Hristos Iisus Domnul nostru. Căruia I se cuvine slava în veci. Amin.

MINUNEA a 40-a

Pentru copilul de iudeu, care împărtăşindu-se cu Dumnezeieştile Taine, a scăpat neatins de focul cuptorului

În părţile Răsăritului era un iudeu care avea un copil de şapte ani. Deci într-una din zile, luându-se cu alţi copii de ai creştinilor (cum se întâmplă adeseori), fără să 138

Minunile Maicii Domnului bage de seamă, a intrat într-o biserică şi a primit cinstitul Trup şi Sânge al Domnului, după cum a văzut şi el pe ceilalţi copii că au făcut, căci Preotul n-a ştiut; a crezut că e un copil de creştin şi l-a împărtăşit. Iar după ce a luat şi anafura, ducându-se acasă a spus părinţilor săi. Atunci tatăl său, ca un vrăjmaş a lui Hristos ce era, vrând să spele ocara făcută de pruncul, după cum ca un rătăcit al legii lui Moise socotea, a apucat pe nevinovatul copil şi l-a aruncat într-un cuptor cu foc, mai punând încă şi alte multe lemne pentru ca să-l ardă mai degrabă. Însă Cel ce a păzit neatinşi pe cei trei coconi în mijlocul cuptorului Chaldeilor, a acoperit şi pe acel binecuvântat copil, şi nu a fost ars de focul cel atotmistuitor, ci şedea în foc ca şi cum ar fi stat în rouă, odihnindu-se. De aceasta auzind maica lui, a alergat cu lacrimi socotind că-l va găsi prefăcut în cenuşă, însă ducându-se împreună cu alţii care se adunaseră acolo, au văzut pe copil stând în mijlocul flăcărilor, nimic suferind, că nici îmbrăcămintea nici perii capului său nu au fost atinşi. Şi după ce l-au scos afară înspăimântaţi şi înfricoşaţi, au strigat toţi că se cuvine să fie aruncat în cuptor tatăl lui ca să moară cu asemenea moarte. Şi aşa sa şi făcut; căci legându-l pe dânsul, şi aruncându-l înăuntru, îndată a fost mistuit, ticălosul. Iar copilul întrebat fiind, a răspuns, zicând: „Femeia aceea care este în biserica unde am mâncat pâinea, şi ţine un prunc în braţele Ei, şedea aproape de mine şi mă acoperea cu haina Ei; şi nu s-a apropiat văpaia de mine nicidecum”. Atunci au înţeles că Preasfânta a fost aceea care la acoperit pentru că primise darul Sfintei împărtăşiri. Iar evreica, cunoscând credinţa cea adevărată, a doua oară s-a născut împreună cu pruncul, botezîndu-se în numele Sfintei Treimi. Asemenea încă şi alţi iudei care au fost acolo au crezut în Domnul Hristos. Căruia se cuvine slava în veci. Amin.

MINUNEA a 41-a

Pentru amestecătoarea de sânge şi ucigătoarea de fiu pe care Preacurata a izbăvit-o de păcat

In Roma era un boier de bun neam şi îmbunătăţit, care socotind cum că viaţa aceasta vremelnică trece ca un vis, a hotărât să se depărteze de lume pentru ca să-şi caute de mântuirea sufletului său. Deci, învoindu-se cu soţia sa şi cerându-i iertare, i-a lăsat singurul copil (parte bărbătească) pe care îl făcuse cu dânsa, şi s-a dus într-altă parte, într-un loc liniştit. Şi acolo, trăind cu dragoste şi cu frică de Dumnezeu, s-a săvârşit în pace, mutându-se la cereştile lăcaşuri. Iar femeia rămânând în casă numai cu copilul, îl iubea peste fire, ţinându-l în braţe mai toată ziua şi toată noaptea, şi într-una îl dezmierda şi îl săruta. Şi nu numai cât a fost mic a făcut ea asemenea, ci şi după ce se făcuse mare, bărbat desăvârşit, ca o maică neînţeleaptă, dormea împreună cu dânsul, ca pe vremea când era copil mic, şi nu se gândea nenorocita ce alunecare mare putea să-i vie printr-însul. Deci din neluarea aminte a ei cum şi din îndemnarea diavolului, a căzut în păcat cu dânsul, ticăloasa, iar când a cunoscut că a rămas însărcinată de fiul ei a ajuns într-aşa stare de mâhnire, că voia să se omoare, însă gândind la mila cea nemărginită a lui Dumnezeu n-a căzut în deznădăjduire, ci a alergat deodată la Domnul Cel prea îndurat. Şi din acel ceas n-a mai făcut nimic în casă, ci toată vremea a petrecut-o cu posturi, cu milostenii, cu rugăciuni şi cu lacrimi din tot sufletul. Iar după ce a venit vremea naşterii, ducându-se într-un loc ascuns al casei sale a născut, şi ce să nu se afle ruşinea, a aruncat pruncul într-un loc plin de necurăţenii unde a murit. Şi nu s-a auzit nimic o bucată de vreme despre acest fapt. Însă începătorul răutăţii nu s-a săturat cu cele ce îi făcuse ei până atunci, ci s-a hotărât ca să o ruşineze şi înaintea oamenilor şi mai mult să o

necăjească, că astfel din multă mâhnire să moară nepocăită. Deci, prefăcându-se preaînrăutăţitul cum că ar fi duhovnic înţelept, înainte văzător şi cunoscător al inimilor omeneşti, învăţa pe norod. Şi pentru ca să se creadă cuvintele lui, a descoperit multe omoruri şi furturi, cum şi alte fărădelegi, încât îl avea la evlavie şi ţinea la el nu numai poporul cel de obşte, ci şi boierii şi chiar judecătorii cetăţii. Iar într-o zi, a zis el către aceştia: „Preacinstiţi boieri! eu astăzi, mari şi înfricoşate lucruri vreau să vă povestesc şi mai ales despre o faptă păgânească fărădelege şi cu totul necuvioasă care s-a făcut în cetate, atât de grozavă, încât mă minunez cum de n-a aruncat Dumnezeu foc ca să ardă toată Roma după cum odinioară Sodoma şi Gomora, pentru că aici s-a făptuit mai mare şi mai urâtă păgânătate decât cele ce s-au făcut acolo. Aflaţi dar că cutare femeie (şi i-a zis pe nume) care, pentru făţărnicia şi evlavia ei cea mincinoasă o socotiţi ca pe o sfântă, a păcătuit cu fiul ei, a făcut un copil şi apoi l-a omorât, pentru ca să nu se mai audă de o faptă ca aceasta”. Aceasta auzind cei ce erau de faţă, n-au crezut, ci s-au împotrivit, zicând că spune minciuni, pentru că femeia aceea ar fi un suflet foarte bun şi cu frică de Dumnezeu, pe care tot poporul o ştia şi se cucernicea către ea. Atunci vrăjmaşul, dovedind învinuirea cu jurământ, a zis: „Puneţi să se facă un foc aici şi aduceţi pe femeie să ne întrebăm amândoi, şi care se va găsi mincinos din noi doi, să fie ars de viu”. Deci judecătorii chemând de faţă pe cea învinuită, i-au zis: „Doamnă, ştii că proorocul acesta pe care l-a trimis Dumnezeu în această vreme pentru mântuirea noastră, te învinovăţeşte cum că ai făcut cutare faptă. Deci dacă ai greşit, mărturiseşte-o, iar dacă nu, dovedeşte-l pe dânsul că pe un pârâş mincinos”. Iar femeia, luminată fiind de Dumnezeu, a răspuns: „Prea înţelepţi Judecători, daţi-mi un termen de câteva zile spre a putea răspunde la o învinuire ca aceasta; căci zice înţeleptul Solomon: Să nu răspundă cineva degrabă la mare întrebare, ci mai întâi bine de tot să se gândească şi apoi să dea răspunsul cel care se cuvine”. Acestea zicând, i-au dat un termen de opt zile. Deci ieşind de la judecată s-a dus la casa ei; şi neavând la oameni nădejde ci numai la Dumnezeu, a plâns cu amar. Apoi, ducându-se la Arhiereul de atunci al cetăţii, Lucian cu numele, a căzut la picioarele lui mărturisinduşi păcatul său cu atâta zdrobire de inimă şi cu atâtea lacrimi, încât s-a minunat Arhiereul şi i-a zis: „Îndrăzneşte fiică, spre mult Înduratul şi Milostivul Dumnezeu, că mai mare este milostivirea lui decât toate fărădelegile tale; că El n-a urât pe Pavel prigonitorul, nici pe Petru, cel care s-a lepădat de El. Şi nu numai că i-a iertat, dar şi cei mai întâi stătători ai Apostolilor i-a aşezat. Roagă-te dar, cu lacrimi, Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, că Ea este nădejdea cea mai temeinică a celor deznădăjduiţi şi a tuturor păcătoşilor mijlocitoare şi fiindcă termenul de judecată este scurt nu-ţi dau alt canon decât să te rogi neîncetat cu zdrobire de inimă şi cu lacrimi şi rugăciunea să fie iertarea fărădelegilor tale”. Din nişte cuvinte ca acestea îmbărbătându-se ea cu o mare nădejde în Dumnezeu şi în Preacurata Maica Lui, s-a întors la casa sa. Deci, închizându-se într-o cămăruţă deosebită — plângând toată săptămâna nemângâiată şi bătându-şi pieptul, ochii şi mâinile înălţate către cer le ţinea, iar inima către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, rugându-se Ei ca să o izbăvească de primejdia cu care era ameninţată şi să nu fie ruşinată în faţa judecătorilor şi a întregii cetăţi. Şi fiindcă din toată inima, cu lacrimi fierbinţi şi cu credinţă se ruga, a auzit-o îndată Ajutătoarea cea grabnica a celor ce în primejdii sunt fără de ajutor. Deci, când a venit ziua hotărâtă şi a plecat, mergând cu slujnicele şi rudeniile sale la divan, însăşi Stăpâna cea Atotputernică a însoţit-o pe ea şi împreună cu dânsa au călătorit până la priveliştea aceea. Iar începându-se judecata, au zis judecătorii către cel pe care îl socoteau a fi cleric (adică către diavolul): „Iată, Părinte

duhovnice şi învăţătorule, femeia pe care ai clevetit-o, zicând despre ea că ar fi făcut acele ruşinoase şi nelegiuite fapte. Dovedeşte-o şi o înfruntă pe dânsa faţă către faţă, ca astfel să fie condamnată la moarte prin ardere cu foc, după cum singur ai cerut şi aşa s-a hotărât. Iar dacă te vei arăta pârâş mincinos — după lege— să primeşti tu asemenea pedeapsă", însă clericul, uitându-se lung la femeie, se mira şi să vorbească nicidecum nu putea. Atunci i-au zis judecătorii: „Ce stai aşa nedumerindu-te şi de ce-ţi este frică şi nu o învinovăţeşti pe dânsa după cum făceai mai-nainte?". Răspuns-a duhovnicul: „Această femeie nu este amestecătoarea de sânge şi ucigătoarea de fiu pe care am învinovăţit-o, ci una dintre cele mai îmbunătăţite şi sfinte cu viaţa din fiicele Ierusalimului). Şi mă tem să o spun cine este, şi nu pot ca să o mărturisesc, căci Maria aproape de dânsa este şi aşa o acoperă şi o păzeşte pe ea, încât nici nu mai este cum a fost înainte, ci alta asemenea ei, însă cu totul schimbată". Şi aşa mincinosul fără să vrea a spus adevărul, căci în acel ceas femeia nu mai era păcătoasă ca mai înainte, ci prin sfinţita pocăinţă se schimbase cu dumnezeiasca schimbare a dreptei celui Preaînalt. Acestea auzindu-le ei, s-au însemnat cu semnul cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci; din care pricină, neputând blestematul suferi puterea Ei, făcutu-s-a ca un fum şi a pierit din mijlocul lor. Atunci, cei ce erau de faţă, minunându-se, au slăvit pe Dumnezeu şi din acel timp pe femeia aceea au respectat-o mai mult şi au avut către dânsa mai mare evlavie. Iar ea, mulţumind Făcătoarei de bine după cum se cuvenea, cu fapte bune şi plăcute lui Dumnezeu şi-a petrecut restul vieţii sale, spre ruşinarea urâtorului de bine şi întru slava Celui cu totul Preaîndurat. Amin.

MINUNEA a 42-a

Pentru cel ce a fost dat diavolului de maica lui încă de la zămislirea sa

Un oarecare bărbat cu femeia lui, amândoi temători de Dumnezeu, făceau multe milostenii şi alte fapte bune. Deci trăind ei mulţi ani împreună, s-au învoit să se depărteze de amestecarea cea trupească; şi aşa au trăit ei multă vreme ca nişte fraţi iar nu ca cei însuraţi. Însă vrăjmaşul păzirii curăţiei a zavistuit fapta lor cea bună, şi într-o zi în sâmbăta cea Mare a luptat şi ispitit pe bărbat până la atâta, că n-a mai putut să sufere şi a căzut cu femeia în păcat fără voia ei; care ocărându-l mult şi mustrându-l, i-a adus aminte de Ziua cea vrednică de cinste. Însă el n-a luat în seamă mustrarea, ci se aprindea de patimă. Atunci femeia a zis cu mânie: „Fiindcă nu ai evlavie, nebunule, spre învierea Domnului cea slăvită, rog pe Dumnezeu ca orice se va zămisli din noi în această noapte, să fie dat diavolului". Deci în ceasul când ca o neînţeleaptă a zis cuvântul, a zămislit, şi la vreme a născut un copil, parte bărbătească; care cu cât se mărea, cu atât se arăta tot mai mult dăruit cu dar şi aşa de frumos încât mult se bucurau rudeniile văzându-l. Iar când a ajuns la vârsta de doisprezece ani, venind diavolul a zis către maica lui: „După trei ani, vin să-mi iau darul pe care mi l-ai făgăduit". Aceasta auzind-o ticăloasa, s-a umplut de mâhnire şi durere cu inima, şi în fiecare zi plângea, nemângâiată, mai ales când se uită la fiul său. Iar acesta, pentru că nu ştia pricina, mirându-se de ea, o întreba, zicând: „RoguTe, o Maică, spune-mi mie, pentru ce toţi prietenii şi rudeniile când mă văd se bucură şi numai tu, văzându-mă, lăcrămezi?". Atunci aceea i-a spus lui tot adevărul. Iar tânărul, mâhnindu-se foarte şi fiindu-i frică să nu pătimească ceva rău de la diavolul cel ucigător de oameni, a fugit într-o noapte de acasă şi ducându-se la Ierusalim, s-a mărturisit Patriarhului, care l-a trimis la un duhovnic vestit, om cu sfinţită viaţă, ce se hrănea din mâna îngerului, care în fiecare zi îi aducea câte o pâine minunată. Iar când mergea cineva la el ca să-l vadă, îngerul îi aducea două pâini, după cum a făcut şi în ziua aceea. Deci, venind tânărul cu

scrisoare de la Patriarhul, după ce pustnicul a citit-o, i-a zis: „Să chemăm, fiul meu, pe Stăpâna cea fără prihană, care are mare putere asupra dracilor, pentru că ea de multe ori i-a ruşinat şi a pierdut cu totul puterea lor şi multe suflete a scăpat din mâinile lor izbăvindu-le din munca cea veşnică”. Aşa zicând l-a sfătuit să se roage cu multe lacrimi şi cu evlavie, ţinându-l în chilia sa până în ziua Sfintelor Paşti, când se împlineau trei ani din ziua în care diavolul vorbise cu maica lui. Iar în acea zi, slujind Sfântul Dumnezeiasca Liturghie, tânărul sta în altar înaintea Sfintei Mese, cu frică şi cu multă groază. Deci, voind să iasă preotul cu Sfintele Daruri la cântarea Heruvicului, a intrat diavolul şi răpind pe tânărul l-a dus în muncă împreună cu trupul. Atunci cuviosul, auzind strigătele tânărului, s-a mâhnit foarte, şi punând Sfintele pe Sfânta Masă, s-a rugat cu lacrimi, făcând rugăciune fierbinte către Stăpânul şi către pururea Fecioara Maica Lui, ca să nu lase nepedepsită o îndrăzneală şi o neruşinare ca aceasta a diavolului, ci să ia pe tânăr din ghiarele lui, să-l întoarcă întreg şi sănătos şi să-l ruşineze pe cel de trei ori blestemat că l-a răpit pe el de la Sfântul Jertfelnic. Astfel rugându-se cuviosul, a citit apoi rânduiala Sfintei Liturghii ca să nu o lase nesăvârşită. Deci, pe când zicea rugăciunea aceasta: „Şi pentru ca să fie celor ce se vor împărtăşi spre trezvirea sufletului şi spre iertarea păcatelor şi celelalte (adică după ce a săvârşit cele sfinte), când a strigat, zicând : Mai ales, pentru Preasfânta Preacurata: Mare eşti Doamne şi minunate sunt lucrurile Tale! O! nebiruită putere a Fecioarei! s-a aflat cel răpit lângă Sfântul Jertfelnic şi a strigat zicând: „Mare este numele Sfintei Treimi!”. Iar după ce s-a săvârşit Sfânta Liturghie împărtăşindu-se tânărul, l-a întrebat cuviosul unde a fost şi ce a pătimit. Atunci el i-a spus că după ce l-a răpit diavolul, l-a aruncat într-un loc întunecos cu miros greu de nesuferit, unde se munceau negrăit nenumăratele sufletele ale păcătoşilor. Însă îndată venind Stăpâna cea prealăudată l-a scos din acel loc de groaznică chinuire şi l-a adus în biserică. Deci a slăvit Sfântul pe Domnul şi pe de-a pururea Fecioara şi a mulţumit pentru că i-a ascultat rugăciunea. După care tânărul, ducându-se la Patriarhul, a fost binecuvântat de el şi apoi s-a întors la părinţii şi rudeniile sale, care socotind că l-a luat diavolul plângeau pierderea lui. Iar văzându-l pe el când nu mai aveau nici o nădejde, fiecare poate să înţeleagă de câtă bucurie şi veselie s-au umplut şi câte rugăciuni de mulţumire au înălţat către Stăpânul Hristos şi către Maica Lui cea Prealăudată. Pentru ale cărei rugăciuni, o! de am dobândi şi noi fericirea cerească! Amin.

MINUNEA a 43-a

Pentru cel ce s-a îndoit de fecioria Maicii lui Dumnezeu şi s-a izbăvit prin oarecare facere de minune

După şapte sute de ani de la întruparea Domnului nostru Iisus Hristos, era un pustnic, de neam din Atena, înţelept în scripturi şi în fapta bună mai înţelept, cu numele Eghidie. Care, după moartea părinţilor lui, împărţind la săraci averile sale, a plecat din patria sa. Deci călătorind el la Ierusalim, după ce s-a închinat Sfintelor Locuri, s-a dus în părţile cele mai dinăuntru. Iar acolo, găsind o peşteră cu un limpede izvor şi cu vre-o câţiva copaci, i-a plăcut mult liniştea locului aceluia. Şi rămânând acolo petrecea pustniceşte, fiind hrănit de o cerboaică, care cu dumnezeiasca voie se ducea la el de o mulgea şi cu laptele ei şi cu buruieni se hrănea. Deci, prin apropierea acelui loc, într-o cetate oarecare se afla un dascăl, întru a cărui minte, diavolul cel ucigător de oameni semănase neghina îndoirii despre fecioria Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, căci îşi zicea în mintea lui: Cum poate să fie Maică şi Fecioară ? Şi se silea sărmanul dascăl să scoată această drăcească

gândire din mintea sa, dar nu izbutea. Deci, auzind că pustnicul cel mai sus zis avea darul lui Dumnezeu şi înţelepciune omenească, s-a dus la dânsul, pentru ca să vadă nu l-ar putea izbăvi de hula aceea! pe care o avea în mintea lui. Iar când era aproape de chilia Avvei Eghidie ca la trei stadii (ca din dumnezeiescul dar), a ieşit Cuviosul întru întâmpinarea lui, pentru că cunoscuse venirea dascălului şi gândul inimii lui. Deci, când s-au apropiat unul de altul, dascălul heretisindu-l pe sfântul, i-a făcut metanie până la pământ, însă cuviosul, drept răspuns, lovind cu toiagul într-o piatră, a zis cu mare glas: „Fecioară mai înainte de naştere". Şi îndată, o! preaslăvită minune! a răsărit dintr-acea piatră un crin foarte frumos la vedere, iar la miros cu neasemănată bună mirezmă. Atunci, lovind a două oară în piatră, a zis: „Fecioară în naştere". Şi a răsărit alt crin asemenea celui mai dinainte. Apoi, lovind a treia oară în piatră cu toiagul şi zicând: "Şi după naştere Fecioară a rămas", îndată a răsărit alt crin asemenea prea minunat. După care cuviosul s-a întors la chilia sa, nemaivorbind nicidecum alt cuvânt. Deci, înspăimântându-se dascălul de o facere de minune ca aceasta, s-a izbăvit de ispită. Şi a propovăduit tuturor minunea, pentru ca să se proslăvească Preacurata Fecioara Maica lui Dumnezeu. Pentru ale cărei rugăciuni o! de am dobândi împărăţia cerurilor! Amin.

MINUNEA a 44-a

Cu totul înfricoşată, prin care s-a dovedit că o picătură de sânge dumnezeiesc acoperă toate păcatele oamenilor

Era un monah lenevos şi trândav, care nu păzea făgăduinţele chipului celui îngeresc, ci trăia fără de nici o grijă. Numai o singură faptă bună făcea, şi anume, din multa dorire şi evlavie pe care o avea către Preasfânta Fecioară, şedea în fiecare zi înaintea cinstitei icoanei Sale până ce zicea de o sută de ori rugăciunea cea îngerească, că nu ştia carte să citească alte rugăciuni. Deci aşa trăind el cu lenevire la posturi, la privegheri şi la celelalte rânduieli ale vieţii călugăreşti, Dumnezeul cel prea bun, care voieşte ca toţi să se mântuiască, l-a învrednicit de a văzut o vedenie înfricoşată şi groaznică şi anume; cum că ar fi răpit diavolii sufletul lui şi l-ar fi adus înaintea Dreptului Judecător cerând să se facă dreptate şi să-l dea lor după faptele lui. Iar împăratul, ştiind păcatele lui, a zis demonilor: „Duceţi-l pe dânsul în gheena, că n-are parte cu mine pentru că făgăduinţele Botezului şi ale chipului celui monahicesc nu le-a păzit". Deci, repezindu-se demonii ca nişte lupi turbaţi ca să-l ia pe el, îndată s-a sculat de pe scaun Stăpâna şi a zis: „Rogu-mă Ţie, Dumnezeul meu, îngăduie-mi să fac şi eu dreptăţile mele pentru acest suflet". Şi scoţând o carte în care erau scrise heretisirile (adică închinăciunea îngerului) pe care le zisese în toată viaţa sa, a poruncit celui ce-l păzea pe el să pună acea carte într-o parte a cumpenei. Iar în cealaltă punând dracii mai multe carti de ale lor în care erau scrise păcatele monahului, era mai mare greutate în această parte. Atunci Maica cea multmilostivă a Preaînduratului Dumnezeu văzând că cu chipul acesta nimic nu s-a folosit sufletul acela (pentru că păcatele erau multe, iar fapta bună puţină) a zis către Stăpânul: „Adu-Ţi aminte, Prea iubitul meu Fiu, că din trupul meu ai fiinţa Ta cea omenească şi pătimitoare şi-mi dăruieşte o picătură din sângele Tău cel curat şi prea scump pe care l-ai vărsat pentru păcătoşi în vremea patimei celei mântuitoare. Aşa o! Stăpâne mult milostive, fie-Ţi milă de sufletul acesta pentru că foarte mult mă iubea şi se ruga către mine cu dragoste şi credinţă". Răspunsu-i-a Stăpânul: „Să ţi se facă voia, O! Maica Mea, că nu este cuviincios a trece cu vederea nici o cerere a ta. Însă să ştii că o picătură a sângelui Meu acoperă toate fărădelegile lumii". Deci, primindu-şi împărăteasa Atoate darul cerut şi

punându-l în cumpănă s-a uşurat partea aceea în care erau cărţile cu mulţimea păcatelor aşa de mult încât părea că este un pai, sau o pană. Atunci dracii risipindu-se ruşinaţi, au strigat zicând: „Foarte milostivă şi prea milostivă este Stăpâna către creştini şi de multe ori ne face nedreptate”. Iar monahul, venindu-şi în fire, a slăvit pe Domnul, mulţumind Maicii Lui, care i-a arătat o vedenie aşa de minunată. Si căindu-se, şi-a îndreptat viaţa sa şi a făcut aşa de multe fapte bune, încât se mirau toţi cei ce-l ştiau cum era mai-nainte. Deci, nevoindu-se cu dragoste de Dumnezeu, s-a săvârşit întru Iisus Hristos Domnul nostru, căruia I se cuvine cinstea şi închinăciunea în veci. Amin.

MINUNEA a 45-a

Pentru cel ce s-a îndoit de taina Sfintei împărtăşiri şi a văzut pe Hristos cu trupul ca pe un prunc

Era un preot în Alamania, foarte îmbunătăţit cu viaţa, ce se chema Pelaghie, care avea aşa de mare evlavie şi dragoste către pururea Fecioara Maria, încât nu citea altă Evanghelie sau Apostol când slujea, decât numai din cele ale Preasfintei, însă vrăjmaşul celor buni, zavistuind multa lui evlavie, i-a sămănat în minte un gând cu totul păgânesc asupra credinţei şi anume că se îndoia de trupul cel Stăpânesc al Mântuitorului, zicând acestea în mintea sa: Cum este cu putinţă să se facă pâinea, trupul lui Hristos, iar vinul sângele Lui? Şi dacă Fecioara Maria a născut numai un singur Fiu care de voie pătimind, s-a îngropat şi numai o dată a înviat, cum poate să se schimbe pâinea în trupul lui Dumnezeu şi să pătimească patimă în fiecare zi? De gândurile acestea neliniştindu-se Pelaghie, ca un om neînvăţat şi neştiutor ce era, avea multă mâhnire. Şi neîndrăznind a întreba pe cineva, a alergat către Preasfânta, rugându-se şi zicând: „Stăpână şi Doamnă a lumii, te rog eu nevrednicul robul Tău fă-mi darul acesta ca să cunosc taina Sfintei Liturghii, cum se schimbă pâinea şi vinul în trupul şi în sângele Domnului nostru, pentru că nu pot să înţeleg desăvârşit”. Şi aşa de mult s-a rugat Pelaghie cu lacrimi, cu post şi cu privegheri, că odată, după ce s-au săvârşit cele sfinte, când a strigat: Mai ales, pentru Preasjinta, Preacurata, s-a făcut nevăzut Sfântul Trup de pe discos de dinaintea lui. Deci, căutând el încoace şi încolo, crezând că poate să fi căzut pe jos, din neluare aminte şi din nebăgarea lui de seamă, n-a găsit nimic. Atunci, îngrozit şi îngrijorat foarte, a plâns cu amar, rugându-se aşa: „Preasfânta Născătoare de Dumnezeu! Ştiu că pentru puţina mea credinţă şi pentru îndoirea pe care am avut-o către Preasfântul Trup al Stăpânului meu, s-a îngreţoşat de mine împărăţia Lui şi s-a depărtat de la mine ca să nu mă împărtăşesc cu El eu cel nevrednic; ci roagă-L pe Dânsul, ca să mă ierte ca un Milostiv şi ca un nepomenitor de rău să nu se mânie pe mine până în sfârşit”. Acestea zicând preotul cel evlavios, a văzut înaintea Sfintei Mese pe împărăteasa îngerilor cea Preaslăvită, care avea în braţele ei un prunc mic, negrăit de frumos, pe Domnul nostru Iisus Hristos şi i-a zis lui: „Pruncul acesta este Făcătorul şi Ziditorul lumii, Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu şi om desăvârşit. Pe Acesta L-am zămislit din Duhul Sfânt şi L-am născut fără stricăciune, rămânând Fecioară. Acesta a pătimit şi a murit pe Cruce ca un om, pentru mântuirea lumii şi a înviat şi S-a înălţat la ceruri şi sade de-a dreapta Tatălui, cu Unul ce este de o fiinţă cu Dânsul şi împreună pe scaun şezător, pentru aceasta iarăşi are să vie să judece toată lumea. Acesta şi acum, în fiecare zi, pentru milostivirea Lui şi pentru multa bunătate, se pogoară cu negrăit şi minunat chip în chipul pâinii şi al vinului, pentru multa dragoste pe care o are către voi oamenii şi vi se dă spre mâncare şi băutură şi spre sfinţenie a sufletului vostru. Deci pipăie-L pe El şi fără de frică Îl cearcă, pentru ca să cunoşti cum că

este adevărată privirea şi nu nălucire, ci trup adevărat, cu carne şi cu sânge, după cum L-am cunoscut. Şi aşa se face şi pâinea şi vinul cu care săvârşiţi Sfinte Liturghie. Însă pentru că firea omenească nu poate ca să mănânce carne crudă şi să bea sânge, pentru aceasta, prin nepătrunsa Lui înţelepciune, Cel întrutot Milostiv şi Atotputernic se schimbă în pâine şi în vin, pentru ca să-l primească fiecare cu dorinţă şi cu dragoste. Împărtăşeştete dar cu Dânsul; cu evlavie şi cu credinţă, căci cine se împărtăşeşte cu vrednicie cu El se face părtaş Dumnezeieştii Lui Slave". Acestea zicând Stăpâna cea mult lăudată, a pus Dumnezeiescul Prunc pe Sfânta Masă şi închinându-I-se acestuia cu multă evlavie şi smerenie, s-a făcut nevăzut. Iar preotul, cu frică multă şi cu mare bucurie, luând pe acel Dumnezeiesc Prunc şi sărutându-L cu evlavie şi cu smerenie, a cunoscut cum că în adevăr era un prunc trupesc viu. Atunci L-a pus pe Sfânta Masă cu multă veselie şi căzând la pământ a zis acestea cu lacrimi: „Cred Doamne şi mărturisesc că Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Cel ce Te-ai născut din pururea Fecioara Maria şi mulţumesc milostivirii Tale şi Preacuratei Maicii Tale pentru al cărei dar m-am învrednicit azi, eu nevrednicul şi mă iartă pe mine pentru necunostinţa mea cea mai dinainte. Şi după cum m-ai învrednicit şi Te-am văzut pe Tine cu Trup cum Teai născut din Fecioara, aşa iarăşi, pentru rugăciunile Ei mă, învredniceşte ca să mă împărtăşesc cu Tine, nu ca şi cu un prunc, ci ca şi cu pâine, după cum şi mai înainte". Aşa rugându-se cu credinţă, s-a ridicat şi a văzut iarăşi Sfânta Pâine, după cum a fost mai înainte şi s-a împărtăşit veselindu-se. După aceasta, trăind viaţă minunată şi plăcută lui Dumnezeu, s-a dus la împărăţia cea cerească. Pe care dea Dumnezeu să o dobândim noi toţi întru Iisus Hristos Domnul nostru, Căruia I se cuvine slava în veci. Amin.

MINUNEA a 46-a

Pentru cel ce a fost omorât de iudei şi s-a înviat de către Maica lui Dumnezeu

Într-o biserică oarecare, cântau creştinii oarecare stihuri şi laude ale pururea Fecioarei Maria. Şi între altele au zis o cântare al cărei sfârşit este aşa: „Rusinează-se păgânii jidovi". Deci, într-o zi, adunându-se dreptcredincioşii creştini în biserică, au chemat pe un tânăr cucernic, care avea glas de cântare dulce şi frumos, şi i-au zis să cânte acea cântare de laudă cu mare glas. Şi cântând, s-a întâmplat de au trecut pe lângă biserica aceea oarecare iudei, şi auzind cuvintele acelea pe care le-a cântat tânărul spre osândirea şi ruşinea lor, s-au mâniat foarte şi s-au sfătuit ca să-l ucidă, când vor afla vreme potrivită. Deci, peste puţine zile, punând oarecare meşteşugită pricină, l-au luat la via lor şi acolo l-au omorât, aruncându-l într-un loc ascuns. Iar după ce s-au dus ucigaşii, a venit Stăpâna Cea Atotputernică, şi înviindu-l pe dânsul, i-a poruncit ca să cânte fără frică laudele Ei. Deci acela, mulţumindu-i s-a dus iarăşi în biserică, şi cânta în fiecare zi cu mai dulce cântare. Atunci ucigaşii iudei, văzându-l pe dânsul, s-au înspăimântat şi l-au întrebat în taină de a fost el acela pe care ei l-au omorât şi cum a înviat? Iară el le-a spus lor cum că pururea Fecioara, Maica lui Iisus, l-a înviat, pentru ca să-i cânte laudele Ei. Deci din facerea minunii aceleia au crezut în Preasfânta, nu numai ucigaşii aceia, ci şi rudeniile şi prietenii lor, cum şi mulţi alţii, care s-au botezat în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, Căruia I se cuvine slava în veci. Amin.

MINUNEA a 47-a

Cum că icoana Născătoarei de Dumnezeu a pierdut boala cea omorâtoare din Roma şi pe toţi i-a vindecat

La cinci sute zece ani după Pogorârea lui Dumnezeu cea în trup, a fost mare boală de lingoare (tifos) în Roma, încât mureau în fiecare zi două mii de oameni. Deci Papa vremii aceleia (care era marele Grigorie Dialogul) a poruncit ca să scoată prin oraş cinstita icoană a Născătoarei de Dumnezeu, cea zugrăvită de Sfântul Apostol şi Evanghelist Luca, şi să facă Litanie şi rugăciune către Domnul ca să înceteze moartea. Deci, după ce s-a dus Arhiereul cu icoana, rugându-se Maicii Multmilostive şi cu totul îndurată ca să îmblânzească pe Stăpânul, să înceteze urgia şi dreapta lui mânie, priveau toţi, că pe unde trecea Sfânta Icoană pierea mirosul greu al văzduhului şi se pierdea, ca un nor când l-ar goni vreun vânt silnic şi rămânea văzduhul liniştit şi curat şi prea strălucit. Iar după ce au înconjurat toată Cetatea şi au săvârşit rugăciunile, văzu Sfântul pe un înger, stând sus pe turnul care-i zic al lui Adrian şi al lui Crischentie, că ştergea o sabie însângerată după care a pus-o în teacă. Deci au înţeles că pentru rugăciunile Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu a încetat mânia Stăpânului şi urgia. Deci, de atunci, turnul acela nu se mai numeşte al lui Adrian sau Crischentie, ci al Voievodului Mihail, întru a căruia cinste cu multă chetuială s-a zidit şi o Biserică, spre aducere aminte a acelei faceri de minuni a Maicii lui Dumnezeu. Pentru ale cărei rugăciuni să ne izbăvim şi noi de moartea cea veşnică a muncii celei nesfârşite. Amin.

MINUNEA a 48-a

Pentru facerea de minune cea cu zugravul

Era un zugrav cu numele Ioan, foarte cucernic către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi la meşteşug iscusit mai mult decât alţii. Deci punea multă silinţă şi toată dragostea când zugrăvea icoana Născătoarei de Dumnezeu ca să iasă mai frumoasă şi mai împodobită decât ale altor sfinţi, atât încât se minunau toţi de frumuseţea pe care o aveau icoanele Maicii lui Dumnezeu cele zugrăvite de el, pe care le împodobea cu tot meşteşugul şi chipul pe cât putea. Iar atunci când zugrăvea pe diavolul îl făcea atât de urât, încât nu putea să vadă cineva vre-un lucru mai înfricoşat şi mai urât, şi aceasta o făcea cu dreptate. Căci pe cât a fost mai înainte cea mai frumoasă zidire a Făcătorului când era întru ascultarea Lui, pe atâta s-a făcut de urât, grozav şi înfricoşat după călcarea poruncii. Deci pe acel evlavios zugrav îl vrăjmăşuia foarte mult urâtorul de oameni şi căuta vreme potrivită pentru ca să-l omoare, nu atât că îl zugrăvea pe dânsul grozav, ci îl zavistuia mai ales pentru că zugrăvea chipul Maicii lui Dumnezeu foarte frumos, frumuseţea aceea atrăgând pe norod spre mai multă evlavie. În vremea aceea zidindu-se o biserică înaltă au chemat pe acel Ioan ca să o zugrăvească. Iar el, ducânduse, a pus scările ca să zugrăvească întâi părţile cele mai înalte — după cum se face de obicei — şi când zugrăvea la icoana Bunei Vestiri a Preasfintei, văzu pe diavolul înaintea sa care îi zise: „De acum nu poţi ca să-mi mai scapi şi am să te arunc jos pentru că aici în părţile acestea înalte ale Bisericii zugrăveşti icoana Maicii lui Dumnezeu atât de frumos”. Deci, împreună cu cuvântul stricând şi scara, a aruncat jos lemnele pe care sta zugravul care a strigat zicând: „Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, ajută-mi mie!” Şi întinzându-şi mâinile sale către zid, îndată (o! înfricoşată minune!) icoana Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu întinzând dreapta Ei l-a prins pe zugrav de mâini şi nu l-a lăsat să cadă jos şi să moară. Şi spânzura aşa în văzduh, neţinut, şi a stat astfel până ce au adus scară şi l-au pogorât. Şi nici o vătămare n-a suferit. Iar cei ce stăteau de faţă grozav s-au înspăimântat. Atunci Ioan, mulţumind cu prisosinţă Prealăudatei, a povestit lor pricina, şi toţi au slăvit pe Domnul şi pe pururea Fecioara Maica Lui. De atunci niciodată n-a mai îndrăznit vrăjmaşul

ca să-l vatăme, ci încă de când cu întâmplarea aceea mai mult bine şi folos i-a făcut, pentru că toţi l-au avut în mai multă evlavie şi pretutindenea îl chemau şi zugrăvea.

MINUNEA a 49-a

Pentru oarecare femeie evlavioasă, al cărei chip luându-l Stăpâna a izbăvit-o din reaua meşteşugire a diavolului

În Roma cea veche era un om bogat şi avea o femeie foarte cucernică şi temătoare de Dumnezeu, care având multă evlavie către Preasfânta, se ruga către Dânsa în fiecare zi, cu dragoste şi cu umilinţă. Iar bărbatul ei făcea ospeţe şi banchetari nenumărate, cheltuind averea lui în zadar şi fără folos, aşa încât în puţină vreme a sărăcit şi nu avea nici cele spre trebuinţa sa. Şi într-o zi, aducându-şi aminte că se apropia vremea în care avea obişnuinţă să facă mare praznic cu multă cheltuială, a plecat de acasă neputând suferi ruşinea oamenilor, fiindcă nu mai avea de unde cheltui ca mai-nainte, şi s-a dus într-un loc mai departe până ce va trece praznicul. Deci stând el acolo mâhnit, i se arătă diavolul pe un cal negru călare, cu chip de ostaş şi l-a întrebat despre motivul supărării lui. Iar el i-a spus lui toată pricina. Atunci i-a zis lui diavolul: „Femeia ta este pricina sărăciei tale; dacă vei voi să mi-o aduci aici în cutare zi ca să-i fac eu ceva cum ştiu eu, îţi voi da eu mai multă bogăţie de cum ai avut înainte şi pe cât vei cheltui, pe atâta se va înmulţi”. Iar acela, de setea pe care o avea pentru bogăţie, ca un nepriceput ce era, s-a făgăduit cu jurământ ca să i-a aducă, necunoscând că este diavolul, ci crezând că este un oarecare boier bogat. Deci i-a mai zis diavolul: „Să mergi în cutare loc al casei tale şi sapă, că vei găsi aur şi argint nenumărat pe care eu l-am ascuns, dar să nu te apropii de el, până nu vei aduce mai întâi, după jurământ, pe soţia ta, iar pe urmă poţi să faci ce voieşti”. Deci, ducându-se la casa lui şi găsind comoara, sa bucurat foarte şi se gătea să ia pe soţia sa şi să o ducă noaptea pentru ca să nu-l vadă cineva. Iar după ce au trecut trei ceasuri din noapte, luând-o, a pus pricină că este de nevoie să meargă într-un loc de taină, ca să nu ştie vecinii. Iar acea nenorocită femeie nu s-a împotrivit, ci făcându-şi rugăciunea către Preasfânta, după obiceiul ei, l-a urmat. Deci mergând ei o bucată de vreme, s-a arătat vremea ploioasă şi tuna, iar aflând ei în drum o biserică au intrat înăuntru până va trece vremea cea rea. Şi după puţină vreme, ieşind bărbatul afară să vadă cum este vremea, ea a căzut cu lacrimi înaintea sfinţitei icoane a Maicii Lui Dumnezeu zicând: „Stăpâna mea, eu nu ştiu unde mă duce bărbatul meu, însă darul Tău să mă păzească că ştii că eu te iubesc din toată inima pe Tine şi am mare evlavie către Tine”. Aşa rugându-se, a adormit, iar Stăpâna Născătoarea de Dumnezeu, luând chipul femeii, s-a închipuit în chipul ei şi ieşind din biserică a luat-o pe dânsa boierul socotind cum că este soţia sa. Iar dimineaţa, ajungând ei la locul cel orânduit, venea diavolul bucurându-se, însă când s-a apropiat a cunoscut-o şi îngrozindu-se strigat cu mânie zicând: „O! necredinciosule şi nemulţumitorule om! eu ţi-am dat ţie atâtea bogăţie pentru ca să aduci aici pe soţia ta, să mă răzbun pe dânsa de multele rele pe care mi le-a făcut şi tu mi-ai adus pe această Doamnă care numai vederea ei mă înfricoşează şi tremur când o văd”. Acestea auzindu-le boierul, s-a minunat, iar Prealăudata a zis diavolului: „Cum ai îndrăznit, duh necurat, să faci rău aceleia care are către mine atâta evlavie? Du-te în focul gheenii cel gătit ţie ca să te arzi şi să nu îndrăzneşti mai mult să mai vatămi pe vreun îmbunătăţit”. Atunci s-a făcut un tunet mare şi desfăcându-se pământul l-a înghiţit pe diavolul, iar boierul de frică zăcea jos. Deci Stăpâna ridicându-l i-a zis: „Nu te teme că pentru dragostea soţiei tale îţi iert fărădelegea ta. Şi acum du-te şi o ia pe dânsa din biserică, iar bogăţia pe care ai găsit-o

las-o pe dânsa diavolului şi eu vă voi trimite cele spre trebuinţă, că banii cei prea mulţi fac multora pricină de nimicire şi mai bine să nu aveţi bogăţie ca să vă puteţi mântui". Aşa zicând, s-a înălţat la ceruri, iar boierul, sculându-se, s-a dus la biserică şi găsindu-şi soţia i-a spus ei toată pricina. Iar aceea, plângând, a mulţumit Preasfintei. Apoi ducându-se la casa lor au găsit toată comoara prefăcută în cenuşă. Şi din acel ceas amândoi au petrecut viaţa lor cu dragoste de Dumnezeu şi mutându-se din viaţa aceasta deşartă s-au dus în împărăţia cerească, pe care dea Dumnezeu a o dobândi noi toţi. Amin.

MINUNEA a 50-a

Pentru oarecare fecioară care în vedenie a văzut pe Hristos în rai, slujind Liturghie

Scrie Chesarie în Dialogul lui cum şi alţi dascăli, zicând că, într-un oraş al Franţei, era o fecioară cucernică şi de foarte bun neam, bolnavă şi slăbănoagă, dar foarte îmbunătăţită cu viaţa mai ales cu înfrânare, cu răbdare şi cu smerenie. Nu se afla alta asemenea ei. Că nu mânca altceva decât numai puţine stafide cu apă. Şi niciodată nu se plângea de boala ei ci mai mult încă se bucura şi slăvea pe Domnul care o pedepsea şi o muncea aici vremelnic, ca să o fericească dincolo veşnic. Numai că atâta se amăra şi se mâhnea că nu putea să se ducă sărbătoarea la Biserica Domnului, ca să asculte sfânta slujbă. De asta plângea ea de multe ori, mai ales spre praznicele (sărbătorile) cele împărăteşti, pentru că ştia de ce mare folos sufletesc se lipseşte, însă, dacă cu trupul nu se putea duce, cu sufletul, adică cu mintea sa, niciodată n-a lipsit din biserică, ascultând cântarea de Psalmi şi dumnezeieştile Laude, precum din minunea cea scrisa mai jos se va vedea. Pentru că unii, rugându-se în biserică cu limba păcătuiesc cu mintea, şi astfel îşi întinează cugetul inimii lor. Iar pururea pomenita aceea, neputând ca să fie cu trupul, era cu mintea, cu sufletul şi cu toată inima ei şi auzind laudele îngerilor se veselea. Deci, într-o zi, fiind praznicul „Intâmpinării Domnului", în oraşul acela se obişnuia a ieşi cu sfintele icoane prin târg tot norodul: bărbaţi, femei şi copii, spre slava şi mărirea Preasfintei. Atunci, acea fericită bolnavă, avea supărare nemângâiată că s-au dus toţi la procesiune (litanie), iar ea zăcea. Şi zicea acestea întru sine: toţi creştinii se duc la bucuria Maicii lui Dumnezeu, numai eu, ca o netrebnică şi păcătoasă, nu am parte de mulţumirea aceasta duhovnicească. Acestea şi altele zicând, din dorirea inimii ei s-a aflat într-o astfel de uimire, că luând îngerul sufletul ei i l-a dus prin rai, unde a văzut o litanie minunată a tuturor puterilor cereşti şi a fericitelor suflete ale Proorocilor, Apostolilor, Mucenicilor, Ierarhilor, Cuvioşilor, ale feciorelnicilor şi ale celorlalţi Sfinţi, care mergeau doi cîte doi, strălucind ca soarele şi ţinând făclii în mâinile lor. Şi i-a dat şi ei îngerul o făclie aprinsă şi mergea cu celelallte fecioare. Atuncea văzu pe Mântuitorul şi împăratul nostru Hristos, ca un Arhiereu desăvârşit, îmbrăcat în vestminte prea luminate, strălucind mai mult decât soarele, cu coroană împărătească şi arhierească prea strălucită şi de mult preţ. Iar de-a dreapta Lui stătea împărăteasa Maica Lui cea Preaslăvită şi întru tot cinstită, în haină de aur îmbrăcată, împodobită. Şi aşa străluceau aceste două feţe împărăteşti că se lumina toată oastea aceea fericită, care într-un glas cânta Troparele şi Antifoanele cele potrivite praznicului cu un preadulce viers, neasemănat şi negrăit de frumos. Iar ajungând la o mare şi prea frumoasă biserică, au intrat înăuntru toate cetele, cântând o cântare prea dulce, cu atâta măiestrie alcătuită, încât este cu neputinţă să o poată spune vreo limbă omenească. Iar după sfârşitul cântării, intrând Stăpânul în Sfântul Altar, a început cu mare glas Dumnezeiasca Liturghie, zicând: „Binecuvântată este împărăţia Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh" şi celelalte. Iar din afară cântau îngerii Antifoanele; apoi marele Pavel a citit

Apostolul, zicând: „Fraţilor, fiţi fără de toată grăirea împotrivă” şi celelalte. Iar grăitorul de Dumnezeu Luca a cântat Sfânta Evanghelie, zicând: „În vremea aceea au suit părinţii pe Iisus Pruncul”. Apoi, după sfârşitul Liturghiei, şezând Iisus pe scaunul Slavei Sale, au venit toţi după rânduială, câte doi şi făcându-i Lui metanie până la pământ, sărutau Preacuratele Sale picioare, dându-i făcliile pe care le ţineau în mâini. Iar acea evlavioasă fecioară, văzând această vedenie şi cunoscând că trebuia să se întoarcă iar la pământul oamenilor, nu i-a dat Stăpânului făclia, ci din evlavie a oprit-o pentru aducerea aminte a acestei privelişti strălucite. Deci, după ce i-a făcut metanie ca şi ceilalţi se grăbea ca sa se ducă însă îngerul nu a lăsat-o, ci i-a zis: „Dă făclia Stăpânului, după cum au făcut şi ceilalţi”. Iar ea a zis: „Nu o dau, căci vreau să o am pentru evlavie”. Atunci voind îngerul să o ia cu sila din mâinile ei, ea nu voia să i-o dea ci ţinând-o pe ea, aşa de tare o strângea încât s-a rupt în două şi a luat fiecare câte o bucată. Şi în cearta aceea luând sfârşit vedenia cea întrutot strălucită şi înfricoşată, i s-a întors sufletul în trup. Şi văzând fecioara în dreapta ei jumătatea cea de făclie, s-a umplut de mare bucurie, mai ales când a văzut minunile cele preaslăvite ce se săvârşeau de Domnul cu făclia aceea. Că orbii vedeau, ologii umblau şi toate felurile de boli se vindecau. Iar când istorisea fecioara cuiva vedenia cea minunată, o spunea cu atâta dulceaţă şi bucurie sufletească încât se arăta înger şi nu om. Deci, trăind puţini ani după aceea, ca o fiinţă fără trup, nemateriajă petrecând, s-a dus ca să dobândească, cu adevărat, dulceaţa cea netâlcuită, frumuseţea cea negrăită şi veşnica veselie, de care să ne învrednicim şi noi, prin rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu şi ale tuturor sfinţilor. Amin.

MINUNEA a 51-a

Pentru ceea ce s-a învrednicit să vadă pe Domnul în trup ca pe un copil de trei ani, după cum a cerut

Altă oarecare fecioară, de asemenea îmbunătăţită şi evlavioasă ca şi cea mai sus zisă, avea mare dorinţă să vadă pe Domnul Prunc mic de trei ani, după cum a fost cu trupul când începea să vorbească. Deci, rugându-se pentru aceasta de multe ori către Domnul, a ascultat-o Cel Preaîndurat şi mult Milostiv. Şi într-o dimineaţă, ducându-se ea la Biserică ca să asculte Sfânta Slujbă, după ce s-a săvârşit Dumnezeiasca Liturghie şi a plecat tot norodul, ea a mai rămas pentru ca să se roage către Preasfânta cu evlavie şi cu umilinţă până la vremea prânzului, după cum îi era obiceiul, zicând închinăciunea îngerului, cum şi alte rugăciuni pe care le mai ştia şi cugetând la Dumnezeieştile Taine, adică la întruparea, Patima şi învierea Domnului. Deci, stând la Cântarea aceea dumnezeiască şi la privirea cerească, a văzut umblând împrejurul Sfintei Mese un copil ca de trei ani, cu chipul negrăit de frumos şi preaslăvit. Iar ea ca o nepricepută a socotit că ar fi fost al unui oarecare boier, care din nebăgare de seamă l-ar fi lăsat să intre în Sfântul Altar. Deci chemându-L pe Dânsul la sine L-a mângâiat, şi luându-L şi sărutându-L, L-a ţinut în braţe mai mult timp, pentru că era preafrumos şi se vădea a fi cu dar dăruit mai mult decât toţi copiii. Şi întrebându-L pe El al cui ar fi, nu i-a răspuns, ci numai se uita lung la ea cu o privire prea dulce şi minunată. Iară ea socotea cum că fiind încă Prunc mic cu vârsta, de aceea nu vorbea. Şi avea mare dorinţă să-l facă să vorbească vreun cuvânt. Deci i-a zis lui: „Zi, fiul meu: „Bucură-te ceea ce eşti cu dar dăruită”. Iar pruncul a zis acele cuvinte vorbind cu un prea dulce şi argintiu glas. Apoi spunându-i mai departe cuvânt cu cuvânt închinăciunea îngerului, Dumnezeiescul Prunc a zis după ea cu un prea dulce şi frumos grai, până ce a ajuns la aceasta: „Binecuvântat este rodul pântecelui Tău”, pe care cuvânt

Iisus cel prea blînd şi smerit eu inima n-a voit să-l zică. Iar fecioara i-a mai zis de vreo două ori îndemnându-l pe Dânsul să zică şi cuvintele acelea, ca unele ce sunt mai cinstite de cât toate altele. Atunci Pruncul, uitându-se lung la dânsa, i-a zis cu o privire lină şi prea milostivă: „Bucură-te preaiubita Mea fiică, că ceea ce doreai, acum ai văzut". Acestea zicând Stăpânul, s-a făcut nevăzut. Atunci, prea buna fecioară, cunoscând cum că a fost Stăpânul Hristos, s-a rănit cu dragostea Lui şi a mulţumit milostivirii Lui, că a primit cererea ei şi a ascultat-o şi a veselit-o cu Dumnezeiasca Lui venire. Şi aşa de tare a rămas întipărită în mintea ei amintirea acelei veniri a Stăpânului Hristos, încât totdeauna cugeta şi se gândea la El cu atâta dulceaţă şi desfătare, încât rămânea de multe ori în dumnezeiasca uimire. Deci, în feciorie şi curăţie petrecând, s-a mutat din viaţa cea vremelnică, ducându-se întru fericirea cea veşnică.

MINUNEA a 52-a

Pentru oarecare bărbat cu soţia lui, care trăind împreună, şi-au păzit fecioria lor

În vremea împăraţilor Arcadie şi Onorie, după mutarea din viaţă a fericitului Alexie omul lui Dumnezeu, au luat pildă şi îndemnare mulţi în Roma de a-şi păzi fecioria — ca şi acela — bărbaţi cu femeile lor. Deci, între altele era acolo şi o fecioară cu bun chip, de foarte bun neam, mult frumoasă la trup, iar la suflet mai frumoasă, pe care măritând-o părinţii săi fără de voia ei, a luat-o un bărbat tot de bun neam şi boier mare, făcând nunta după rânduiala lumii, cu muzică, cu jocuri şi cu cântări. Însă cea care dorea să fie mireasa împăratului Ceresc nu avea nicidecum mintea ei la cele pământeşti, ci se gândea numai la cele cereşti. Deci, seara, când i-au dus la cămara cea de mire şi au rămas amândoi singuri, a căzut fecioara la rugăciunea înaintea unei icoane, rugându-se în sine cu lacrimi pururea Fecioarei Maria, ca să-i ajute să păzească fecioria ei nestricată. Şi aşa s-a rugat două ceasuri, udând pământul de atâtea lacrimi pe care le-a vărsat. Iar mirele, mult uimindu-se, a întrebat-o pe ea, care este pricina acelei mâhniri aşa de mari. Atunci ea a răspuns: „Plâng, fratele meu, preaiubite, pentru că am făcut făgăduinţă pururea Fecioarei Născătoarei de Dumnezeu, ca să nu cunosc alt mire decât pe Stăpânul Ceresc, Fiul Ei şi Mântuitorul meu; şi acum m-au măritat părinţii cu sila fără de voia mea şi se va mânia Domnul şi Stăpâna şi ne va pierde de pe lume, muncind încă şi sufletele noastre veşnic". Iar tânărul stăruia să-i schimbe gândul ei, spunându-i mărturii multe cum că şi nunta cinstită este bine primită de Dumnezeu şi mulţi însuraţi bine au plăcut Lui şi s-au sfinţit. Însă fecioara cea cu gând viteaz s-a împotrivit, lăudând fecioria cu pilde vrednice de credinţă, mai ales cea a Stăpânului Hristos, care pentru slava fecioriei s-a născut din pururea Fecioara Maria; şi în sfârşit, i-a spus atâtea cuvinte de laudă a fecioriei încât, cu ajutorul dumnezeiescului dar, l-a biruit pe tânărul soţ, şi a primit să trăiască amândoi în feciorie, neîntinaţi ca doi fraţi şi numai de faţa lumii să se arate ca cei însuraţi. Deci, au petrecut în dragoste frăţească şi unire nestricată mulţi ani, milostenie făcând, posturile ţinând cum şi alte multe fapte bune, ca nişte iubiţi prieteni ai lui Hristos! Şi aşa de mult au plăcut lui Dumnezeu, încât toţi ai cetăţii îi aveau în evlavie, văzând acea frumoasă vieţuire a lor, ducându-se ei totdeauna la biserică şi fiind nelipsiţi de la nici o priveghere ori altă adunare duhovnicească. Iar când bine a voit Dumnezeu, a chemat Stăpânul Hristos pe mireasa Lui cea fără de prihană la cetatea Sa cea cerească, ca să-şi primească răsplata nevoinţelor ei. Deci, când îi cântau preoţii slujba cea de îngropare după rânduiala morţilor, apropiindu-se bărbatul ei, cu lacrimi a sărutat-o pe dânsa şi ridicându-şi ochii şi mâinile sale către cer, a zis acestea în auzul tuturor: „Mulţumesc Ţie, Doamne Iisuse Hristoase,

pentru buna petrecătoare împreună cu mine vieţuitoare şi prea iubitoare de feciorie pe care mi-ai dat-o; sau mai bine să zic pentru mireasa cea nestricată şi comoara cea nefurată, pe care ţi-o dau astăzi neîntinată, fără de prihană, şi curată aşa după cum mi-ai dat-o". Acestea zicând (o! minunile Tale Stăpâna!) a deschis ochii fecioara şi puţin zâmbind, i-a zis lui: „Pentru ce mire al meu, preaiubitule, ai descoperit mai înainte de vreme ceea ce nimeni nu te-a întrebat pe tine?". Iar cei ce stăteau împrejur, auzind acest cuvânt, au slăvit pe Dumnezeu cel ce face asemenea minuni. Deci după puţine zile, mutându-se la veşnica odihnă şi bărbatul ei, l-au îngropat rudele lui la biserica lor care era departe de aceea unde era mormântul fecioarei, soţia sa. Însă după puţină vreme, vrând să-l scoată de acolo ca să-l pună într-un mormânt nou pe care îl zidiseră nu l-au găsit în mormânt. Deci, mult mirându-se rudeniile lui de aceasta, deschizând mormântul fecioarei, l-au aflat acolo spne mărturie, că după cum au fost în viaţa aceasta uniţi în dragoste frăţească şi păzitoare de curăţie, se cuvenea ca şi trupurile lor să fie nedespărţite, după cum şi sufletele lor se află întru împărăţia cerească. Şi auzindu-se vestea aceasta în toată Roma, s-au înspăimântat cu bucurie mare toţi, pentru că în adevăr mare şi vrednică de laudă faptă au săvârşit pururea fericiţii şi pomeniţii aceia, învingând firea omenească şi defăimând desfătările cele ademenitoare ale trupului. Iar acum în locul acestora stricăcioase, întru împreunarea cea nestricată se bucură şi se veselesc de frumuseţile Raiului cele nestricăcioase şi veşnice întru Hristos Iisus Domnul nostru, Căruia I se cuvine slava şi Stăpânirea în veci. Amin.

MINUNEA a 53-a

Despre vătaful de tâlhari care a dobândit iertare şi frumoasă îngropare pentru evlavia ce a avut către Născătoarea de Dumnezeu Chesarie, cel ce s-a zis mai sus, scrie tot în aceeaşi carte a dialogurilor, cum că în oraşul Trento din Italia era un vătaf de tâlhari vestit, care cu oarecare tovarăşi stătea într-o pădure aproape de oraş şi dezbrăca pe toţi câţi ar fi trecut pe lângă locul acela, iar pe unii desăvârşit îi ucidea. Deci, din iconomia lui Dumnezeu, a trecut pe acolo şi un duhovnic, pe care văzându-l tîlharul şi socotind că ar fi având bani, a trimis pe slujitorii lui ca să-l aducă. Iar duhovnicul, ca un om înţelept ce era, înfăţişându-se, a vânat pe tîlharul acela cu cuvinte frumoase, aducându-i aminte de munca cea veşnică, şi atât l-a umilit încât a primit să i se mărturisească lui. Dar după ce a auzit toată spovedania lui, doctorul cel cunoscător de suflete a văzut cum că era nevoie de multă iscusinţă pentru a-l putea întoarce la calea cea bună pe un înrăutăţit ca acela. Deci nu l-a canonisit să lase hoţia desăvârşit, ştiind că nu-i va da ascultare, ci i-a zis: „Să te făgăduiesti, fiul meu, ca de acum înainte să păzeşti două zile în săptămână, deci miercuri şi vineri, să nu faci rău nimănui şi să posteşti aceste zile întru amintirea şi cinstirea mântuitoarelor patimi ale Stăpânului Hristos, Care s-a răstignit pentru păcatele noastre; tot asemenea şi pentru dragostea Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu să te înfrânezi în toate praznicele Ei, să nu păgubeşti pe cineva în aceste zile. Şi dacă vei face aşa, nădăjduiesc la milostivirea Ei şi mă pun chezaş că te vei mântui prin înfrânarea aceasta". Iar tâlharul, cu darul lui Dumnezeu umilindu-se cu inima, s-a făgăduit fără de îndoire a păzi acest canon, şi i-a zis lui: „Mulţumescu-ţi ţie, părinte al meu, că m-ai povăţuit la pocăinţă, şi sunt gata pentru dragostea Stăpânului Hristos şi a Preacuratei Maicii Lui să păzesc zilele în care mi-ai zis să nu mănânc nimic, nici să fac rău cuiva, nici arme să iau în mâini, măcar de-ar veni şi cel mai mare vrăjmaş al meu ca să mă omoare". Aşadar, după ce s-a făgăduit, a păzit canonul neclintit. Şi nu numai că n-a făcut nici un rău

în acele zile, ci chiar dacă tovarăşii lui ar fi prins pe vre-un călător, el îl scăpa pe acela nesupărat din mâinile lor. Deci, într-unul din praznicele Preasfintei, umblând prin pădure dezarmat, după cuvântul duhovnicului, l-au înconjurat nişte ostaşi trimişi de comandantul cetăţii, ca să-l prindă. Iar el, cu toate că ar fi putut să se împotrivească ca un voinic ce era, să ia o sabie de la unul din ai lor şi să omoare pe mulţi din ei, sau măcar să fugă ca să nu-l lege, a stat ca un miel şi l-au dus la comandant, care a dat" asupra lui hotărâre să-l omoare, În urmă însă, cugetând că ar fi păcat să moară un astfel de voinic şi frumos bărbat, i-a părut rău de el. Deci trimiţând să-l cheme la sine, i-a zis lui: „Îţi dăruiesc viaţa ta, dacă te juri să nu ataci niciodată pe cineva dintre locuitorii cetăţii mele, şi mai ales dacă te făgăduieşti să ne ajuţi în război cu vrăjmaşii care ar veni asupra noastră". Iar el a răspuns: „Îţi mulţumesc pentru dragostea ta, însă eu de viaţă n-am trebuinţă că am săvârşit mulţime de păcate şi doresc mai bine să mor vremelnic — cum au murit alţii de mâna mea — decât să mă muncesc fără de sfârşit. Te rog „numai, dacă voieşti, dă mi vreme de câteva zile, ca să-mi plâng fărădelegile pe care ca un ticălos le-am făcut". Deci, primind îngăduire de opt zile, s-a mărturisit de toate păcatele lui, cu multă zdrobire de inimă şi cu multe lacrimi; şi toţi au slăvit pe Dumnezeu care i-a dat un dar ca acesta de mult preţ. Iar de aceasta, o! ascultătorilor s-a învrednicit prin rugăciunele Preasfintei Născătoare de Dumnezeu fiindcă a avut atâta evlavie către dânsa încât pentru dragostea Ei s-a dat de bună voie la moarte. Şi nu numai acest dar i-a făcut lui Prealăudata, ci încă şi altul mai minunat, despre care vom vorbi mai jos ca să înţeleagă fiecare păcătos ce mare putere are Ea şi cât de folositoare este pocăinţa. După ce a căpătat îngăduire de la comandant, în acele 8 zile a plâns neîncetat, apoi ducându-se de bună voie la locul osândei, s-a iertat cu tot norodul după rânduială, şi rugându-se, cu bucurie şi-a plecat capul de i l-au tăiat, îngropându-l pe dânsul în locul destinat pentru cei osândiţi. Iar în miezul nopţii, a văzut oarecine lumini care veniseră din cer la mormântul lui şi cinci fecioare frumoase ca fulgerul l-au scos din mormânt şi l-au luat sus pe un pat acoperit cu o plapomă ţesută cu aur, prea frumoasă. Şi patru din acele fecioare l-au ridicat, iar a cincea care se arăta ca o împărătească, mergea în urma lor cu o făclie prea luminoasă. Deci ajungând la poarta cetăţii, străjerii s-au temut, socotind că este nălucire ceea ce vedeau. Atunci fecioarele, lăsând patul pe pământ, Doamna lor a zis străjerilor: „Duceţi-vă de spuneţi Episcopului că Maica lui Hristos a poruncit să îngroape pe omul acesta cu evlavie în loc cinstit". Deci Arhiereul fiind vestit dimineaţa de străjeri, s-a dus la poarta cetăţii cu tot norodul şi văzând moaştele acoperite cu plapuma aceea de porfiră neasemănat de frumoasă, cum ei nu mai văzuseră, s-au înspăimântat, iar mai ales dacă au văzut ei şi capul la trup lipit, au crezut toate cele spuse de străjeri. Deci au îngropat acel fericit trup nu ca pe al unui tâlhar osândit, ci ca pe al unui mucenic, cu toată cucernicia şi evlavia întru mărirea lui Dumnezeu celui Atotmilostiv şi a Prealăudatei şi Preanevinovatei Maicii Lui, pentru ale cărei rugăciuni să ne învrednicim şi noi a dobândi fericirea cerească. Amin.

MINUNEA a 54-a

Pentru oarecare hulitor, batjocoritor de cele sfinte pe care l-a pedepsit Domnul cu jalnica moarte a trupului în această viaţă

În Saxonia era un om cu viaţă foarte înrăutăţită şi răzvrătită, iar mai ales spre a huli cele sfinte era pornit şi foarte obişnuit nebunul. Şi la orice pricină, oricât de mică, zicea grele cuvinte de hulă ticălosul, fără mustrare de cuget sau frică de păcat. Deci, într-o zi, jucând

cărţile a pierdut toţi banii săi şi mâniindu-se a început gura lui cea diavolească a huli după obişnuinţa lui, zicând cuvinte atât de urâte asupra lui Hristos, încât cei ce stăteau de faţă si-au astupat urechile şi au fugit ca să nu le mai audă. Iar preaînrăutăţitul acela a început să hulească şi pe Născătoarea de Dumnezeu cea Preanevinovată, Intrutotcinstită şi Prealăudată, zicând şi asupra Ei cuvinte înfricoşate şi necuvioase pe care însă nu le-a suferit Dumnezeul cel Atotputernic şi Fiul Ei, ci l-a pedepsit nevăzut cu sabia dreptăţii chiar în acel ceas, căci căzând la pământ striga acestea cu mare jale: „Răul pe care l-am pătimit, cine m-a omorât pe mine cel de trei ori ticălos"? Aşa zicând, şi-a dat sufletul pe care i l-au luat îndată demonii întru adâncul iadului, iar trupul lui din care curgea sânge necontenit dezbrăcându-l cei ce erau de faţă, l-au aflat (o! minune!) despicat de la piept până la buric, ca şi cum ar- fi fost spintecat cu o mare sabie, şi se vedeau toate măruntaiele lui! Deci, adunându-se oameni nenumăraţi ca să vadă o privelişte jalnică ca aceea, a alergat şi un prieten al lui ca să-l vadă şi în drumul lui l-a întâmpinat ca o umbră de om oare i-a zis lui: „Eu sint prietenul tău care am murit acum de curând şi mi-a poruncit Dreptul Judecător să-ţi spun aceste cuvinte ca să audă toţi hulitorii şi să se pocăiască, pentru ca să nu pătimească mai cumplită pedeapsă. Şi să ştii că Stăpânul Hristos, cel îndelung răbdător şi mult milostiv rabdă cu minunată nepomenire de rău pe aceia care îl ocărăsc şi îl batjocoresc şi fac alte multe feluri de fărădelegi. Însă pe cei prea îndrăzneţi şi prea obraznici care îndrăznesc să batjocorească pe Preacinstita şi pe Preacurata Maica Lui nu suferă nicidecum neruşinarea lor, ci le dă lor de pe acum arvuna muncii celei nesfârşite, după cum am primit-o eu ticălosul, prietenul tău”. Acestea zicând sufletul, s-a făcut nevăzut. Iar, acela, ducându-se unde zăcea mortul, a crezut celor spuse şi le-a propovăduit tuturora, şi s-a înfricoşat tot norodul şi s-a îngrozit. Şi de atunci n-a mai îndrăznit nimeni să mai deschidă gura asupra Maicii lui Dumnezeu, aducându-si aminte toţi de acea înfricoşată şi dreaptă izbândire. Amin.

MINUNEA a 55-a

Alta asemenea, pentru hulitorul Preasfintei Stăpinei noastre, pe care dumnezeiasca judecată l-a ucis

Un oarecare Teodorit necredincios evreu, mai înainte de împlinirea acestor cinci ani10 era de meserie corăbier. Iar pe Ilie, fiul său, ca pe un urâtor de Hristos şi urâtor de oameni ce era, l-a făcut ipistat peste lucrarea creştinilor care erau supuşi lui. Deci în ziua unui praznic al Preaslăvitei Stăpânei noastre de Dumnezeu Născătoarei când era ceasul mergerii la Sfânta Biserică, toţi lucrătorii aceia rugau pe fiul lui Teodorit ca să le dea drumul să se ducă să ia parte la Dumnezeiasca Liturghie. Iar acela n-a voit, ci a început a-i înjura şi a batjocori pe Prealăudata Născătoare de Dumnezeu, numind-o pe dânsa Născătoare de om şi alte multe ocări necuviincioase zicând. Însă nu mult s-a lăudat întru răutate cel ce se socotea atotputernic, căci chiar în ceasul acela când zoreau toţi şi lucrau la facere de corăbii, a căzut catargul cel mare şi din toată mulţimea norodului care lucra acolo pe nimeni n-a ucis, nici a rănit, ci numai pe acel cumplit vrăjmaş şi potrivnic al Preasfintei noastre Stăpâne Născătoarei de Dumnezeu. Căci chiar în capul lui cu care a gândit şi în gura sa — cu care a hulit — fiind groaznic lovit, creierii lui risipindu-se, mort a căzut ticălosul. Iar norodul la biserică mergând şi îndoit praznic de bucurie prăznuind, a strigat cu mare glas: „Mare este Dumnezeul credinţei creştinilor că a dat batjocoritului şi hulitorului

10 Această minune s-a scris întocmai după un manuscris vechi găsit în Sfintul Munte (Nota traducătorului).

de Dumnezeu, dreaptă şi înfricoşată răsplătire gurii şi limbii lui celei spurcate”.

MINUNEA a 56-a

Pentru aceea care a înviat din morţi ca să-şi mărturisească păcatul cel ascuns

Era o femeie măritată cu bărbat, însă îmbunătăţită cu viaţa şi aşa de cinstitoare de Dumnezeu, încât trăia la casa ei ca într-o mănăstire. Şi totdeauna se ducea la biserică, da milostenie, postea şi alte fapte bune făcea. Numai un păcat a făcut pe care nu l-a mărturisit nimănui niciodată, ticăloasa. Şi de multe ori ar fi vrut să-l spună duhovnicului şi se ducea înadins la el pentru asta, însă după ce-şi mărturisea celelalte păcate se ruşina şi nu-l spunea. Deci sta ea de multe ori înaintea icoanei Preasfintei de Dumnezeu Născătoarei plângând nemângâiată şi se ruga milostivirii Ei să-i ierte greşeala sa. Iar mai pe urmă, a murit femeia, fără să-şi fi mărturisit la oameni fărădelegea aceea. Şi pentru că aşteptau pe o fiică a ei care era plecată de acasă într-un alt oraş, n-au îngropat-o până a treia zi. Deci, când îi cânta prohodul în biserică (o! înfricoşate-s minunile Tale, Doamne!) a înviat cea moartă şi a şezut în sicriu zicând acestea: „Mare este puterea ta, pururea Preafericită Stăpână!”. Apoi, zicând să-i aducă pe duhovnic a mărturisit lui păcatul cel ascuns, după care a zis în auzul tuturor: „Eu, ticăloasa şi nepriceputa, fiindu-mi ruşine, n-am mărturisit un păcat pe care îl făcusem; am plâns însă amar în fiecare zi cu multă zdrobire de inimă, şi m-am rugat pururea Fecioarei Născătoarei de Dumnezeu să facă milă cu mine să nu fiu muncită veşnic pentru fărădelegea aceea. Deci, îndată ce a ieşit din trup ticălosul meu suflet, ca nişte lupi turbaţi m-au răpit diavolii râzând de păcatul meu cel ascuns şi bucurându-se, căci socoteau că au să mă stăpânească. Iar dacă au ajuns cu mine în munca iadului, unde întunericul era nepătruns şi chinuirea neasemănată, iată că a venit Mijlocitoarea celor ce se pocăiesc şi împărăteasa îngerilor, care strălucea mai mult decât soarele şi a gonit tot întunericul locului aceluia cu nemărginita lumină a Dumnezeirii Ei. Atunci ocărând pe spurcaţii diavoli că m-au luat fără de porunca Domnului, m-a luat din mâinile lor, zicând: „Să o ducem la Dreptul Judecător şi ori ce va hotărî milostivirea Lui se va face”. Apoi a zis către mine: „Nu te teme fiică, eu sunt ajutătoare ţie”. Iar dacă am ajuns la Stăpânul Hristos, L-am văzut şezând pe scaunul Slavei Lui, foarte necăjit asupra mea şi pornit spre mânie, ca să mă trimită în munca cea veşnică. Atunci Stăpână mea cea mult lăudată i-a zis lui cu multă smerenie: „Mă cuceresc şi rog bunătatea Ta, Preamilostive al meu Fiu şi Dumnezeule mult îndurate, pentru milostivirile îndurărilor Tale şi pentru sângele cel preascump pe care l-ai vărsat pentru păcătoşi, iartă pe acest suflet ticălos, că ştii câtă evlavie are către mine şi câte lacrimi a vărsat înaintea icoanei mele plângându-şi fărădelegea sa”. Iar Domnul i-a răspuns: „Ştii prea iubita mea Maică ca nimeni nu poate să se mîntuiască fără de taina mărturisirii cea mântuitoare pe care nepriceputa aceasta a defăimat-o iar acum nu este cu putinţă să o iert, că în iad nu este pocăinţă”. Iar Stăpâna i-a răspuns: „Adevărat este, Fiul meu cel Prea-dulce, nimeni nu poate să se mântuiască fără de mărturisire, însă Tu eşti Acela ce Stăpâneşti viaţa şi moartea şi Ţie toate îţi sunt cu putinţă. Rogu-mă dar Ţie, adu-ţi aminte de multele faceri de bine pe care le-a săvârşit ticăloasa şi mai ales dorirea cea înfocată, dragostea şi credinţa cea mare pe care o are către mine şi arată către dânsa milostivirea cea nemărginită care covârşeşte toate fărădelegile”. Atunci El i-a răspuns „Pentru ca să nu te supăr, O! Maica mea, poruncesc să se întoarcă sufletul în trupul ei, ca să-şi mărturisească păcatul ei şi apoi să aibă iertare.

Aceasta zicând Stăpânul, m-a dus îngerul meu şi am înviat după cum mă vedeţi şi peste puţin iarăşi am, să mor. De aceea vă rog pe voi, pe toate rudeniile şi prietenii mei şi pe tine, prea iubita mea fiică, lăsaţi lacrimile că din acestea nici un folos nu am. Liturghii însă, cât de multe să daţi şi milostenii să faceţi pentru mine şi vă păziţi, pentru dragostea lui Dumnezeu în viaţa voastră, ca să nu greşiţi nimic şi vă mărturisiţi cu deamănuntul şi deplin toate păcatele". Acestea zicând, s-a odihnit întru Domnul. Iar dacă ar întreba cineva pentru ce în partea a doua a cărţii Amartolonsotiria11 se scrie la Cap. 7 cum că trei femei s-au muncit pentru aceeaşi pricină, adică cum că fiecare a săvârşit acelaşi păcat şi fiindcă nu s-au mărturisit de aceea s-au muncit, pentru ce n-au dobândit iertare şi acestea, ca cea arătată mai sus, mai ales că acestea erau monahii în mănăstire şi au făcut mai multe fapte bune decât aceea care a trăit în lume cu bărbat, la această întrebare vă dau răspuns, că judecăţile lui Dumnezeu sunt nepătrunse şi nu suntem noi vrednici să înţelegem judecăţile Lui.

11 Adică "Mântuirea păcătoşilor", carte ce se află tradusă şi în română.

Eu după cum le-am aflat scrise în cărţile cele tipărite greceşte le scriu şi nu adaug de la mine nimic, după cum la Cuvânt înainte v-am spus. Şi nu numai într-un loc este scrisă minunea aceasta, ci în multe alte cărţi şi anume: În Minunile Născătoarei de Dumnezeu cele scrise de Silvan în partea I Cap. 34; în Grădina Pildelor la fila 371; în Limonariul cel înflorit la fila 120. Şi toate câte le-am scris până aici, cum şi cele pe care le voi mai scrie până în sfârşit, sunt în multe alte cărţi tipărite şi astfel pe deplin mărturisite ca adevărate. Să ştiţi că femeia cea mai sus zisă nu s-a mântuit prin posturi, prin milostenii sau prin alte fapte bune pe care le avea, pentru că orice facere de bine ar săvârşi cineva când se află în vreun păcat de moarte nemărturisit, nu se mântuieşte, precum au păţit-o monahiile cele mai sus arătate, iar spre aceea s-a milostivit Marele Dumnezeu numai pentru multa dragoste şi evlavie pe care o avea către Preacurata Maica Lui. Din aceasta dar să cunoaştem cât de mult folos capătă acela care are evlavie către Dânsa, şi după cuviinţă o cinsteşte şi se închină Ei şi se roagă în fiecare zi; şi chiar din minunea cea care urmează, a clericului cel desfrânat şi înviat din morţi, pentru multa evlavie pe care o avea către Preasfânta de Dumnezeu Născătoare, fiecare poate să se încredinţeze. Deci ascultaţi-o şi slăviţi pe Domnul. Amin.

MINUNEA a 57-a

Pentru clericul desfrânat care înecându-se într-un râu a fost înviat din morţi de către Născătoarea de Dumnezeu

Scrie cum că era un cleric foarte evlavios către pururea Fecioara şi se ruga mult către Dânsa, zicând rugăciunile pe care le ştia, dar mai ales cele 24 de Icoase ale Acatistului, pe care le citea în fiecare zi cu multă umilinţă şi evlavie. Însă ca fiecare om şi acela având trup, a căzut ticălosul în întinăciunea curviei. Deci, într-o zi după ce s-a dus să-şi facă pofta lui, când se întorcea la chilia sa, trecând peste un pod, îşi citea Rânduiala Ceasurilor cum şi alte rugăciuni către Preasfânta. Iar pe când se ruga, din lucrarea diavolului sau din oarecare altă pricină, a căzut podul şi înecându-se în râu clericul i-au răpit diavolii sufletul lui ca să-l ducă în munca iadului. Însă Stăpâna cea Multmilostivă îndată s-a aflat acolo şi nu i-au lăsat, ci le-a poruncit lor să-l ducă la Dreptul Judecător pentru ca să hotărască după a sa voie. Deci l-au dus scriitorii (cumpliţii diavoli care scriu păcatele oamenilor) înaintea Stăpânului şi i-au arătat toate fărădelegile lui, iar mai ales păcatul făcut de

curând, al curviei, pentru care ziceau că după dreptate nu se cuvine să facă milă cu sufletul lui, ci să-l dea lor pe dânsul fiindcă a murit nemărturisit, în păcat de moarte. Atunci, Folositoarea cea de obşte şi Ajutătoarea noastră a păcătoşilor, Preamilostiva Stăpâna a zis: „scris este în Dumnezeiasca Scriptură: „întru aceea ce te voi afla, întru aceea te voi judeca". Şi acesta, în ceasul în care s-a sfârşit, îşi citea Pravila lui şi se ruga către mine, zicând închinăciunea îngerului, după cum avea obiceiul totdeauna ca un rob al meu cucernic ce era. Cu dreptate dar, nu aveţi parte la sufletul acesta ci este al meu, fără de vre-o împotrivire". Atunci a poruncit Judecătorul unui înger să aducă acolo de faţă limba clericului. Deci, ducându-se acolo în râu a scos limba mortului şi într-un minut aducând-o la Judecată s-a găsit scris pe dânsa: „Bucură-te Ceea ce eşti cu dar dăruită, Mărie". Atunci a zis Domnul acelui suflet: „Întoarce-te în trupul tău şi pocăieste-te îndeajuns, căci nu are demonul nici o Stăpânire asupra ta, pentru evlavia pe care ai avut-o către Maica Mea, care este mântuirea neamului vostru, pe care trebuie să o cinstiţi pe cât puteţi. Propovăduieste, dar, îndrăzneala Ei cea mare pe care o are către Mine, cum şi biruinţa şi puterea Ei asupra diavolilor". Şi aşa s-a izbăvit clericul acela de moartea trupului cum şi de aceea mai grozavă, a sufletului, căci îngerul, scoţând trupul lui din fundul apei, l-a însufleţit pe dânsul după care s-a dus în ceruri. Iar acela înviind, s-a lepădat de lume şi de toate desfătările cele trupeşti, făcându-se monah într-o mănăstire de obşte, unde, cu dumnezeiasca putere a săvârşit mari şi multe fapte bune. Vedeţi dar, cât ajutor află cel care are mare evlavie către Stăpâna cea mult lăudată şi vă sârguiţi toţi bărbaţii şi toate femeile ca să o zugrăviţi pe Dânsa nu numai pe pereţi, pe scânduri şi pe veşminte, ci şi înlăuntrul inimilor voastre, mai ales, după cât puteţi; căci pe câtă dragoste şi evlavie va avea cineva către Ea, pe atâta ajutor şi sprijin va căpăta de la Dânsa la înfricoşata şi dreapta Judecată, la care Divan nu poate nici tată, nici mamă, nici fiică, nici rudenii, nici bogăţie, nici altceva din cele ce sunt aici să ne ajute pe noi, decât numai însăşi Cea Atotputernică şi Multmilostiva Stăpâna, pentru ale cărei rugăciuni şi ale tuturor sfinţilor să ne izbăvim din focul cel veşnic. Amin.

MINUNEA a 58-a

Pentru ostaşul tâlhar, care fiindcă în fiecare zi se ruga, nu a fost ucis de diavolul

Între celelalte minuni ale Maicii lui Dumnezeu este şi istorisirea aceasta de suflet folositoare pe care o scriem lângă cea de mai sus, pentru ca să vadă cei ce se lenevesc la rugăciunea lor, ca să se păzească şi să fugă de trândăvie şi de nebăgarea de seamă, ca de o stricătoare de suflet şi de moarte neiertată greşală. Pentru că orice păcat ar face cineva, nu trebuie să se deznădăjduiască şi să se lepede de rugăciunea lui, după cum zic oarecare nebuni, care spun că dacă omul este nevrednic nu trebuie să se ropge pentru ca să nu întărite pe Dumnezeu spre mai multă mânie. Când faci desfrânare, necunoscătorule, nu te temi nici te ruşinezi, iar ca să citeşti rânduiala Utreniei, Ceasurile şi alte rugăciuni, te ruşinezi. Aceasta nu este evlavie, ci deznădăjduire. În adevăr, se cuvine ca să stai în biserică înaintea sfintelor icoane, sau spre Răsărit dacă nu eşti în biserică, să te rogi, nu cu neruşinare şi fără de frică, ci cu smerenie, cu umilinţă şi cu zdrobire de inimă, cu frică şi cu cutremur, gândindu-te la mărimea lui Dumnezeu şi nevrednicia ta; să plângi păcatul tău şi să te rogi Preasfintei, ca să-ţi ajute să te întorci la pocăinţă. Şi acum ascultă. Era un ostaş, om tare şi puternic care locuia într un turn aproape de un drum împărătesc împreună cu alţi oarecare tâlhari asemenea lui şi pe câţi treceau pe acolo îi dezbrăca şi le lua tot ce aveau. Însă avea şi buna obişnuinţă ca să se roage în fiecare zi

către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, zicând de multe ori închinăciunea îngerului. Deci, într-una din zile, trecând prin părţile acelea un duhovnic, om sfânt cu viaţa şi înaintevăzător, slujitorii ostaşului ca nişte fiare neîmblânzite l-au dezbrăcat şi i-au luat tot ce avea. Atunci el i-a rugat ca să-l ducă la mai marele lor, că are să-i vorbească un cuvânt. Deci, ducându-l la acela, i-a zis lui preotul: „Adună pe toţi tovarăşii tăi, că vreau să vorbesc câteva cuvinte spre folosul vostru". Iar acela a poruncit şi s-au adunat. Atunci a zis iar Avva: „Mai este unul, porunceşte să vie şi acela". Iar cei care s-au adunat au văzut că lipseşte sluga vătafului lor, care îi gătea bucate şi în fiecare seară îi făcea patul şi îl servea. Deci l-au strigat şi pe acela, care a venit mai multă fără voia lui, căci văzând pe duhovnic întorcea ochii în altă parte şi de frică tremura tot, făcând oarecare semne şi chipuri ca ale celor îndrăciţi, şi nu îndrăznea să se apropie. Atunci i-a zis preotul: „Te jur pe tine, cu numele Domnului nostru Iisus Hristos, mărturiseşte cine eşti şi ce voieşti să faci aici Stăpânului tău?". Iar acela a răspuns: „Eu nu sunt om, ci diavol, trimis de mai marele nostru ca să pândesc pe omul acesta şi să iau aminte cu tot dinadinsul dacă va trece vreo zi în care să nu facă rugăciune către Fecioara Maria, ca să-l omor şi să iau sufletul lui în munca iadului pentru fărădelegile lui; şi iată, astăzi am patrusprezece ani de când îl slujesc pentru pricina aceasta, şi n-a trecut nici o zi în care să nu facă rugăciune. Pentru că în fiecare zi stă mult timp cu evlavie rugându-se Fecioarei Maria a cărei putere mă împiedică să-l omor". Zisu-i-a lui Avva: „Îţi poruncesc ţie cu numele Domnului nostru Iisus Hristos, să te faci nevăzut, şi să nu mai faci nici un rău vreodată cuiva din acei ce cheamă numele Născătoarei de Dumnezeu!" Şi aşa diavolul îndată a pierit. Iar ostaşul, căzând la picioarele cuviosului, i-a mulţumit pentru facerea de bine aceasta, după cum se cădea. Şi mărturisindu-şi de faţă păcatele lui a plecat de acolo. Şi făcându-se monah, s-a săvârşit vieţuind cu fapte bune. Vedeţi dar, fraţii mei, cât de mare putere are rugăciunea şi evlavia cea către Născătoarea de Dumnezeu? Deci, să nu se lenevească nimeni la canonul lui, ci să lase toate lucrurile şi trebuinţele trupului, când vine ceasul rugăciunii. Şi de ar fi şi bolnav în pat, încât să nu poată să stea drept, să facă rugăciune şi culcat, căci o primeşte Dumnezeu dacă mulţumeşte omul şi bolnav fiind. Dar să se păzească ca să nu cârtească, ci să-l slăvească şi să mulţumească pentru facerea de bine ce-i face pedepsindu-l prin boală vremelnic, pentru ca să-l fericească veşnic. Amin.

MINUNEA a 59-a

Pentru văduva cea săracă al cărei suflet l-a luat Stăpâna cea Preanevinovată, iar la moartea bogatului au venit de faţă diavolii

Un preot oarecare ce slujea la o enorie, a fost chemat să împărtăşească o femeie săracă şi un boier bogat. Iar el, lăsând pe femeia cea săracă şi văduvă s-a dus la boierul cel bogat, pe care l-a împărtăşit şi l-a mângâiat, nădăjduind că-i va lăsa lui ceva din averea sa. Atunci, venind un alt trimis de la casa văduvei, i-a spus că aceea este aproape să-şi dea sufletul, dar preotul, ca un semeţ şi iubitor de avuţie nu s-a dus. Însă avea un ierodiacon foarte îmbunătăţit şi temător de Dumnezeu, care văzând că preotul nu vrea să se ducă, l-a rugat să-i dea voie să împărtăşească el pe văduva aceea şi preotul a primit. Deci ducându-se diaconul cu Trupul Domnului la casa văduvei care era săracă şi lipsită de bunătăţile cele vremelnice, însă bogată în fapte bune şi în dumnezeiescul dar, a văzut-o că zăcea pe o rogojină şi neavând oameni care să-i stea înainte şi să o caute, ca pe bogatul, stătea deasupra ei (o! plină de dar şi preafericită sărăcie!) Născătoarea de Dumnezeu Maria, cu o ceată de fecioare, care cu basmale albe ştergeau de sudoare faţa

bolnavei şi o acopereau. Iar sfinţitul acela diacon s-a înspăimântat, mai ales când a văzut pe Stăpâna cum că s-a închinat Cinstitului Trup al lui Hristos. Asemenea şi celelalte fecioare au căzut la pământ şi s-au închinat Trupului celui Stăpânesc. Apoi, ridicându-se, au făcut semn Diaconului ca să se apropie să săvârşească sfânta slujbă. Şi după ce s-a împărtăşit bolnava i-au luat sfântul ei suflet sfinţitele fecioare şi s-au dus în ceruri. Pe urmă, ducându-se diaconul la casa bogatului, a văzut pe patul lui nişte cîini negri, înconjurându-l pe dânsul, pe care însă cei ce stăteau de faţă nu-i vedeau, ci numai cel bolnav care striga să-i alunge de acolo ca să nu-i facă supărare. Apoi au văzut un harap cu înfricoşată faţă care, băgând pe ascuns în gura bogatului ca un fel de ostie, iau smuls cu sila ticălosul lui suflet cu multă chinuire şi muncă. Acestea văzându-le diaconul, grozav s-a înfricoşat şi a căzut la pământ ca un mort. Atunci a stat înaintea lui Preasfânta, care l-a ridicat pe dânsul, zicându-i: „Nu te teme, iubitul meu rob, că ţie îţi este gătită împărăţia Cerurilor şi asupra ta nu poate face nimic răutatea dracilor. Numai păzeşte Dumnezeiestile Porunci ale Fiului meu fără de lenevire, în toate zilele vieţii tale până vei veni în ceata sfinţilor ca să te veseleşti cu dânşii fără de sfârşit". Deci diaconul, mulţumind cu smerenie împărătesei, i s-a închinat până la pământ, după care Ea s-a dus la ceruri. Iar el, împărţind la săraci averile sale s-a făcut sărac pentru Domnul şi petrecând viaţă plăcută lui Dumnezeu s-a dus în împărăţia Cerească, pe care să dea Dumnezeu a o dobândi noi toţi. Amin.

MINUNEA a 60-a

Despre cel ce s-a rănit nevăzut pentru că a zis o mică hulă şi s-a vindecat de Maica Lui Dumnezeu

Un oarecare sărac de bunătăţile cele vremelnice însă bogat cu prisosinţă în fapte bune, mergând pe drum, din neluare aminte, s-a poticnit lovindu-se cu piciorul de o piatră, care gol fiind l-a durut tare. Deci văicărindu-se de dureri ea un om, a zis către piatră cuvintele acestea: „Obştescul vrăjmaş te-a pus aicea în drum, şi nu om". Însă îndată ce a zis hula aceasta l-a pedepsit Preabunul Dumnezeu cu un chip minunat, după cum are obişnuinţă totdeauna ca să muncească pe cei îmbunătăţiţi în această lume pentru a-i ferici dincolo veşnic. Deci i s-a părut săracului aceluia cum că i-a vărsat cineva o căldare cu apă clocotită în capul lui şi l-a luat aşa o durere încât a rămas orb şi în nesimţire. Şi ridicându-l nişte trecători, l-au dus la casa sa, şi a stat el în pat multă vreme, de la mijloc în jos slăbănog (ţeapăn) iar cealaltă parte a trupului rănit şi putrezit, în aşa chip încât nu putea cineva să se apropie de el, numai rudeniile lui care-l îngrijeau. Deci aşa zăcea el multă vreme chinuindu-se, însă nicidecum nu se plângea, nici a zis vreun cuvânt greu sau fără de cuviinţă către Domnul, ci pururea mulţumea, îl lăuda îl mărea, zicând în sine: „Pe care-l iubeşte Domnul îl şi pedepseşte" şi altele asemenea, având mare răbdare şi suferinţă multă. Postea, priveghea, se ruga pentru cei ce-l miluiau şi-i slujeau lui. Iar văzând Domnul minunata lui răbdare, a hotărât să-l vindece şi vindecarea lui a fost întru acest chip. La privegherea Sfintelor Paşti, ducându-se la biserică rudele lui, el a rămas singur şi auzind toaca care prevestea bucuria învierii lui Hristos, a plecat capul, săracul, slăvind şi el pe Dumnezeu după cum putea. Şi aşa rugându-se a văzut înaintea lui o frumoasă femeie care i-a zis lui: „Pentru bunele tale fapte şi pentru multa răbdare s-a milostivit Domnul şi te-a auzit pe tine. Deci spune rudeniilor tale să te ducă la Biserica Născătoarei de Dumnezeu şi să te aşeze înaintea icoanei Ei şi acolo, făcând rugăciune, vei vedea dumnezeiescul ajutor". Deci aşa făcând bolnavul, a primit cu Darul lui Dumnezeu

desăvârşită sănătate şi s-a întors la casa sa, mergând pe picioarele lui singur, bucurându-se, veselindu-se şi mulţumind Domnului şi pururea Fecioarei Maicii Lui, pentru ale cărei rugăciuni să ne învrednicim de fericirea cerească. Amin.

MINUNEA a 61-a

Pentru leprosul care s-a vindecat şi s-a dus la mănăstire

Într-o chinovie oarecare, era un monah cu viaţa îmbunătăţită, care niciodată nu s-a certat cu cineva, iar pe lângă toate faptele cele bune avea către cele dumnezeieşti nemăsurată evlavie. Şi atât se bucura când citea el sau alţi fraţi vre-o facere de minune sau laudă a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu încât simţea mai multă dulceaţă decât dacă ar fi mâncat cea mai gustoasă mâncare. Iar mai ales de multe ori se lipsea de mâncarea cea trupească, pentru ca să dobândească cea sufletească, îndeletnicindu-se cu dumnezeiasca citire. Şi aşa vieţuind fericitul s-a îmbolnăvit de moarte. Atunci unul din fraţi l-a rugat să-i spună cum s-a învrednicit de un dar ca acela. Iar el a zis: „Când eram copil în şcoală aveam în cap lepră, de unde ieşea aşa de greu miros încât nu putea cineva să se apropie de mine. Şi eram foarte mâhnit că cheltuiseră mulţi bani la doctori dar nici un folos n-am cunoscut. Suferam însă cu răbdare şi mulţumeam Domnului. Iar când mă duceam la şcoală, treceam totdeauna pe lângă o biserică a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu şi mă rugam Ei mult timp cu evlavie şi de la slujbele de priveghere ale praznicelor niciodată n-am lipsit. Deci, într-o noapte, mi s-a arătat aşa parcă ar fi tocat de Utrenie; atunci eu, sculându-mă m-am dus la biserica cea mai sus zisă, pe care găsind-o încuiată, am stat afară, rugându-mă. Şi deodată am văzut că mi s-au deschis uşile şi în biserică era multă revărsare de lumină. Iar intrând eu înlăuntru cu frică, am văzut şapte fecioare prea frumoase, din care una mai strălucită decât celelalte, şezând pe un scaun ca o împărătească a lor, a zis către mine: „Pentru ce, fiule nu te îngrijeşti ca să vindeci boala capului tău?”. Iar eu am zis : „Mult s-au ostenit, Doamna mea, rudeniile şi prietenii mei ca să mă vindece”. Grăit-a Dânsa: „Pe mine mă cunoşti cine sunt?”. Răspuns-am: „Nu te cunosc Stăpână”. Zis-a din nou Ea: „Eu sunt Maica lui Iisus Hristos, şi pentru că ai buna obişnuinţă de a te ruga, am venit înadins aici ca să te vindec”. Acestea zicând, mi-a făcut semn să mă apropii şi punând Preacurata mâna ei pe capul meu, a zis: „În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh: Să fie sănătos capul acesta şi niciodată să nu-l mai doară până la moarte pentru evlavia ce o are către mine”. După care, înălţându-se la ceruri, eu am rămas bun sănătos; Şi de atunci m-am făcut monah şi am slujit Făcătoarei mele de bine cu râvna şi dragostea pe care o cunoşti, că n-am vrut să mă arăt nemulţumitor către Stăpâna. Iar acum mă duc veselindu-mă ca să o slăvesc neîncetat, împreună cu toţi sfinţii. Acestea zicând, pururea pomenitul acela, s-a odihnit întru Domnul. Amin.

MINUNEA a 62-a

Pentru copilul pe care nu l-a ars focul

O femeie oarecare ce avea multă dragoste şi evlavie către pururea Fecioara Maria, săracă fiind de bogăţia trupească însă bogată de cea sufletească, avea un copil mic de un an. Şi într-o zi, vrând să se ducă cu de mâncare la bărbatul său care lucra în ţarină, neavând ea pe nimeni în casă cu cine să lase pruncul s-a rugat Maicii lui Dumnezeu zicând: „Stăpâna mea, sub acoperământul şi paza Ta las pe fiul meu, că n-am pe altcineva ca să-l păzească, decât numai darul Tău ceea ce eşti Maica sărmanilor”. Astfel

rugându-se cu credinţă, s-a dus la slujba ei. Iar dacă a plecat, s-a întâmplat de a luat foc o casă a unui vecin şi de acolo s-a întins văpaia şi la casa ei. Deci auzind ei din ţarină au alergat în grabă plângând moartea copilului lor. Şi ajungând acasă au aflat toată locuinţa prefăcută în cenuşă, afară de zidărie şi pardoseală. Atunci socotind femeia cum că a ars copilul, plângea nemângâiată zicând: „O, preafericită Stăpâna! eu am dat cu credinţă pe fiul meu sub acoperământul şi ajutorul Tău; deci cum nu l-ai păzit nevătămat, Maică a milostivirii, ci l-ai lăsat de a pierit?”. Însă căutându-l pe el l-a aflat viu, şi mult s-au înspăimântat pentru că nici un lemn sau haină din casă nu a rămas nears. Şi toţi cei de faţă au slăvit pe Dumnezeu, mulţumind pururea Fecioarei Maria, Maica sărmanilor care-i acoperă îi păzeşte şi-i izbăveşte din multe primejdii.

MINUNEA a 63-a

Pentru orbul ce s-a luminat

Un bărbat oarecare cu numele Didim ce se născuse orb din pântecele maicii sale era om foarte cinstitor de Dumnezeu şi cu fapte bune. Şi atât de mult iubea biserica încât nu lipsea niciodată de la Utrenie şi Vecernie cum şi de la alte adunări pentru învăţătură care se făceau. Deci din multa cercetare, pentru că era din fire priceput şi ascuţit la minte, sau şi din dumnezeiescul dar, s-a făcut foarte învăţat; şi vorbea de multe ori cu ereticii şi cu Iudeii şi toţi de dânsul erau biruiţi, neputând să-i stea nimeni împotrivă nici într-un chip. Iar într-o zi, glăsuind o prea înţeleaptă vorbire asupra lor, spre lauda pururea Fecioarei, Născătoarei de Dumnezeu, au rămas ruşinaţi necredincioşii Iudei. Şi neputând să-i stea împotrivă, l-au ocărit zicând: „Nu te ruşinezi orbule şi necunoscătorule, să slujeşti si să crezi Aceleia care nu poate să te lumineze? Dacă este eu adevărat Născătoare de Dumnezeu, de ce n-a voit să te vindece ca să nu fii orb, căci ai către dânsa o evlavie aşa de mare”. Iar acela a răspuns lor: „În cutare zi voi da răspuns vouă la întrebarea aceasta”. După care ducându-se la casa lui a dat mult milostenii şi s-a rugat cu post trei zile şi trei nopţi, cu lacrimi şi cu credinţă către Dumnezeu cel Atotputernic şi către slăvită împărătească Maria Maica lui Iisus, cerând să-l lumineze spre mustrarea ereticilor şi a necredincioşilor Iudei. Apoi în ziua cea hotărâtă, adunând pe toţi ereticii; pe Iudei şi pe mulţi din creştini într-o înfrumuseţată şi largă biserică, a stat înaintea icoanei Maicii lui Dumnezeu zicând acestea în auzul tuturor: „Stăpână şi Doamnă a toată zidirea, pururea Fecioară, după cum Te-ai învrednicit de ai născut fără de stricăciune pe Dumnezeul tuturor, lucru negrăit şi întrutot minunat, care nu s-a mai auzit niciodată asemenea săvârşeşte şi cu mine o mică facere de minune: dăruieştemi mie lumina ochilor. Şi darul acesta îl cer nu pentru îndemânarea mea — căci după cum până în acest ceas cu mulţumire am trăit cu lipsa aceasta, aş fi putut răbda şi până în sfârşit, cu darul Tău fiind ajutorat —, ci pentru ca să creadă cei ce stau de faţă cum că cu adevărat S-a născut Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu din fiinţa Ta cea Preacurată în chip negrăit, cum numai El a ştiut, ca să se întoarcă lumea la credinţa cea dreptmăritoare şi să propovăduiască minunile Tale”. Acestea zicând, cu neîndoită credinţă (o! minunile Tale, Stăpână!) s-au deschis ochii celui ce mai înainte era orb şi a primit lumina cea mult dorită. Şi toţi au slăvit pe Dumnezeu Cel ce face prin Preacurata Maica Lui asemenea minuni. Şi mulţi eretici şi Iudei s-au botezat în ziua aceea, pe care luându-i cel mai-nainte orb în casa sa, a făcut un ospăţ mare şi masă la săraci şi străini, mulţumind Făcătoarei de bine din toată inima sa. Şi a slujit Ei totdeauna şi neîncetat, toate poruncile Domnului, păzind şi întru ele vieţuind. Iar

apropiindu-i-se sfârşitul, s-a mutat la viaţa cea neîmbătrânită şi întru tot fericită. Pe care dea Dumnezeu cu darul şi cu iubirea de oameni a o dobândi noi toţi. Amin.

MINUNEA a 64-a

Pentru cel ce s-a izbăvit din apele mării

Scrie Vichentie la Oglinda Istoriilor, cum că mergând nişte închinători pe Mare la Ierusalim, s-a stricat corabia şi a intrat înăuntru aşa de multă apă, încât nu putea să o mai scoată oamenii. Iar Stăpânul corăbiei, văzând primejdia, a slobozit o barcă şi a intrat în ea cu un episcop şi cu alţi oarecare boieri bogaţi ca să scape; însă din graba lor cea mare unul dintre ei a căzut în noian şi s-a afundat. Şi dacă s-a umplut barca de oameni, a zis episcopul către cei rămaşi în corabie: „Iertaţi-ne pe noi fraţilor, şi vedeţi primejdia că noi nu putem să vă ajutăm; mărturisiţi-vă însă unii la alţii păcatele voastre, ca să primiţi iertare de la Dumnul". Aşadar făcând ei, pe când îşi luau iertăciune unul de la altul, corabia s-a afundat şi toţi s-au înecat. Iar episcopul şi cei împreună cu ei i-au plâns pe ei, rugânduse lui. Dumnezeu ca să aşeze sufletele lor în loc de odihnă. Apoi, uitându-se de o parte şi de alta a mării, au văzut cum ieşea câte o porumbiţă din valuri şi se suia zburând către înălţimea Cerului; atunci au înţeles că acelea erau sufletele fraţilor care s-au înecat. Şi de unde înainte s-au bucurat, văzând aceasta s-au întristat că n-au murit şi ei. Iar după multe ceasuri, ajungând ei la uscat, au văzut când erau fără nici o nădejde pe tovarăşul lor care căzuse în mare când intrau în barcă. Deci, înfricoşîndu-se ei la vederea lui, l-au întrebat cum a scăpat? Iar acela a zis: „După ce am căzut în adânc, am chemat în ajutor pe pururea Fecioara Născătoarea de Dumnezeu cu credinţă neîndoită şi îndată Ajutătoarea cea grabnică a celor ce sunt în primejdii s-a aflat înaintea mea şi într-un minut m-a scos la marginea mării sănătos şi nevătămat". Iar aceia acestea auzindu-le, au mulţumit Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, propovăduind pretutindenea minunea cea făcută întru slava Dumnezeului nostru, Care S-a născut dintr-însa în chip negrăit. Amin.

MINUNEA a 65-a

Pentru cei ce s-au izbăvit de furtună

La aceeaşi carte se vede cum că un egumen făcător de fapte bune, pe când călătorea asemenea într-o corabie, într-o noapte a venit o aşa mare furtună încât aşteptau cu toţii moartea crezând că au să se înece în scurtă vreme. Pentru aceasta unul a strigat pe marele făcător de minuni Nicolae, altul pe Sfântul Apostol Andrei, iar alţii pe alt sfânt, care şi cum şi la cine avea mai multă evlavie. Iar egumenul, văzând că n-a chemat nimeni pe împărăteasa cea Atotputernică care stăpâneşte Cerul şi Pământul şi Marea, le-a zis lor: Ce faceţi, o, fraţilor! Cum chemaţi pe robi, iar pe împărăteasa care poate mai mult decât toţi sfinţii aţi lăsat-o? Atunci toţi, într-un glas, au strigat către Dânsa, cu lacrimi rugându-se, ca să-i izbăvească de înec. De asemenea şi egumenul, care era bolnav de tulburarea valurilor şi nu mâncase de trei zile, s-a sculat cu mare greutate şi a înălţat pe Sfânta Fecioară, zicând: „Mare este numele Sfintei Treimi! Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-ne nouă!". Şi îndată au văzut la catarg o mare şi prea luminoasă făclie, care luminând toată corabia a izgonit întunericul nopţii, a îmblânzit valurile cele furioase şi, s-a făcut cu minune linişte în toată marea. Iar dacă s-a făcut ziuă, s-au aflat tocmai la limanul unde doreau să ajungă, întru mărirea Stăpânului Hristos şi a pururea Fecioarei Mariei Maicii Lui, Doamna noastră. Amin.

MINUNEA a 66-a

O vedenie şi uimire minunată a unui milostiv şi evlavios către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

Minunată cu adevărat şi vrednică de istorisire este pilda pe care o scrie Episcopul Vichentie în cartea sa cea numită Oglinda Năravurilor, zicând cum că: „Un om însurat, care avea fii şi robi şi bogăţie din destul, era foarte milostiv şi primitor de străini. Deci, într-o seară, după ce a stat la masă, fiindu-i somn şi adormind, dimineaţa l-au găsit jos pe pământ ca pe un mort, rece şi fără simţire. Atunci cei de acasă ai lui ridicându-l, l-au aşezat în aşternut pe pat, i-au făcut şi i-au dat multe feluri de doctorii, ca să se încălzească şi să-şi vină iarăşi în fire, însă în zadar s-au ostenit. Iar după mai multe zile, revenind singur la viaţă, şi întrebat fiind să spună ce-a păţit de a zăcut atâtea zile mort, n-a răspuns nimic, ci numai plângea, nemângâiat. Şi nicidecum nu a vorbit vreun cuvânt despre aceasta în toată viaţa lui, până în ceasul morţii sale, când şi-a cunoscut mai dinainte sfârşitul lui. Atunci, strigând pe fiul său cel mai mare a zis aceste cuvinte în auzul tuturor: „Iubite al meu fiu! Cea mai de pe urmă a mea poruncă pe care ţi-o dau ţie şi-ţi hotărăsc să o păzeşti este: Ca să ai pe cât poţi milă de cei săraci şi de călători; să-i primeşti în casa ta cu toată dragostea şi să le dai cele de trebuinţă cu îndestulare; să le slujeşti lor fără de lenevire aşa după cum m-ai văzut pe mine. Căci milostenia către săraci şi primirea de străini este mai bine primită la Dumnezeu decât toate faptele bune. Şi oricine va păzi aceasta cu sârguinţă, pentru dragostea lui Dumnezeu, va căpăta mare plată în împărăţia Lui cea cerească. Iar pentru ca să vă îndemnaţi toate rudeniile mele la această iubită de Dumnezeu faptă a facerii de bine şi a milostivirii către cei străini şi săraci, am să vă istorisesc astăzi, în ziua mea cea mai de pe urmă, înfricoşata vedenie pe care am văzut-o atunci când m-aţi găsit în mijlocul casei mele zăcând oa un mort. Ştiţi cum că încă din copilăria mea aveam multă evlavie către Preasfânta de Dumnezeu Născătoare şi-i citeam în fiecare zi laude şi rugăciuni, pe cât puteam. Deci, pentru multă dorire şi dragoste pe care o avem către Dânsa din tot sufletul şi inima mea, m-a învrednicit Stăpânul, prin rugăciunile Ei, de multe daruri şi hărăziri, însă m-am învrednicit de acestea mai ales pentru milostivirea şi îndurarea către cei săraci şi străini, căci voi cu toţii ştiţi câtă osârdie aveam către primirea de străini, pe fiecare primindu-l şi dăruind tuturor cu îndestulare cele ce le trebuiau. Deci, în noaptea aceea în care am văzut vedenia, am auzit un glas poruncitor, care mă striga pe nume, zicând către mine: „Ridică-te din pat şi urmează mie”. Atunci eu ridicându-mă, cel care m-a strigat m-a apucat de mână şi trăgându-mă cu sârguinţă, m-a dus într-o livadă mare. Iar acolo, povăţuitorul meu, făcându-se nevăzut, m-a lăsat singur în acel câmp mare din care pricină eram foarte mâhnit. Aşa stând eu şi neştiind ce să fac, am auzit în urma mea glasuri înfricoşate şi mare tulburare şi întorcându-mă am văzut mulţime nenumărată de draci venind asupra mea, ca să mă răpească ca nişte fiare neîmblânzite. Atunci eu, văzându-i, am fugit pe cât am putut, alergând cu frică şi groază neasemănată până ce am ajuns la o casă în care am intrat şi am închis uşa. Însă diavolii au stricat-o şi au intrat înăuntru ca să mă răpească. Dar ca să înţelegeţi pricina bine, ascultaţi mai întâi acestea: Sunt trei ani de când am primit aici, în casa mea, pe un străin, în seara Sfintelor Patimi, ca să-l ospătez totdeauna după obiceiu. Iar împlinindu-se aceşti trei ani, am găsit alt sărac pe care l-a întreţinut maicamea după dorinţa pe care i-am arătat-o, ca să primească câte unul şi să-i slujească lui ca unui înger. Iar după puţină vreme, întâmplându-se să mai aducă un frate al meu pe un altul, mult m-am bucurat că m-am învrednicit să primesc în casa mea pe străinii aceia

trei, în chipul Sfintei Treimi şi i-am ospătat cu îndestulare pe cât mi-a fost cu putinţă şi cu faţă veselă. Deci când au aruncat jos uşa diavolii, după cum am arătat mai sus, şi au intrat la mine, am început să strig către Domnul, ca să-mi ajute pentru rugăciunile pururea Fecioarei Maria. Atunci am văzut trei bărbaţi frumoşi care au zis către mine: „Să nu te temi, că noi am venit ca să-ţi ajutăm". Deci izgonind ei pe draci, m-au întrebat pe mine dacă-i cunosc. Iar eu am zis: „Nu vă ştiu, Domnii mei". Atunci ei mi-au spus: „Noi suntem acei trei străini pe care i-ai primit în casa ta şi ne-ai ospătai totdeauna cu toată îndestularea, din toată inima şi cu toată dragostea ca şi Avraam şi ne-a trimis Domnul spre ajutorul tău, ca săţi răsplătim pentru multa dragoste pe care ai arătat-o către noi şi iată te-am izbăvit din ghiarele diavolilor". Acestea zicând, s-au făcut nevăzuţi. Iar eu, mulţumind lui Dumnezeu, am mai rămas puţină vreme în casa aceea, temându-mă să ies, ca nu cumva să se întâmple iarăşi să mă ispitească. Apoi, fâcându-mi semnul cinstitei cruci, am ieşit având nădejdea mea la Domnul. Însă mergând puţin, iarăşi au început a fugi după mine diavolii, strigând: „Să alergăm degrabă, ca să-l prindem măcar acum, să nu ne scape". Iar eu grozav temându-mă, mai tare fugeam şi strigam: „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-mi mie"! Şi aşa fugind am ajuns la marginea unui râu de foc plin de şerpi şi de alte fiare înfricoşate ale iadului, care erau afundate în foc până în gât, stând numai cu capetele afară şi cu gurile căscate ca şi cum ar fi cerut mâncare. Iar dracii care mă urmăreau pe marginea râului aceluia, mă strigau ca să mă înfricoşeze să cad în el amenințându-mă că mă vor arunca cu sila. Atunci eu, uitându-mă împrejur dacă nu ar fi fost alt loc de unde să primesc vre-un ajutor, văzui acolo aproape un podişor mai strâmt de o palmă şi atâta de înalt încât mi se părea că ajungea până la cer. Deci nu ştiam ce să fac din acestea trei: ca să cad în râul acela, mă temeam de foc şi de balauri; să mă sui pe podişor, mi se părea lucru foarte greu, ba chiar cu neputinţă; să rămîn pe loc, în stăpânirea dracilor, mai rău era; am ales dar să mă sui pe pod mai bine, decât să cad în râu. Şi aşa suindu-mă pe o treaptă cu multă frică şi cu nespusă groază, înrăutăţiţii diavoli veneau după mine, strigând; iar când am ajuns la vârful podişorului aceluia au sosit şi dracii. Atunci eu am strigat cu lacrimi, zicând: „Preasfântă Născătoarea de Dumnezeu ajută-mi mie". Deci îndată s-a aflat acolo înaintea mea Maica Milostivirii, împărăteasa îngerilor cea iubitoare de milă şi mi-a întins sfânta Ei dreaptă, zicând: „Nu te teme, iubite al meu rob, că după cum tu ai fost totdeauna prietenul meu citindu-mi rugăciuni şi laude şi miluind pe săraci — fraţii Fiului şi Stăpânului meu —, aşa am venit şi eu acum ca să-ţi ajut la nevoia ta". Acestea zicând, pe când mă ţinea de mâna dreaptă, (o! minune!) într-un minut m-a adus aici în casa mea unde m-aţi găsit, rămânând de frică mai multe zile ca un mort. Deci, fiul meu, păzeşte-te să nu te leneveşti niciodată de la slujirea Atotputernicei Maici a Stăpânului, ci în tot ceasul să-i aduci, laude şi să o slăveşti după cuviinţă după cum ştii că am făcut şi eu, dacă voieşti să o ai şi tu ajutătoare la nevoie. Aceasta este întâia mea poruncă. Iar a doua este aceea pe care ţi-am mai spus-o: „Sileşte-te pe cât poţi, să miluiesti pe cei străini şi săraci, dându-le lor toate cele spre trebuinţă, dacă voieşti să dobândeşti în această lume tot binele iar în cealaltă să moşteneşti împărăţia cea cerească". Acestea zicând, pururea pomenitul, şi povăţuind şi pe ceilalţi ce erau de faţă să aibă cucernicie şi evlavie către Prealăudata Fecioară şi să ajute pe cei săraci, şi-a dat sufletul său în mâinile lui Dumnezeu. Iar fiul, aducându-şi aminte de părinteştile porunci, a petrecut viaţa sa cu fapte bune, până în sfârşit; şi mutându-se, s-a învrednicit de fericirea cea veşnică. Amin.

MINUNEA a 67-a

O minune prea înfricoşată despre ascultarea către părinţi şi pentru Sfânta Liturghie

În zilele lui Teodosie cel Mare era în Constantinopol un oarecare Iulian îmbunătăţit cu viaţa care avea un singur fiu cu numele Teofil. Şi acest Iulian, în tinereţile lui, a fost foarte bogat; iar la bătrâneţe sărăcind desăvârşit şi neavând nici cele mai de nevoie ale trupului, a zis fiului său: „Fiul meu, iată, după cum vezi eu sunt neputincios şi aşa de sărac încât nu am cu ce să-mi trăiesc viaţa mea. Deci, te rog şi eu, să-mi împlineşti o dorinţă a mea, ca eu smeritul să mă mântuiesc la bătrâneţile mele, iar tu să te învredniceşti de cereasca fericire pentru ascultarea cea către părintele tău". Atunci acela i-a răspuns: „Spune-mi, părinte, orice pofteşti şi eu te voi asculta la lucrurile cele cuviincioase". Zisu-i-a lui bătrânul: „Fericitul Avraam avea un fiu din făgăduinţă pe care ducându-l în munte ca să-l junghie şi să-l ardă spre jertfă, acela nu a fugit, ci încă şi lemnele cu bucurie le ducea, cu osârdie urmând tatălui său. Şi nu numai aceasta ci şi alţii mulţi au ascultat pe părinţii lor. Aşa să faci şi tu acum, fătul meu, preaiubite. Ascultă porunca mea şi nădăjduiesc la Dumnezeul cel iubitor de oameni, că nu te voi mâhni de aceasta" Atunci a zis Teofil: „Au doară voieşti şi tu ca să mă omori?". Răspuns-a tatăl său: „Să ferească Dumnezeu, fiule, de o fărădelege ca aceasta. Eu numai o voie doresc să-mi faci: să primeşti ca să te vând ca pe un rob al meu, pentru ca să am cu ce trăi la bătrâneţile mele şi să nu umblu cerând ca un sărac şi lipsit. Iar Milostivul Dumnezeu va face milă cu tine pentru bunătatea aceasta şi-ţi va da bogăţie nenumărată în această lume, iar în cealaltă va aşeza sufletul tău spre odihnă în sânurile lui Avraam. Şi o poruncă am să-ţi dau s-o păzeşti până în ceasul morţii tale: de te va trimite Stăpânul tău la vreun lucru, sau la vreo slujbă oarecare, să-ţi aduci aminte ca să te duci totdeauna mai întâi la sfânta Liturghie, când este vremea ei, şi numai după sfârşitul serviciului sfânt să te îndrepţi spre slujba ta. De asemenea, să te sârguieşti să ai către Preasfânta Fecioară multă evlavie. Şi dacă vei face aşa te va izbăvi Domnul de o mare şi năpraznică primejdie". Iar acela a răspuns: „Părintele meu, fă cu mine după cum îţi este voia ta". Deci, a doua zi, a vândut Iulian pe fiul său la un boier, patriciu al palatului, cu numele Constantin, care a iubit mult pe tânăr pentru supusa lui ascultare şi frumoasa lui înţelepciune, pentru smerenia şi păzirea curăţiei sale, pentru frumuseţea feţei lui cum şi pentru învăţătura şi cunoştinţele pe care le avea. Şi îl lua la plimbare cu el oriunde se ducea, cum şi la masă, pentru că-l slujea cu sârguinţă. Iar într-una din zile, ducându-se boierul la palatele împărăteşti, a uitat scamandrionul adică buchelarul în care avea poruncile; şi a trimis pe Teofil în grabă ca să i-l aducă. Deci alergând tânărul acasă, a intrat în camera patriciului fără nici o teamă şi a luat buchelarul. Deci s-a întâmplat că în ceasul acela femeia patriciului, şezând în pat, păcătuia cu un rob al ei. Teofil însă, din prea multă grăbire, nu s-a uitat spre ei, ci şi-a căutat de drumul lui. Atunci ticăloşii aceia care au făcut păcatul, temându-se că el va spune domnului său, au plănuit asupra lui viclenie şi mărturii mincinoase. Deci, venind patriciul, i-a zis lui femeia: „De asta ai cumpărat pe robul acesta, ca să vie la mine în pat să mă sileascâ la păcat, neruşinatul? Căci dacă n-aş fi strigat şi n-ar fi venit cutare ca să mă scape îmi pângărea cinstea preaîndrăzneţul acela. Ce sunt de neam prost şi nenorocit ca să mă despreţuieşti aşa? Mă jur pe rugăciunea părinţilor mei şi pe mântuirea sufletului meu, că de nu voi vedea mâine capul îndrăzneţului şi obrazniculuí rob tăiat, nu mai stau nici un ceas în casa ta, ei mă despart de tine şi-mi iau zestrea mea". Acestea auzindu-le patriciul s-a mâniat asupra robului foarte şi a făgăduit cu hotărâre să-i facă voia ei. Deci, a doua zi, întâlnindu-se la palat cu Eparhul i-a zis: „Mâine de dimineaţă am să-ţi trimit pe un rob al meu, căruia

ai să-i tai capul, să-l pui într-o bucată de pânză, să-l pecetluieşti, şi să mi-l trimiţi". Iar Eparhul i-a răspuns: „Eu nu pot să fac judecată fără dovadă; dacă însă mărturisesc despre el trei oameni, în scris, cum că este vinovat de moarte, îl omor". Atunci patriciul, spunând înaintea a trei martori cum că a cumpărat un rob tânăr care a voit să necinstească cu sila pe soţia lui, a scris hotărârea de moarte chiar cu mâna sa şi numai aşa a primit Eparhul ca să-l omoare. Deci, când s-a făcut ziuă, a chemat boierul pe nevinovatul acela şi i-a zis lui: „Du-te la Eparhul şi-i spune cum că îl heretisesc şi să-mi trimită răspuns". Iar dacă a plecat robul cel bun, trecând pe lângă o biserică a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu în care se slujea, şi-a adus aminte de părinteasca poruncă şi intrând înăuntru tocmai când se citea Apostolul, a rămas în biserică până la sfârşit. În timpul acesta însă, robul cel cu adevărat vinovat văzind că Eparhul întârzie de a trimite capul, a zis patriciului: „Să mă duc eu să-l aduc, dacă porunceşti". Iar acela i-a zis „Du-te". Atunci el alergând cu grăbire, ca şi cum s-ar fi dus să primească o comoară de mult preţ, a ajuns la casa Eparhului şi intrând înlăuntru la heretisit pre el în numele patriciului. Însă acolo, un gealat cu sabia ascuţită, stând în ascuns, i-a tăiat îndată capul lui, pe care punându-l într-un lighean şi spălându-l l-a împachetat. Iar tocmai când voia să-l pecetluiască, săvârşindu-se Sfânta Liturghie la biserica aceea, a sosit şi robul cel credincios şi fără de vicleşug şi heretisind pe Eparhul a primit pachetul cu capul pecetluit, fără să ştie ce este înăuntru. Deci, când a ajuns acasă la Patriciu, văzându-l pe el, toţi s-au minunat; dar mai ales doamna lui, pentru că ştia că l-a trimis să-i taie capul, iar el s-a întors sănătos. Şi întrebându-l pe dânsul ce a adus, el a răspuns zicând: „După cum mi-ai poruncit, stăpâne al meu, m-am dus şi heretisind pe Eparhul, îndată mi-a dat lucrul acesta să ţi-l aduc; eu însă nu ştiu ce este înăuntru". Atunci ea, luând pachetul şi despecetluindu-l, a aflat capul robului necredincios pentru care îngrozindu-se foarte, a rămas fără de grai multă vreme preapăcătoasa. Iar mai apoi, revenind în starea cea mai dinainte a înţeles judecata lui Dumnezeu cea dreaptă. Şi fiindu-i frică ca nu cumva să pătimească şi ea asemenea ca o pricinuitoare a răutăţii aceleia a plâns din toată inima şi-a mărturisit soţului ei cu îndrăzneală fărădelegea ei, zicând: Domnul meu! eu ticăloasa şi nenorocita sunt pricinuitoarea răului acestuia şi mă tem să nu pătimesc după faptele mele, că nu este lucru ascuns (după cum zice glasul Domnului) care să nu se vădească. Iată azi se împlinesc trei ani şi jumătate de când eu păcătuiesc, înşelându-te cu robul cel omorât, fără ca tu să fi ştiut aceasta. Iar robul tău acesta tânăr este curat dinspre mine, nici un păcat nu a făcut şi eu pe nedrept l-am învinovăţit, ticăloasa. Pentru aceasta Dumnezeul cel drept, Care iubeşte dreptatea, a răsplătit fiecăruia după lucrurile lui. Deci, te rog, iartă-mă pe mine domnul meu, pentru îndurările lui Dumnezeu şi mă făgăduiesc ca de azi înainte să nu-ţi mai greşesc ţie". Aceasta zicând, toţi s-au înfricoşat şi s-au înspăimântat, mărind pe Domnul cel iubitor de oameni care niciodată nu trece cu vederea pe cel ce face voia Lui. Atunci patriciul, întrebând şi cercetând pe tânărul să-i spună viaţa şi faptele lui cele mai dinainte el i-a mărturisit lui totul, arătându-i bunul neam din care se trage, sărăcia în care tatăl său a ajuns la bătrâneţe, ascultarea pe care i-a făcut-o primind să fie vândut lui ca rob spre a avea cu ce-l întreţine, porunca pe care i-a dat-o să se ducă la Sfânta Liturghie şi celelalte. Iar dacă a auzit acestea patriciul, din acel ceas nu l-a mai ţinut pe dânsul ca pe un rob, ci ca pe un adevărat fiu al lui, mâncând împreună cu dânsul şi împreună petrecând. Şi nu numai de această cinste s-a învrednicit Teofil, ci şi ca moştenitor a fost făcut de boierul acela peste toată avuţia lui. Pentru aceasta şi noi, iubiţilor, să ne temem de judecăţile lui Dumnezeu. Să ne ducem totdeauna la biserică şi

să stăm cu frică şi cu cutremur până la sfârşitul Liturghiei, ca şi cum am vedea cu ochii pe însuşi Stăpânul Hristos, Cel care ne va judeca pe noi în ziua cea înfricoşată a învierii celei de obşte. Să nu ieşim afară din biserică înainte de terminarea slujbei şi mai ales să nu îndrăznească nimeni a vorbi înăuntru, pentru că cel care iese afară din biserică în timpul slujbei fără de mare nevoie, sau vorbeşte cele ale lumii ori cele spre grija trupului, se aseamănă lui Iuda, cel care s-a sculat de la Cina cea de taină şi ducându-se a vândut pe Hristos.

MINUNEA a 68-a

Pentru cei doi copii care dărâmându-se casa peste ei de cutremur au rămas nevătămaţi

La anii una mie cinci sute şapte de la Patima cea Mântuitoare a Domnului nostru Iisus Hristos, în luna lui Mai s-a întâmpat în Creta un mare cutremur şi s-au surpat multe casa şi nenumărate prăvălii înăuntrul şanţului, adică în cetatea cea mare. Şi era în târgul cel mai din afară o prăvălie de cizmărie pe al cărei zid era zugrăvită Sfânta Fecioară, la care aveau multă evlavie cizmarii care lucrau acolo. Căci în fiecare seară, înainte de a pleca, îi aprindeau luminări şi o tămâiau, apoi se duceau pe la casele lor, lăsând acolo doi copii pe care îi încuiau înlăuntru ca să păzească prăvălia. Iar în noaptea când s-a întâmplat cutremurul, a alergat meşterul să deschidă ca să scoată copiii, însă văzând că toată prăvălia era dărâmată a socotit că de bună seamă au fost omorâţi de dărâmături. Deci apucându-se să dezgroape trupurile lor, pe când săpa, i-a auzit pe dânşii vorbind dedesubtul pietrelor şi scoţându-i la lumină într-un chip îndemânatic i-a întrebat pe dânşii cum s-a făcut de au scăpat cu viaţă. Atunci ei au răspuns aşa: „Când am auzit cutremurul am plâns înaintea sfintei Icoane aceleia şi ne-am rugat Născătoarei de Dumnezeu să ne ajute. Şi aşa rugându-ne, am văzut că a ieşit din icoană un acoperământ, care s-a aşezat deasupra noastră. Şi căzând pietrele şi lemnele peste acoperământul acela, au rămas acolo şi de noi nu sa apropiat nimic. Iar Preasfânta arătânduni-se tocmai aşa după cum era zugrăvită, zicea către noi, să nu ne temem; şi a rămas cu noi până în ceasul în care ne-aţi dezgropat”. Acestea auzindu-le cei ce erau de faţă, au slăvit pe Preasfânta Fecioară şi au propovăduit în toată cetatea minunea aceasta. Iar preastrălucitul şi prea înţeleptul Ieronim Donat, ducele Cretei (un mare învăţat în limbile latineşti şi greceşti) scriind-o, a poruncit de s-a zidit în locul acela o Biserică, iar icoana aceea a rămas în sfânt lăcaşul acela, pentru că zidul pe care era zugrăvită Preasfânta nu s-a dărâmat. Şi au pus de s-a făcut cu meşteşug, alt zid lângă peretele acela şi nu s-a stricat pictura sfintei Icoane aceleia, ci a rămas după cum a fost mai dinainte. Şi aşa se află şi în ziua de astăzi, căci se sărbătoreşte praznic în cinstea Preasfintei în fiecare an în 9 a lunii lui Mai, întru aducerea aminte a acestei faceri de minuni. Şi se numeşte biserica aceea Doamna târgului, şi se găsesc atârnate în ea chipurile cu minunile cele preaslăvite şi de mult preţ. Că nu numai această facere de minune ci şi altele nenumărate a săvârşit şi în fiecare zi săvârşeşte împărăteasa cea Atotputernică. Căci pe mulţi înecaţi de mari furtuni pe mare i-a scos de la înec, pe nenumăraţi tăiaţi şi răniţi de moarte i-a izbăvit, pe bolnavi şi pe slăbănogi i-a ridicat, şi din felurite nenumărate primejdii pe multă lume a mântuit, după cum se poate vedea în biserica cea mai sus zisă, în care sunt zugrăvite toate facerile de minuni pe care le-a săvârşit întru slava Dumnezeului nostru Care S-a născut dintr-însa negrăit, Căruia I se cuvine toată cinstea şi închinăciunea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

MINUNEA a 69-a

Pentru cel ce căzând de pe un zid s-a zdrobit şi de Născătoarea de Dumnezeu s-a vindecat

În cetatea aceea a Cretei este o altă oarecare icoană făcătoare de minuni a Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu, în Mitropolia Sfântului Apostol Tit, care a făcut mari minuni nu numai în vremea cea mai dedemult, ci în toate zilele, până în ziua de astăzi, săvârşeşte însă, după credinţa fiecăruia. Pe mulţi care zăceau în boli de multă vreme i-a vindecat, pe slăbănogi i-a ridicat, pe ologi i-a făcut să umble, şi felurite feluri de boale a tămăduit. Iar despre aceasta mărturisesc arginţii şi podoabele cele scumpe făcute din aur şi din pietre preţioase, care sunt atîrnate împrejurul sfintei icoane aceleia căreia îi zic: „Doamna cea din mijlocul bisericii lui Tit". Şi o scot cu litanie (procesiune) în ziua a treia a fiecărei săptămâni, adică marţi, urmând protopopul şi protopsaltul cetăţii, cum şi toţi preoţii cu tot norodul şi mai ales mare mulţime de femei. Şi ducându-se la biserica Sfântului Marcu fac slujbă cu multă evlavie după care se duc şi slujesc la mai multe biserici, după cum este rânduit de cel mai mare, mai dinainte. Şi se întâmplă de multe ori de se slujesc şi şase Sfinte Liturghii în aceeaşi zi. Şi toţi cei ce doresc să fie slujbă dau protopopului câte un galben fiecare. Şi după ce slujesc la toate bisericile din locurile care au plătit se adună cu toţi la un loc şi se întorc cu Sfânta icoană iarăşi la Mitropolie, unde lasă din banii strânşi pe jumătate, iar pe ceilalţi îi împart protopopul cu protopsaltul. Din aceasta dar poate să înţeleagă fiecare câte faceri de minuni săvârşeşte Dumnezeu cel Atotputernic prin acea sfântă icoană, iar din cele multe să spunem una care s-a făcut acum, de curând, în zilele noastre. În anii una mie cinci sute nouăzeci şi noua, în luna lui aprilie, a căzut jos un ostaş într-o noapte de pe zidurile bisericii Sfântul Petru, unde păzea după rânduiala pe care o au în toate cetăţile Cretei, însă ostaşul acela, (pe care îl chema Ioan) avea către Preasfânta mare evlavie, şi se ducea de multe ori de se închina în biserica cea mai sus zisă, a Sfântului Tit, când scăpa de la împărătească slujbă. Deci într-o noapte, umblând după rânduială de-a lungul zidurilor, a căzut de la o înălţime aproape de zece stânjeni, iar jos dedesubt fiind numai pietre aspre şi colţuroase i s-au zdrobit toate oasele, încât era o jalnică privire celor ce-l vedeau, că nici să vorbească sau să se mişte nu putea. Iar dimineaţa, ridicându-l pe el, l-au dus la bolniţa acelei biserici, pentru ca să-l îngroape când îşi va da sufletul. Şi pentru că nimeni nu credea că va mai trăi măcare un ceas, nici doctor n-au adus. Însă el a doua zi, vorbind puţin, a zis unui prieten al lui ca să ia o pungă a sa în care avea câţiva bani şi să-i dea unui preot să slujească Preasfintei Fecioare din Mitropolia Sfântul Apostol Tit. Iar după Liturghie l-au dus şi pe el în acea sfântă biserică, unde l-au lăsat toată ziua, zăcând înaintea sfintei icoane. Deci, făcându-se seară şi venind eclesiarhul să încuie uşile bisericii după obicei (ca să nu intre cineva să fure sfintele vase) l-au ridicat pe el şi l-au scos, lăsându-l afară. Şi a zăcut toată noaptea, rugându-se Preasfintei cu lacrimi şi cu credinţă ca să-l facă sănătos. Iar în miezul nopţii, adormind puţin, a văzut în vedenie pe Preasfânta Fecioară, care i-a zis lui: „Slăveşte pe Dumnezeu, căci iată, te-ai făcut sănătos". Atunci, îndată deşteptându-se, s-a ridicat desăvârşit şi umbla ca şi cum niciodată n-ar fi avut vre-o boală. Şi până dimineaţa într-una s-a rugat, slăvind şi mulţumind lui Dumnezeu şi Preamilostivei Maicii Lui. Iar dimineaţa văzându-l eclesiarhul, s-a înspăimântat, şi vestind mitropolitului a chemat pe cei care l-a dus în biserică abia viu ca să mărturisească pricina. Şi încredinţându-se de la dânşii despre tot adevărul, a scris această minune întru aducerea aminte. Şi poruncind să scoată sfântă icoană cu Litanie împrejurul cetăţii, s-a adunat norod mult, urmând-o de aproape şi cel

care era vindecat, propovăduind cu mare glas minunea pururea Fecioarei. Şi s-a slujit Litie, care a ţinut trei zile. Şi nu numai minunea aceasta a săvârşit Cea pururea fericită ci şi altele nenumărate pe care le ştiu toate satele şi oraşele Handacului. Şi nu numai înăuntru în cetate face minuni, ci şi în afară, pentru că oricare bolnav ar merge la sfântă icoana aceea şi ar chema cu credinţă rugându-se Ei cu evlavie capătă sănătate, căci vindecă Preasfânta. Pentru ale cărei rugăciuni, dea Domnul să ne învrednicim de fericirea cerească. Amin!

MINUNEA a 70-a

Pentru facerea minunii cea din fântâna Trapsanului

În mai sus vestita cetate a Cretei, aproape de satul Trapsanon, ca de două aruncături de piatră, este o biserică a Preasfintei, dinaintea căreia se află afară o fântână adâncă, ca de patru stânjeni. Şi este numită „Izvorul Doamnei", pentru că are multă apă şi curge fără încetare, încât îndestulează tot satul, măcar că sunt foarte mulţi oameni în el şi cea mai mare parte de meserie olari, iar altă apă acolo prin apropiere nu se găseşte. Şi dintrînsa adapă toate vitele lor şi se servesc şi ei la toate treburile lor. Şi de multe ori, seara, scot toată apa afară, iar a doua zi o găsesc plină. Deci, la această fântâna, se face o preaslăvită minune prin darul şi puterea Preasfintei, pentru care o şi numesc Izvorul cel care azvârle afară. Căci fiind asemenea cu suprafaţa pământului, de multe ori se întâmplă să cadă cineva înăuntru (bărbaţi sau femei, pentru ca să îmbulzesc care mai de care să ia mai întâi) şi atunci îndată (o! înfricoşată minune!) se înmulţeşte apa, crescând până la marginea fântinii şi-l aruncă pe om afară viu nevătămat. Şi oridecâteori au zidit această fântâna mai sus decât pământul, s-a surpat singură. Iar această minune nu s-a făcut numai o dată sau de două ori, ci de multe şi nenumărate ori, şi până în ziua de astăzi se face, cum mărturisesc toţi cei care cu ochii lor au văzut. Despre aceasta şi eu însumi multă îndoială având, adică nu cum că nu ar putea să facă Preasfânta asemenea mari minuni, ci pentru că azi s-a împuţinat evlavia şi credinţa oamenilor, am întrebat pe unul din cei care spuneau că au văzut şi l-am jurat întru numele lui Dumnezeu să-mi spună adevărul. Iar acela s-a jurat cu afurisanie cum că drept şi cu adevărat este. Şi nu numai pe norodul cel de obşte, ci şi pe însuşi preaînălţatul domn al oraşului, Andrei Cornarie, învăţat foarte în limba latinească şi grecească, la care eu am fost grămătic (secretar) doi ani de zile. Pe care, eu întrebându-l dacă s-a întâmplat vreodată să cadă cineva în fântâna când a fost el prin acel sat, el mi-a răspuns zicând: Frate nu este cu cuviinţă să te îndoieşti de puterea cea mare a pururea Fecioarei Maria Maica lui Dumnezeu, ci trebuie să crezi cu tărie, cum că toate le poate câte le voieşte. Când am auzit şi eu întâia dată de minunea care mă întrebi nu am crezut-o, însă odată, când mă aflam în acel sat, am poruncit oamenilor mei să-mi vestească îndată ce va cădea cineva înăuntru şi aşa s-a întâmplat că într-o zi a căzut o femeie. Deci, alergând cu grăbire am auzit şi am văzut de departe cum a aruncat-o apa afară tocmai în ceasul când apunea soarele, atunci când toată apa era scoasă şi iarăşi s-a umplut izvorul şi a rămas plină până sus. Atunci am plâns de bucurie şi intrând în sfânta biserică am cerut iertare de la Preasfânta pentru puţina mea credinţă cea mai dinainte. Iar un doctor mi-a spus că nu numai apa izvorului aceluia are puterea asta; că sunt şi alte ape în multe locuri ale Italiei şi au darul vindecării de felurite boli şi neputinţe, dar nu au puterea izvorului ce s-a arătat mai sus.

MINUNEA a 71-a

Vedenie minunată cum că Domnul se îmblânzeşte către noi prin rugăciunile Maicii Sale

În cartea numită Livada florilor, la cap. 8, partea a III-a, se arată că era un duhovnic preasfânt cu viaţa, care pentru curata lui vieţuire şi alte îmbunătăţite fapte, când săvârşea Sfânta Liturghie, se învrednicise a vedea multe vederi de îngeri şi vedenii. Iar la sfârşitul vieţii sale, s-a învrednicit şi de această minunată şi înfricoşată uimire pe care o scriem aici mai jos, pentru încredinţarea tuturora şi pentru aducerea aminte a noastră totdeauna, poate de frica acestei prea adevărate şi înspăimântătoare vedenii ne vom pocăi de fărădelegile noastre, ca să ne izbăvim de înfricoşata şi groaznica hotărâre a Dreptului Judecător. Preotul cel arătat mai sus, a văzut cu duhul pe Domnul nostru Iisus Hristos sezând pe scaunul măririi şi de-a dreapta Lui pe Prealăudata Stăpâna, iar toată oastea cea cerească sta aşteptând porunca Stăpânului. Şi a poruncit Domnul unui înger puternic să lovească în trâmbiţa cea înfricoşată şi mare foarte pe care o ţinea, şi lovind îngerul, a ieşit un astfel de sunet încât s-a cutremurat toată lumea ca o frunză de copac când o bate vântul. Iar după puţină vreme a făcut semn Domnul către îngerul acela, ca să trâmbiţeze a doua oară, şi îndată a ascultat. Atunci Maica lui Iisus, cea fără de prihană şi Preamilostivă, cunoscând cum că după al treilea sunet al trâmbiţei va fi sfârşitul a toată lumea, s-a sculat de pe scaun în mijlocul tăcerii şi evlaviei tuturor sfinţilor şi căzând la preacuratele picioare ale Dreptului Judecător, a început a se ruga cu sârguinţă spre a îndupleca mare bunătatea Lui ca pentru nemărginita-i milostivire să primească a da vreme de pocăinţă păcătoşilor, să-şi plângă fărădelegile cu care L-au întărâtat pe Dânsul şi spre mânie L-au pornit. Iar Domnul a răspuns, zicând: „Ştii o! Maica Mea preaiubită, câte fărădelegi a săvârşit lumea cea nemulţumitoare şi în fiecare zi făptuieşte; aşadar, pe bună dreptate, nu se poate şi nici nu se cuvine ca să o mai miluiesc vreodată. Că nu numai bărbaţii mireni şi femeile, ci şi clericii şi monahii Mă răstignesc şi Mă împung cu păcatele lor, pângărind cu desăvârsire sfinţitul Chip şi îngerească vieţuire prin desfrânările lor”. Atunci Stăpâna, mai cu înfocare a început iarăşi a-L ruga, zicând: „Fiul meu cel Preadulce, ascultă-mă pe mine, pentru milostivirile îndurărilor Tale şi pentru Preacurate Patimile Tale pe care pentru cei păcătoşi le-ai răbdat”. Răspunsu-i-a Iisus şi a zis: „Ştii, o! Maica Mea, că de multe alte ori până acum ai îmblânzit dreapta mea mânie cu rugăciunile şi cererile tale şi nu m-ai lăsat să fac Judecata cea care se cuvenea, însă oamenii nicidecum nu s-au făcut mai buni, nici s-au lepădat de răutatea şi vicleşugul lor cel mai dinainte, ci încă cu mult mai răi sau făcut, luând în bătaie de joc Crucea şi Patima mea. Stăpânitorii şi boierii jefuiesc cu neruşinare poporul cel supus şi muncitor, pângărind Sfintele Porunci cu petrecerea lor cea desfrânată. Norodul cel de obşte de asemenea, lepădă şi defăima Poruncile Mele, săvârşind voile lor cele trupeşti: desfrânările, uciderile, nedreptăţile şi alte păcate neruşinate şi aducătoare de moarte. Zis-a iarăşi Stăpâna: „Toate acestea sunt adevărate, preadulcele meu Fiu, însă, mă rog Ţie, pentru nemărginită milostivirea Ta, trimite oamenilor Lumina Darului Tău, ca să-şi cunoască paguba lor şi întorcânduse să dobândească iertare. Aşa Multmilostive Doamne, ascultă-mă pe mine şi împlineşte cererea aceasta, nu pentru că li se cuvine lor — că nevrednici sunt totdeauna de milă şi de iertare —, ci pentru dragostea mea şi a tuturor sfinţilor acestora care şi-au vărsat sângele pentru numele Tău şi au murit în felurite chinuri, defăimând toate desfătările lumii pentru ca să câştige dragostea Ta. Deci, te rugăm, Multmilostive Stăpâne: ascultă rugăciunea noastră”! Atunci, toţi sfinţii s-au închinat cu Preasfânta, rugind pe Domnul ca să facă milă. Iar Judecătorul Cel Preaîndurat, înduplecându-se de rugăciunile Preacuratei Maicii Sale şi ale tuturor sfinţilor săi, a răspuns cu senină faţă: „M-

ai biruit Maica mea, cu rugăciunea Ta cea milostivitoare şi ai îmblânzit dreapta mea mânie. Să se facă dar după voia ta. Şi voi fraţii şi prietenii mei, cu rugăciunile voastre aţi schimbat mânia Mea întru milă. Aşadar, voi trimite iarăşi în lume învăţători şi propovăduitori ca să îndrepteze pe cei ce păcătuiesc". Acestea zicând Stăpânul, a luat sfârşit vedenia. Iar preotul şi duhovnicul cel mai sus arătat a istorisit-o fraţilor celor împreună cu el trăitori. Şi pentru ca să-i încredinţeze că adevărată a fost, a spus fraţilor din mănăstire — la fiecare îndeosebi—oarecare greşeli ascunse ale lor, pe care i le-a arătat lui Domnul şi le-a descoperit să-i povăţuiască duhovniceste pentru ca să se îndrepteze. Iar după ce le-a spus cuviosul toate şi-a dat sufletul său în mâinile lui Dumnezeu. Veniţi dar, fraţilor şi părinţilor şi toţi cei ce veţi auzi sau veţi citi aici! Veniţi să plângem fărădelegile noastre! Să plângem vremelnic ca să nu ne tânguim veşnic fără de folos! Să nu ne lenevim de mântuirea sufletelor noastre, că moartea vine pe neaşteptate şi ne răpeşte ca o fiară neîmblânzită! Nu e de-ajuns numai să citim cărţile, ori să ascultăm dumnezeieştile învăţături ca apoi să rămânem neîndreptaţi, că nici o plată pentru aceasta nu vom avea, după cum este scris, adică: „Nu se mântuiesc cei ce ascultă legea şi citesc cărţile, ci acei care fac voia lui Dumnezeu şi păzesc poruncile Lui". Să ne îngrijim dar iubiţilor, mai presus de toate, de cele ale mântuirii noastre! Doctorul cel Preamilostiv şi Bun vrea să ne vindecăm şi noi ne lenevim, El vorbeşte în fiecare din noi şi, în marea Lui milostivire, caută să ne vindece fără de argint şi fără plată, şi noi, necunoscătorii, dormităm, ba chiar ne lepădăm, defăimând purtarea de grijă şi mare mila Lui! O! nebunia şi nepriceperea noastră! Stăpâna cea Preacurată roagă necontenit pe Dumnezeu pentru mântuirea noastră, şi noi suntem nesimţitori pentru o aşa de mare facere de bine! Să ne ridicăm din păcat şi să mulţumim Preacuratei Fecioare pentru nenumăratele daruri şi binefaceri ce am primit şi primim în fiecare zi de la Dânsa, şi să zicem acestea: „Stăpână iubitoare de oameni şi iubitoare de bine! Îţi mulţumim, Te mărim şi Te slăvim pe Tine. Propovăduim facerile Tale de bine. Nu ascundem mila Ta. Pronia cunoaştem şi purtarea Ta de grijă o mărturisim. Mulţumim pentru nenumăratele Tale daruri şi bunătăţi, cântând cu mare glas minunile Tale. Tu ne-ai ridicat din căderea strămoşilor cea de demult. Tu ai schimbat iarăşi chipul lor în frumuseţea negrăită cea mai dinainte. Tu, cu înfricoşata purtare în pântece şi Naştere, ai schimbat chinurile şi durerile naşterii strămoaşei întru bucurie. Prin Tine de sabia cea care ameninţă am scăpat; poarta cea încuiată a Raiului ni s-a deschis şi desfătarea cea mai dinainte iarăşi am dobândit-o. Prin Tine din stricăciune ne-am izbăvit şi viaţa veşnică cea de sus întru împărăţia Cerurilor nădăjduim a o dobândi. Pe Tine, ajutătoare a mântuirii noastre şi Apărătoare nebiruită Te avem. Tu eşti veselia noastră şi lauda a toată lumea. Deci Tu, multlăudată Fecioară şi Atotputernică Stăpână, să nu treci cu vederea rugăciunea celor ce te cheamă cu credinţă. Tinde mâna Ta celor osteniţi. Scapăi degrabă pe cei ce sunt în primejdii şi îmblânzeşte valurile cele sălbatice ale vieţii noastre. Risipeşte cu suflarea ta cea lină vânturile cele ce ne ispitesc. Plineşte cererile cele spre folosul nostru ca o puternică ce eşti, căci ca o Maică ai mare îndrăzneală către Fiul tău şi Dumnezeu, putere nemărginită şi Stăpânire nebiruită. Nimic nu stă împotriva puterii Tale. Toate se supun poruncilor Tale, toate dau loc hotăririi Tale şi toate slujesc Stăpânirii Tale. Pre Tine, ceea ce eşti mai înaltă decât toate făpturile, Cel ce S-a născut din Tine mai presus de fire Te-a pus înainte ca mijlocitoarea noastră, a păcătoşilor, şi toate rugăciunile Tale le primeşte şi se veseleşte de ale Tale cereri; Se bucură de ale Tale rugăciuni; Nu se împotriveşte a le împlini, slava Ta a Lui socotind-o şi ca un Fiu, după datorie, cererile Tale împlinindu-le. Deci şi eu, o, Stăpână! bizuindu-mă pe

puterea şi iubirea Ta de oameni, aduc Ţie acest rod neînsemnat, care deşi este departe a fi după vrednicie, însă arată marea mea recunoştinţă către Tine. Că nu numai că puterea doririi mele nu ajunge a mulţumi după cuviinţă pentru binefacerile Tale, dar şi închipuirile cele mai mari nu se pot sui până la milele Tale. Primeşte dar, o, prealăudată şi cu mii de numiri numită Stăpână, nu pe cea cuvenită după datorie cântare (că de ar putea bine şi frumos glăsui toate stelele cerului şi frunzele copacilor, nu ar putea, după vrednicie, să Te laude pe Tine), ci după puterea priceperii şi a smereniei mele, neluând aminte la lucrurile mele şi primind osârdia ca o Preamilostivă şi iubitoare de bine, dându-mi izbăvire de păcate şi învrednicindu-mă împărăţiei Cerurilor, Milostiv făcând pe Fiul Tău, Domnul cel cu totul îndurat, pentru ca totdeauna şi neîncetat să Te slăvim pe Tine şi pe Dumnezeul Cel ce s-a născut din Tine, împreună cu Cel fără de început al lui Părinte şi cu Preasfântul şi Bunul şi de viaţă Făcătorul Său Duh, în veci. Amin".12

MINUNEA a 72-a

Pentru sfânta şi făcătoarea de minuni icoană a Preacuratei Maicii lui Dumnezeu cea din mănăstirea cea numită Peştera cea mare, care se află în eparhia Peloponezului, care se zice Calavrita13

Despre lucrătorul acestei sfinte icoane arătăm, cum că din socotinţa obştească şi predanie avem cum că este zugrţvirea şi sfinţita lucrare a Sfântului Apostol şi Evanghelist Luca. Şi mai întâi arătăm cum că a fost zugrav despre care mulţi mărturisesc, printre care şi Sfântul Gherman (patriarhul Constantinopolului) la răspunsul ce a dat împăratului Leon Isaurul. Aşadar, acesta (Sf. Ap. Luca) urmând icoanei Domnului şi Stăpânului nostru Iisus Hristos, care ca Cel ce este Înţelepciunea şi întâia Icoană a Tatălui celui nevăzut, care prin spălare şi ştergere a închipuit pe maramă dumnezeiasca Sa faţă, cu dumnezeiască minune, pentru Evgar, Domnul Edesei, a închipuit şi el asemenea pe al Maicii lui Dumnezeu. Căci Avgar auzind de minunile Domnului nostru Iisus Hristos şi având mai multă trebuinţă a-şi curăţi

12 Până aici ţine textul tipărit în ediţia din 1990. În continuare textul este reprodus după ediţia primă, din 1820.

13 Această descriere împreună cu minunea următoare sau tălmăcit acum din nou din cartea cea numită Proschinitarul Peşterii celei mari.

sufletul de păcate, decât trupul de lepră, a scris o epistolă rugându-L ca să vină până la el, zicând: Iisuse, Cerescule om vino până aici la cetatea mea care ne va ajunge a ne chivernisi pe noi amândoi. Căci aud cum că iudeii din pizmă multă clevetesc asupra ta, şi caută să te omoare. Şi mă rog vino până la locul nostru. Şi a trimis scrisoarea cu un om pictor al său, Anania cu numele, care să-i picteze măcar chipul lui Iisus şi să-i aducă icoana. Şi mergând Anania n-a putut să-l picteze, căci Cunoscătorul inimilor, ştiind ceea ce voia Anania, îşi schimba faţa deseori. Până la urmă s-a spălat şi ştergându-se şi-a închipuit faţa Sa pe maramâ şi a dat-o lui Anania. Astfel Evanghelistul ne-a predanisit început al sfintelor icoane, pe care Scriptura cea veche nu-l avea întru multă întrebuinţare pentru frica închinării la idoli. Aşadar, după aceasta şi dumnezeiescul Apostol Luca a pictat mai întâi aceeaşi icoană a Stăpânului Hristos, după care şi a Născătoarei de Dumnezeu trei prea vestite icoane. Dintre care una este aceasta, nu cu vopsele, ci din oarecare migmă (adică amestecătura) ridicată puţin ca şi cum ar fi săpată, ca de trei degete de groasă şi de un cot de lungă. Şi migma este ca o amestecătura de ceară şi

mastic şi altele asemenea. Însă pe lângă acestea şi cu volsele pe deasupra a zugrăvit-o. Iar celelalte două numai cu vopsele pictate. Dintre care una se află în Rusia mică la o cetate ce se numeşte Vilna în biserica închinată Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, împodobită cu aur şi cu pietre scumpe dăruite de cei credincioşi. În tradiţia locului se păstrează ştirea că din părţile Constantinopolului a fost adusă, unde, se zice, că a fost adusă în părţile Bizantiei de însuşi Apostolul Luca şi aşa a ajuns la împăraţii Bizanţului. Şi de către aceia s-a trimis acolo unde se află. Cea dintâi zugrăvită este cea a Peşterii celei mari, iar despre a treia nu se ştie exact unde este. Aşadar, după ce le-a zugrăvit, Apostolul le-a adus la Preacurata Stăpână să le vadă şi să le binecuvinteze. Pe care privindu-le le-a binecuvântat şi a zis: „Darul Celui născut din Mine, să fie cu acestea". De atunci Apostolul purtându-le cu sine le-a dat în diferite locuri. Şi aceasta a dat-o la Corint sau Ahaia, şi de acolo nevăzut s-a luat şi s-a pus întru această mare Peşteră, unde s-a şi aflat după mai bine de 700 de ani.

MINUNEA a 73-a

Pentru tânărul cel ce a chemat cu credinţă numele Preasfintei Icoane şi cum i-a crescut piciorul cel tăiat şi însănătoşindu-se desăvârşit sa făcut monah mai pe urmă

La anul 1684, în părţile Ahaiei la locul cel numit Aliches şi la satul ce se numeşte Cameniţa, la care a fost din vechime o episcopie şi o biserică a Sf. Nicolae, fiind aproape de Ahaia alt sat cu numele cel vechi al eparhiei. Acolo se afla un tânăr bolnav, cu numele Ioanichie. Deci acesta yăcând în boală trei ani i s-a înbolnăvit şi piciorul, şi rănindu-se câte puţin s-a cangrenat şi a putrezit. Şi a încercat orice leac şi buruiană14, însă nu s-a vindecat, ci încă i-a şi căzut piciorul din genunchi . Şi cu toate că chema neîncetat numele Preasfintei, a fost lăsat a fi aşa spre mai mare arătare a puterii sale celei nemărginite. Şi fiindcă nici răbdarea lui nu s-a împuţinat, precum fac mulţi deznădăjduiţi în ziua de astăzi, adică dacă nu văd grabnic

14 Plantă medicinală.

ajutor în arătare de la Dumneyeu şi de la sfinţi, când cer prin citiri şi sfinte masle, apoi unii se întorc la diavolul, prin descântece şi vrăji şi alţii hulesc cârtind asupra lui Dumnezeu, cum că nu le-a făcut ceea ce le place lor. Însă tânărul acesta nu a făcut aşa, adică să caute descântece, ci răbdă lămurindu-se ca aurul în topitoare. Şi cu toate că era căzut piciorul din genunchi, el chema mereu pe Doamna noastră cea Milostivă. Deci cu timpul şi-a adus aminte de sfânta icoană cea de a Peştera cea mare şi de minunile ei şi suspinând şi umilindu-se, a strigat: „O Preasfântă icoană! De ce m-ai lăsat şi nu mă miluieşti. Grăbeşte şi mă miluieşte." Atunci uitându-se vede că a început a-i creşte carnea şi osulş şi puţin câte puţin s-a văzut – o, Darul minunilor tale Născătoare de Dumnezeu - , întreg piciorul tânărului şi desăvârşit şi umbla sănătos ca şi mai-nainte. Şi spre mulţumita darului ei, rudeniile lui au făcut un picior de argint şi l-au dăruit la sfânta icoană mai-nainte de a se însănătoşi desăvârşit. Iar mai pe urmă a venit şi tânărul spre închilarea ei şi a rămas precum zic la mănăstire şi s-a făut monah, după cum a rămas consemnat în scris. Căci pe piciorul acela de argint au scris părinţii minunea aceasta. Şi se află scrisă încă şi încredinţează despre lucrurile acestea cu mărturii vrednice de crezare, cum că cu adevărat i-a crescut piciorul şi s-a făcut desăvârşit ca nu cumva să socotească cineva că zice neadevăr.

MINUNEA a 74-a

Pentru făcătoarea de minuni icoană a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, care se numeşte Romanca sau Lideanca

Sf. Apostol Petru Verhovnicul şi Sf. Ioan Bogoslovul (Evanghelistul), mai-nainte de a se duce ei precum şi ceilalţi sfinţi Apostoli la marginile pământului spre propovăduirea lui Hristos, mai întâi prin cele de aproape cetăţi, împrejurul Ierusalimului, propovăduiau pe Hristos. Şi când au fost în cetatea, ce se cheamă Lida, unde au petrecut un an, mult popor au adus la Hristos Dumnezeu. Atunci au zidit acolo o biserică în numele Preacuratei Maicii lui Dumnezeu. Pentru că era atunci alinare între creştini, căci după uciderea lui Ştefan încetase prigoana după o vreme. Cezarul Tiberiu auzind multe de Hristos Domnul nostru şi negrăitele minuni ale Lui a poruncit să nu fie prigoniţi creştinii, pentru care alinare la Faptele Apostolilor se pomeneşte aşa: „Iar bisericile prin toată Iudeia, şi Galileea şi Samaria aveau pace". Şi a fost acea pace până la sfârşitul lui Tiberiu. Deci întru acea alinare Sf. Apostoli Petru şi Ioan zidind în Lida acea biserică. S-au dus la Ierusalim şi au rugat pe Fecioara cea Preacurată, pe Născătoarea de Dumnezeu ca să meargă în Lida să vadă biserica cea zidită în numele ei şi să o binecuvinteze şi să o sfinţească pe ea prin a sa venire. Ca rugăciunile celor ce se vor ruga în ea să fie bineprimite de Dumnezeu Cel ce S-a născut din ea. Iar Preacurata Fecioară a zis către dânşi: Mergeţi bucurânduvă acolo, şi eu cu voi. Iar ei mergând au aflat în biserică pe un stâlp ce întărea zidirea, nu de mână zugrăvit, ci de Dumnezeu zugrăvit, chipul Preacuratei Maicii lui Dumnezeu, cu multă asemănare, cu faţa şi hainele. Deci ei văzând aceea s-au închinat icoanei chipului celui nefăcut de mână al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu şi au mulţumit lui Dumnezeu. Iar dupăa ceea şi singură a mers Stăpâna şi văzându-şi chipul său şi mulţimea cea de popor care întru Hristos crezuse, s-a veselit cu duhul şi a dat acelui chip al său Darul şi puterea facerii de minuni. Şi trecând mulţi ani, şi luând împărăţia grecilor şi a Romei Iulian Apostatul a ridicat mare prigoană asupra Bisericii lui Hristos. Atunci acel prigonitor a trimis în Lida o rudenie de un nume cu el ca să şteargă acel făcător de minune chip al Maicii lui Dumnezeu cu nişte unelte tăietoare de piatră. Şi minunii a urmat altă minune. Pentru că cu cât tăietorii de piatră tăiau cu ciocanele şi cu topoarele şi strunjea acel chip nezugrăvit de mână, pe atât se vedea că în adâncul stâlpului cu minune străbătea culorile şi imaginea. Şi ostenindu-se mult şi nesporind nimic s-au dus deşerţi. Şi străbătea auzul pentru acel chip al Preasfintei Născătoare de Dumnezeu pentru cele prea mari şi fără de număr minuni prin toate marginile lumii şi se aduna la închinarea aceluia, din toate părţile, mulţime credincioşi în toţi anii. Iar dupî ce au trecut mulţi ani, fericitul Gherman, mai-nainte de luarea arhieriei şi a scaunului patriarhiei de Constantinopol a mers la Ierusalim ca să se închine Mormântului Domnului şi celorlalte locuri sfinte. Şi când era în Lida s-a închinat chipului făcător de minuni al Preacuratei Născătoare de Dumnezeu, şi a poruncit unui pictor să reproducă pe o placă din lemn acel chip. Şi luând icoana aceea zugrăvită a dus-o cu sine la Constantinopol şi o avea la mare cinste, şi în toate zilele săvârşea rugăciunile sale înaintea acelei icoane. Şi a fost cu voia lui Dumnezeu patriarh în Constantinopol îe vremea împărăţiei lui Artemie, celui numit Atanasie. După aceea Leon Isaurul luând împărăţia a adus eresul luptării icoanelor şi a ridicat prigoană cumplită asupra celor dreptcredincioşi şi a izgonit pe sfinţitul patriarh Gherman din scaun cu necinste şi cu pălmuiri multe. Şi fiind izgonit din biserică şi din casa sa a luat cu sine două icoane, a lui Hristos Mântuitorul şi a Preacuratei Maicii lui Dumnezeu, copia celei din Lida. Şi călătorind cu corabia spre locul de surghiun (exil) a

scris preasfinţitului Grigore papa Romei celei vechi o scrisoare în care îl înştiinţe despre nedreapta sa izgonire şi prigoana ridicată în Constantinopol de către împăratul cel luptător de icoane, împotriva celor dreptcredincioşi. Şi făcând loc în scândura icoanei lui Hristos a băgat acolo scrisoarea aceea pecetluită, însemnând vremea şi ceasul şi locul unde şi când a fost scrisă. A sărutat acea sfântă icoană a Mântuitorului şi de două ori zicând: „Povăţuitorule, Povăţuitorule, mântuieşte-te pe Tine şi pe noi", a lăsat icoana pe mare şi plutind a ajuns la Roma şi s-a făcut întru acea noapte arătare preasfinţitului papă de venirea chipului lui Hristos. Iar papa dimineaţă, la răsăritul soarelui a luat clerul său cu lumânări şi cu cădiri şi au şezut într-o corabie mică şi pe râul Tibru coborau spre mare întru întâmpinarea icoanei Mântuitorului. Şi când au ajuns la gura râului unde intră în mare, a văzut icoana în preajmî pe apă mergând şi s-a umplut de spaimă şi de bucurie şi s-a închinat cu bună credinţă. Apoi a grăit papa către icoană cu lacrimi: „Dacă la noi nevrednicii ai venit Stăpâne, rugămu-ne Ţie precum cu preaslăvire pe ape ai umblat aşa şi în mâinile noaste să te sui. Pentru că nu îndrăznim ca cu ale noastre porniri să ne atingem de Tine. Şi îndată icoana din mare în vazduh s-a ridicat şi, ca o pasăre zburând, a venit în mâinile arhiereului. Iar acela sărutându-o cu lacrimi de bucurie şi cu vrednică cinste lăudându-o a dus-o în Roma cu cântare de psalmi. Şi a purtat-o prin toată cetatea, ca de toată mulţimea poporului să fie văzută acea dumnezeiască icoană. Apoi a pus-o în biserica cea mare a Sf. Apostol Petru. Şi scoţând din scândură scrisoarea patriarhului care neudată de apă rămpsese, a citit-o şi a înţeles cele ce se făceau de către împăratul cel rău credincios în Constantinopol. Însă şi aceasta s-a înştiinţat, că într-o zi şi o noapte acea icoană a Mântuitorului din Constantinopol la dânşii a venit, şi slăveau toţi puterea cea neajunsă a lui Dumnezeu. Iar pentru eresul ce se ridicase în răsărit şi pentru izgonirea prea sfinţitului Gherman, papa se mâhnea foarte şi cu grea întristare se cuprindea. Şi a scris împăratului cu îndrăznire, mustrându-i păgânătatea lui. Iar de la icoana Mântuitorului în Roma multe minuni se săvârşeau, pentru că felurite neputinţe din oameni se izgoneau. Prea sfinţitul Gherman intru izgonire petrecând, atunci când s-a apropiat de fericitul său sfârşit, şi fiindcă neîncetăta necinstire şi batjocură se facea sfintelor icoane, pentru că unele erau scuipate şi sfărâmate altele ăn tină aruncate şi cu picioarele călcate altele cu foc arse, a scris alţă carte la cel întâi de pe scaunul Romei înştiinţându-l de cele ce se făceau. Şi în scândura altei icoane, care era a preasfintei Născătoare de Dumnezeu, ceea din Lida, a scobit loc şi acolo a ascuns a sa scrisoare, în care a trecut şi vremea şi ceasul în care a fost scrisă. Şi apucând icoana cu multă plângere a zis: „Mergi Stăpână, mergi, şi scapă fugind acum, nu de Irod în Egipt, ci de vrăjmaşul cel cu nume de fiară, mergi la Roma, la cei binecredincioşi ca să te păzească împreună cu cel mai înainte de veci al tău Prunc, de urâtele mâini ale luptătorilor de icoane. Treci această întinşă şi largă mare cu înotare fără de primejdie, pentru că porţi pe Făcătorul cerului şi al pământului şi al mării. Mergi şi scapă în mâinile plăcutului tău Grigorie. Iar pe noi cei ce pentru cinstirea ta ne primejduim în sânurile lui Avraam ne sălăşluieşte şi în cereştile tale lăcaşuri ne pomeneşte." Aşa grăind Sf. Gherman, şi udând cu lacrimi şi sărutând cu dragoste sfânta icoană a lăsat-o pe mare. Şi a călători icoana mai repede decât zborul vulturului şi într-o zi şi o noapte a ajuns la Roma şi întru acea noapte i s-a făcut papii înştiinţare de venirea icoanei cereştii Împărătese. Iar el sculându-se ca mai înainte la icoana lui Hristos, aşa şi înaintea icoanei Maicii lui Dumnezeu, cu tot clerul şi cu lumânări şi cădiri, pe râul Tibru au ieşit întru întâmpinarea ei. Şi când erau la gura mării toţi au văzut acea icoană a Maicii lui Dumnezeu stând aproape, pe ape şi spre

dânşii venind. Şi întinzând şi papa spre dânsa mâinile sale, ea singură pe mâinile lui s-a suit şi a primit-o pe ea cu mare bucurie. Apoi închinându-se au sărutat-o şi s-au întors în cetate minunându-se de aceste mari şi minunate lucruri ale lui Dumnezeu. Şi deschizând tăietura cea din scândura icoanei a aflat scrisoarea prea sfinţitului patriarh Gherman şi citind-o a înţeles că doar cu o zi înainte icoana fusese trimisă la ei, şi au slăvit minunile lui Dumnezeu. Iar de Sf. Gherman îi era jale, pentru că un luminător atât de mare al Bisericii în izgonire prin sfârşit de moarte se stinge. Şi aplâns pentru dându foate mult. Şi icoana cea preacinstită a Maicii lui Dumnezeu a dus-o prin toată cetatea ca şi pe a Mântuitorului. Şi intrând în Biserica Sf. Petru a pus-o în lăuntrul altarului şi de multe tămăduiri se săvârşeau de la ea. După aceasta, trecând mai bine de o sută de ani, când luptătorii de icoane au pierit şi a împărăţit Mihail cu maica sa Teodora şi eresul cel luptător de icoane din Constantinopol cu totul se stinsese, atunci în Roma icoana aceea, care din Lida după cea nezugrăvită de mână era zugrăvită, iar de Sf. Ghermas slobozită din surghiul spre Roma, şi în altar pusă, a început singură de sine adeseori a se mişca fără să fie atinsă. Şi se făcea aceasta în multe zile, uneori la cântarea de dimineaţă, alteori la cea de seară, alteori la Liturghie. Şi era nu puţină mirare şi frică romanilor pentru o minune ca aceea, pentru că socoteau că acela este semn pentru oarecare mânie dumnezeiască ce avea să vină asupra lor. Atunci, în Roma era papa Serghie. Şi odată fiind papa singur la sobornicească cântare în biserică, a început icoana aceea cu multă mişcare a se clătina, pe care văzându-o toţi, s-au spăimântat. Şi încetând cântarea, au început a striga cu mare glas: Doamne miluieşte multă vreme. Şi de vreme ce era chemată mila Domnului de către mulţi, icoana s-a alinat din mişcare. Şi după puţin iarăşi ridicându-se şi sunet prin mişcarea sa făcând s-a luat prin văzduh de la locul ei. Şi strigând toţi s-au adunat în altar vrând să o sprijinească cu mâinile, ca să nu cadă pe pământ şi să se sfărâme, dar nimeni nu putea să o ajungă şi să se atingă de ea, pentru că pe deasupra mâinilor omeneşti prin văzduh purtându-se umbla prin biserică şi cu înceată mişcare , cu nevăzute mâini îngereşti a fost scoasă afară. Iar papa cu tot clerul şi poporul spăimântându-se de acea preaslăvită vedere, urmau unde mergea icoana. Iar ea ducându-se la malul Tibrului s-a coborât pe apă, îndreptându-se spre mare. Iar poporul de pe mal urma privind cu plângere cu se duce acea icoană de la ei. Iar papa vărsând lacrimi se tânguia zicând: Vai nouă o, Împărătească, ai nouă, o, Doamnă, unde te duci de la noi dumnezeiescule sicriu. Pentru că aşa cum ai venit la noi pe apă, aşa te duci acum pe aceeaşi cale de la noi. Deci ne temem ca să nu ne ajungă şi pe noi muncirile luptătorilor de icoane pentru care tu din cetatea lui Constantin ai fugit. Şi acum iarăşi fugi de la Roma. Ci, o Atotputernică, până când nu alinezi pe acel vifor ereticesc, care tulbură Biserica lui hristos. Acestea şi mai multe le grăia papa, tânguindu-se şi petrecând icoana cu privirea până când s-a pierdut în zare. După aceasta a poruncit papa ca această preaslăvită minune să fie consemnată în scris în cărţile bisericeşti spre aducere aminte, a generaţiilor ce vor urma şi spre slava Maicii Domnului nostru Iisus Hristos. Iar icoana aceea sfântă a ajuns la Constantinopol a doua zi şi în liman, aproape de paaturile împărăteşti sa aflat. Şi a fost scoasă din apă de nişte oameni binecredincioşi ce se aflau acolo, care au dus-o la împărătească Teodora, socotind că acea icoană este dintru acele icoane pe care luptătorii de icoane le-au aruncat în mare, legându-le de pietre grele. În acea vreme de la binecredinciosul împărat Mihail şi de la prea sfinţitul patriarh Metodie s-au trimis din Constantinopol nişte oameni vestiţi din rânduiala duhovnicească şi mirenească cu scrisori la papa înştiinţându-l de soborul sfinţilor părinţi cel de loc ce s-a făcut în Constantinopol, la care eresul luptătorilor de

icoane a fost anatematizat, iar cinstirea icoanelor întărit şi binecuvântată. Cât au stat la Roma au auzit toate facerile de minuni ale icoanei Mântuitorului şi ale Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, cum pe vremea papei Grigorie au ajuns la Roma venind pe mare de la patriarhul Gherman şi cum nu demult icoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu singură, de sine, a plecat din Roma. Acestea auzindu-le trimişii le-au însemnat în scris pentru ei. Şi întorcându-se la Constantinopol au spus împăratului şi maicii lui, împărăteasa Teodora, şi prea sfinţitului patriarh Metodie toate cele auzite despre icoanele făcătoare de minuni din Roma. Atunci împăratul, împărăteasa şi patriarhul şi-au adus aminte de icoana cea aflată în limanul mării, şi şi-au zis: Au nu este aceasta icoana cea din Roma? Au trimis soli la Roma ca să se încredinţeze dacă este aceea icoana, şi aflând că aceea este au cunoscut că de la plecarea din Roma şi sosirea la Constantinopol călătorise o zi şi o noapte. Şi au proslăvit toţi această facere de minuni cea atotputernică a lui Dumnezeu.15 Atunci prea sfinţitul patriarh Metodie cu tot clerul, luând acea sfântă icoană de la palaturile

Înseamnă că această sfântă icoană, după semnele ce poartă, se pare a fi aceea e se află aici întru această mănăstire a Pantocratorului, ce se zice şi a Neamţului, care este cu două feţe. Adică pe o faţă a icoanei este chipul Maicii Domnului, iară pe alta a sfântului Gheorghe. Fiindcă, după cum este ştiut de toşi, patria Sf. Mare Mucenic Gheorghe a fost Palestina şi cetatea Lida, unde după sfârşitul său mucenicesc a fost îngropat, după cum scrie Sf. Simeon Metrafrast şi alţii. Deci de aici se vede că Sf. Gherman patriarhul Constantinopolului zugrăvind chipul Născătoarei de Dumnezeu, a zugrăvit şi pe Sf. Mare Mucenic Gheorghe pe cealaltă parte. Această icoană se afla la Constantinopol în zilele împăratului Ioan Paleologul. Apoi şi icoana ce se află în această sfântă mănăstire a Neamţului de acelaşi împărat se scrie că a fost trimisă ca dar voievodului Alexandru cel Bun. Şi putem concluziona că precum icoana s-a dus din Constantinopol la Roma pe vremea eresului luptătorilor contra icoanelor, apoi când Roma urma să cadă în abateri de la dreaptacredinţă, s-a întors iarăşi la Constantinopol, care se întorsese la adevătata credinţă, unde a şi petrecut mulţi ani. Asemenea şi mai pe urmă, văzând că cetatea Constantinopolului avea să cadă în mâna agarenilor, a binevoit să iconomisească mai înainte de vremea aceea şi să vină întru acest binecuvântat pământ, prin chipul după cum se scrie în istoria următoare, şi a se aşeza întru această sfântă mănăstire ca să fie Apărătoare şi Scut a toată ţara. 15

împărăteşti cu petrecerea a tot poporul a dus-o în biserica Preasfintei Născătoare de Dumnezeu unde au aşezat-o, bucurându-se de dăruirea ce li s-a făcut de către Dumnezeu şi Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. De atunci icoana s-a numit „Romanca” ca ceea ce de la Roma venise. Şi se făceau de ea minuni preamulte.

MINUNEA 75

Pentru musulmanul ucis de tâlhari şi înviat de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu.16

În decembrie 2004, un arab din Arabia Saudită, un mahomedan, s-a prezentat înaintea mai multor agenţii de publicitate, să relateze următoarea întâmplare incredibilă, pe care a trăit-o şi care i-a schimbat viaţa sa (întâmplarea a apărut la TV, pe Internet, la radio, şi a circulat prin ziarele, magazinele şi pamfletele din întreaga Arabie Saudita, Siria, Palestina, şi evident în toate ţările învecinate17. Cu câţiva ani în urmă, acest om s-a căsătorit cu o

16 Această minune are la bază povestirea Arhimandritului Nektarios Serfes, Boise, Idaho USA, a cărui biografie pe scurt poate fi găsită la adresa http://www.serfes.org/about.htm 17 Noi am găsit-o

citată pe internet pe mai multe site-uri, dintre care amintim doar câteva pentru încredinăarea cititorilor. Textul în engleza publicat la http://www.pigizois.gr/agglika/the_miracle_in_siria.htm http://www.spcinnsbruck.at/radnaverzija/english.htm http://www.neepeople.com/journeymanjames/when-i-was-amoslem.html http://www.pbase.com/mansour_mouasher/saydnaya Apoi l-a găsit şi în "All Saints Herald", o publicaţie a Bisericii Ortodoxe Greceşti "A tuturor sfinţilor", iulie – august 2005, şi a fost preluat de la adresa http://www.all-saints.ca/news/herald_2005_aug.pdf

foarte bogată femeie musulmană, dar stearpă. Ca şi anii trecuţi, şi în ciuda tuturor eforturilor lor şi considerabilelor cheltuieli medicale cu mulţi doctori, ei rămâneau fără copii. Părinţii soţului i-au sugerat acestuia să-şi mai ia o a doua soţie, în timp ce susţine şi căsătoria iniţială (conform legilor locale, acestea permit până la 4 căsătorii simultane). Fiind epuizat, necăjit şi descurajat, el n-a primit sfatul părinţilor săi, ci a ales mai bine să petreacă o vacanţă cu soţia sa, în Siria. Acolo, au închiriat o limuzină cu şofer, care să le servească şi ca ghid de călătorie pentru întreaga şedere şi la excursiile prin întreaga Sirie. Pe măsură ce se derula vacanţa, şoferul observă că acest cuplu din Arabia Saudită trăia în amărăciune, durere şi supărare. Având câştigată familiaritatea faţă de acest cuplu, şoferul i-a întrebat prudent, de ce păreau a fi atât de nefericiţi. Poate era din cauza că el nu conducea excursia pe placul lor? Cuplul mărturisi şoferului, că sursa nefericirii lor era imposibilitatea de a avea copii. Şoferul, care era deasemeni musulman, le-a spus atunci, că în Siria, creştinii, în special creştinii ortodocşi au o mănăstire, numita Panaghia Saidraya (cuvânt arab, care înseamnă Maica Domnului, Doamna noastră) şi acei oameni, care nu pot avea copii, găsesc mângâiere şi ajutor la icoana Ei făcătoare de minuni. Cei necăjiţi şi îndureraţi de diverse probleme şi necazuri merg la această mănăstire şi primesc să mănânce o bucăţică de fitil de la candela care arde înaintea icoanei făcătoare de minuni. Şi, atunci, „Maria" creştinilor le dăruieşte lor după credinţa lor, ceea ce doresc. Emoţionaţi, arabul saudit şi soţia sa i-au cerut şoferului să-i ducă la mănăstirea „Saidnaya"18 la „Stăpâna creştinilor", şi i-a spus, că dacă vor avea un copil, atunci el se va întoarce şi îi va dărui 20.000 $ americani iar mănăstirii va dărui 80.000 $ americani. Astfel, ei au mers la mănăstire şi au făcut precum au fost învăţaţi. După ce şi-au terminat vacanţa s-au întors în pamantul natal şi, după un timp, soţia a rămas însărcinată. În câteva luni, ea a dat naştere unui baiat drăgălaş. A fost o adevărată minune a Maicii Domnului. Dar minunii urmează altă minune şi mai mare, ca astfel darul lui Dumnezeu şi mila Maicii lui Dumnezeu să nu rămână tăinuit. Căci Preasfânta Născătoare de Dumnezeu ascultându-le şi împlinindu-le rugăciunea a lucrat să le câştige şi sufletele pentru împărăţia cerurilor şi prin ei şi alte multe suflete. După ce soţia sa a născut, fericitul tată a vrut să se întoarcă în Siria, ca să-şi îndeplinească promisiunea pe care o făcuse. Ajuns în Siria, el a telefonat aceluiaşi şofer şi i-a cerut să fie luat de la aeroportul din Damasc. Însă şoferul era era viclean şi rău, iar diavolul i-a pus în gând să jefuiască e acel om. Ca să-şi împlinească gândul şi-a convins pe doi prieteni ai săi, să meargă, împreună cu el, la aeroport, pentru a-l lua pe bogatul arab-saudit, ca împreună să-i ia toţi banii şi să-l omoare. Astfel, ei l-au luat pe bogatul om de la aeroport. Pe drum el le-a spus prietenilor şoferului, că le dă şi lor, la fiecare câte 10.000 $ americani, în semn de bucurie şi mulţumire că i s-a născut un fiu. Nici nu bănuia că ei hotărâseră să-l omoare. Aceşti oameni răi şi insetaţi de bani au deviat de la drumul spre mănăstire, şi au mers

18 Site-ul manastirii se află la adresa http://www.saidnayanet.com/en/saidnaya.htm

spre un loc pustiu. Acolo l-au omorât pe acel om, i-au tăiat capul şi alte părţi (mâini şi picioare) ale corpului în bucăţi. Orbiţi de patimă şi biruiţi de oroarea faptei lor, pe care tocmai o săvârşiseră, au pus rămăşiţele omului în portbagaj, în loc sa le lase chiar acolo. După ce i-au luat banii, ceasul şi tot ce avea, ei au mers să caute un alt loc pustiu, pentru a se debarasa de rămăşiţe. Însă, pe când se aflau pe drumul naţional, maşina li s-a defectat şi s-a oprit în mijlocul drumului. Cei trei tâlhari şi ucigaşi au coborât pentru a descoperi de ce s-a oprit maşina dintr-odată şi pe neaşteptate. Atunci un trecător s-a oprit să-i ajute, dar aceştia, speriaţi că fapta lor teribilă va fi descoperită, au pretins ca n-au nevoie de ajutor. Dar, în timp ce părăsea locul, automobilistul a reţinut faptul ca în spatele vehicolului curgea sânge, şi a telefonat la poliţie, pentru a investiga cazul, căci cei trei arătau a fi suspecţi. Poliţia a venit, şi ei au văzut sângele de sub maşină, pe pavaj, şi atunci au ordonat să se deschidă portbagajul. Ei bine, când ei au deschis portbagajul, o, minunile tale Stăpână!, sauditul a ieşit din portgabaj, viu şi nevătămat, sănătos, spunându-le: „Chiar acum, Preasfânta a terminat de cusut gâtul meu, chiar aici (arătându-le locul pe Mărul lui Adam), după ce mai întâi a terminat de cusut restul corpului meu”. Văzând aceasta, cei trei criminali imediat şi-au pierdut minţile, şi au înnebunit. Poliţia i-a încătuşat şi i-a dus la un azil de nebuni. Criminalii au început să delireze, zicând că nu poate fi posibil ca sauditul pe care ei l-au omorât, decapitat şi disecat să mai fie viu! Sauditul s-a dus la un centru medical pentru a fi investigat de doctori şi examinatori medicali, care au confirmat şi atestat că acele cusături au fost făcute foarte recent, validând prin aceasta minunea produsă. Cusăturile erau şi sunt încă evidente. Când sauditul a ieşit din protbagaj, a avut literalmente aparenţa, că tocmai a fost refabricat (reasamblat), cu care el se confesa permanent, că Preasfânta a adunat corpul său şi l-a reînviat, cu ajutorul Fiului Ei. Imediat după aceasta, sauditul şi-a chemat rudele, să vină în Siria şi ei au mers împreună la mănăstirea Panagia Saidnaya şi au înalţat rugăciuni de mulţumire, laude şi slavă, şi în locul unui dar iniţial de 80.000 $ americani (cât a promis), el a dat 800.000 $ americani, Maicii Domnului. Astăzi, aşa cum relatează detaliile acestei zdrobitoare minuni, el începe povestirea cu: „Când eram, musulman, aceasta mi s-a întâmplat mie”, aceasta indicând faptul că atât el cât şi familia sa nu mai sunt musulmani, ci s-au convertit la dreapta credinţă creştină. Minunea a năucit cu înfricoşare întreaga naţiune arabă şi pe toţi din Orientul Mijlociu. Sfârşitul cărţii Minunilor Maicii Domnului Si lui Dumnezeu slavă

HOTĂRÂRE

sinodicească pentru adeverirea minunilor

Celor ce nu primesc cu credinţă curată şi cu tot sufletul şi inima, Minunile cele de spaimă ale Mântuitorului nostru şi Dumnezeu şi ale Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu care l-a născut pe Dânsul fără de prihană şi ale celorlalţi sfinţi, ci se ispitesc cu dovezi şi cuvinte sofisticeşti (amăgitoare) ca să prihănească ca pe unele ce ar fi cu neputinţă, sau după ceea ce li se pare a le tâlcui şi după a sa socoteală a le alcătui, Anatema.19

Această hotărâre sinodală am tipărit-o aici la sfârşitul minunilor Prealăudatei Stăpânei noastre Născătoare de Dumnezeu, după cum este în Triod în Duminica Ortodoxiei. (Cu toate că această rânduială unde se găseşte scrisă hotărârea aceasta încă până acum la Trioadele cele româneşti nu se află puse, însă aicea s-a pus de la cel grecesc). Am făcut aceasta pentru ca să o vadă toţi câţi fără de socoteală şi zavistuind se îndoiesc necrezând pe cele scrise ca şi cum ar fi cu neputinţă, pentru ca să se smerească măcar ca să nu se afle sub anatema cea de sus zisă ; să creadă mărturisind cum că nu numai câte am scris,

ci şi altele nenumărate poate să le şi săvârşească Împărăteasa cea Atotputernică. Pentru ale cărei rugăciuni o, de am dobândi fericirea cea veşnică. Amin.

ISTORIE

Pentru sfânta icoană a Preasfintei Stăpânei noastre Născătoare de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria, ce s-a aflat în scrisorile sfintei Mitropolii a Moldovei, scrisă de Prea Sfinţitul Gheorghe, Mitropolitul Moldovei, la anul 1723.

Înştiinţare facem pentru obiceiul pământului Moldovei, că întâmplându-se aici Domnul măria sa Alexandru voievod şi mitropolit Prea Sfinţitul Kir Iosif, care a fost şi la soborul al optulea, şi cu părintele ieromonah Gheorghe Ţamblac, fiind mare bogoslov (care s-a săvârşit la Moscova). Înaintea acelui sobor fiind la Constantinopol împărat creştinesc Manuel Paleologul, iară fiul lui Ioan20

În unele izvoare este pus în mod greşit numele Andronic, însă numele fiului lui Manuel Paleologul a fost Ioan (acestuia ce a fost şi împărat). Deşi alt fiu a avut cu numele Andronic şi un frate care era orbit de tatăl lor Ioan Paleologul, ginerele lui ioan Cantacuzino. Deci şi din ani se cunoaşte că Ioan Paleologul a fost acesta care şi la deşarta adunare de la Florenţa a fost precum se pomeneşte de Iosif mitropolitul, care şi el după aceea a fost la Florenşa. Deci cu greşeală s-a numit Andronic în loc de Ioan.Căci Andronic fiul lui Manuel nu a fost împărat, ci numai despot al Tesalonicului, pe care şi vânzândul veneţienilor s-a dus la Muntele Athos şi a primit îngerescul chip. Acolo a primit numele de Acachie, unde a şi murit, îngropându-se la mănăstirea Pantocratorului. Iar Ioan Paleologul a trecut prin Moldova precum arată şi Gheorghe Franţi ; că a scris tatălui său, Manuel Paleologul, din ţara ungurească de i-a trimis corăbii la cetatea Chilia la Dunăre de l-a adus la Constantinopol unde după puţin murind tatăl său a rămas el împărat. Şi a cinstit pe Alexandru voievod cu numele de despot şi cu coroană crăiască după cum arată Paleologul era la Viena fiindcă era ginere cezarului de Viena. Iar la vremea bătrâneţiilor lui Manuel Paleologul a trimis la Viena la fiul său Ioan chemându-l să meargă la Constantinopol să fie împărat în locul lui Manuel, tatăl său. Deci mergând să treacă la Constantinopol, a venit pe la Tara Moldovei şi a ieşit întru întâmpinarea lui fericitul Alexandru voievod cu tot senatul. Asemenea şi Prea Sfinţitul mitropolit Kir Iosif cu tot clerul bisericesc, după cum se cuvine unui împărat creştinesc şi l-au petrecut până la cetatea Chilia la Dunăre. Iar împăratul Ioan Paleologul văzând ţară ca aceasta şi popor înţelept şi dreptcredincios şi arhiereu şi cler învăţat şi împodobit cu toate obiceiurile creştineşti ale Bisericii Constantinopolului, zicând, cum că ţară ca aceasta toate darurile şi rodurile pământului şi obiceiurile şi înţelepciunea şi iubirea de străini nicăiri nu a văzut, nici nu a auzit să fie. Şi întrebând pe Alexandru voievod la care împărăţie este supus, Măria sa a răspuns că îşi stăpâneşte ţara cu sabia despre toţi megieşii şi despre toţi neprietenii. Şi întrebând şi pe Prea Sfinţitul mitropolit kir Ioasif la care Patriarhie este supus, Prea Sfinţia sa a răspuns, cum că este supus scaunului de Ohrida. Şi s-a făgăduit luminatul împărat cum că dacă va merge la Constantinopol va face Moldova ca Ohrida şi ca Ciprul, adica să fie nesupuse şi neplecate niciunei eparhii. Şi mergând la Constantinopol a luat împărăţia. Iar Manuel împăratul, tatăl lui Ioan, s-a călugărit. Şi strângând sobor cu patru patriarhi şi cu toţi mitropoliţii a ridicat mitropolia de sub ascultarea Ohridei şi a aşezat-o să fie ca un patriarh; precum este Ohrida şi Ciprul aşa şi Moldova. Şi acele sobornicești cărţi le-a trimis de la Constantinopol la Alexandru voievod şi la Prea Sfinţitul

şi Dimitrie Cantemir voievod în cartea sa la fila 109. kir Iosif. Şi a fost la mănăstiea Neamţului, care eu smeritul Gheorghe cu mila lui Dumnezeu, Mitropolit Moldovei mărturisesc cu jurământ că le-am văzut cu ochi mei şi au fost la mănăstirea Neamţului acele împărăteşti scrisori până la stricarea şi risipirea ţării ce s-a întâmplat în domnia lui Dumitraşc voievod. Iară acele sobornicești cărţi erau scrise pe pergament cu pecete pajură împărătească în argint şi cu iscăliturile patriarhilor şi a câtorva arhierei. Şi dimpreună cu aceste mai sus pomenite a trimis împăratul Ioan Paleologul, fericitului Alexandru voievod coroană împărătească şi alungidă, care port l-au ţinut toţi domnii până la domnia lui Alexandru voievod Lăpuşneanu. Şi a mai trimis împăratul Ioan Paleologul dar Prea Sfintului Părinte kir Iosif mitropolitul, o sfântă icoană făcătoare de minuni cu două feţe, de o parte Preasfânta Curata Născătoare de Dumnezeu şi de cealaltă parte Sf. Mare Mucenic Gheorghe care până astăzi se află în mănăstirea Neamţului. Şi dimpreună a trimis şi mitră şi scaun căci mai înainte mitropoliţii Moldovei slujeau Sf. Liturghie numai cu felon. Iar maica împăratului Ioan Paleologul, căreia îi era numele Ana, împărăteasa lui Manuel şi Măria sa încă a trimis darul Anei doamnei fericitului Alexandru voievod, o sfântă icoană cu Sf. Ana, maica Preacuratei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu şi aceasta făcătoare de minuni, ferecată şi împodobită cu cheltuială împărătească. Iar Măria sa împărăteasa a trimis-o dar mănăstirii Bistriţa, ctitorie a fericitului Alexandru voievod şi a doamnei sale Ana. Iar această sfântă icoană, cu Sf. Ana, la vreme de neploaie scoţându-se cu Litie afară din mănăstire, îndată ploua, dacă nu peste tot, măcar cât ţinea hotarul mănăstirii negreşit ploua. Iar în zilele lui Ştefan Gheorghe voievod s-a întâmplat de a mers la mănăstirea Neamţului şi Nicolae Gramaticul, fratele lui Postolache Milcu, căruia i-a tăiat nasul Ştefan voievod, fiul lui Vasile voievod, care a tălmăcit şi Biblia din limba elinească pe limba românească, când a fost la Constantinopol Capichihaia lui Grigore voievod domnul Ţării Româneşti. Pe care izvod l-a dat şi în tipar Şerban voievod Cantacuzino, domnul Ţării Româneşti. Şi acel Nicolae Gramaticul a citit acele hrisoave împărăteşti şi patriarheşti care scriau despre sfânta icoană de la mănăstirea Neamţului că este făcătoare de minuni. Asemenea şi pentru Sf. Ana de la mănăstirea Bistriţa. Iar Mitropolia Moldovei nu este supusă niciunui patriarh precum arată sfânta Pravilă cea mare la fila 402 şi 403. Iar de zic românii din Ţara Românească cum că ei nu ştiu de unde au luat moldovenii această putere, de nu se pleacă nici Ohridei nici Constantinopolului, noi spunem că ştim. Şi această istorie am scris-o eu Gheorghe smeritul Mitropolit al Moldovei cu mâna mea. Iar când a fost Nicolae Grămăticul la mănăstirea Neamţului de a tălmăcit istoria aceasta de pe acele hrisoave împărăteşti şi patriarheşti în zilele lui Ştefan Gheorghe voievod, erau ani de la Hristos 1655 februarie 17. iar până la bătrânul Alexandru voievod erau 1401.

ISTORIE

Pentru sfinţirea bisericii ce se numeşte acum mănăstirea Neamţului (după numele râului), al cărei hram este Înălţarea Domnului Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Care s-a sfinţit de Prea Sfinţitul Mitropolit al Sucevei, kir Teoctist, care a fost şi igumen sfântului lăcaşului acestuia al Neamţului în vremea aceea când s-a zidit sfântă biserica aceasta cu cheltuiala binecredinciosului şi de Hristos iubitor domn al Moldovei, Ştefan voievod cel mare, fiul lui Bogdan voievod. Întru acea vreme a venit Albert craiul leşilor cu război asupra lui Ştefan voievod cu multă putere. Şi mult bătând asupra cetăţii Sucevei n-au putut să o ia. Şi s-a întors fără de ispravă. Iar Ştefan vpievod s-a dus după dânsul cu

putere cu ostaşii săi, şi ajungându-l la codri Cosminului l-a bătut, sf-râmându-i puterile lui în anul 1497 octombrie 26, în ziua sfântului mare mucenic Dimitrie, în al 41-lea an al domniei sale. Apoi întorcându-se de la război cu mare biruinţă la scaunul său la Suceava, ducând mulţimea leşilor robi. În acelaşi an a mers la mănăstirea Neamţului împreună cu Prea Sfinţitul Mitropolit Teoctist de a sfinţit biserica în luna noiembrie în 14 zile. Pentru care singur mitropolitul Teoctist zice că şi singur s-a ostenit împreună cu casnicii lui Ştefan voievod şi cu fraţii ce sau aflat atunci la acest sfânt lăcaş. Această istorie s-a aflat într-o sfântă Evanghelie sârbească cu mână pe pergament, ce este şi până astâzi ăntru această sfântă mănăstire a Neamţului.